

Примиренне

В сій винаці міститься ясний довід, що Єгова з любови поставився о провізію, щоби привести всіх людей до повної гармонії з собою, і послужним дати життя вічне на землі в задоволенню і повнім щастю.

Написав:

Й. Ф. Рутерфорд

Автор

Гарфи Божої

Визволення

Створення

Де Знаходяться Померли?

і т. д.

(Reconciliation — in Ukrainian)

Видавці:

International Bible Students Association

Watch Tower Bible and Tract Society

Brooklyn, N. Y., U. S. A.

Also

London, Toronto, Strathfield, Cape Town, Berne, Magdeburg.

В Честь
ІМЕНИ ЄГОВИ
Ся Книжка Є Присвячена

*«Тай щоб знали, що ти, котрого імя ЄГОВА,
один еси найвисщий над цілею землею.»*
— Псалма 83:18.

*«І буду я Господь, їх Богом,
і слуга мій Давид
буде князем серед них.
Я, Господь, сказав се.
І вчиню з ними завіт мира,
та й повиганяю з землі хиже
ввірре.» — Езек. 34:24,25.*

*«Зійде правда на землі, а
справедливість буде з неба
дивитись. І пішло Господь
добро і земля наша видасть
плід свій.»*
— Псалма 85:11,12.

Copyright 1928 by

J. F. Butherford

Made in U.S.A.

ПЕРЕДМОВА

ЯКИЙ був почин чоловіка? Яка судьба його чекає? Чому так багато нуждарів між людьми? Яка є причина хвороби і смерти? Як ми можемо знати чи чоловік буде коли привидений до повної гармонії з Богом і тішитися вічними благословенствами життя? На ці і на подібні питання в сій книжці знаходяться відповіді. Докази виводів є так ясні і переконуючі, що вони осувають всякі сумніви. Її вартість для людства в сім часі є неоцінена. Для того видавці з великою приємністю випускають сю книжку між людей, віруючи, що вона принесе дійсну користь для людства і честь імені Єгови.

ВИДАВЦІ

ВСТУПНЕ СЛОВО

ВЕСЬ рід людський знаходиться в злиднях. Люди бажають довідатися яка в причина їх терпінь, і чи в який ратунок. Ся книжка повинна потішити всіх сумуючих, тому що вона містить у собі ясні й запевняючі слова Єгови, і пояснює як Він дасть людям вічне життя на землі і всякі благословеньства приналежні до нього. Автор не подав в ній своєї власної опінії, і не привязує жадної ваги до людського пояснення. Зміст сеї книжки містить факти, так як вони є, і котрі є поперті писанням. Сподіємось, що вона принесе потіху для всіх читаючих її і порушить їх до пошани великого Бога Єгови.

Автор

Примиреннє

Примиреннє

ГОЛОВА і

ЗЕМЛЯ І ІІ КНЯЗЬ

ОДИН МОГУЧИЙ КНЯЗЬ, що був одягнений в велику силу й власть, і котрому було дане царство, провадив своє життя у веселошах і ходив дорогою щастя. На вигляд він був гарний, лице його сяло від усміху, а голос його був повний музики і чистий наче ранний звук труби. Польові звіря і все птацтво були послухні на його голос. Мав він подостатком поживи й одіння, а палати його, оміщені серед пахущого гаю, були місцем радості й роскоші. Перебував він у Божій ласці й довірю. Був монархом усього, що око бачило; але сей щасливий стан його тривав лише короткий час.

Знову инший чоловік, очевидно прибитий старістю, подорожував долиною темряви. По його одежі можна було пізнати, що він управляв рілю і кормив свині. Його лице було вельми препогане, з котрого можна було вчитати нечисті думки і що в його серці замешкували злоба й зла воля. Його голос був храпливий і жорсткий. Перед його лицем втікали польові звіря і лякались його піднебесні птиці.

Той могучий князь стався сим жорстоким і бридким чоловіком. Стративши силу й власть, і будучи відділений й відчужений від Всемогу-

чого Бога, він перестав жити тим щасливим життям; і тепер він йде страшною й непевною дорогою до багна й розпуки.

Чому ж зайшла така зміна? Чому сей князь стався бідаком? Його силу й владу, царство й життя, він отримав від Всемогучого Бога. Та задля невірності до Нього, він стратив усе, і тепер широка безодня відділює його від його Сотворителя і Добродія.

Чи є надія на примирення між чоловіком а Всевишнім Богом? Чи дістане коли чоловік назад своє царство, і чи буде він повернений до позиції чести і довіря? Відповідь на сі питання знаходиться в Слові Божім. В сій книжці є подані причини задля котрих той могучий князь відчужився від Єгови, і є пояснений Божий плян примирення між Богом а чоловіком. Біблія є Боже святе Слово правди. Вона одинока подає нам правдиву історію о тім князю і бідаку. Історія ся є більше проникаюча і більше чаруюча чим найбільше займаюча повість написана чоловіком.

Початок сеї драми взяв місце на землі де знаходився дім того могутного князя. Земля надаліше є місцем мешкання чоловіка і всіх потомків першого чоловіка. Тепер, по впливі більше чим шістьдесять століть, мало хто з його потомків розуміє до кого належить земля, для чого вона була сотворена і яке повинно бути відношення чоловіка до Сотворителя. Жадний чоловік не може оцінити історії роду людського ані його відвічальностей до Сотворителя ані пляну спасення для нього, если він відкидає або від-

вертається від святої правди, яка знаходиться у св. Письмі. Біблія є жерелом правди. Чим більше хто пє з того жерела, тим солодша стає ся текуча струя життя.

Хотяй чоловік є упавший і його розуміння є дуже ограничене, то однак він часто є побуджений подивляти чудовість землі. Чи то він дивиться на землю з точки її формації, рослини або звірячого життя на ній; чи то він глядить мікроскопом на її розмаїтість; чи то телескопом на її позицію відносно інших планет і зізд, то чоловік мусить подивляти чудову мудрість показану в її сотворенню. Коли ж він зрозуміє, що земля була сотворена всевишнім Богом яко вічний дїм для чоловіка, тоді його ум і серце бажає пізнати більше того великого Творця. Телескоп був віднайдений аж 1600 років по Христі; отже й нема дива, що чоловік до того часу думав, що земля є центром всяких річей.

Знання о великім Сотворителю, яке Він об'явив у сотворенню чоловіка і у своїм пляні для нього, було заховане через кількох одиниць. Се знання було лише маленька струя правди, що текла через ті довгі столїття, і мало було таких, що пили з ньої. Вже з самого початку своєї історії чоловік забував за Бога, і тому його видіння було ограничене лише до річей, які він бачив своїми натуральними очима. Декотрі люди зачали поклонятися сонцю, місяцю і зіздам радше чим Сотворителю. Для них виглядало, що всяке життя сотворінь походило від сонця, і тому ся планета сталась їх предметом поклонення. Хто ж з них заховав знання о Сотворителю і мав віру

в нього, той знав, що Бог живе понад небесними зорями і тому поклонялися Йому, яко Сотворителю неба і землі. Однак таких було мале число, і вони сталися майже незамітні.

Розвій телескопів, разом з побільшаючою просвітою, помогли людям зрозуміти, що земля не є така, як вони колись думали. Вони зрозуміли, що земля не стоїть на місці, ані не є центром світа, але що вона є округла куля і є одна з многих планет, що товаришить з сонцем, і що сонце є центром сеї планетної системи.

Римська церква, а головнo її провідники, через тисячі літ або більше, наувчала, що земля стоїть на місці а все инше кружить навкола неї. Вони приписували собі одинокую власть пояснювати Біблію і казали людям, що Біблія учить такий мильний погляд. Отже вони більше чим хто инший закорінили сю мильну думку в людських умах.

Та з побільшеннемся знання люди зрозуміли, що земля є звiзда або планета між многими иншими планетами, і що вона кружить навкола сонця. Сі факти опрокинули теорію, яку навчало римське духовенство. І се так поділо, що люди стратили довіря до сих учителів. Се також кинуло підозріння на Біблію, чи вона є авторітетом правди. Наслідки були такі, що многі цілковито відкинули Біблію. Але, еслиби вони були розуміли правду після науки Біблії і не були піддалися під вплив мильних поглядів сих нікчемних учителів, тоді вони булиб не відвернулися від Біблії й Бога.

Побільшенне знання, або науки, так званої астрономія, показує, що декотрі звізди є так великі, що наша земля впорівнанню з ними є дуже маленька. Астрономи кажуть, що планета Бетельгез є так велика, що ціла сонішна система, включаючи й землю, помістилася в середині Бетельгезу, і що навіть тоді її планети були б у тім самім віддалі між собою. Се є трудна задача для чоловіка представити собі страшенну величину сеї звізди. Але просвічений дослідник Слова Божого знає, що земля є більше важним місцем в Божім твориві чим Бетельгез, або інші звізди або планети, окрім тої, на котрій є престіл Предвічного Бога.

Вчені кажуть, що писателі Старого Завіту або єврейського св. Письма, були несвідомі о відношенню землі до інших планет і звізд вселенної. Однак на се попертя нема. Правдоподібно, що се була воля Божа зазначити в своїм Слові, а в нашій Біблії, про всі факти відносно землі і інших тіл Його творива. Дух Божий ділав на умах вірних людей, котрі писали Біблію, і можна сподіватися, що вони розуміли сотворення більше чим є записано у Біблії. То, що вони записали під впливом святого духа, є правда, і сего ми можемо бути певні. Сі святі старозавітні мужі писали так, як вони були порушені святим духом. — 2 Самуїла 23:2.

Біблія є одиноким правдивим учителем щодо відношення між чоловіком а землею й великим Творцем, і вона пояснює ціль сотворення як чоловіка так і землі. Після науки Біблії, то земля грає важну ролю у Божім пляні. Вона вчить,

як в назначенім часі кожде сотворіння на небі і на землі буде привидене в одну гармонійну єдність. Відносно сього натхнений свідок Єгови цисав: „Обявивши нам тайну волі своєї по благоволенню своєму, котру перше постановив у собі, щоб у порядкуванні сповнення времен зібрати все в Христі, те, що на небесах, і те, що на землі.” — Ефесян 1:9,10.

Увінчальним центром вселенної, як здається, є сім зізд, так звані Плеяди, навкола котрих кружать усі дотепер знані системи, так як навкола сонця кружать своїм орбітом соняшні планети. Здогади є, і дуже можливі, що одна зізда з тої групи є місцем де замешкує Єгова, до которого то місця богодухновенний писатель відносився, коли писав: „Вислуховуй мене в місці пробутку твого в небі.” (2 Парал. 6:21); і дотого самого місця відносився Йов, коли писав: „Чи звязав би ти узол у Плияди, чи розвязав би Оріона.” — Йов 38:31.

Після наукових розслідів, то зізди Плияди в знатно менші чим інші в порівнанню величини. Але фізична величина зізд або планет не є так важна, коли порівнати їх з важністю Плияди, тому що на Плияді знаходиться престіл Єгови. Для подібної причини многі групи інших зізд мусять бути в очах Єгови далеко менше важні чим земля, тому що земля має тісну звязь із престолом Єгови. Про се пророк писав: „Небо — престіл мій, а земля — підніжок ногам моїм.” (Ісаїї 66:1) Тут Його Слово показує, що між престолом Єгови а землею є близька сполучність.

Сотворення землі нелучилось випадково ані не існує вона завдяки сліпої природи, як се припускають так звані вчені люди. Вона була сотворенна після волі Божої і під Його безпосереднім розпорядженнем. (Ісаїї 42:5) „Всякий бо будинок будує хтось, а хто все збудував, се Бог.” (Жидів 3:4) Дуже можливо, що в будучих віках сі величезні планети дадуть славу Сотворителю про що нам до тепер не є відкрито, але, як далеко чоловік знає, то жадна з них не є більше пошанована чим земля. Коли чоловік зрозуміє се, тоді він зможе більше оцінити ласку, якою він був обдарований великим Сотворителем.

Що підносить землю до більше важної позиції чим інші планети, то се, що на ній відбувалась велика драма сотворення і що тут була дана лекція добра і зла, котра то лекція очевидно є вимірена на всі часи і для всіх розумних сотворінь Єгови.

Треба також памятати, що Льогос, славний Син Божий, через котрого були сотворені усі річи в гармонії з Божою волею, лишив небесні двори і прийшов на землю і тут був виставлений на найбільші строгі проби; що на землі Він доказав властиве відношення совершенного чоловіка до Єгови; що тут Він потерпів ганебну смерть і був пробуджений зі смерти і вивисшений до найвисшого становиська в небі окрім Єгови. Все се було зроблено для того, щоби Бог у своїм часі міг установити свою волю між Його сотворіннями на землі й на небі, і все се па вічне добро для людей на землі й на славу Єгови.

Про се є написано: „І здававшись видом, яко чоловік, принизив себе, бувши слухняним аж до смерти, смерти ж хрестної. Тимже і Бог Його високо возніс, і дав Йому імя, більше всякого імени. Щоб в імя Ісусове приклонилось усяке коліно, що на небі, і на землі, і під землею, і щоб усякий язик визнавав, що Господь Ісус Христос у славі Бога Отця.” — Фил. 2:8-11.

Ісус був вивисшений понад усякі Божі твори-ва, і окрім Єгови ніхто ніколи не буде висше під-несений. Та се вивисшенне не було дане Йому яко нагорода за се, що Він мав щось виробити в собі. Се не була нагорода за вироблення ха-рактера; ані за Його попередню роботу яку Він виконував нім Він прийшов на землю, але за се Він отримав нагороду, що Він, яко чоловік на землі, був вірний Єгові у сповненню своєї угоди і задачі, яку Отець дав Йому до виконання. На землі Ісус виграв побіду через віру. Земля бу-ла пошанована більше чим інші планети задля діл, які Ісус виконав на ній.

Тому що Бог ужив землю і чоловіка для віч-ної триваючої ціли, і тому що його возлюбле-ний Син Ісус доказав свою вірність Богу на зем-лі перед очима усіх ангелів і людей, для того мусимо заключити, що земля була і буде у цілій вселенній в найбільшій ласці Сотворителя. Чо-ловік, що тепер жеє на землі не оцінює вповні ласк, які є дані йому з рук Сотворителя, але у Божім назначенім часі він прийде до повного оцінення.

Бог сотворив землю відповідно до життя для звірят, які знаходяться на ній. Сі звірята їдять і

пють і тішуються істнованнем, а потім погибають. Чоловік був сотворений для більшої ціли чим звірята, себто не лише щоб він істнував і продовжав свій рід. Він своїм умом може довідатися про великі правди Божого пляну і се що підносить його по над усякі інші звірята. Його ум потребує покарму і Сотворитель ласкаво постарався о багатий покарм, як для тіла так і для ума.

Декоتری люди навіть тепер на стільки зрозуміли, що чим вони більше студіюють склад землі й інші творчі діла Єгови, то тим більше їх пошана до Сотворителя росте. У сих чудових ділах рук своїх Бог об'явив свою мудрість, справедливість, любов і силу. Чим більше чоловік пізнає сі річи, тим більше він подивляє великого Творця, і його серце наповняється пошаною і страхом до Нього. Він мусить прийти до подібного стану, нім він може навчитися мудрости. Мудрість значить ділати після Божої волі; отже чоловік мусить знати Бога хоть трохи, занім він може статися бодай трохи мудрим. З глибокою пошаною і зі страхом і трепитом чоловік йде шукати знання о Всевишнім. Чим він більше оцінює знання о Бозі, тим більше його любов до Єгови зростає. Тоді він більше бажає пізнати Божі діла, і його радість провадить його до пізнання Божої волі. Один із пророків Єгови, роздумуючи над чудовим творивом його, воскликнув: „Діла Господні великі, явні всім, хто любиться ними.” — Псальма 111:2.

Біблія є висказане і об'явлене Слово Боже для його сотворіння, чоловіка. Загально люди розу-

міють, що Біблія є маса помотаних думок. Се мильне поняття вийшло від людей, котрі мильно представляли Бога і його Слово.

Біблія ясно показує Божу ціль відносно землі і її бувшого князя-чоловіка. Вступні її слова показують, що вона була написана на науку чоловіка. Вона обявляє, що Бог сотворив чоловіка монархом землі, котрий мав бути ним так довго, як довго він був в повній гармонії з Сотворителем. Перша згадка про чоловіка і Божу ціль відносно нього так звучить: „І рече Бог: Сотворимо чоловіка в наш образ і в подобу, і нехай панує над рибою морською, і над птаством небесним, і над скотиною, і над усяким диким звірем, і над усяким гадом, що лазить цо землі. І сотворив Бог чоловіка в свій образ, ув образ Божий сотворив його, як чоловіка і жінку сотворив їх. І благословив їх Бог, і реч: до них Бог: Плодіться і намножуйтеся, і сповнюйте землю і підневолюйте її, і пануйте над рибою морською і над птаством небесним і над усім звірем, що гасає по землі.” — 1 Мойсея 1:26-28.

Се писання треба розуміти, що Бог сотворив чоловіка своїм представителем на землі. Бог обдарив совершешюто чоловіка розсудком, мудрістю, любовю і силою, і дав йому свободу уживати своєї волі. В сім змислі чоловік був сотворений на образ і подобиє Сотворителя.

Егова сотворив землю, тому вона належить до нього яко діло рук Його. Щоби прийти до певних наслідків, Він видав закони в гармонії з своєю волею. Небо і земля були сотворені через вираження Божої волі: „Словом Господнім сот-

ворені небеса, і все войнство їх. Бо він сказав, і було так; він звелів, і сталося." — Псалма 33: 6,9.

Відлучившись від Бога і понехавши його закони, люди уживають землю за свою власну посілість, тому що вони замешкують на ній. Звичайно держави беруть в посідання землю коли хто віднайде якийсь новий край. Коли одважні моряки переплили бурливий атлантицький океан і вступили на береги Америки, вони поставили прапор свого короля на тій землі і від того часу сей край уважали за свою власність. Знов буває, що чоловік залетить літаком на північний бігун, де він ставить прапор свого народу в ім'я пануючого короля, і від того часу та земля стає власністю його народу. Та в сути річи саме відкритте не дає еще права на посідання землі. Ся крайно самолюбна кляса людей, знана царі, занимають певну часть землі яко свою власність і панують, підчас коли загал людей управляє сю землю як невільники і немають права до неї. Але такі права не є природні для чоловіка.

Земля належить до Бога Єгови, а чоловік може уживати її в гармонії з Божою волею. Чи чоловік міг винайти лучшу систему для посідання землі, сього питання ми тут не розбираємо. Дійсне питання до рішення є: До кого належить земля? Відповідь є: вона належить до Єгови, і чоловік у своїм часі буде міг уживати її в гармонії з Божою волею.

Бог є справедливий. Отже спевністю, що одна кляса не буде посідати землю, а друга терпіти несправедливість, „Бо Господь всевищий

страшний, великий цар на всю землю. Він вибрав для нас наслідчину нашу." — Псалма 47:2,4.

Се, що чоловік не може уживати землі проти закону Божого, є показано у Його Слові: „А землі не продавати мете на віки, бо земля моя." (3 Мойсея 25:23) Бог дозволив чоловікові йти його власною дорогою. Але коли він зрозуміє властиве відношення між собою а Богом, тоді земля буде вжита для добра всього людства.

Держава Чоловіка

Мати державу значить панувати над краєм. Бог замірив від самого початку творення землі, що совершенний чоловік мав бути царем над землею і її звірями. Цар є той, що володіє або має власть панувати. Совершенний чоловік Адам був царем або володарем землі. Хто отримує власть, той мусить підлягати тому, від кого отримує її, і мусить сповняти услівя дані йому сею властю. Коли розглянути справу як слід, справді всяка сила і власть походять від Єгови, отже всі сили і власти мусять бути в гармонії з Його волею.

Єгова, заміривши сотворити чоловіка, безсумніву відносився до Льогоса, свого вірного і активного слуги, коли сказав: „І рече Бог: Сотворимо чоловіка в наш образ і в подобу, і нехай панує над рибою морською, і над птаством небесним, і над скотиною, і над усяким диким звірем, і над усяким гадом, що лазить по землі." — 1 Мойсея 1:26.

Сила Єгови не має границь. Єсли Він забажає сотворити якусь річ, то вона є зроблена точ-

но після Його волі. Отже постановивши сотворити чоловіка в свій образ і подобіє, Він зачав виконувати свій замір. Він хотів, щоб чоловік мав царство над річами земними. І, що чоловік був сотворений для землі і земля для чоловіка, то про се нема найменшого сумніву. Про се Слово Боже ясно говорить: „Так бо говорить Господь, сотворитель небес, — Він, Бог, що создав землю й приспособив її; Він же утвердив її, тай й не надармо сотворив її, Він приспособив її, щоб на ній жили: Я — Господь, иншого нема. Сотворив я землю, создав на ній й чоловіка; Я — моя рука розпростерла небеса, та й усьому воїнству їх дав я закон.” — Ісаїї 45:18,12.

Позаяк всі сі річи є власністю Єгови, тому Він має власть дати їх кому хоче. Про се читаємо: „Господня земля і вся повня її; круг землі і хто живе на йому. Небеса, Господні небеса, а землю дав дітям людським.” — Псальма 24:1; 115:16.

Чоловік і земля належать до Єгови, тому що Він сотворив їх. Чоловік дістав власть і царство над землею від Бога Єгови, і тому він мав уживати сю власть в гармонії з волею Божою, його Сотворителем. Адам був поставлений в Едені яко управитель того города, де він не потребував працювати тяжко на хліб. В Едені росли ріжнородні овочі для підкріплення чоловіка. Йому дано контролю над звірятами, птицями і рибою морською, і всі сотворіння мали бути послухні йому. Йому дано силу і власть множити свій рід. Еслиб він був уживав сю силу і власть в гармонії з Божою волею, він міг породити совершенні і щасливі діти. Бог дав йому сей

привилей й він міг уживати його після його власної вподоби. Він міг був бути послухним або непослухним. Але се, що він отримав вільну волю, не значило, що він був вільний від свого обов'язку жити в гармонії з Єговою і уживати своєї влади в гармонії з Божою волею.

Земля Еден була широка площа, ширша чим взагалі люди думають. Вона обнімала поважну часть краю. Чотири ріки випливали з города і поливали навколишній край. В Едені був не лише красний гай, котрий мав принаджувати очі, але там були овочеві дерева і дорогоцінні каміння і багато золота. Город або рай був поміщений на східній части Едену і вхід до нього був зі сходу. Се місце було більше чудове чим инша часть краю. В сім то городі чоловік був поміщений яко сторож, і там він зазнавав щастя. Земля була сотворена для нього, і він яко совершенний цар її був уміщений в сім досконалім домі.

Духовенство, представляючи мильно Бога і Його Слово, навчило людей вірувати, що єслиби Адам був вірний Богу Єгові, то пізніше Бог був би забрав його до неба. Однак таке заключення є зовсім мильне. Адам не мав обітниці бути забраний до неба. Він був чисто і цілковито з землі земний, і земля мала бути його вічним домом. Про се читаємо: „Первий чоловік із землі земний.” (1 Коринтян 15:47) Позаяк земля була сотворена яко дім для чоловіка, отже не можна припускати, що чоловік мав бути забраний до неба, і в св. Письмі нема ані словом згаданого, що Адамові була дана обітниця

небесного життя. Властиве вияснення сеї справи pomoже ученикові зрозуміти ясно, яка буде остаточна доля роду людського.

Адам дістав царство лише на підставі певних услівев, бо инакше, Бог не мігби був відобрати від нього того царства, навіть тоді, колиб Адам став непослушний. Ані Адам не отримав життя без ніякого застереження. На сій точці духовенство знову мильно представляло Бога і Його Слово і запровадило людей в блуд. Св. Письмо ясно учить, що життя і царство були дані Адамові на віки, але лише на тій підставі, що Адам буде послушний своєму Творцю. Се булоб небезпечно для Бога дати своєму сотворінню життя і царство без жадного застереження, бо колиб то сотворіння, посідаючи життя і царство, збунтувалось, тоді, в такім збунтованім стані, воно мусілоб вічно існувати. Духовенство, піддавши-ся під зводничий вплив Сатани, упало в сей великий блуд. Воно наувало, що Бог дав Адамові безконечне життя; і що Адам, ставши-ся бунтівником, мусить вічно мучитися відкинений Богом. Але писання зовсім не попирають такого заключення.

Противно, писання показують, що Бог дав життя чоловікові і зробив його князем на землі, але на лише тій підставі, що він буде послушний Богу. Єслиби чоловік був остався послушний і в гармонії зі своїм Сотворителем, то він мав тішитися вічно життям і ніколи не мав стратити свого царства. Але коли він збунтується, тоді осливя були: „Смертю умреш”. З приходом смерти він мав все загубити. Отже смерть

в доказом, що чоловік мав життя і царство на підставі певних услівев.

Як бачимо, то при сотворенню чоловіка і даванню йому царства не було згадки про вічні муки. Біблія ніде не говорить, що Божа ціль є вкинути котре будь з його сотворинь в місце вічних мук. Противно, Його закон ясно і виразно говорить, що життя і держава були дані Адамові на сій підставі, що він буде послушний. Если ні, так він мав стратити своє царство й життя.

Жадний авторитет не попирає думки, що Бог колибудь знищить землю вогнем. Ані Бог не сказав сього Адамові і то без ріжниці чи він буде вірний або невірний. На сій точці знову духовенство впало в великий блуд. Ошукані Сатаною, вони вхопилися слів апостола Петра, котрими попирають свою теорію, що Бог замірив знищити землю. Сі слова апостола є: „Нинішні ж небеса і земля тим самим словом заховані, і на огонь зберегаються про день суду й погибелі безбожних людей.” (2 Петра 3:7) На підставі сих слів вони заключають, що коли земля згорить, тоді всі добрі люди підуть до неба, а злі на вічні муки, і коли се станеться, тоді не треба буде землі. Таке заключення є зовсім мильне.

Слова „небо” і „земля”, ужиті в повисшім тексті, є символічні. Слово „земля”, значить видима часть світа або ладу, котрий то лад є діявольскою організацією. „Небо” символічно представляє невидиму часть сього самого світа або ладу. Після тексту, то світ складається з неба і землі. „Світ” значить людство зорганізоване в

ріжні уряди під провідництвом невидимого володаря. Через многі століття Сатана був царем або богом сього світа. Зорганізовані люди в правительства є видимі, і тому є представлені через слово „земля”. Отже таке небо і така земля становлять сей злий світ або лад, котрий в назначенім часі буде осунений. Як бачимо, то сі писання зовсім не відносяться до першої власти котру Бог дав Адамові.

Єгова через свого пророка сказав: „Земля стоїть собі вовіки.” (Еккл. 1:4) Бог є незмінний. (Малахія 3:6) Бог запевнив, що Він ніколи не знищить землю, отже можемо бути певні, що вона буде стояти во віки. Всі Писання згаджуються, що Божа ціль є засилити землю людьми. Рівнож слова апостола Петра і пророка згаджуються з сею думкою, коли їх властиво зрозуміти. Сей злий світ, що складається зі злої невидимої сили і видимої організації, перейде. Апостол Петро виводить ту саму думку, й каже: „Нових же небес і землі нової по обітниці дожидаємо, в котрих правда домує.” (2 Петра 3:13) Земля буде стояти через усі віки і все буде свідком для слави Бога Єгови.

Адам, цар землі, мешкав в Едені. Він був совершенний і його дім був совершенний. Для того се не є на місці говорити, що він був лише в части совершенний і що він не мав нагоди виробити собі характеру, бо се значилоб, що його характер був несовершенний. Противно, св. Письмо учить, що всі діла Єгови є совершенні. (5 Мойсея 32:4) Адам не міг виробити собі характеру, тому що Бог сотворив його яко характер.

Кожде розумне сотворіння є характером, а не посідає характеру.

Правовірні учителі попали у великий блуд навчаючи, що чоловік має безсмертну душу. Рівнож попали вони в блуд, навчаючи, що чоловік має характер, підчас коли писання ясно говорять, що чоловік є характером. Єсли Адам мав виробити собі характер, то він не був совершенний в часі коли був поставлений на пробу; але св. Письмо ясно говорить, що він був совершенний. Він був обдарований справедливістю, мудрістю, любовю і силою. Се не значить, що він посідає усе знання. Писання показують, що найвисше Боже сотворіння все буде набувати більше знання у будучих віках. (Псальма 27:4) Однак Адам добре знав що він мав робити, а що не мав робити. Він знав, що було добре а що зле, тому що Бог научив його. Він посідав здібність ужити то знання в гармонії з Божими вказівками, і, еслиб він був се зробив, був би доказав свою вірність. Він був одягнений у власть панувати над звірями, і сю власть він повинен був ужити над Евою і провадити її дорогою праведности. Єслиб він був несамолюбний і йшов дорогою праведности, він мав нагоду доказати свою любов. Він був совершенний у своїм організмі і мав усі здібности, отже був совершенний чоловік. Се правда, що він не посідав досвіду, але досвід не є одинокий спосіб до набуття знання. Бог повідомив його, що він міг а що не міг робити, і се повинно було вистарчити для нього. Досвідчення, які він пізнійше переходив, лише потверджали то, що Бог йому

наперед сказав. Отже Адам не був оправданий за те, що він не мав досвідчень.

Адам, будучи совершенний і маючи ясне ви-розумівне, поглянув на землю і сказав: „Земля моя, бо Єгова дав мені власть над нею”; він скликав перед себе звірята і птиці і дав кожному імя і еказав: „Звірі і птиці мої, тому що Єгова дав мені власть над ними”, і всі звірята слухали голосу його. Він побачив красну жену і сказав: „Се любе сотворінне є моє, тому що Бог сотворив її і дав мені її за товаришку й помічницю.” Він ходив серед прекрасного гаю і любувався пахощами цвітів, і споживав овочі дерев, і казав: „Се все моє, тому що Бог постарався о се для мене; але Він мені наказав їсти із одного дерева, а то умру смертю, если буду їсти.” Він міг також сказати: „Сі всі річи є мої если я буду послушний Сотворителю, а если ні, так все втрачу.” Спевністю що він так роздумував, тому що написано: „Адама не зведено.” (1 Тимотея 2:14) Се є також доказом, що Адам посідав усі здібности і був совершенний.

Князь Адам був богатий, бо все золото і всі дорогі каміння і всі стада волів були його, і над усім він був паном, бо Бог припоручив йому всі річи. Він був веселий, тому що все навкола нього було веселе і свобідне.

Однак чоловік може посідати всі здібности, але если він не буде уживати їх для доброї ціли, то він не зробить нічого. Адам був обдарований мудрістю, справедливістю, любовію і силою, і се він міг був уживати після своєї волі. Воля Божа була, щоб Адам робив добро, але Бог

дозволив Адамові вживати своєї власної волі, щоб випробувати його чи він буде робити добро чи лихо. Все, що противиться любові є самолюбство. Гордість є овод самолюбства. „Поперед погібелі йде гординя, а поперед упадку — надуте серце.”

Бог не установив закону котрийби змушував Адама любити Його, але він обдарив його здібністю любити і сказав йому, який буде наслідок если він піде самолюбною дорогою. Єгова оголосив свій закон поступовання, а іменно, що хто любить Бога, той буде сповняти прикази Його. (Йоана 14:15) Любов бо є сповненне Божого закону. Бог поручає свою любов своїму сотворінню через те, що Він все робить для сотворіння з любови, т. є. без самолюбства. Він дав спосібність своїму совершенному сотворінню бути подібним йому. Кождий чоловік мусить пізнати Бога і ходити його стежками, щоб йому позістати навсєгда в гармонії з ним. Адам знав Бога, тому що він розмовляв з ним, і мав нагоду позістати з ним в гармонії. Ще одно незмінне право, яке Він обявив у своїм Слові, а се: пізнати Бога і бути подібним Йому значить тішитися вічним життєм.

Отже той могучий князь, що зачав йти дорогою миру, совершенности, краси, і щастя, откружений всяким впливом заохочення ходити в гармонії з Богом, міг був тішитися сими благословєньствами на віки.

ГОЛОВА 2

НУЖДАР

НУЖДАР є той, хто живе з милосердя публіки. Він не має нічого, щоб він міг назвати своєю власністю. Однак і найбіднійший нуждар часом відчуває на хвилю радість, а потім знову падає в журбу і смуток. Шістьдесяті століть людської історії указують нам на факт, що весь рід людський йшов долиною нуждаря, і протягом того часу зазнав багато смутку й терпіння.

З тих многих мільярдів людей, що жили тут на землі, лише маленьке число могло назвати себе властителями землі. Велика більшість людей управляли землею як раби і були гноблені, а всякі людські права їм заборонені. Вони боролись з тернем, будаками, з дикими звірями і гадами, провадили війну з саранчою і іншим шкідливим хробацтвом, терпіли спеку й студень, напів нагі й голодні, і при кінці їх подорожи знаходили, що їх змагання і труди були даремні! З тої маленької корнети, яку приносила їх мозольна праця, вони оплачували податки, а се, що лишалось для підтримання їх тіла, було наче порція жебрака. Вони терпіли з рук теранів і гнобителів, і були змушувані проливати свою кров на війні. Їх слези гіркости текли з їх теплою кровю. На них нападали різні хвороби, слабости й пошести, переносили великі муки як тілесні так й умові, а нарешті, ставши жертвою немилосерної опо-

зиці, піддавались їй в розпуці і повертали назад у порох!

Божий пророк бачив сі обставини і тому писав: „І обернувсь я, й побачив всяку пригнобу, що діється під сонцем, і бачив сльози пригноблених, що нема їм утішителя; а тут у руках гнобителів — сила, за тих же ніхто не заступиться.” — Еккл. 4:1.

Лише маленька горстка одиниць, що через зломання Божого й людського закону, або задля сприяючих обставин, які вони вміли використати, змогли посісти великі простори землі з цього вони жали великі доходи. Сі одиниці посідали доми, копальні мінералів, та великі стада домашних звірят. Вони тішились своїми земними достатками, але лише на короткий час, і се часто спричиняло їм більше терпіння чим бідолоху. „Гине бо багатство через нещасливі пригоди; в його родиться син, і йому нічо не допадеться в руки.” — Еккл. 5:13.

Від раю аж до сього часу ніхто з людей не жив на землі хто би мав повну власть або право до чогось, лише один чоловік. Сим виїмком був Ісус Назорей, але й він був чоловік смутку і зазнавший горя, тому що Він прийшов на землю нести на собі гріхи людські і щоб визволити їх з рук гнобителів і примирити їх з Богом, щоб вони могли тішитися вічним життям.

Богато книг було написано про великих людей, але в дійсности, окрім Ісуса, на світі не жили великі люди. Усі вони були убогими. Навіть коли чоловік посідає на короткий час земські достатки, добре імя, славу, і репутацію, то

однак з часом се все зникає. Чи то він великий чи малий, бідний чи багатий, то в умах людських він скоро стає нічим, і самий він пізнає, що все марнота; і з часом всі такі стають в ряди убогих. „Се ж велике лихо: Яким прийшов таким і відходь! Яка ж йому тоді користь, що завдавав собі праці на вітер?” (Еккл. 5:15) „Нічого бо не внесли ми у світ, то й ясно, що нічого не можемо винести.” — 1 Тим. 6:7.

Один із натхнених свідків Єгови, обсервуючи, як всі люди стають нуждарями, як всі їх змагання стають даремні, і знаючи причину того, писав, що одинока людська надія є в приверненню їх до гармонії з Богом Єговою. Він сказав: „Вислухаймо ж змісту того всього: Бійся Бога й певні заповіді його; в сьому міститься все про чоловіка.” Екклъ 12:13.

Очевидно, що чоловік не може виповняти заповідей Божих поки перше він не пізнає їх. Сатана, спільний ворог всього людства, через многі століття тримав людей в незнанню щодо заповідей Божих. Та прийшов час і зійшло Боже світло для людей, щоб вони могли бачити яснійше (Божі заміри). Тепер ми можемо зрозуміти чому той могучий князь Адам зубожів, і чому весь рід людський знаходиться в сім нужденім стані. Ми також можемо зрозуміти Божий плян примирення, через котрий сей убогий рід людський буде міг прийти назад до гармонії з Богом. Бог отворив дорогу для примирення чоловіка з собою. Він бажає, щоб усі люди прийшли до зрозуміння тої дороги. „Се ж житте вічне в тому, щоб знали Тебе, єдиного спра-

ведливого Бога та кого післав еси, Ісуса Христа." — Йоана 17:3.

Звернення

Як довго Адам і Ева тішилися благословенствами в раю, то писання сього не відкриває. Однак Адам мав досить часу повідомити Еву про Божу заповідь відносно їх поступовання. Се можна доказати зі слів Еви, котрі вона висказала до вужа про заказаний овоч. Адам і Ева мали досить часу доказати їх оціненне доброти Божої, елиб вони були бажали се зробити.

Вдячність значить мати серце в стані оцінення. Коли хто отримує дарунок від когось а не є вдячний, то спевністю, що в серці отримуючого є щось недобре. Вдячність є то перший крок обявлення правдивої любови. Хтож отримує дар а є невдячний, то спевністю, що в нім панує самолюбство, що є протиставлення любови. Божі права і закони для управи його розумних сотворинь ніколи не змінюються. Вони є вічні. Отже елиби Адам був показав свою вдячність Сотворителю за те все, що він отримав з рук Його, то спевністю, що сим він би був зробив приємність Богу.

Про сю точку Слово Боже говорить досить виразно. „Знайте, що він Господь Бог! Він, не ми, сотворив нас, — нарид його й отару паші його. Ввіходьте у ворота його з хвалою, у двори його з піснями похвальними! Хваліть його, прославляйте імя його! Благий бо Господь; милість його вічна і вірність його з роду в рід." (Псальма 100:3-5) „Благо є, прослав-

ляти Господа, і співати псалми імені твому, Всевишній!" (Псалма 92:1) „І будуть праведні імя твоє прославляти, щирі серцем лице твоє оглядати." (Псалма 140:13)

Однак Адам не був вдячний за отримані ласки з рук Сотворителя, отже коли прийшла проба, він вибрав дорогу самолюбства радше чим любов. Єслиб він був повівся після любови, то певністю, що він би був послухний Богу. Але Адам не був вдячний Богу, що значить він не був ласкавий ані приятний у своїм поступованню взглядом Єгови. Любити когось значить бути його приятелем всякого часу. (Приповісти 17:17) Те, що сталося в Едені, є доказом, що Адам не був приятелем Бога. Божі слова до Адама можна переказати так: „Я сотворив сю землю для тебе; і тебе я сотворив і умістив у сім прекраснім городі Еден. Глянь на славу його! я зроблю тебе господаром його. Я сотворив тобі жену і дав її тобі за товаришку. Над землею будеш панувати. Все що бачиш в тім чудовім місці можеш уживати для твоєї вигоди. Але є одна виїмка, а се відносно дерева пізнання добра і зла: „З того не важитимешся їсти, ато вмреш певно того ж дня, як скоштуєш із його." Се була дрібна річ о яку Бог просив Адама в порівнанню з тим, що Бог дав йому. Ся заповідь була пробою Адама чи він покаже свою любов до свого Сотворителя і Добродія чи радше він піде дорогою самолюбства.

Люцифер був сторожом чоловіка. Будучи духовою істотою, він був невидимий для чоловіка, хочай він міг говорити з ним. Будучи наповне-

ний гордістю і амбіцією, він забажав бути подібний Всевишньому і мати своє власне царство. (Ісаїї 14:13,14; Езекиїла 28:13-18) Він забажав мати контроль над чоловіком, щоб він поклявся йому, Люциферові, а не Богу; і се він міг доклати лише через перервання злуки чоловіка із Богом. Отже, щоби промовити до чоловіка, він ужив за свій знаряд вужа. Через сей знаряд він приступив до Еви і сказав їй, що Бог сказав неправду, бо Він заховав перед ними щось, що вони повинні посідати. Тоді Ева сказала до нього: „З плодуж дерева, що серед раю, рече Бог, не їжте з його, ані доторкати метесь до нього, ато помрете.” (1 Мой. 3:2) На се Люцифер відповів: „Ні бо не помрете. А се Бог знає, що скоро попоїсте з нього, відкриються вам очі, і будете як боги, знающі добре й лукаве.” — 1 Мойсея 3:3,4.

Ева, бачучи, що овоч був добрий до їди, красний на вид, і, бажаючи статися мудрою, взяла овоч і зіла його і сим переступила Божий приказ. Очевидно, що Адам не був присутний підчас розмови Еви з вужем. Отже можна припускати, що коли Ева побачила Адама, то вона зараз розповіла йому про сей случай. Мабуть вона сказала до нього: „Адаме, твій Отець є ложник. Мені сказав Люцифер через вужа, що Він сказав тобі неправду і я переконалась о сім, бо я спокуштувала заказаного овочу, і ось мені нічого не шкодить і я дальше жию.”

Еслиб Адам був любив Бога, то ось що він бувби відповів до Еви: „Мій Отець не є ложник; Він не може говорити неправду, бо й чому ж би

Він мав казати нам неправду? Глянь на сю чудову землю котру Він сотворив, і на сей прекрасний город, що Він дав нам до мешкання. Він сотворив нас і дав нам сі всі річи тішитися ними на віки, если ми будемо послушні Йому. Він нам сказав не їсти з того дерева і мабуть мав важну причину, коли Він заборонив нам не їсти з його. Чому ми маємо сумніватися його доброті хоч би нахвилину? Він показав нам свою велику любов і тепер ми мусимо показати свою любов до нього. Можемо бути певні, еслиби Він був уважав сей плід за відповідний до їди, то Він певно бувби дозволив нам їсти з його.'

Еслиб Адам був тримався доброї дороги і Ева жалувала за свій злий учинок і шукала прощення з рук Єгови, то спевністю, що Бог мав спосіб очистити її. Він дав приказ Адамові, і сей приказ Адам переказав Еві. Адам був головою і велика відвічальність лежала на ньому, а Ева, будучи частиною його, рівнож була відвічальна за свої учинки; і еслиб Адам був підприняв всякі можливі кроки, щоби направити помилку, котру поповнила Ева, то спевністю, що наслідки булиб зовсім инакші. Але Адам поступив зовсім противно. Він послухав голосу своєї жени і то без найменшої уваги на прикази доброго Отця. Від того часу по нинішній день кожний чоловік, що ділає проти свого власного розсудку і сумління, і піддається під вплив жінщини, той все дістається в клопоти. Се було дуже тяжко для чоловіків навчитися сьої лекції, а головно тому, що вони не вважали на Слово Боже. Адам піддався під вплив своєї жени і добро-

вільно поламав закон Божий через се, що їв за-казаний овоч.

Кажуть, що Адам мав велику любов до своєї жени і се спонукало його переступити Божий закон і для того він був до певної міри оправда-лий. Але чи любив Адам свою жену? Ні! він не любив її. Коли чоловік любить когось, то він і хоронить справи його. Єслиби Адам був лю-бив свою жену, то він був би так сказав: 'Ево, ти зробила велику помилку. Ходімо тепер, і я буду шукати лиця мого Отця і буду благодіяти Йо-го, щоб Він очистив тебе від тої великої прови-ни.' Але брак любови до Бога і до його жени, і самолюбне бажання порушило Адама зломати Божий закон. Його вчинок показує, що він роздумував так: 'Если Ева мусить умерти, то я страчу її, а без неї я не буду мати тільки втіхи і приємностей в сім краснім городі і тому я не хочу бути відділений від ньої; я піду слідами її.' Мотива, що порушила його до такого вчинку, була самолюбна. Він радше стався жебраком з Евою чим бути князем і остатися в гармонії з його великим і добрим Богом. Він вибрав са-молюбну і неправедну дорогу і показав свою не-вдячність за те все, що він отримав з рук добро-го Отця. Він був невдячний, самолюбний і сво-їм ділом доказав, що він не був приятелем Бога. Він стратив свою праведність і своїм поступком відділив себе від Бога і тому не міг довше жити в його присутності. — Псальма 140:13.

Сумління є то факультет ума котрим сотво-рінне може ясно пізнати чи воно поступило до-брою чи злою дорогою. (Римлян 2:15; 2 Корин-

тян 1:12; 1 Петра 3:16). Занім чоловік їв заказаний овоч, то він знав, що він і його жена були нагі, але вони не соромилися. —1 Мойсея 2:25.

Коли Адам і Ева зійшли з дороги, через се, що їли овоч проти закону Божого, тоді вони ясно зрозуміли, що вони поповнили зло. їх сумління зачало гризти. Страх обіймав їх серце і вони сховалися, покривши свою наготу. Хотяй вони мали сумління перед тим, нім поповнили зло, то се вже аж по виконанім злочині воно відозвалося. Однак за сей бунт, за се невдячне діло, вони не оказали жадного жалю. Вони зшили собі фігові листя, і покривали свою наготу; але покриття їх наготи не указує, що вони були піднесені думкою, лишень, що сумління гризло їх як переступників. (1 Мойсея 3:7-10) Вони також показали страх, що є другим доказом, що їх сумління осуджувало і що вони були свідомі свого переступу перед Богом. Духовенство часто наувало, що вони согрішили перед Богом через уживання їхніх полових органів, однак така думка немає найменшої ваги, бо писанне виразно учить, що вони взяли заказаний овоч і сим чином вони поповнили гріх і показали бунт і невірність до Бога.

В той самий день Бог покликав їх до рахунку. Вони не оказали жадного жалю ані каюння. Вони зачали доказувати своє оправдання: жінка винувала вужа за свій поступок, а чоловік винував жінку і свого Сотворителя. Если би Адам був любив свою жену, то він не бувби спихав вини на ню, і, еслиб він був любив Бога, то він не бувби докоряв Йому за се, що Він дав йому

жену: „І каже чоловік: Жінка, що дав еси бути зі мною, вона дала мені з дерева, я й попоїв.” (1 Мойсея 3:11) З повисших Адамових слів можна заключити, що еслиб Бог був лишив Адама самого в раю і не дав йому жени, то Адам був би не поповнив сього злочину, але тепер, то й Бог був відвічальний за се діло. Диявол все старався вговорити в чоловіка, що Бог є відвічальний за терпіння і муки людства. Безсумніву, що він піддав сю думку Адамові і тому Адам зіпхнув всю вину на Еву і на Бога. Се показує, що Адам не виявив жалю ані каєння за се, що він прогнівив і засмутив свого Сотворителя.

Поповнений гріх або бунт Божим сотворінням не міг позістати закритий або не покараний. Кара мусіла наступити скоро, а ні, то Божий закон був би зневажений і його правительство булоб зійшло на ніщо; і зачатий гріх знищив би був цілу його вселенну. Тому Бог зачав зараз судити чоловіка в гармонії з своїм законом, у котрім було зазначено, що кара за гріх — смерть. В сім случаю треба завважати, що жінка попередила свого мужа і спротивилась Божому законі. Будучи частю Адама, вона мусіла потерпіти кару за гріх — смерть, та занім се сталося, вона мусіла переходити через різні інші терпіння. Вона мусіла бути підданою своєму мужеві і в смутку родити і виховувати діти свої.

Адам і його жена по своїм засудженню, мали існувати еще якийсь час, і підчас того існування мир і радощі життя були відняті від них. Задля поповненого зла, вони стратили право до життя, і тому в призначенім часі законом, вони

мусіли повертати назад у порох земний з відки. був взятий чоловік. В засуді було зазначено, що вони мусіли полишити свій совершенний і веселий дім і йти працювати на ту часть землі де ростуть будаки і терня. Так вони мусіли боротися з ними і їсти хліб свій у поті чола аж поки вирок їх не скінчився смертю. Коли ж кара за гріх була смерть, то спосіб, в який Бог покарав їх смертю показує, що Він не бажав, щоб вони умерли сей час. І для тої причини Він вигнав їх з раю Еден.

Той колись могутний князь тепер мусів йти на несовершенну землю і там провадити життя в убожестві. Від того часу він стратив контролю над звірями і вони сталися ворогами його. По вигнанню чоловіка, Бог поставив сторожа при в ході до Едену, щоб чоловік не повернув назад і не попоїв з дерева життя. Стративши свою силу і власть, відлучений від Бога і назначений як злочинець, чим він вдійсности й був, тепер Адам мусів лишити свій веселий дім і зазнавати долі нуждаря. (1 Мойсея 3:15-24) Між иншими, в присуді були сказані сі слова: „І вигнав (Господь Бог) чоловіка.” Се показує, що Адам не хотів полишити раю добровільно, а був вигнаний, і що він вийшов яко засуджений злочинець змушений бути послушний приказам.

Будучи вигнаний з Едену і без опіки Божої, тепер Адам і Ева не могли надіятися на нічию охорону ані поміч. Вони не знали коли їх життя мало бути відобране від них чи то через якийсь випадок або через дикі звірі, що стались тепер їх ворогами. їх обставини були тепер

страшні. Їх сполучність з Богом тепер була перервана, бо Бог відвернув своє лице від них і вони втратили привилей молитися до нього. Однак помимо того не можна сказати, що вони каються або жалували за свій поповнений злочин. Нема ніде згадки в писанню, щоб указувало, що вони відчували або заявили коли свій жаль. Мовчання писання про сю точку мусимо брати яко доказ, що Адам був байдужний. Як здається, то він зовсім забув про Бога і цілковито відвернувся від Нього і так жив без надії.

Здається, що Ева посідала маленьку міру віри, але нема ніде зазначено, щоб вона виражала свій жаль або каєння. Коли народився її син Каїн, вона сказала: „Придбала я людину з Божої ласки.” (1 Мойсея 4:1) Сей факт, що Ева згадала Боже ім'я при народженню своєї дитини, показує, що вона не забула цілковито про Бога. Коли народився її син Сет, вона сказала: „Воскресив ... мені Бог потомство замість Авеля, що вбив Каїн.” (1 Мойсея 4:25) Треба мати на увазі, що коли Бог виповів засуд проти чоловіка, то між іншими речами Він сказав до вужа: „І положу ворогування між тобою й жінкою і між насінням твоїм і насінням її, воно рощавлювати ме тобі голову, ти ж упивати мешся йому в п'яту.” (1 Мойсея 3:14) Сі слова були підставою надії Еви, що колись вона народить насіння котре покарає той злий зняряд, що спричинив її упадок, і се дало їй слабу надію, що колись вона скористає із сього. Але ніде писання не показує, щоби Адам мав яку будь надію повернути назад до раю і до гармонії з Богом.

Хто уважно не застановиться над пйсаннем, той часто висказує свою думку, що Адам і Ева не поповнили так дуже великого переступу, тому що вони були несвідомі і бракувало їм досвідчень. На підставі такого вирозуміння вони заключають, що вигнання чоловіка з Едену і засудження його на смерть було надто жорстоке і строге. Але таке заключення не є поперте фактами. Треба памятати, що величність Божого закона була подоптана через совершенно сотворінне по даній йому повній інформації щодо наслідків. У сім ділі було замішане ціле правительство Єгови. Тракувати сей добровільний злочин легко, означувалоб заперечити величність Його висказаного закону. Брак досвіду зовсім не увільняє нікого від вини. Чоловік посідав усі факультети яко совершенно сотворінне і отримав безпосередний приказ від свого Сотворителя, що він міг а що не міг робити. Отже кара мусіла бути дана в гармонії з висказаним законом, і не була ані застрога ані жорстока.

Декотрі люди думають, що Адам і Ева мали велику любов одно до другого, і задля своєї спільної любови їх терпіння були легкі, бо вони старалися нести тягар спільно. Таке заключення не має найменшого попертя у св. Письмі. Ева мусіла мати мало пошани до мужа, котрий з погордою відносився до ньої і називав її: „Жена, котру дав еси мені.” Звалення вини на жену за свій добровільний злочин не порушувало її до довіря і до пошани свого мужа. Ані се зухвальне діло Еви в рішенню сьої важної точки без поради її мужа, не побуджувало чоловіка до по-

шани і любови своєї жени. Вони виходили з раю як нуждарі і серця їх були наповнені гнівом. Поза Еденом вони були змушені переносити різні труднощі, і спевністю що нераз приходилось їм до сварки, нарікання одно на другого, і можливо, що нераз приходилось їм й до бійки. Дуже мале число людей зрозуміли властиве відношення між жінкою а чоловіком, і се є одна із головних причин чому так багато лучається нещастя в содружестві.

Серед таких то лихих обставин, Адам і Ева породили свої діти. Сила і власть множитися була дана совершенному чоловіку, але він не уживав ської власти аж по своїм упадку, отже поза Еденом. Присуд даний проти них відняв Адамові і Еві право до життя, і тому їх діти родились без права до життя. Окрім того, лихі обставини, а головно зараз по вигнанню з Едену, впливали на дитину перед її народженням ся. Се мабуть спричинило злу диспозицію в Каїні, їх першому сині. Се є добре відомий факт, що умовий стан родичів підчас зародку і оживлення відбивається на дитині. Єсли се правда, то безсумніву Каїн був сплоджений і народжений коли в серцях родичів істнувала гіркість. Можливо, що вони вже більше приноровились до їх обставин, коли народився Авель. Зовсім розумно можна припускати, що були хвилі, коли вони відносилися більше лагідно одно до другого. Люди знають се з досвіду. Але всі діти Адама і Еви мусіли приходити на світ несовершенні, тому що упавші родичі не можуть породити совершенних дітей. Будучи несовершенним, Ада-

мові діти не могли бути признані Господом; і все, що не є признане уважається за осуджене в очах Єгови. Для тої причини всі діти, що походять від Адама і Еви народилися під засудом, отже є грішниками. Про се писання говорить так: „Тим же то , як через одного чоловіка гріх у світ увійшов, а через гріх смерть, так і смерть у всіх людей увійшла (через того), в кому всі згрішили.” (Римлян 5:12) „Ось бо я в беззаконню родився, і в грісі почала мене мати моя.” — Псальма 51:5.

Розуміється, діти Адама і Еви не були особисто на пробі, отже не були засуджені безпосередно, тому що вони еще не були народжені коли вирок засуду був даний. Той вирок Божий відобразив право до життя і також право панування над землею. Отже виходить, що Адам не міг передати права до життя ані царства над землею своїм дітям, а прокляття перейшло тому на них, що вони прийшли на світ несовершенні. Духовенство наувчало, що Адамові діти сталися переступниками, були на пробі і були засуджені з Адамом, і що Адамів гріх був приписаний їм і тому Бог засудив сі діти перед їх народженням. Але се заключення не є поперте св. Письмом. „Тільки царювала смерть од Адама аж до Мойсея і над тими, хто не згрішив по подобині переступу Адамового, котрий єсть образ будучого.” — Римлян 5:14.

Отже повисші слова ясно указують, що діти Адама і Еви не були засуджені за гріх по подобині переступу Адамового, але їх прокляття є наслідок уродження від несовершених родичів

на котрих спав вирок смерти, а їх діти наслідили сей гріх.

Адам був совершенний на образ і подобиє Єгови яко совершенно іство. По переступі і вигнанню з раю він породив своїх дітей. Сі діти родилися на подобиє Адама, нуждаря і упавшого чоловіка. Вони не родились на подобиє Боже, і насіння лихого було в них. Подібні обставини існували від самого початку і всі діти родилися злими. Окрім Ісуса, на світ не родилась ані одна дитина, котраб була вільна від слабостей тілесних або від впливу зла.

Хотяй нема ніде сказано, щоб Адам мав надію, що йому буде дозволено повернути назад до Едену, то однак є натяк, що він бувби се зробив, еслиб йому було не заборонено вхід. Бог помістив на сході Едену, де очевидно був одинокий вхід до раю, херувима з огненим мечем, котрий обертався на всі сторони і заперав дорогу до дерева життя. Причини задля котрих Адам не міг вернути до Едену були сі: (1) Бог дав остаточний вирок проти котрого не можна було робити рекурсу; (2) Адамова невдячність до Бога і брак жалю за поповнений злочин; і (3) він бажав більше грішних річей чим добрих. Навіть еслиби можна було осунути суд, то й тоді його невдячність і любов до гріха стояли в дорозі. Се є сильний доказ, що дорога до примирення з Богом може бути отворена лише для тих, що бажають справедливости і котрі відчувають вдячність і любов до Бога.

Але яка ж остаточна судьба чекала чоловіка? Він був вигнаний з Едену, засуджений на смерть

і поступенно зачав умирати. Та занім вирок смерти був цілковито виконаний, Бог дозволив Адамові і Еві народити на світ діти. З якими ж наслідками приходили їх потомки і яка була остаточна судьба сих дітей? Чи потомки їх мали падати все низше аж поки цілковито не зникнуть? Який вплив гріх зробив на ангелів в небі? Гріх бо на землі мусів мати вплив на інші живучі сотворіння Божого царства поза межами землі. Тут знову духовенство, будучи під впливом сатани і фальшивої науки, прийшло до мильного заключення і впровадило людей в блуд. Через многі роки вони научали, що життя людське не кінчиться при смерті чоловіка, але що він по смерті дальше живе, і всякий хто не поправиться буде замкнений у відлучнім місці страшних мук, т.є. в иншій місці Єгового царства, і так все буде мучений другими сотворіннями, і в такім стані він буде існувати без жадної надії на визволення.

Після присуду Єгови, то остаточний кінець роду людського мав бути цілковите знищення, хиба що Бог, з своєї любови, вмішається задля добра чоловіка. Отже если примирення мало коли прийти між Богом а людьми, то почин до єього мусів зробити Єгова, бо лише Він може уможливити чоловіку вернутися до Нього.

Та чи після Бог якусь поміч зубожілому роду людському? Бог не полишив нас в темряві зглядом сього питання. Він дозволив людству перейти через довге і гірке досвідчення з гріхом, і тепер, по впливі шістьдесять століть, його плян і замір стає так ясний, що всі люди можуть

зрозуміти, що Він з любови постарався о спосіб примирення чоловіка з собою. Се правда, що протягом минулих 1900 років ті, що посвятилися чинити волю Божу і вірно сповняли свою угоду вповаючи на заслуги Його возлюбленого Сина, Ісуса Христа, розуміли дещо про Божий плян примирення; але загал людей жив в темряві.

Бог знав про свій плян примирення від почину, тому що написано є: „Звісні од віку Богові всі діла Його.” (Діян. ап. 15:18) Рівнож і ті, що були цілковито віддані Йому, зрозуміли ласкавий замір Його. Ся радісна вість о примиренню була проповідувана кількома одиницями протягом многих століть, але була неясна для людства взагалі. Про се є написано: „Коли ж і закрите благовісте наше, то у погибаючих є закрите, в котрих бог віку сього осліпив думки їх, невірних, щоб не засіяло їм світло благовістя слави Христа, котрий є образ Бога.” — 2 Коринтян 4:3,4.

Найперше люди мусять дізнатися о Божім ласкавім пляні примирення людей з собою, занім вони можуть згодитися на услівя його. Ціль Сатани все була тримати людей в темряві відносно Божого ласкавого розпорядження. Для тої ціли Сатана ужив амбітне духовенство і воно научало фальшиві науки і давало людям мильний погляд щодо походження чоловіка і його судьби. Між иншими річами воно научало, що чоловік не є лише чоловіком, а що він вчасти посідає божество. Се є один із многих каменів спотикання, котрий муситься осунути, щоб люди могли бачити, як Бог може бути справедливий і рівночасно оправдати людство, і як Він мо-

же згідно з своїми засадами примирити людство з собою і повернути до себе всіх послужних до його справедливого закону. Се й на загоду Його Слова можна довідатися, що чоловік є, і яке його споріднення до Сотворителя.

ГОЛОВА 3

ЩО Є ЧОЛОВІК?

ЗНАЄМО, що ум є частию іства чоловіка і що умом чоловік вишукує факти, важить їх, і приходить до заключення над пропозиціями йому питаннями. Чоловік розсуджує наслідки і слідить за причиною в своїм змаганню довідатися чому певні річі маються так. Много разів чоловіку було поставлено питання: Що є чоловік? Многі люди щиро і пильно старалися розібрати се питання. Люди здорового розсудку потребують ясних свідоцтв, щоб їм прийти до властивого заключення над сим головним питанням. Отже щоби відповісти на питання: Що є чоловік? треба ясних доказів, і таких, що походять з достовірних жерел.

Припустім, що хтось ширить теорію, що місяць є зроблений з зеленого сира. Він стає перед розумних людей і запрошує їх вислухати його аргументів для попертя своєї теорії. Свідомі жінки і чоловіки, слухаючи його аргументів і поглядаючи з усміхом одні на других, кажуть: „Сей бідний чоловік можливо щиро й чесно вірить, що місяць є зроблений з зеленого сира, але ж усякий розумний чоловік бачить, на підставі ясних свідоцтв, що місяць не є зроблений з зеленого сира. Ми отже не будемо слухати дурниць сього чоловіка. Самий він дурний, то чи ми позволимо йому зробити і нас дурнями?

Знову на сцену виходить інший чоловік, розумний. Його люди вважають за мудрого чоловіка. На погляд він є мудрий але лише у своїх власних вирозуміннях і говорить з глибокою повагою. Він є професором теології, славний богослов, і вчений. Він також запрошує слухачів вислухати його аргументів, котрими він хоче доказати нову теорію о походженню чоловіка. В коротці, він окрислив свою теорію як слідує: 'Чоловік є продуктом сил: еволюції; що міліони літ тому назад маленькі частини так звані атоми зформувалися в протоплязм (зародок); що завдяки сили природи, життя зачало показуватися в найнижшій формі; що по впливі міліонів років через сей процес еволюції розвинулась малпа; і що той процес еволюції розвивався так довго аж повстав звір так званий чоловік.' І так він далше виводив свої аргументи, щоби доказати свою еволюційну теорію. Розумні слухачі, вислухавши в коротці його доказів, сказали: 'Сей чоловік можливо є щирий в своїм віруванні, і своїми аргументами може переконати себе, що чоловік є продуктом еволюції, але він не може дати жадного відповідного доказу або аргументу для поперття своєї дивної теорії. Єсли він хоче, то нехай вірує що його предки були малпами, але ми не позволимо йому робити нас малпами. Ми не дамося здурити ані не будемо слухати його дурниць. Ми віримо в Біблію, а його теорія цілковито противиться науці Біблії.'

Чому чоловік віруючий в Бога й в Біблію, яко слово правди, має тратити час і слухати когось або входити в дискусію про теорію еволюції

чоловіка? Як дискусувати, чи місяць є зроблений з зеленого сира є зовсім дурнотою, так аргументувати, чи чоловік був сотворений Єговою чи повстав самий через еволюцію або розвинувся з протоплязми, є гірше чим дурнота. Се є зневага для Бога Єгови. Чи хотівби який Християнин дати себе обдурити і завести дискусію на тему: чи добра і совершенна річ походить від Сатани-Диявола чи від Бога Єгови? Ніхто не може бути Християнином, хиба що він вірить, що Єгова є Бог і Ісус Христос є возлюблений Син Божий, Спаситель людства. Вже саме життя Християнина доказує його віру в Бога і Його Слово, Біблію. Отже чому Християнин мавби входити в дискусію про еволюцію если така наука робить Бога ложником? Слово Боже ясно і не двозначно учить про походження чоловіка; отже воно кінцем усякому спору.

Автор вірить, що Єгова є єдиний правдивий Бог, Сотворитель неба і землі і, що Його Слово є правда. Він вірить, що Ісус Христос є Божий великий виконавчий Урядник у творенню всіх річей, і що Він є Відкупителем чоловіка; тому він відмовляється брати під розвагу так звані докази або теорії, чи чоловік є творивом еволюції.

Наука о еволюції походить від Диявола, і то безріжниці хто в ню вірить або її ширить. Диявол є тим злочинцем що зрадив святе довіре поручене йому, збунтувався проти свого Творця, звів небесних ангелів і запровадив рід людський в деградацію. Отже входити в серіозну дискусію: чи перший чоловік був сотворений Богом, або чи був наслідком процесу еволюції,

значить попирати Диявола і сим самим прогнівляти Бога Єгову. Декотрі одиниці посвячені Господу думали, що се є мудрий крок дискусувати походження чоловіка з приклонниками еволюції. Вони думали, що се є добра річ порівнювати прикмети низших звірят із выводами еволюціоністів і поважно дискусувати котра теорія є правдива: чи так звані выводы наукові, чи Біблія. Але після науки Біблії, вони блудять.

Декотрі одиниці, що називають себе Християнинами і учителями Слова Божого, отверто попирають теорію о розвою чоловіка. Чинячи се, вони сталися знярядом Диявола, Сатани. Сатана уживає їх для відвернення людського уму від Єгови. Сі зведені послідувателі Сатани пхають ся наперед зі своєю теорію еволюції до колегій, університетів ба навіть до публичних шкіл. Чинячи се, вони успіли знищити в молодій генерації віру в Бога і в Його Слово. Се є инший хитрий крок Диявола, щоби відвернути ум людський від великого Сотворителя. Сатана є тим злим ворогом, що засліплює умисли людські, аби світло правди не засіяло в їх серцях. Для Християнина приставити на поважну дискусію чи ся теорія є правдива чи неправдива значить, давати попертя і похвалу Дияволу і його лукавстві. Чоловік, що посвятився Богу і пізнав дорогоцінну правду, відкриту в Його Слові, і котрий опісля прихиляється до еволюції і ширить її яко пояснення походження чоловіка, стає дитиною Сатани. Заохочувати такого до дискусії чи чоловік є або не є творивом еволюції значить поповняти гріх. Божий пророк, котрий говорив

яко представитель Християнів, сказав: „Щоб не согрішити язиком моїм, забезпечу уста мої, як довго беззаконник передо мною.” — Псальма 39:1.

Задача Християнина є голосити правду і відвернути свій слух від брехні проти Єгови. Він не повинен брати участі в жадній дискусії і заохочувати нікого до тоїж. Бог призначив і помазав Християнина голосити радісну новину о Його пляні викупу для тих, що хочуть вчитися і слухати. Він приказав їм сціляти сокрушених серцем і потішати сумуючих. (Ісаїї 61:1,2) Отже він не може сповнити сього післаництва хіба що він вірить, що Бог сотворив чоловіка совершенним, і що смуток, хвороба і смерть є наслідки гріха; що Бог злюбви постарався о викуп чоловіка через смерть і воскресення свого возлюбленого Сина; і що в Божім властивім часі Він приверне послушних людей назад до стану досконалости через Ісуса Христа. Християнин є покликаний бути вірним і правдивим свідком для Бога, а не помагати, посередно чи то безпосередно, оголошувати щось, що противиться Єгові. Теорія о еволюції не лише є злом, але вона не повинна знаходитися навіть на хвилю в умі дитини Божої, вона повинна бути геть відкинута всіма, що є вірні Богу. Властивий напрям Християнина щодо сьої фальшивої фільзофії є виразно зазначений через апостола: „Гледіть, щоб хто не пожакував вас філософією і марним підступом, по переказу людському, по первотинам світа, а не по Христу.” — Колосян 2:8.

Про сю саму точку Християнинові є сказано: „Приймайте яко приятеля чоловіка слабого в вірі, але не для розбирання думок.” — Римлян 14:1, Веймот) В іншій перекладі сей текст звучить: „Приймайте до себе слабих в вірі, однак не для розбирання сумніваючих думок.” (Римлян 14:1, Діяглот) Знову відносячися до Християнина в сім часі Божий пророк писав сі слова: „Бо милість твоя перед моїми очима, я жию по правді твоїй. Не засідав я з людьми лукавими, і не приставав до підступних. Я ненавидів зборища злочинників, і не засідав вкупі з беззаконними.” — Псальма 26:3-5.

Ніхто не може вимінювати гадок з еволюціоністом відносно походження чоловіка без цоломанья сього писання. Такий противник Слова Божого є марний чоловік. Він є злочинець; а головно если він вже був просвічений або називав себе проповідником Слова Божого, і пізніше став ширити еволюцію. Дальше Псальміста додає: „Обмию в невинності руки мої, і обійду жертівника твого, Господи, щоб було чути голос хвали, і щоб звістити про всі чудеса твої.” — Псальма 26:6,7.

В іншій місці про се пророк писав: „В кого серце подвійне, ненавиджу, і закон твій люблю.” (Псальма 119:113) А опісля той самий пророк каже: „Про заповіді твої буду промишляти, і стежок твоїх пильнувати.” — Псальма 119:15.

Але дехто питає: Чи не є се правда, що більшість духовенства попирає теорію еволюції о походженню чоловіка? Таж духовенство се вчені люди, отже чи не заслугує ся теорія, ко-

тру вони попирають, на повне застановленнєся? Так, на їх сором і ганьбу духовенство попирає і ширить еволюцію. Вони є вивчені але марної філософії, а не в Слові Божім. Єсли вони колись знали Слово Боже а опісля прийняли теорію еволюції, то се вже само собою є доказом, що вони є лукаві люди, і після писання сталися порядком Диявола і ворогами Бога. Задля їх вдаваної вчености і високого оціненнє себе між людьми, духовенство спричинилося більше чим інша кляса до знищеннє віри в Біблію яко Слово Боже.

Від Едену аж до тепер політика Сатани все була відвернути людей від Єгови. Щоб докнати своїх замірів, Сатана винаходив всякі марні філософії і видумки, і сим наклонив духовенство вірити в їх власну мудрість. Їх амбіція все була показати себе мудрими перед людьми. Бог міг був перешкодити Сатані впливати на людей в такий спосіб, або міг був знищити його і його фальшиву теорію. Але се, що Він сього не зробив, значить, що не прийшов еще Божий час. Бог виразно сказав, що прийде час і Він знищить всіх беззаконників. Се що Бог не перешкодив в голошенню сьої злої доктрини, є достаточною причиною чому Християнин не повинен дискусувати про ню з людьми чи вона правдива чи фальшива, з тою надією, щоб знищити сю злу науку.

Наука о еволюції чоловіка є одна із многих злочинств, яку накинув Диявол людям; і Бог не перешкаджав сьому, щоби через досвід люди пізнали наслідки зла. Та прийшов день для

Християнина голосити вість о царстві Божім і розказувати людям, що в назначенім часі Бог очистить землю із всяких злих наук і діл. Нехай же Християнин тепер не тратить часу і енергії на дискусію з диявольськими агентами чи Бог є ложником чи ні. Нині Християнин повинен голосити вість правди в честь імени Єгови. Нехай Християнин задовольється тим, що він скаже людям, що теорія еволюції відносно чоловіка є диявольською брихнею і є знярядом до нищення віри в Бога і Його Слово. Християнин мусить повідомити світ, що він сполягає лише на Слово Боже і що він відмовляється спорити або дискусувати з тими, що заперечують Єгову і Його Слово правди. Перед такими він повинен заперти уста свої і мовчати.

Сталося се за часів Еноса, котрий жив лише одну генерацію по Адамі, як Диявол зорганізував людей в різні товариства, називаючи їх імям Господа. (1 Мойсея 4:26. Анг. пер.) Від того часу зачалася гіпокризія, тому що люди називали себе імям Господа наперекір великому Єгові. Сатана пильнував, щоб то гіпокрицтво розвивалося між людьми. Безсумніву, що ніколи перед тим не було на світі тільки гіпокризії що в теперішнім часі. Більша часть духовенства вдає, що вони є представителями Єгови, називають себе провідниками Слова Божого і учителями правдивої релігії, і в той самий час отверто голосять науку Диявола. Священник, котрий стає на казальницю і представляє себе людям яко слуга Ісуса Христа і рівночасно ширить теорію о еволюції чоловіка, отверто вчить бре-

хню Сатани і практикує лож. Такі люди мають свербячку в ушах, бо бажають, щоб люди уважали їх за великих і мудрих. Їх самолюбство, гордість і амбіція запровадила їх в теняти диявольські.

Треба завважати, що теорія, що чоловік є творивом еволюції, є новочасна наука, поширена новочасним духовенством, котре називає себе „модерними-постопопцями”. Предвидівши, що ся зараза впаде на Християнів, Бог велів своїм натхненим свідкам написати ось що: „Буде бо час, що здорової науки не послухають, а по своїх похотях виберуть собі учителів, ласкаві, (од них) слухом, і від правди слух одвернуть, а до байок прихиляться. Ти ж тверезись у всьому, терпи лихо, роби діло благовісника, службу твою званою вчини.” — 2 Тимотея 4:3-5.

Християнин не є полишений в сумніві, як він повинен поступати і відноситися до сього лихого знаряду в сім часі. Писання ясно говорять про се: „Ти від таких одвертайсь.” Християнин, послушний сій заповіді, не може брати участі в дискусії про теорію еволюції відносно чоловіка. Відносячися до тої самої точки, натхнений апостол писав: „Се ж відай, що в послідні дні настануть времена люті. Будуть бо люди самолюбці, сріблюбці, пишні, горді, хулители, родителям непокірні, невдячні, безбожні, непримирливі, осудливі, невдержливі, люті, вороги добра, зрадники, напастники, гордунники, що більш люблять розкоші ніж Бога, мають образ благочестя, сили ж його відцурались. І ти від таких одвертайся.” — 2 Тимотея 3:1-5.

Сучасні вчені впилися бажанням бути шанованими між людьми і мати силу над ними. Їх гордість і амбіція затемнили їх ум, і если вони коли мали видіння Божого пляну, то вони страшили його. Тепер вони виставляють свою власну мудрість супроти мудрости Божої. Між собою вони так говорять: „Бог не сотворив чоловіка, а чоловік повстав самий. Ми є мудрійші чим колисьні несвідомі люди, що писали Біблію. Тепер ми голосимо нашу власну мудрість, і ні Бог ані чоловік не може закинути нашій мудрості.” Дурнота сих зарозумілих людей відвернула міліони людей від правдивого Бога.

Чи не міг Бог запобічи сьому злому впливові Диявола і стримати сих людей від голошення такої ложи? Можемо бути певні, що Він міг се зробити, але Він дозволив на зло сим, що Він не стримав його, щоб рід людський навчився лекції і у своїм часі оцінив Його. Бог предвидів і предсказав якою дорогою сі модерні еволюціоністи підуть, і тому велів свому пророкові написати сі слова, котрі відносяться до теперішного часу: „З’умійтесь же й дивуйтесь! Вони других осліпили, та й самі осліпли; вони п’яні, хоч не від вина, — заточуються, хоч не від напою; Господь бо навів на нас духа сонливого й замкнув очі ваші, пророків, та закрити голови ваші віщих мужів. І всяке пророцтво - се для вас те саме, що слова в книзі під печатю: подають її письменному й кажуть: „прочитай її”; а той відказує: „не можу, бо вона запечатана”; і передають її такому, що не вміє читати, та й кажуть: „прочитай її”; той же відказує: „я читати не вмію.” І сказав Господь:

Позаяк сей нарід устами тільки близиться до мене, і язиком тільки мене шанує, серце ж його далеко стоїть від мене, а страх їх передо мною походить із науки заповідей людських, тим і я з людьми такими незвичайно дивне диво — чудо витворю, так що мудрість у премудрих їх зникне, й розуму в їх розумних не стане. Горе тим, що гадають глибоко сховатись, щоб задуму свою втаїти перед Господом; що чинять справи свої в темряві, й говорять: Хто нас побачить, хто взнає? Що за безглузде! Чи ганчарь же й його глина однакі річи? Хиба ж виріб скаже про того, що його виробив: не він зробив мене? або чи ж скаже штучний утвір про того, що її виконав; він нічого не знає?" — Ісаїї 29:9-16.

В сім пророцтві Господь предсказав, що мудрість модерністів буде тривати лише короткий час, щоби імя Господа Єгови було вивисшене на землі. Сі з імена Християни, а в дійсности гипокрити, не мають видива ані розуміння Божого пляну. Вони шанують Господа устами своїми, а серце їх є далеко від Нього. Своєю фальшивою наукою вони навчили людей боятися того, що має настати, і тим самим заганяли їх до своїх організацій. Однак люди відчувають голод задля браку правдивої поживи. Отже для того Господь сказав: „Тим і з людьми такими незвичайне дивне диво — чудо витворю, так що мудрість у премудрих їх зникне, й розуму в їх розумних не стане." Отже Єгова через свого возлюбленого Сина Ісуса Христа зачинає творити то диво. Він ширить між народами знання о

своїй доброті й о своїм ласкавим замірі для чоловіка.

Один із нарядів до виконання ської чудової роботи є радіо, котре Господь Бог дав для ужиття. Безумні і зарозумілі люди не вагаються казати, що радіо є наслідок людської здібности і бистроти. Але се не є правда; бо більше чим трийцять століть тому назад Бог предсказав, що прийде час і Він буде висилати вість наче блискавиці і ніхто не перешкодить Йому. Бог вибрав собі з між людей свідків, котрі виконують Його дивну роботу. Вони не є вибрані з між премудрих сього світа, багатих ані великих, але вони є покірні і смирні і оціняють той великий привилей, що можуть робити для імені Єгови. Поширення правди не є наслідок людського змагання, а самий Господь Бог виконує се через свого назначеного Посередника. Через нього Він повідомляє наперед народи о своїм замірі установити своє велике царство і цілковито знищити диявольську організацію. Сей день сотворив Господь і Його нарід радується, тому що Його правда шириться. Позаяк їх повинність є голосити правду, то се не булоб угодно перед Господом нівичити Його Слово і сим поповняти велике зло і через дискусювання і порівняння з выводами теорії еволюції.

Але дехто питає: Чи Християни не розбирають питання про безсмертність душі і про вічні муки, і чи не є вони диявольські доктрини? Отже чи не є рівнож намісци не дискусювати про них, як і про теорію еволюції? Відповідь є ні, тому що люди, котрі голосять безсмертність ду-

ші кажуть, що ся наука є поперта Біблією і для того відносяться до Біблії яко до авторитету. Дискусувати сі питання значить рішати чи Біблія попирає їх чи ні. Християнин старається доказати, що Біблія не попирає сих диявольських наук. Але модерністи, ширячи науку еволюції яко правдиву теорію о походженню чоловіка, заперечують Біблію яко авторитет і уцерають своє заключення на підставі мудрости чоловіка. Отже саме їх предложення є зневагою для Бога Єгови і тому Християнин повинен відмовлятися застановлятися над людськими доказами, видуманими так званими вченими.

Правда

Правда є то знаряд через котрий люди приходять до гармонії з великим Сотворителем, Богом Єговою. Се був возлюблений Син Божий, що сказав про Слово Боже, Біблію, „Слово твое — правда.” (Йоана 17:17) Слово Боже було написане старозавітними мужами під впливом Єгови і для того воно є корисне для людей, що хотять йти правдивою дорогою. (2 Петра 1:21; 2 Тим. 3:16; Йова 32:8) Лише безумні шукають віднайти походження чоловіка поза Біблією. Се є цілковито нерозумно надіятись знайти задовольючу відповідь на питання, Що є чоловік? хіба що він піде поза свої власні окруження і буде шукати розуміння з Слова великого Сотворителя. Пророк Давид був багато мудрійший чим сучасні вчені. Він був мудрий, тому що він посвятився пізнати і чинити волю Божу. Він робив великі помилки задля вроджених сла-

бостей тіла, однак його серце все було правдиве до Господа, неначе магнетна голка, що кудаб її ненавернути, вона все навертає до бігуна. Дух Господа Бога порушував його умисл і він говорив правду так як йому було сказано. (2 Самуїла 23:2) Той мудрий слуга Божий під впливом св. духа писав: „Страх перед Господом — початок мудрости; добрий розум у всіх, що заповіли сповняють. Хвала його по вічні віки.”—Псалма 111:10.

Дійсно розумні люди шукають знання в Слові Божім і тоді вірно стараються пристосувати себе до того Слова. Хто так поступає отримує ласку від Бога. Гордих же і зарозумілих Бог відкидає від себе. (1 Петра 5:5) Дурень запутується своїми лукавими думками. Устами каже, що представляє Бога, але в той самий час своїми науками заперечує істнованне Єгови. Відносно сього Божий пророк писав: „Безумний говорить в серцю своїм: нема Бога.” (Псалма 14:1) Серце є тут ужите яко символ мотиви чоловіка, котре кермує його напрямом ділання.

Модерніст або еволюціоніст прибравши вид мудрости, менше більше так говорить: „Я є доктор богословія; пригляньтесь моїй мудрости! Я знаю, що чоловік є продуктом процесу еволюції і що він постійно розвивається до вищого степеня!” Отже, яка є дійсна мотива сього чоловіка, як на се, щоби звернути увагу на свою власну мудрість? Він є надто самолюбний, й тому з гордості і зухвалости каже: „На світі нема Сотворителя що сотворив небо і землю й чоловіка. Річі, які ми бачимо, сталися силою

сліпої природи, а чоловік є творивом еволюції.' Дурень гордиться собою і тішиться своєю величиною і любується коли другі виславляють його. Сі так звані мудрі вчені або модерністи мають велику приємність надавати одні другим облесні титули. Вони напинають свої груди наперед і з великою повагою титулюють одні других „доктор”, або яким иншим титулом, і часто люблять розмовляти про свою величність і мудрість. Ось так ворог Сатана уживає їх до засліплювання одні других і сим наносить зневагу на добре і любляче імя Єгови. Вони витворили собі славу між людьми яко мудрі і великі люди; і своїм впливом вони змогли відвернути людей від Бога, їх правдивого Добродія і Приятеля.

Се є справді гідне подиву, як наш Бог предвидів і предсказав у своїм Слові сі річі. Тепер правдивий студент пророцтва може читати сі слова Єгови, написані много століть назад, може зрозуміти якою дорогою пішли сі модерні і зарозумілі вчені. В ріжних номінальних церквах знаходяться щирі одиниці, котрі сумують задля сього зухвальства і зарозумілости духовенства. Сі кличуть до Господа і просять Його о поміч. Ось тому пророк Божий представляє їх, що вони кажуть: „Спаси, Господи! Бо нестало праведного, і нема вірних між синами людськими. Брехню говорить кождий своему ближньому; уста льстиві говорять від лукавого серця.” На їх молитву Господь відповідає: „Господь заціпить усі уста льстиві; язик великорічивий.” Гордість сих зарозумілих людей, що кличуть себе „докторами богословія” була пред-

сказана пророком так: „Що то говорять: ми поборемо язиком нашим; уста наші з нами, хто паном над нами?” — Псалма 12: 1-4.

У сій хвилі великого лицемірства між духовенством хто звернеться до Слова Божого той знайде потіху. Хто кличе до Господа словами пророка, той чує відповідь Слова Божого, котре каже: „Задля насилля над нещасними, задля стогнання бідних встану тепер, — говорить Господь, — обезпечу того, на кого розлютились. Слова Господні — слова чисті, срібло очищене від землі, в горнилі сім раз перетоплене. Ти Господи, сохраниш їх, заступиш їх на віки од кодла того.” — Псалма 12:5-7.

Найбільше зухвальні люди з між усіх людей є духовенство теперішного часу. Гипокритично називають себе іменем Господнім; ігнорують Його Слово, а місто сього вчать свою власну так звану мудрість і провадять людей в блуд. Сі одиниці заперечують Слово Боже і ширять науку о еволюції чоловіка, що противиться Його Слові. Вони є частю сього світа, с.т. частю диявольської організації, тому що вони злучилися з урядниками, що панують над людьми. Але Господь заявив, що їх гордість і зухвальство не буде довго існувати. „Я скараю люд за зло, й безбожників за їх беззаконня; зроблю кінець гордині пишних, і впокорю надутих гнобителів.” (Іса. 13:11) „Попереду погібелі йде гординя, а попереду упадку — надуте серце.” — Приповіді Соломонові 16:18.

Походження чоловіка є тайна, котра є відкрита лише в Слові Божім. Ніхто з людей не до-

відається правди тої тайни лише з одкриття Божого, яке є дане в Його Слові. Булоб се цілковито не можливо для чоловіка по впливі тільки років від початку людства пояснити, як повстав чоловік, еслиби великий Сотворитель не дав записки. Бог, той великий Сотворитель, радо відкриває свої тайни тим, що люблять Його. „Довірність Господня для тих, що Його бояться.” — Псальма 25:14.

Давид любив і служив Богу Єгові, і дух Господа Бога був на ньому і він писав: „Господи, Боже наш! Як славне імя твоє по всій землі! Слава твоя вознеслась висше небес! Із уст дітвори і немовляток вчинив еси хвалу задля ворогів твоїх, щоб зробити безмовним ворога мстителя.” (Псальма 8:1,2). Слова Давида, а голов-но в другім верші, є пророчі. Господь предвидів, що повстануть вчені модерністи і духовенство еволюціоністи і що вони будуть знярядом лихого і тому ворогами (правди). Зогляду на се Він велів Давидові написати, що задля ворогів Його вийде хвала з уст немовлят; що значить, що вість Слова Божого буде голошена не через великих і потужних та зарозумілих мудрців, але через тих, що є покірної і смирної вдачі, як діти. Нині ми бачимо, що хто голосить людям вість о Божій доброті, такий бере участь в сій чудовій роботі.

Се було нічною порою як Давид приглядавсь небесним тілам на небозводі і бачив чудовість Божих діл. О, як пречудні і величні і взнесли вони є! Кожде серце, що почитає Бога радується оглядати їх нічною порою. Кожда плане-

та тихо кружить своїм приписаним орбітом і саме їх послушність до Божого закону голосить славу предвічного Творця. Коли Давид приглядався сим чудовим творивам, він був порушений прославляти свого Творця. Знов поглянувши на себе й на людей, він писав: „Коли спогляну на небеса твої, діло рук твоїх, на місяць і зорі, що сотворив еси! То що таке чоловік, щоб ти дбав про него? Бо хоч ти зробив його троха меншим проти ангелів, то увінчав зате славою і честю. Поставив його господарем над ділами рук твоїх, усе положив еси під ноги його: Овець і волів усіх і також польового звіра, птаство піднебесне і риби морські, усе що верстає морськими шляхами. Господи, Боже наш! Як величне імя твое по всій землі.” — Пс. 8:3-9.

О, яка велика різниця між словами сього натхненого пророка а наукою новочасного духовенства! Кождий може бачити, що сі останні є знярядом Сатани безріжниць чи вони є свідомі сього чи ні, тому що вони у своїй зухвалості нівечать імя Боже, відвертають людей від нього, і сим чином виконують заміри Сатани. Божий пророк прилюдно докоряє еволюціоністам, коли пише: „Знайте, що він Господь Бог! Він, не ми, сотворив нас, — нарід його й отару паші його.” — Псальма 100:3.

Коли люди самі зачнуть студіювати Слово Боже і побачуть його простоту і красоту, тоді вони побачуть що за великі гіпокрити було духовенство. Вони не лише відмовляються научати людей з Біблії, але вони відвертають людей

від неї і перестерігають їх, щоб вони нічого не читали про Біблію хіба те, що виходить з під пера сих побожних гипокритів. Господь позволив їм йти до границі, а тепер Він виконує свою чудову роботу і освідомляє їх у свій добрий і люблящий спосіб.

Пригляньмося на хвилю, як чудово чоловік є сотворений. Його рама або скелет складається з певного числа костей котрі виконують свою задачу. В цілім організмі нема й одної кості більше або менше. Скріплений він жилами і мускулами котрі порушують скелетом в гармонії його волі. Мускули і тіло є покриті мягкою, делікатною, шовковою шкірою, котра дає тілу красоту. З усіх найбільше чудових електричних винаходів чоловіка, то жадний із них навіть в части не є так чудовий в порівнанню з системою нервів людського організму. Точно і регулярно кров кружить артерією й жилами, що дає життя сотворінню. В голові є оміщений мозок, де воля і ум перебувають. Ум розсуджує факти й важить й робить заключення, а тоді воля кермує напрямом. Для тверезо-думаючого чоловіка ся річ є надто ясна, що ніхто, окрім предвічного Бога, не міг сформувати чоловіка. Подивляючисю чудову мудрість, обявлену в сотворенню чоловіка, Божий пророк воскликнув: „Розумінне, надто — дивне, надто високе для мене, не зділю збагнути його. Прославляю тебе за те, що дав снагу мені предивну. Діла твої чудесні, душа моя се добре знає.” — Псальма 139:6,14.

Сі натхнені слова Божого пророка, написані довгий час перед істнованнем нинішних так зва-

них вчених, повинні засоромити модерністів. Коли люди пізнають правду, тоді так звані вчені будуть мусіли переносити сором і ганьбу й наругу. Коли чоловік зачинає пізнавати великого Бога Єгову і чудові діла рук Його, тоді Він бажає приблизитися до Бога і більше пізнати Його. Для його заохочення Господь велів записати в своїм Слові: „Приближуйтесь до Бога, то й приблизиться до вас; очистіть руки грішники, і направте серця (ваші), двоєдушники.” (Якова 4:8) Нехай же так звані Християни обмиють свої руки від базікання про еволюцію. Нехай очистять своє серце і перестануть бути двоєдушниками. Чоловік, котрий вважає себе за Християнина і тримається теорії еволюції, є двоєдушний. Він повинен пізнати правду Божу і поступати після неї.

Автор не має надії ані не думає збудити нинішнє духовенство з їх оп'янілого і закаменілого стану і навернути їх до Бога; але для користі людей звичайного ходу життя, котрі люблять і бажають пізнати Бога, сі річі є написані. Нехай же всі такі з покорою і смирністю прийдуть і шукають знання зі Слова Божого і тоді зрозуміють, як чоловік був сотворений і що за великі багатства Бог заховав для budouчого людського щастя і добра.

Як Сотворений

Земля, можна сказати, є матерю чоловіка, тому що з її елементів був сотворений чоловік. Бог Єгова сотворив його і дав йому життя, і для того Бог є Отцем або Житте-давцем першо-

го чоловіка. Промовляючи до свого любого сина, Бог сказав: „Сотворимо чоловіка в наш образ і в подобу, і нехай панує над рибою морською, і над птаством небесним, і над скотиною, і над усяким звірем, і над усяким гадом, що лазить по землі. І сотворив Бог чоловіка в свій образ, ув образ Божий сотворив його, як чоловіка і жінку сотворив їх.” — 1 Мойсея 1:26,27.

Спосіб сотворення чоловіка є просто і красно показаний у св. Письмі: „І створив Господь Бог чоловіка з землі польової, і вдихнув йому в ноздрі живе дихання. І став чоловік душею живою.” (1 Мойсея 2:7) Сі натхнені слова Божі повинні положити кінець всякому спору щодо походження чоловіка. Жадний чоловік, хто вірить в Єгови і що Біблія є Його Слово, не повинен навіть на хвилину серйозно застановлятися над сею Бога-зневагою: чою теорією о еволюції чоловіка. Всякий може легко бачити, що для Християнина входить в дискусію з приклонниками еволюції, значить кинути брудну пляму на святе ім'я Єгови і сим самим дати свою поміч і товаришити з лихим і противитися писанню. — Псалма 39:1.

А тепер застановімся над добротою великого Творця. Заміривши сотворити чоловіка, Він перше зробив Еден і на східній частині його посадив город-рай в котрім було все досконале і надзвичайно прекрасне. В городі тім знаходилися численні овочі і цвіти, повітря його було наповнене чудовими пахощами. Були там прекрасні птиці з своїм чаруючим співом. Польові звіря і піднебесні птиці домовали там разом

в. совершеннім мирі. Не було там спекоти сонця запалювати город у літі, ані студенних завєрухів, котріб ушкоджували в зимі. Се був рай в повнім значінню того слова. Город сей був відповідний дім для розумного і совершенного чоловіка, котрий мав бути сторожом і паном в тім домі, і любити і славити великого Сотворителя. Тоді Бог приказав свому любому синові Льогосові, взяти елзментів землі й сформуванати організм. Те прекрасне, совершенно і пречудно зроблене тіло лежало тихо без життя на землі. Тоді Бог вдихнув у ноздрі того організму дух життя. Коли той дух увійшов в легкі він спричинив, що кров зачала кружити жилами. Тепер то тіло стало оживлене, ходило ногами і рухалось і дихало і стало чуйним. Се життя Бог назвав душа. Се був перший чоловік. Він був безпосереднім творивом Бога Єгови. Чоловік той був совершенний, тому що всі діла Єгови є звершені. — 5 Мойсея 32:4.

Опісля Бог сотворив для чоловіка жену, його помічницю і товаришку. Сій досконалій парі Він дав силу і власть приводити на світ діти, щоби наповнити землю щасливою расою людей. Життя роду людського походить від сьої першої досконалої пари, котру сотворив Бог. Адам, князь, з Евою, княгинею, окрашували Господень город. Ся чудова робота була виконана шістьдесять століть тому назад. Еслиб гріх не був увійшов в Еден, то що ми бачилиб нині? Ми бачилиб тисячі міліони совершенних істот на землі, всі сильні, енергічні, красні і щасливі, всі прославлялиб Бога Єгову, жилиби разом в мирі, в

вигодах на радість одні другим. Та замість того бачимо противно.

Се був амбітний Люцифер, що знищив красоту райського дому. Від того часу він є названий Сатана, Змій і Диявол. В Едені він стався брехуном і душегубцем, і від тоді він все поповняв злочинства і побуджував інших до сього. Се він засліпив чоловіка до правди відносно Бога і Його любови і доброти. Бог дозволив йому йти його злою дорогою аж до назначеного часу, і тоді він стримає його. Той щасливий день вже зачався і незадовго Сатана буде цілковито знищений, і всі люди пізнають правду і стануть вільні.

Перша брехня Сатани, котра спричинила упадок чоловіка, була, що смерти нема. Ся брехня була його знарядом, котрим він спонукав чоловіка до практикованая зла, запевняючи йому, що він буде вічно жити, тому що він є безсмертний. Нинішнє духовенство називає себе представителями Бога й навчає людей, що кождий чоловік посідає безсмертну душу. Сим вони дальше повторяють і практикують сатанську брехню, що 'Смерти нема'. Всякий може бачити, що теорія еволюції і наука о безсмертній душі не згаджуються з собою. Помимо того духовенство навчає обидві сі науки, і кожда з них уневажнює Єгову в умі ученика. Але хто то прикладає такі великі старання, щоби люди вірували в сі фальшиві науки? Відповідь є, Диявол, Сатана; бо если чоловік ніколи не був сотворений досконалим і ніколи не впав, тоді не треба примирення. Если ж чоловік посідає безсмертну душу

або наслідив безсмертність, тоді також не може бути такої річи як примирення. Обидві ці науки роблять замішання в умах чесних людей, щоб вони не дізналися, що Єгова має плян примирення.

Найголовніша й найбільша доктрина в Божім пляні є смерть і воскресенне Христа, через що ціна викупу була дана. Але теорія еволюції й наука о вічних муках противляться сій науці викупу. Если би читач міг все мати на памяти, що головна ціль Диявола є тримати чоловіка далеко від Бога, тоді йому легко зрозуміти чому ці фальшиві науки є голошені. Тут можна уложити певне і зовсім безпечне правило, що если якась наука або доктрина не згаджується з Біблією, а головно з викупом чоловіка через смерть Ісуса Христа, то така наука є фальшива.

Ще одна фальшива наука виринула з безсмертності душі, а іменно: вічні муки грішників. Розуміється, щоби когось мучити, то треба підтримувати його життя вічно; отже ці дві науки о безсмертній душі і о вічних муках мусять разом стояти або разом впасти; а що вони обидві є фальшиві тому обидві мусять упасти. Слово Боже є правда й в своїм часі мусить побідити.

Божий натхнений пророк писав відносно чоловіка: „Ти зробив його трохи меншим від ангелів.” Ся правда цілковито валить науку еволюції і науку о безсмертній душі. Если чоловік наслідив безсмертність, і ангели є висші чим чоловік, тоді виходить, що й ангели є безсмертні. Много із тих ангелів за часів Ноя полишили до-

рогу чистоти і сталися злими. (1 Мойсея 6:2-4; 1 Петра 3:19,20) Бог увязнив многих із сих ангелів, і заявив, що прийде час і Він погубить беззаконних. (Юди 6:2; 2 Петра 2:4; Псальма 145:20) Головний з тих беззаконників є Диявол, бувший ангел великого світла і сили. Сей факт, що злі ангели мають бути знищені, є безперечним доказом, що ангели є смертельні. Про Диявола, найголовнішого з між них, є виразно сказано що Бог знищить його. (Жид. 2:14; Езекиїда 28:19) Також сей факт, що чоловік є нижший від ангела доказує, що чоловік є смертельний.

Если чоловік є творивом еволюції, то й ангели були творивом еволюції також, тому що писання порівнює сі два сотворіння і показує, що чоловік є на нижшій ступині. Але св. Письмо ясно говорить, що Бог сотворив ангелів і також чоловіка; отже ні ангели ні чоловік не були творивом еволюції.

Досвід учить, що чоловік ходить, дихає і виконує свої щоденні задачі. Часом нещастя впаде на нього і відбирає віддих йому, і тоді його тіло вже більше не ділає; чоловік є мертвий. Всі знають, що сей досвід є однаковий для всіх людей і є в гармонії з Словом Божим. Писання показують, що Бог сотворив чоловіка з пороку земного і дунув в його ноздрі духа життя, і став чоловік душею живою. Коли ж відобрази той дух життя, тоді кров перестає кружити, серце перестає бити, і чоловік вмирає. Отже Бог своєю святою силою сотворив чоловіка і дав йому духа життя. Коли ж сила Божа відбере

той дух життя, тоді настає смерть. Про се писання говорить: „Дух Божий создав мене, й Вседержитель надихав життем.” (Йова 33:4) „Возьмеш духи їх, вони, визівнувши, у порох повертаються.” — Псалма 104:29.

Що жадна часть чоловіка не жие як дух вийде з тіла, то се писання ясно доказує: „Вийде дух з його, знов до землі своєї вертає; того ж дня самого задуми його марою стали.” — Псалма 146:4.

Дух є невидимий і сильний, так як і вітер є невидимий і сильний. Дух життя, котрий Бог вдихнув у чоловіка, зачав кружити кров в йому. Без круження крові нема життя; і се правда, тому що життя є в крові. (3 Мойсея 17:14) Спусти кров з чоловіка і зараз наступить смерть. Се само собою доказує, що чоловік є смертельний.

Чоловік є душа. Вираз чоловік, іство, сотворіння і душа значить одно й те саме. (1 Мойсея 2:7) Єслиби чоловік був безсмертний, він не міг би умерти, тому що безсмертність значить то, що не підлягає смерті. Про се нема сумніву, тому що писання виразними словами говорить: „Котора душа провинить, тота й умре.” (Езекиїла 18:4) „Котрий чоловік жие і не побачить смерти, визволить душу свою від сирої землі?” — Псалма 89:48.

Єдиний Єгова посідає безсмертність. Він є од віку до віку. Єгова може дати безсмертність лише тим, що перейдуть острі проби і докажуть їх льяояльність і вірність аж до смерти. Коли Ісус був на землі, Він сказав: „Бо, як Отець

має життє в собі, так дав і Синові життє мати в собі." (Йоана 5:26) Се показує, що в той час Ісус не посідав безсмертності. Мати життє в собі значить бути безсмертним; і Ісус заявив, що Божя ціль була дати йому жерело життє або життє в ньому. Писання ясно говорить, що лише Бог посідає безсмертність. (1 Тимотея 6:16) Ісус був вірний в найострійших пробах, навіть коли він мусів умерти ганебною смертю, зате Бог воскресив Його зі смерти і дав Йому велику нагороду — безсмертність. Над ним смерть уже ніколи не може мати сили. (Филипян 2:9-11; 1 Коринтян 15:53; Одкриття 1:18) Сі вершики показують, що Ісус не посідав безсмертності перед його воскресеннем до божественної природи. Ісус або Льогос був почином Божого творива. Ніхто не був висший від нього. Єсли Бог не дав свому першому великому Синові Льогосові безсмертності у почині, то се булоб не розумним припускати, що Він сотворив чоловіка безсмертним.

Сі виразні твердження св. Письма замикають уста всім прихильникам теорії еволюції о походженню чоловіка. Вони цілковито опрокидають науку духовенства, що чоловік є часть людини і часть божества. Правда Слова Божого є все гармонійна. Там є сказано, що чоловік є сотворений для землі, а земля для чоловіка, і що чоловік був сотворений з елементів землі. Будучи творивом Єгови, перший чоловік був сотворений досконалим і мав царство і був князем над усею землею.

В першій книзі Мойсея є два висловлення про

сотворенне чоловіка. Перше загальне пояснення, що Бог сотворив чоловіка у свій образ і подібіє; друге висловлення є більше виразне щодо способу і методи творення. Обидва ці висловлення є прості й в гармонії з собою. Бог сотворив чоловіка з землі і виключно для землі й без жадної обітници, що він піде до неба. Його природа була приспособлена цілковито до землі. Він складається з мяса, крові й костей; і писання каже, що тіло, кров і кості не підуть до неба, с.т. в невидиму часть Божого царства. — Луки 24:39; 1 Коринтян 15:50.

Чоловік був сотворений на образ і подібіє свого Сотворителя, і будучи досконалим, його прикмети або успособлення були справедливість, мудрість, любов і сила. Він був сотворений яко розумне сотворінне, і тому він міг знати, що переступленне Божого закону було злом. Отже чоловік в Едені був відвічальний перед Богом. Добровільне поламання Божої вираженої волі вимагало кари. Бог виразив свою волю, коли Він сказав до чоловіка: „В день коли со- грішиш, смертю помреш.“ Через сей вираз Божого закону чоловік був поставлений на пробу. Тодішній князь Едену міг був все робити для своєї втіхи, але він не мав нарушити волі Божої. Князь і княгиня були обидвоє на пробі і були добре поінформовані наперед, яка кара стріне їх за злочин. Безріжници кілька терпіння се завдало Єгови виконати присуд смерти на сю досконалу пару, то однак Він мусів се зробити, щоб не поломати свого слова. Коли прийшов переступ закону, тоді кара за гріх — смерть була о-

динокою річею, що могла прийти. Бог вирік засуд зараз, але цілковите виконання того засуду мало прийти много літ по сім. В часі виконання того вироку і його цілковитого сповнення прийшли на світ потомки тої першої пари.

Сатана і його агенти на землі наувчили людей вірити, що Бог засудив Адама в озеро вогнянне де він і його потомки мали свідомо вічно мучитися. Але Бог не міг дати такого засуду проти чоловіка, ані не міг наложити так жорстокої муки на нього. Зробити се значилоб, що Бог по виконанню злочину змінив кару за зломанне свого закону, а се булоб не справедливо. Бог не може бути несправедливим, тому що справедливість є підвалиною його престолу. (Псальма 89:14) Вічно триваючі муки в свідомості не принесиб жадного добра. Таку жорстоку кару міг би наложити лише Диявол. Сатана хотів, щоб люди вірували, що Бог є великим тераном, а се тому, щоб мильно представити Бога і відвернути їх ум від Нього щоб вони бридились Ним. Дальше, если би кара за гріх були вічні муки, тоді примиренне чоловіка з Богом булоб зовсім неможливе. Если чоловік має бути привернений назад до гармонії з Богом, то сей вже самий факт уневажнює теорію о вічних муках. Справді дивним є, що розумні люди не можуть бачити сьої точки.

В ще одну фальшиву теорію вірували многі так звані Християни, а іменно, що всі потомки Адама були замішані в засуді, який Бог вирік проти Адама, і були засуджені на ту саму кару, яка була наложена на Адама. Опираючись на

сій основі, вони прийшли до заключення, що всі мусять йти на вічні муки хіба що Бог вмішається в сю справу. Але Божий суд проти Адама не був проти його дітей. Підчас судження Адама, його діти не були народжені і тому не могли бути свідомі того засуду. Се не булоб згідним з справедливістю Єгови давати вирок суду проти несвідомих. Тут може хтось спитати: то чому діти Адамові вмирали і вмирають? Писання так відповідає: „Тількиж царювала смерть од Адама аж до Мойсея і над тими, хто не згрішив по подобині переступу Адамового, котрий єсть образ будучого.” (Римлян 5:14) Мойсей зазначив час, коли Бог дав закон Ізраїльтянам. Кара за переступленне того закону була смерть для тих, що були звязані з тим законом. Але й перед тим люди умирали, хотяй вони не поповняли гріха так як Адам. Отже, чому діти Адамові вмирали, если вони не були замішані в засуді Адама.

Смерть Адамових дітей була наслідком Адамового злочинства. Досконалий чоловік Адам не сплотив дітей аж по своїм засудженню. По своїм упадку Адам був недосконалий і тому не міг сплодити совершенних потомків. Наслідки були такі, що всі його діти родились в гріху не-совершенности. Бог не може оправдати недосконалої річи, для тої причини всі в гріху народжені діти були осуджені або непризнані. Вони були грішниками не тому що вони хотіли бути ними, так як Адам, але тому що вони не могли сього оминути. Вони народилися грішниками тому, що їх родичі були упавші. — Пс. 51:5.

Правдою є, що між людьми існує гріх різного степеня. Деякі люди є дуже упавші і через це сталися тягаром для себе і свого ближнього. Інші знову з природи є більше чесні і чисті в думці і ділі чим загал. Сих людей називають добрими і шляхотними; але сі як і найгірші упавші люди в очах Божих є грішниками. Кожен немовлятко є грішником з природи, як про це говорить натхнений апостол у своїм листі. (Римлян 5:12) Кожен грішник або несовершенне сотворіння є відчужене від Бога, тому що Бог не може признати гріха, котрий є явний у всіх несовершених сотворіннях, бо гріх є переступом Його закону. (Аввакума 1:13; 1 Йоана 3:4) Жадне сотворіння не може жити на віки, хиба що те сотворіння є признане Богом, бо ж всяке право до життя походить від Єгови. Тому що весь рід людський народився недосконалий задля Адамового гріху, отже виходить, що всі люди мусіли би погинути, хиба що Бог з любови постарается о провізію привернути їх до себе.

Примирення чоловіка з Богом значить, що чоловік мусить поєднатися з Богом і бути в повній гармонії з великим Сотворителем. А це значить оправданне чоловіка. Жадний чоловік не може постаратися о провізію оправдання і примирення. Жадний чоловік своїми власними силами не може поєднатися з Богом. Щоб зробити начерк примирення чоловіка з Богом, то до цього мусів бути відповідний автор, і сі услівя примирення мусіли бути цілковито згідні з Єговою.

ГОЛОВА 4

ЛЮБОВ ЧИННА

БОГ був дуже мильно представлений через духовенство. Єсли се правда, так се є безперечним доказом, що духовенство не представляло Бога і Христа, а представляло Божого ворога, Диявола. Та припустім, що духовенство сумлінно занимало свою позицію і сумлінно голосило свою науку, то й тоді се ще не є доказом їх правдивости. Сумлінне не є безпечним проводарем, хиба що воно є вишколене і ділає в гармонії з Словом Божим. Єсли Біблія ясно показує, що науки духовенства були мильні і їх напрям ділання був злий, то найбільше що можна сказати на оправдання їх мильної науки і поступовання, що вони були зведені злим впливом Сатани, ворогом Бога. Єсли науки і поступовання духовенства ріжняться від науки Слова Божого, тоді духовенство не є безпечним провідником для людей.

Многі і розмаїті релігійні системи називають себе Християнами. Провідники сих релігій, духовенство, пішли тою самою дорогою, що й світ. Сі люди стараються кермувати справами правительства, вмішуються в політику і помагають гнобити людей. Науки, які ті релігійні провідники голосять, ріжняться між собою. Вони не згаджуються з собою і всі противляться Слову Божому. Сі ріжні і незгідні з собою науки спричиняють великі замішання в умах люд-

ських, і се є дальшим доказом, що в сих науках правди нема. Бог не є автором замішання. Його Слово є правда. (1 Коринтян 14:33; Йоана 17:17) Сатана, ворог правди і Бога, є автором замішання. Сатана є хитрий, зводитель і отець брехні. (Йоана 8:44) Хто ширить його науку, той стає добровільно його дитиною. Його ціль є зробити замішання між людьми, і засліпити їх уми і відтягнути їх від точного пізнання правди.

Примирення людства з Богом значить спасення для тих, що зробили то примирення. Примирення чоловіка з Богом може прийти в один спосіб. Той спосіб мусить бути Божий спосіб. (Ісаї 55:8) Задля ріжних і численних і заперечуючих доктрин духовенства відносно примирення і спасення чоловіка, і задля невластивого поступовання сих учителів, міліони чесних людей відвернулися від Бога і Біблії. Се якраз сталося те, що Сатана бажав доконати; він досить був успішний в своїм замірі.

Духовенство так званого Християнства навчає, що пекло значить вічно триваюче місце мук, звідки Адам не має надії вийти; що Бог призначив, що велика більшість людства мусить перебувати вічно в сім пеклі а меншість має бути забрана до неба і то без ріжниці чи вони хочуть там йти чи ні. Дальше вони навчають, що земля є місцем множення для людства, і що вічна судьба кожного чоловіка є назначена при або перед його народженнем, і що в той вічний стан кожний чоловік входить при смерті. Така наука не є розумна, тому що чоловік немав-

би нагоди вибрати одного або другого місця для перебування. А найгірше се, і се що доказує фальшивість її, що ся наука робить Бога Єгову тираном неначе Він любується в безконечнім мученню своїх сотворінь. Ось такі думки Сатана, Диявол бажав вложити в умі чоловіка.

Друга часть тої організації під назвою Христа навчає через своє духовенство, що всі люди були засуджені на вічні муки, але що ласка є дана всім; і що если чоловік буде вірити в Ісуса Христа яко Сина Божого, той спасеться, тому що Ісус заступається за нього і вблагає Єгову за його гріхи. Ся наука також робить Єгову жорстоким тираном, котрий мучивби нещасне сотворінне вічно, але піддається просьбам Ісуса і дає чоловіку поміч на певних услівях. Се робить Ісуса самотнім приятелем чоловіка а Бога зневажає, і також провадить чоловіка в мильне вірування, що саме признання Ісуса за Сина Божого і прилучення до якоїсь релігії, спасе його. Однак се є цілковита неправда.

Знов інші учителі Християнства, с.т. духовенство, навчає, що всі люди є засуджені на вічні муки через Божий вирок проти Адама; що Ісус прийшов на землю, щоб своїм поступованнем дати правдивий взірець для життя чоловіка, і если чоловік буде після нього поступати, то він спасеться і піднесеться зупавшости. Така наука є мильна і незгідна, тому що вона уневажнює справедливий суд Божий, відкидає самотні услівя примирення і провадить чоловіка

вірувати, що він своїми власними силами може помиритись з Богом.

Ще інша частина тої організації Християнства через своє духовенство навчає, що чоловік ніколи не впав і ніколи не був засуджений Йогою; що жертва Ісусова ніколи не була потрібна; що смерть Ісуса не має жадної вартости для людства; і що всі люди можуть бути спасені своїми власними силами. Така наука є неправдива, тому що вона опрокидає Слово Боже, заперечує вартість Його жертви, і відкидає божественний спосіб примирення чоловіка з Богом.

Всі ці різні частини зорганізованого Християнства учать, що вони представляють Бога і Христа на землі і що лише вони мають власть говорити про спасення людства. Вони всі мильно представляють Бога і Його Слово і засівають між людьми замішання і сумніви. Наслідки сього є, що протягом певного часу, як про се говорить св. Письмо, на землі настав голод почути Слово Боже. — Амоса 8:11.

Та се не значить що правдиве Християнство знаходиться в блуді або в замішанню. Протинно, правдиве Християнство має ясне і правдиве наученне Слова Божого про Христа. Бог через Ісуса Христа насадив Християнство яко чисту і шляхотну винницю. Христос є представлений яко правдива виноградина, а Його ученики яко правдиві віття. (Йоана 15:1-8) Апостоли і перші послідувателі Ісуса Христа перебували в чистій науці правди. По сім, як апостоли вступили з сцени активности на землі, амбітні люди піддалися зводничому впливові Сатани, і неза-

довго Християнство сталося чужою і дикою виноградиною. Воно помішало поганські блуди і політику диявольської організації з церквою, і в такому стані перебуває аж до тепер. Сучасні релігійні системи так звані Християнство є лише політичною і соціальною організацією, котра цілковито відвернула людей від Бога і правди. Сі обставини Бог предсказав через свого пророка: „Я насадив тебе, як добірну виноградину, — як найчистіше насіння; як же се ти перемінилась у мене в дикий відросток чужої виноградини?” — Еремії 2:21.

Щирі люди тепер мусять пильно шукати правди, так як про се учить Слово Боже. Сим чином вони зрозуміють правду і будуть дорожити добротою Божою і Його розпорядженням для примирення чоловіка з собою.

Нехай ученик памятає, що св. Письмо правду говорить, що „Бог є любов”. (1 Йоана 4:8) Се не лише значить, що Бог є милосерний, ласкавий і добрий до грішників, а більше чим се. Любов се — цілковите несамолюбство. Совершенно любов є совершенно вираження несамолюбства, бо всі діла Божі є цілковито несамолюбні. Се значить, що Він нічого не робить для чоловіка із наміром отримати яку будь нагороду за се; бо се є неможливо для чоловіка принести щось корисного для Єгови. Він посідає все, що добре. Отже все, щр Бог робить для свого сотворіння, се Він робить для Його добра з несамолюбства, і до сього Він є порушений любовю.

Бог є справедливий. (Псалма 89:14) Його право є совершенне і добре. (Псалма 19:7,8) Він є жерелом всякої правди й справедливости. Він сказав Адамові наперед яка кара чекає його за зломанне закону. (1 Мойсея 2:17) Добровільне поломанне того закону справедливо вимагало виконання кари, яку Бог перше оголосив. Всякий інший крок бувби доказом нестійности Єгови, і тому був неможливий. Кара за зломання Божого закону вимагала смерти досконалого чоловіка. Справедливість не могла дозволити Богу відвернути сей засуд. Він мусів остатися непохитним. Від часу коли той засуд смерти був даний до цілковитого виконання його, в тім протязі часу народилися діти Адамові, і задля тої причини всі вони народилися без права до життя, тому що родилися в грісі і були зачаті в беззаконню. (Пса. 51:5) Будучи грішниками, тому справедливість вимагала, що всі мусіли умерти. — Римлян 5:12.

Але чи булоб се справедливо, щоб Адам і його діти існували вічно і мучились у свідомім стані? Така кара не булаб ані законна ані справедлива. В законі Божім є зазначено, що кара за гріх — смерть. Умерти значить перестати існувати. Єслиби Бог був дав кару за гріх вічні муки в свідомім стані, тоді така кара булаб проти закону Божого і булаб доказом, що Він не є справедливий. Справедливість значить то, що є правдиве. Чи булоб се справедливо мучити якесь сотворіння вічно? Чи принеслиб такі муки комусь добро? Чи указувалиб вони на любов зі сторони того, що завдав такі муки?

Певно, що сі питання мусить ся відповісти негативно. Мучення є гидотою навіть в очах упавшого чоловіка. Лише той, що є цілковито самолюбний, запеклий, жорстокий і лукавий може завдати муки у свідомім стані ближньому. Щоби сотворіння могло вічно мучитися в свідомім стані, то воно мусілоб вічно істнувати.

Сатана, або Диявол, сказав першу брехню, коли він сказав до Еви: „Ні бо не помрете“. Теорія о вічних муках в пеклі виринула яко наслідок сьої сатанської брехні. Рівнож наука о безсмертній душі і наука о вічних муках є крайно жорстокі і несправедливі. Вони походять від Диявола, і були ширені через довгий час його представителями. (Йоана 8:44) Вони кинули зневагу на добре ім'я Бога Єгови. За все се є відвічальний Сатана, Диявол. Духовенство було його знарядом до запусцення сих наук в умисли людські; і чи духовенство се робило добровільно, чи не добровільно, не змінє сути річи. Єсли священники тепер пізнали, що вони научали людей мильно, то вони повинні пильно старатись осунути сю фальшиву науку з умів людських. Але сього вони не роблять.

Задля сьої зневаги, яка несправедливо впала на ім'я Бога Єгови, много людей не хотять чути про Слово Боже. І тому що головна наука о безсмертній душі і о вічних муках, про яку навчає духовенство, є мильна, для того всі теорії духовенства о примиренню є також мильні. Взагалі люди стратили довіря до духовенства і рівночасно відвернулись від Господа. Коли сі люди пізнають правду, тоді вони будуть мати

менше довіря до духовенства, а звернуться до Господа Бога.

Если чоловік має бути примирений з Богом, то початок до сього мусів зробити самий Господь Бог. Декотре духовенство научало, що Ісус, Син Божий, благав Отця о милосерде і терпеливість зглядом грішників. Розуміється така теорія є цілковито мильна. Еслиби Бог слухав благань Ісусових і для тої причини прощав грішникам, то сим Вің був би нарушив справедливість. Се булоб заперечення його власного суду і показувалоб його змінність, але така річ є неможлива. (Малахія 3:6) Бог є милосерний і терпеливий до грішника, але в гармонії з справедливістю, с.т. коли вимоги справедливості є вповні стрінуті.

Еслиб Бог був перестав ділати для добра чоловіка, коли справедливість була задоволена, тоді весь рід людський мав цілковито загинути. Щоби спасти людей від погібелі, Бог самий з любови зробив початок для примирення чоловіка. Любов постаралась о конечности для примирення, про що виразно говорить святе Письмо: „Так бо полюбив Бог світ, що Сина свого єдинородного дав, щоб кожен, віруючий в Него, не погіб, а мав життя вічне. Бо не післав Бог Сина свого на світ, щоб осудив світ, а щоб спас ся Ним світ.” — Йоана 3:16,17.

Се писання доказує, що рід людський прямував не до вічних мук, як се духовенство научало людей, але що він йшов дорогою до вічного знищення. Бути знищеним значить перестати цілковито існувати. Бог, уживаючи своєї до-

брати в точній гармонії справедливості, не допустив до вічного знищення людства, а уможливив для всіх людей дістати нагоду отримати життя. Для того є написано: „Се ж життя вічне в тому, щоб знали Тебе, єдиного справедливого Бога, та кого післав еси, Ісуса Христа.” (Йоана 17:3) Божий замір є, щоб кождий чоловік прийшов до пізнання Його правди. Для того є написано: „Се добре і приємне перед Спасителем нашим Богом, котрий хоче, щоб усі люди спаслися і до розуміння правди прийшли. Один бо Бог, і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос, що дав себе на викуп за всіх: свідкуванням временами своїми.” — 1 Тимотея 2:3-4.

Сі писання показують, що Бог Єгова є Спасителем людей; що Він був автором пляну спасення і примирення, котрий тепер розвивається для добра чоловіка; що Він з любови постарався о сей плян для чоловіка; що Його любий Син Ісус є Його знарядом, котрого Він уживав для виконання своїх замірів; що чоловік мусить бути приведений до акуратного пізнання правди, щоб він міг скористати з сьої ласкавої провізії; і що в назначенім Богом часі свідоцтво о правді муситься дати всім людям. Нехайже се буде відомо всім, що прийшов час і Бог отворить двері правди для добра чоловіка. Сі слова тут є написані не щоби показати мудрість чоловіка, але щоби свідкувати любові Божій і помочи людям набути знання о Його ласкавім пляні для примирення чоловіка з собою. Тож виходить, що чоловік мусить уживати Богом-дану

силу для набуття цього знання, с.т. він мусить уживати свій розум, щоб зрозуміти правду.

Если Бог не міг здоймити свого засуду проти Адама і простити йому гріхи, то як Він міг ужити своєї любови в гармонії з справедливістю і постаратися о спосіб для чоловіка жити? В коротці відповідь є, що Бог постарався о іншого чоловіка, котрий умер за Адама, щоб Адам і його потомки могли дістати нагоду отримати життя. Щоби зрозуміти і оцінити сю дорогу, що провадить до примирення і життя, треба студіювати поступенно Боже розпорядження, і тоді ученик завважає Божу обявлену любов.

Основи Примирення

Основи поєднання за гріх і привидення чоловіка назад до гармонії з Богом, є жертва за гріх, котра отвирає дорогу примирення чоловіка з Богом. Від початку аж до кінця св. Письмо робить великий натиск на сю точку. Прообраз цього зачався в городі Еден. Коли Адам і його жена поповнили великий гріх, вони зрозуміли свою наготу, отже свою негідність явитися перед Сотворителем. Вони старались закрити свою наготу і тому поховались. Відповідаючи на голос Господний, Адам сказав: „Голос почув я твій у саду та й злякавсь, тим що наг, та й сховавсь.” Тоді Єгова виголосив свій вирок або засуд. Десь у тім самім часі, але вже по вигнанню з Едену, Бог постарався о одєжу для них, яко ж написано: „І поробив Господь Бог чоловікові й жінці його одєжу із шкір та й зодіг їх.” — 1 Мойсея 3:20.

Треба було чиєсь життя пожертвувати, щоби постаратись о сю шкіряну одержу для Адама і його жени. Бог мав більшу ціль в сім чим лише покрити їх тіло. В світлі, яке Бог дав зі свого Слова в сім часі, можна бачити, що Бог з самого початку показав прообраз свого заміру для примирення чоловіка до гармонії з собою. Гріх чоловіка можна було покрити лише коштом життя. Гріх чоловіка і покриття його йшли разом від самого почину. Ось так було показано в прообразі, що у своїм часі Бог постається о покриття людського гріху, котре очистить його провину. (Жидів 9:14) Адам і Ева не розуміли значіння сього, але Бог зачав вже тоді показувати свою любов до дітей людських.

Від Едену до потопу дуже мало людей шукали Бога. Але ті, що шукали, здається бачили потребу жертви щоби отримати Боже признання. Однак, як здається, ніхто з них не розумів повного значіння жертви хотяй сі жертви звірят указували, що Бог у своїм часі і в свій власний спосіб постарается о примирення чоловіка. Жертви з звірят не були роблені з ціли заспокоєння гніву Божого, так як многі думали, але вони указували на негідність чоловіка явитися перед Богом і щоби представити Божий спосіб покриття гріхів чоловіка і Божий спосіб для примирення чоловіка з собою. Від того часу Бог зачав уважно провадити і научати покірних про свій плян спасення. Авраам, задля його великої віри, був названий приятелем Бога. Через пожертвовання Ісаака Авраамом, Бог пока-

зав найвиразнійший образ правдивої або дійсної жертви. — 1 Мойсея 22:1-18.

Пізнійше Бог вибрав Ізраїльтян собі за нарід через котрий Він показав много образів, що вчили про примирення чоловіка з Богом. В Єгипті був вибраний агнець без скази і був заколений. Кровю того агнця були покроплені двері дому кожної родини в Ізраїлі, і се служило яко охорона для Ізраїльтян від смерти. Сим була представлена більша жертва, котра мала бути охороною від впливу гріху, котрий приносить знищення. В пустині Бог приказав збудувати намет і кожного року приносити звірята в жертву, а кровю з сих звірят кропити віко благальні в святая святих. Се було зроблено для очищення ізраїльського народу з гріху і яко образ на будучу жертву, яка мала бути дана для примирення за гріх чоловіка. Сі раз-в-рік жертви були приношені яко услівя угоди через закон. Про закон угоду є виразно написано, що вона служила яко учитель, щоб сим указати людям на Того, що має пролити кров і отворити дорогу до примирення.

Чи може сі звірята були пожертвовані для приємности Бога Єгови щоб заспокоїти Його гнів, як про се навчає духовенство? Господь через своє Слово відповідає, Ні! „Жертви і приноси не до вподоби Тобі; слух приготував ти для мене: Ти не домагаєшся жертв палення і приносів за гріхи.” (Псальма 40:6) „Огняні жертви і жертви за гріхи не вподобав еси.” — Жидів 10:6.

Чому ж тоді сі жертви були роблені? Вони

були роблені тому, щоб виразити Божу любов взглядом чоловіка, показуючи йому як Бог у своїм часі отворить дорогу до цілковитого примирення, і що основи такого примирення буде жертва життя. Бог зачав поступенно і легко научати і провадити людей, знаючи, що коли люди пізнають його і його добрі заміри до них, тоді вони будуть любити і слухати Його. Сатана, знаючи се, для того все старав ся тримати чоловіка в незнанню відносно Божої доброти до чоловіка. (2 Коринтян 4:4) Та прийде час і ціла драма закінчиться сим, що лихий буде знищений, а Бог прославиться. Бог не любить жертвами звірят, але вподобалось Йому помочи чоловіку зрозуміти чому жертва була потрібна для отворення дороги до примирення.

З бігом часу Бог через своїх пророків зробив виразну обітницю, що він відкупить чоловіка від смерти і викупить його від сили гробу. Для того Він велів своїму пророкові написати: „Тя вибавлю їх із потали пекла, відкуплю їх від смерти. Де жало твоє смерте? а ти пекло, де твоя побіда? жалю за сього у мене не буде.” (Осії 13:14) Слово „відкуплю” в тім тексті значить увільнити або висвободити. Гріб або стан смерти тримав людей в своїх пазурах; але тут є записана обітниця, що колись Бог у свій спосіб увільнить чоловіка від смерти і від сили гробу. Ся обітниця є цілковите запевнення, що в Божім часі викуплення і увільнення чоловіка мусять бути dokonані. — Ісаї 55:11.

Як же ся обітниця може сповнитися? Що треба, щоби відкупити чоловіка від смерти і виба-

вити його від гробу? Як можна доконати се згідно з справедливістю? Ніхто бо не може відступити від Божого закону без порушення справедливості. Отже закон вимагав смерти совершенного людського життя яко кару за гріх. На се був зроблений натиск в Божому законі, що життя вимагається за життя. (5 Мойсея 19:21) Але життя німих сотворінь не могло заступити людського життя, і для того в жертві німих звірят не могло бути дійсної ціли викупу. Очевидно, що жертви з звірят були лише прообразом на дійсну жертву, однак не представляли природи того, що мав статися дійсною жертвою. Із слів Божого пророка мусимо заключити, що ціна викупу мусіла бути з совершенного людського життя. Ся думка є знову поперта словами Господа, котрі звучать: „Ніколи не здоліє чоловік спасти брата свого, і не зможе дати викупу за него, бо дороге спасенне душі їх, і тому мусить понехати на віки.” — Псалма 49:7,8.

Всі люди, будучи потомками Адама, є несовершенні, для того жадний чоловік не міг дати викупу за свої гріхи, ані дати ціни, щоб покрити гріхи свого ближнього. Се доказує, що чоловік не міг зробити початку для примирення. Бог Єгова єдиний міг зробити потрібні кроки, і еслиб Бог з любови не був зробив сього пляну, тоді всі люди булиб погibli. Для того є написано, що так Бог полюбив рід людський, або так несамолюбно ділав для користи чоловіка, що вислав свого олюбленого Сина Ісуса у

світ, щоб люди не погибли, а могли спастися від вічної погибелі. — Йоана 3:16,17.

Коли Ісус прийшов на землю, Він заявив, що Він прийшов дати життя яко викуп за чоловіка, щоб чоловік міг жити. (Маттея 20:28; Йоана 10:10) По сім, як Ісус Син Божий умер на хресті і Бог воскресив його зі смерті, Бог уповажив Павла написати про Христа сі слова: „В котрому маємо збавленне кровю Його й оставленне гріхів по багатству благодати Його.” — Ефесян 1:7.

Розумний чоловік думає ось як: Если Божий закон вимагає життя від совершенного чоловіка яко кару за гріх, і позаяк Адам, совершенний чоловік, умер за гріх; і щоби дати ціну викупу за чоловіка, то треба було совершенного людського життя, котреб взяло місце в смерті Адама, то питання виринає, Як Ісус міг дати своє життя яко викуп за чоловіка, еслиб Він був більший чим совершенний чоловік? Далше, позаяк писання указує, що Бог не любується в жертві німих звірят, і тому що їх життя було менше від совершенного чоловіка і не могло бути ціною викупу, то чи не булоб се рівнож правдою, що, еслиб Ісус був більший від совершенного чоловіка, то й його жертва не моглаб стрінути вимог закону? Бо як Бог міг прийняти ціну Його жертви яко основи примирення, еслиб Ісус був більший чим совершенний чоловік?

Тройця

З початку християнської доби Диявол взявся до роботи з заміром зробити замішання між

людьми відносно повисшого питання. Духовенство всякого часу вдавало за представителів Бога на землі. Сатана вплинув на духовенство і запустив в їх уми фальшиві науки, котрими духовенство навчало людей про Ісуса і Його жертву. Сі науки принесли великі замішання. Апостоли навчали правду, але не взяло довго часу по їх смерті, як Диявол знайшов зарозуміле духовенство, котре думало, що воно може більше навчити чим апостоли.

Наука о трійці була заведена в християнських церквах через духовника в Антохії, так званого Теофілос. Науку, яку голосив сей духовник і за котрою пішли в слід і многі інші, була, що є три боги в одній особі, а іменно, Бог Отець, Бог Син, і Бог дух святий, і всі три рівні в силі, в тілі й є всеістнуючі. В Англіканській церкві се вірування є пояснене такими словами: „Є лише один живий і правдивий Бог, ... і в єдності сього божества є три особи в одній суті, силі і вічності; Отець, Син і Святий Дух.”

В 325 році по Христі, відбувся собор духовенства, на котрім було прийнято і потверджено науку о трійці; і пізнійше подібний собор в Константинополі потвердив божественність Святого Духа і єдність Бога, і що наука о трійці є наука церкви. Від тоді духовенство все тримаєсь сьої безумної та безчесної науки. Щоби помочи своїм агентам памятати сю науку, Диявол мусів винайти якийсь видимий предмет яко символ сьої догми. Отже для того був прийнятий трикутник яко символ сьої науки, і такі трикутники можна знайти в гробах тих, що

були поховані десь у тім часі. Тройцю рівнож доказували трьома головами або лицами на однім карку, де очі були частию кожного лица з окрема. Вони також уживали цирклю і трикутника, а часом три листки для тої самої ціли. Та коли поспитати духовенство що значить тройця, то воно каже: „Се тайна.” Ні духовенство ані ніхто инший не розуміє її, тому що се є фальш і обмана.

Більше зводнича наука ніколи не була поширена чим наука о тройці. Така наука могла повстати лише в однім умі, а се в умі Диявола-Сатани. Його ціль була витворити замішання в умі чоловіка і знищити правдиву філософію великої жертви викупу; бо если Ісус на землі був Богом, то Він був більший чим совершенний чоловік і тому не міг бути рівною викупною ціною за чоловіка. Тоді виходилоб, що пролита кров Ісуса не могла бути основою для примирення чоловіка з Богом. Если Ісус був частию тройці, тоді се було неможливо для тройці дати ціну викупу за совершенного чоловіка, бо така ціна не булаб рівна.

Хто ж то міг займитися таким замішанням? Розуміється, що Сатана, Диявол. Він, щоби зробити замішання, ужив самолюбних і амбітних людей і намовив їх зробити ще інші особи рівні Богу і поклонятися сотворінню радше чим Сотворителю. Павло говорить про се так: „Тим, що знали Бога, не яко Бога прославляли або дякували, а осуетились думками своїми і оморочилось нерозумне серце їх. Славлячи себе мудрими, потуманіли .. Вони перемінили істи-

ну Божу на лжу і поклонялись і служили тварі більш Творця, котрий благословен на віки.” — Римлян 1:21,22,25.

Можна завважити, що по церквах ім'я Ісуса є більше виставлене наперед чим ім'я Бога Єгови. Духовенство наклонило людей молитися до Марії, матери Ісуса, і поклонятись їй, і сим чином віддавати жінці рівну честь з Богом. Ім'я Марії й Ісуса більше згадується в церквах чим ім'я Бога Єгови. Поклонення ідолам і видимим предметам також було заведено духовенством. Все се було обдумано висшим умом в тій цілі, щоби принизити ім'я Єгови і нанести Йому ганьбу і посміховисько і безчесть.

Се є неможливо добре зрозуміти божественний плян примирення чоловіка з Богом, аж поки не зрозуміється властиве споріднення Ісуса до Бога. Отже сю фальшиву науку о трійці треба виявити і осунути з людських умислів, щоб світло правди могло засияти в їх умах.

Є лише один Бог, Сотворитель неба й землі, і Датель життя всім сотворінням.

Ісус є Син Божий, початок Божого творива і великий Викупатель плянів Бога Єгови.

Святий дух є невидима сила Божа, котру Він дає й котру Він уживає через тих, що є в гармонії з ним і є назначені виконувати службу в Його ім'я.

Нехай слово Боже докаже сі точки і тоді нехай люди тримаються сих доказів. Як про се апостол говорить: „Нехай буде Бог правдивий, усякий же чоловік умана.” — Римлян 3:4.

Єгова е Бог

Є лише одна Перша Причина: Той, що є від віку до віку і котрого імя — Єгова. (Псальма 90:2; 83:18) В почині, лише Він посідав безсмертність, „котрого не бачив ніхто з людей, ані бачити не може”, бо він є божественний. У своїм слові Він каже: „Я Господь, і нема иншого; нема Бога крім мене.” (Ісаїї 45:5) „Я Господь, та й нема спасителя крім мене.” (Ісаїї 43:11) „Я Господь; се імя моє, і не поступлюсь славою моєю кому иншому.” — Ісаїї 42:8.

Він об'явив себе свому сотворінню ріжними іменами і кожде імя має глибоке значіння. Імя Бог є об'явлене в Біблії від самого початку творення. (1 Мой. 1:1) То імя головно відноситься до Нього яко Сотворителя неба й землі й яко Дателя життя всякому сотворінню. „Ось так говорить Господь, що создав небеса й нап'яв їх; що розпросторив землю з усім, що вона родить, та що дає дихання людям на ній і дух ходячим по ній.” (Іса. 42:5) Імя Бог указує на Його найвисшість і на Його відвічальність відносно всіх сотворінь.

Він дальше об'явив себе імям Всемогучий Бог. (1 Мойсея 17:1) Сим імям Бог перший раз об'явивсь, коли Він говорив до Авраама відносно своєї угоди з ним. В той час Він сказав до Авраама: „Я зробив з тобою угоду, і ти будеш отцем многих народів, як се твое імя Авраам означає, котре від тепер буде змінене. Я — Всемогучий Бог.” Імя Всемогучий Бог було цілковитим запевненням для Авраама, що предвічний Бог має неограничену силу виконати свої

заміри. В той час Авраам був старий чоловік. Його жені вже минув був час родити діти. Бог повідомив його, що він буде мати сина з своєю старенькою женою, і тоді сказав до Авраама: „Мое ім'я, Всемогучий Бог, є запевненням, що се станеться.” То ім'я означає, що Єгова має неограничену силу. Для всіх тих, що вірують, то ім'я Всемогучий Бог означає, що Його сила є неограничена і що Він все може зробити, що бажає.

Дальше Бог об'явив себе імям Єгова. Перекладачі пояснюють значіння того імя Єгова, що воно значить Самоістнуючий. Та воно значить більше чим се. То ім'я означає Божий замір відносно його народу. Бог вибрав Ізраїля за свій нарід і Ізраїль знав Його під сим імям Єгова. Він дав приказ Мойсейові йти до Ізраїльтян і сказати їм, що Єгова вислав його; і сі власні його слова до Мойсея відкрили значіння імя Єгови. Він сказав: „Тим же то йди, промов до синів Ізраїлевих: Я Господь-Єгова, і вивиду вас із неволі Египецької, і вирятую вас із під паньщини рукою простягнутою і присудами великими. І прийму вас за нарід собі, і буду вам Богом, і зрозумієте, що я Господь, ваш Бог, що вас вивів із неволі Египецької. І введу вас у землю, що про неї клявсь оддати її Авраамові й Ізаакові й Якові, і дам вам її в наслідде. Я Господь.” (2 Мойсея 6:6-8) Отже імя Єгови означає Його замір відносно його вибраного народу а головно Його замір відносно Ісуса Христа і Його церкви.

Опісля великий Бог об'явив себе імям Всевиш-

ний. То ім'я або титул показує Його споріднення відносно всіх сотворінь. Воно указує на нього як на найвисшого Володаря над усіма силами і властями. Все, щоб ті сотворіння не посідали, належить і підлягає волі Всевишнього. Він є над усіма. Нема нікого подібного Йому і жадна сила не може перешкодити Йому у виконувannya Його волі. То ім'я говорить про найвисшість, до котрого всі правительства, сили, і сотворіння мусять бути піддані. Він є Автором, Творителем і Екзекутором свого пляну. Свою волю і заміри Він виконує через свій вибраний знаряд. І „Всевишний не замешкує в рукотворених домах.”

Се є зневагою як і нівеченням Його ім'я навчати людей, що є три боги в однім або один в трьох. Великий Бог Єгова є цілковито віддільний від усіх. Він є Сотворитель. Всі інші є сотворіннями.

Син

Ісус Христос є Син Божий. Св. Письмо учить, що Його перше ім'я було Слово, або Льогос, що означає, що Він був знарядом для висказування слів Бога Єгови. Він був почином Божого творива, і від його сотворення Він все був активним чинником, через котрого Бог Єгова творив усі речі, що були сотворені. — Йоана 1: 1-3.

Єврейське слово „ельогім” є переложене на наше бог. Великий Єгова є Всевишний Бог; Його ж Син, Льогос, є також названий бог. Ім'я бог відноситься також до сильних як н. п. до ан-

гелів і властей. Отже ім'я бог було властиво дане Синові, тому що Він був сильний і був знарядом уживаний в творенню всіх річей. Але Писання ніколи не називає Ісуса, Сина Божого, іменами Єгова, Всемогучий Бог або Всевишній. Самий Ісус свідкував про себе, що Він був почином Божого творива, „свідок вірний і правдивий, почин сотворіння Божого.” (Одрк. 3:14) Далше про се писано: „Господь мав мене перед розпочатком путей своїх, перш ніж що сотворив, з правіків; од вічності мене він помазав, від почину, перед настаннем землі. Я родилась, як ще не було безодень, як ще ніде джерела водою не джурчали. Родилась, як ще з землі не воздвиглись гори, перш ніж горби повстали; як іще він не сотворив ні землі, ні степу, ні грудок тих, що з них зліпивсь круг земний: як розпростирив він небо, була я там. Як він закруглював кружало безодні.” — Прип. 8:22-27.

Коли прийшов час на сотворення чоловіка, тоді Бог Єгова промовив до свого Сина Льогоса такими словами: „Сотворимо чоловіка в наш образ і подобу.” (1 Мойсея 1:26) Пізніше, чоловік согрішив і був вигнаний з Еденраю, і тоді знову Єгова заговорив до свого Сина: „Оце і чоловік став як один зміж нас, зрозумівши добре і лукаве.” — 1 Мойсея 3:21.

Чоловік часом простягає свою руку, щоб виконати певний замір, який він має на умі. Ся рука його є символом сили. Так і Льогос, Син Божий, є часто названий в св. Письмі Рукою Єгови. Слідуючі писання попирають се заключення: „Ось йде Господь у потузі, в його ру-

ці — власть. Ось, нагорода його з ним; так, заплата його перед лицем у його." (Ісаї 40:10) „Явить Господь руку святу свою перед очима всіх народів." (Ісаї 52:10) „Кому явна правиця Господня?" (Ісаї 53:1) „Я сотворив землю, людей і звірину по цілій землі великою моєю силою й простягнутою рукою, та й оддаю її, кому схочу." — Еремії 27:5.

Сі писання показують, що Бог Єгова, великий Сотворитель, уживав когось іншого могутого яко свій знаряд до виконування своїх замірів. Тим могутим знарядом був Його Син Льогос, Ісус Христос. Павло, будучи уповажнений Богом, писав про Ісуса так: „Котрий є образ невидимого Бога, перворідень усякого творива. Бо ним сотворене все, що на небесах і що на землі, видиме й невидиме, чи престоли, чи панства, чи князівства, чи власти, — все ним і для Него сотворене. Він є перш усього, і все в Ньому стоїть." — Колосян 1:15-17.

Повисші писання ясно показують ріжницю між Богом, великою першою Причиною, а Льогосом, почином сотворіння великого Сотворителя. Адам, совершенний чоловік, відчужив себе від Бога гріхом, і стягнув на себе смерть. Божий плян примирення для чоловіка був показаний через жертву зі звірят. Сі жертви представляли, як совершенно людське життя мусить бути пожертвоване. Однак такого совершенного життя не було ніде на землі. Отже Бог переніс життя свого любого Сина з неба на землю, щоб Він міг взяти на себе гріхи і положити основи для примирення чоловіка.

Стався Чоловіком

Святе Письмо ясно говорить: „І Слово сталося тілом, і пробувало між нами. (й бачили ми славу Його, славу, яко Єдинородного від Отця), повне благодати і правди.” (Йоана 1:14) Що Ісус народився з діви Марії, в Бетлеємі, ріс до мужиського стану і вмер на хресті в Єрусалимі, то про се є повно доказів як у святім писанню так і в світській історії. Хто ж був той чоловік? Так зване правовірне духовенство, щоби поперти свою фальшиву догму о трійці, було примушене прийняти брехню Сатани і навчати, що Ісус народжений з Марії діви, котрий виріс до мужеського стану і вмер на хресті, був самий Бог; що коли Він був на землі, то Він був втілений яко духова істота; або інакшими словами сказати, що самий Бог взяв на себе форму чоловіка і ходив в тім тілі через тридцять три і пів роки, і що протягом того часу Він був знаний як чоловік Ісус Христос. Їх аргумент є, що народжений чоловік Ісус був другою особою трійці, котрий взяв на себе тіло людське і протягом того часу був Богом і чоловіком. Отже дуже часто вони кажуть, що Ісус був дійсний Бог і дійсний чоловік, або що Він був втілений Бог.

Дивним є, що розумні люди можуть датися звести так нерозумною догмою. Завважте добре до якої неможливости така наука провадить. Вона вчить, що Бог є один, котрий складається з Бога Отця, Бога Сина і Бога Духа Святого. Отже виходить, що Бог лишив небо і взяв на себе вид чоловіка і в таким то виді Він жив че-

рез трийцять і три і пів роки і протягом того часу небо було без Бога; отже виходить, що небеса рядили самі собою. При кінці того періоду Ісус умер ганебною смертю на хресті, і вмираючи Він кликав: „Боже мій, Боже мій, чом мене покинув еси?” Ціль сього кликання мусіла бути щира або щоби ошукати.

Після писання, то лише Бог є безсмертний, що значить, що Він неможе вмерти; отже если Ісус був втілений, то виходить що Він дійсно не вмер, а лише вдавав що Він умер, і його слова, які Він висказав з великого болю, мусіли бути лише для того, щоби ошукати людей. Если вмираючий Ісус на хресті був дійсний Бог, то як було можливо для нього кликати: „Боже мій, Боже мій, чому мене покинув еси?” Если Ісус був самий Богом і Святим Духом, то до кого Він кликав на хресті? Коли сі питання поставити духовенству, то воно прибирає вид мудрости і каже: „Се є тайна”. І справді се не лише тайна, але й ошущство і сітка і велика неправда.

Дальше, если Ісус підчас свого побуту на землі і в часі смерти був Богом, то Він був більший чим чоловік і не міг статися рівною ціною за чоловіка Адама. Його смерть не могла принести ціни викупу і положити основи для примирення чоловіка з Богом. В сій фальшивій науці знову показалися „розчіплені ратиці” Сатани, Диявола. Через се, що Сатана так зробив, що Ісус був неначе Богом, думаючі люди приходять до заключення, що коли Ісус кликав на хресті, то Він лише вдавав і Його смерть не при-

несла дійсної ціни викупу і для того чесний чоловік не повинен навіть застановлятися над сим. Наслідки такого заключення приносять цілковите знищення віри в Бога і віри в велику жертву викупу і засліплення чоловіка до Божих замірів і пляну для відкуплення і примирення чоловіка. Помимо того, що є ясно сказано, що Сатана, бог віку сього, засліплює уми людські щоб ясний Божий плян не засіяв в їх умах (2 Коринтян 4:3,4), то дивним є як люди далше даються ошукувати такою нерозумною наукою о трійці.

Вдійсности, коли Ісус був на землі, Він був ні більший ні менший лише совершенний чоловік. Зі всіх імен знаних в історії, Ісус з Назарету був найвизначнішим. В таким короткім періоді з трийцять і три і пів роки свого побуту на землі, Він дотикнув напрям життя людського більше чим котрий инший чоловік. Майже всі цивілізовані народи рахують свої роки від уродження Ісуса. Історія сього дійсного чоловіка знаходиться в Біблії. Бог через своїх пророків предсказав народження сього великого чоловіка. (1 Мойсея 49:10; 5 Мойсея 18:15,18; Ісаїї 9:6,7) В назначенім часі Бог вислав ангела Гавриїла до Марії діви, котра тоді мешкала в Назареті, і повідомив її, що вона була выбрана з між Ізраїля і пошанована Богом бути матерю Того, котрого прихід Бог обіцяв через своїх пророків. (Луки 1:28-32) У своїм часі народилось дитячко в Бетлеемі, в городі Давидовім, так як се предсказали пророки Господні. (Михея 5:2) В ночі народження Ісуса Божі святі ангели свідкували про се покірним пастухам на

полях святої землі. Що народження того дитяти мало принести примирення чоловіка з Богом, то про се свідкували сили небесні, котрі тоді співали: „Слава на вишинах Богу, а на землі впокій, між людьми благоволенне.” (Луки 2:14) Божий ангел свідкував в той час, що народження Ісуса у своїм часі буде радісною новиною для всіх народів землі.

Дитина ся росла під опікою Йосифа і його матери, Марії. Дім в яким мешкав Ісус був звичайний дім в маленькім місті Назареті. Йосиф, його опікун, був столярем і здається, що Ісус працював з ним і був знаний як столяр. (Маттея 13:55) У дванадцятім році віку то диття сталося знатним на короткий час. (Луки 2:47-52) Про його молодий вік св. Письмо згадує дуже мало: „І виростав Ісус премудростю й станом, у ласці в Бога і в людей.”

У трийцятім році віку Він був повнолітний і тоді Він посвятив себе Отцю в ріці Йордані, і своє посвячення Він заявив через занурення себе у воді ріки. Він був совершенний чоловік, святий, невинний, непорочний і віддільний від грішників. (Жидів 7:26) Се була правда задля двох причин:

(1) Він не був сплоджений через чоловіка, але був зачатий в утробі Марії його Матери через духа святого. Писання не описує подрібно як се сталося, лише зазначає, що Він був зачатий силою святого духа, с.т. силою Божою, і се є кінець всякому спору. — Маттея 1:18.

(2) Як у своїм молодім віку так і в мужеськім стані, Він був чистий і не согрішив ні дум-

кою, ні словом ні ділом. Се Він міг зробити, тому що Він був совершенний. Божа охоронна рука спочивала над хлопятком, і коли Його ум зачав робити, Він тримав себе далеко від всякої нечистоти в світі. Протягом тридцять років Він приготувався до роботи яку Отець мав для нього до виконання. Його існування з духового стану було перенесене на чоловічий стан: Він народився яко чоловік-диття і ріс до мужеського стану і був одягнений в честь і славу совершенного чоловіка.

Коли Ісус представив себе через посвячення чинити волю свого Отця, тоді сповнилось пророцтво Боже, що було написане про нього: „Ось я приходжу; в змісті книги написано про мене: Чинити волю твою, мій Боже, моя радість; і закон твій в глибині серця мого.” (Пс. 40:7,8) Там в Йордані Бог дав доказ, що Він приймав Ісусове посвячення. Свідки, що стояли там чули, що голос з неба говорив: „Се мій Син любий, що я вподобав Його.” В той час Бог помазав Ісуса св. духом і дав свідоцтво яко доказ сього. — Маттея 3:16,17.

Тепер Ісус, совершенний чоловік, стояв перед Богом готовий і радий виконувати волю свого Отця. Если наука духовенства відносно втілення і трійці є правдива, то чому Єгова сказав до того чоловіка, стоячого тоді в ріці Йордані: „Се мій Син любий, що я вподобав Його.” Если духовенство навчає правду, то виходить, що Бог знову ошукав людей, що стояли там. Духовенство навчало людей вірувати, що тоді в ріці стояв Бог Син. Всякий може

бачити, що духовенство милиться. Ісус не був Бог-Син, але був і є Сином Божим, котрого Бог Єгова вислав на землю виконати велику роботу. Єгова Отець любив свого Сина і Син любив свого Отця, і Отець тишився щирим послушеньством свого Сина. Ісус слюбував чинити волю Отця, якаб та воля не була; і Отець прийняв угоду і об'явив се свідоцтво через зіслання на нього святого духа.

Святий Дух

Духовенство вчить, що „святий дух” є третою особою божества „тройці”. Взагалі люди вірують, що святий дух є духовна істота. Слово дух походить від корення слова, що означає *вітер, дух* або *легіт*. Українське слово „дух” є переложене з того самого кореня, і значить невидима сила. Дух Господа Бога хотяй є невидимий для чоловіка, але є сильний. Ся сила властиво називається святий дух, тому що вся сила Божа є свята. Святий дух не є особа або іство, і св. Письмо не вчить сього. Коли Бог положить свого духа на якийсь сотворіння, тоді то сотворіння є одягнене в силу і власть ділати яко його представитель. Бог дав свого духа Давидові, і Давид сказав: „Дух Господень глаголе мені, й слово його на язиці в мене.” (2 Самуїла 23:2) Рівнож Господь дав свого духа мудрости людям, котрі мали будувати намет у пустині. (2 Мойсея 35:31-35) Ті люди були одягнені у власть і силу представляти Господа Бога.

Пророк, промовляючи за Христа, сказав: „Дух Господа Бога (спочив) на мені, бо Господь помазав мене на те, щоб принести благу вість убогим; післав мене сціляти сокрушених серцем; вістити невольникам визвол на волю а уязненим — відчиненне темниці; Проповідувати рік примирення Господнього й день пімсти Бога нашого, потішати всіх засумованих.” (Ісаїї 61:1,2) Ісус навів се пророцтво і пристосував його до себе. (Луки 4:18-21) Сі писання показують, що дух святий є сила і власть якою Бог наділив свого любого Сина. Бог дав власть Ісусу представляти Його і говорити в його імя. Промовляючи за Єгову, пророк говорить: „Я положив духа мого на нього; він звістить народам суд справедливий.” (Ісаїї 42:1) Помазання духом було представлене через помазання оливою, що була вилія на голову священника, і черезщо йому була дана власть. Тепер Бог поклав свого духа на свого любого Сина, і сим помазав Його представляти Бога Єгову.

Відносно помазання Ісуса святим духом, є написано: „Полюбив еси правду, і зненавидів беззаконне; за се помазав тебе, Боже, Бог твій елеєм радости, більш спільників Твоїх.” (Жидів 1:9; Псальма 45:7) І знову є написано: „Про Ісуса з Назарету, як помазав Його Бог Духом святим і силою, а котрий ходив, роблячи добро та сціляючи всіх підневолених, бо Бог був з Ним.” — Діяння ап. 10:38.

Сі писання доказують, що святий дух не є особа і тому не є один із богів трійці. Святий дух є сила Єгови, котру Він дав своєму любому

Сину, і тим, котрих Він уповажнив представляти Його. Сі й інші писання відкривають фальшиву науку Сатани про втілення і трійцю, і показують, що духовенство мильно представляло Господа Бога і ще далше мильно представляє Його.

Совершений Чоловік

Ісус був єдиний совершений чоловік, що жив на землі, окрім Адама в Едені. На берегах бурливого Йордану стояв сей совершений чоловік, заявляючи посвячення своєму Отцю. Бог положив на нього святого духа і одягнув Його в силу і власть промовляти в Його імя. Від того часу Він зачав свою велику роботу. Він був совершений, невинний, святий і відділений від грішників. Про нього Божий пророк писав: „Ти красотою по над синами людськими; люба врода розлилась на губах Твоїх; тому благословив тебе Бог по віки.” (Псальма 45:2) Він був осередком правди, лагідности і праведности. З щиростю і відвагою Він говорив правду. „Ніколи так не говорив чоловік, як сей чоловік.” (Йоана 7:46) Причина сього була, що Він був совершеним чоловіком і цілковито посвячений чинити волю Єгови; і що Він прийшов голосити вість яку Його Отець дав Йому розказувати. „Бо я не від себе глаголю, а пославший мене Отець, Він мені заповідь дав, що промовляти і що глаголати. І я знаю, що Його заповідь життя вічне. Що ж промовляю, яко ж глаголав мені Отець, так промовляю.” (Йоана 12:49,50) Бог вислав Його у світ голосити правду, і Він сю

правду голосив. Він сказав: „Я на се родивсь і на се прийшов у світ, щоб свідкувати правді. Кожен, хто від правди, слухає мого голосу.” (Йоана 18:17) Хто перечить словам Ісуса, той не говорить правди.

А тепер завважте що каже Ісус і як Він пятнує учителів науки о тройці й втілення і називає їх агентами Сатани, синами того найбільшого брехуна. До духовенства того часу, котре тоді не хотіло слухати і перебувати в Його слові, Ісус виразно сказав: „Рече ж їм Ісус: Коли б Бог отець ваш був, любили б ви мене; бо я від Бога вийшов і приходжу, бо не від себе прийшов я, а Він мене післав. Чом бесіди моєї не розумієте? Бо не можете слухати слова мого. Ви від отця диявола, й хотіння отця вашого диявола хочете робити. Той був душегубцем з почину; й в правді не встояв; бо нема правди в йому. Коли говорить брехню, із свого говорить; бо він брехун і отець її.” (Йоана 8:42-44) Духовенство, котре навчало і дальше навчає про тройцю і втілення, відмовляється слухати і бути послухним правді, і через се поставило себе в ту саму клясу до котрої Ісус зачислив фарисеїв.

Прихильники тройці кажуть: ‚Бог, Ісус і Святий Дух є одно, рівні в силі, в особі, і вічності.’ Але Ісус сказав : ‚Мій Отець більший мене.” (Йоана 14:28) Духовенство каже: ‚Ісус був своїм власним Отцем.’ Але вони не кажуть правду. Правдиве споріднення між Богом а Ісусом було таке як Отця до Сина, і се споріднення Ісус все признавав. Він сказав: ‚Отець бо

любить Сина і все показує Йому, що сам робить." — Йоана 5:20.

Писання учить, що лише один Бог має безсмертність. (1 Тим. 6:16) Се значить, що коли Ісус стояв на берегах Йордану в той час Він не був безсмертний, і для того, не був рівний Богу. Власні Ісусові слова доказують, що Він не був самий собі Отцем, і не був рівний в силі і вічності з Богом. „Бо як Отець має життя в собі, так дав і Синові життя мати в собі, і власть дав Йому і суд чинити; бо Він Син чоловічий.” (Йоана 5:26,27) Нехай самі люди рішать чи Ісус тут говорив правду чи ні; і если так, тоді мусимо заключити, що духовенство, котре вчить про тройцю, є фальшивими свідками.

До товпи народу Ісус сказав: „Трудіться не для погибаючої їжи, а для їжи, що зостається в вічне життя, котру Син чоловічий вам дасть; Сього бо Отець ствердив, Бог.” (Йоана 6:27) І знову Він сказав до Жидів: „Багато маю про вас глаголати й судити; тільки ж Пославший мене правдивий; і я, що чув від Него, се глаголю в світі. Не розуміли, що про Отця їм глаголав.” — Йоана 8:26,27.

Ісус часто говорив про себе яко Сина Божого, і се доказує, що Він не був самий собі Отець. (Йоана 9:35) За те, що Він називав себе Сином Божим, Жиди оскаржували його о богохульство. Тодішне духовенство як і теперішне не хоче прийняти правди.

Сталося, що Лазар, приятель Ісуса, заслаб і вмер; і коли про се довідався Ісус, сказав: „Ся болість не насмерть, а про славу Божу, щоб

прославився Син Божий через неї.” (Йоана 11:4) Коли Він говорив з сестрами умерлого чоловіка і сказав їм про надію воскресення, тоді в присутності свідків Він молився до свого Отця, кажучи: „Отче, дякую Тобі, що почув еси мене. Я ж знав, що всякого часу мене чуєш, тільки задля народу, що навкола, стоїть, сказав, щоб увірували, що Ти мене післав.” Єсли наука духовенства є правдива, тоді Христос практикував тут підступ. Але Його слова показують, що Він не робив жадної крутні; Він молився до Бога свого Отця і навчав про воскресення, котре Отець установив у своїй силі.

Научаючи учеників молитися, Ісус не казав щоб вони молилися до Нього як до рівного Отцю, але Він сказав: „Тим же то молітеся ось як: Отче наш, що на небі! Нехай святиться імя твоє.” (Маттея 6:9) „І чого просити в імя мое, те зроблю, щоб прославивсь Отець у Сіні.” — Йоана 14:13.

Бог Єгова є великий Датель життя всякому дихаючому твору. Він дав життя Ісусу, своємулюбому Синові. Він післав свого Сина на землю положити основи для примирення чоловіка з собою і щоб через Сина дати життя людству. Як чоловік мусить брати матеріяльну поживу для підтримання свого тіла, так Ісус уподоблює себе до хліба, в сім, що віра в Нього і в Його проляту кров, і віра в діла які Отець вислав Його робити, достарчає сю підтримуючу поживу для життя чоловіка. Він сказав: „Як післав мене живий Отець, і я живу Отцем, так і хто їсть мене, й той жити ме мною.” (Йоана 6:57)

Се є дальший доказ, що Ісус не був самий собі Отцем.

Коли Ісус був з своїми учениками, Він навчав їх про дорогу, що веде до життя. Хто хоче отримати життя, той мусить примирити себе з Богом Отцем. Він сказав: „Я дорога й правда, й життя: ніхто не приходить до Отця, як тільки мною.” (Йоана 14:6) Сим Він доказав, що дорога до примирення з Отцем вела через його олюбленого Сина, Ісуса Христа.

Він об'явив своїм ученикам, що Він мусів йти від них, і що Він знову прийде і забере до себе вірних, і що тоді Він установить своє царство. Його ученики питали коли се буде, і як вони будуть знати той час. Ісус відповів: „Про день же той і годину ніхто не знає, ні ангели небесні, тільки сам Отець мій.” (Маттея 24:36) Єслиби Ісус, коли Він говорив ці слова, був рівний Богу в силі й славі, то Він не був би сказав, що лише Отець знав. Він ясно заявив, що Його Отець знав щось, чого Ісус тоді не знав.

Коли Ісус приближився до кінця своєї місії на землі, Він сказав до своїх учеників: „Коли любите мене, хороніть заповіді мої. І я вблагаю Отця, і дасть вам иншого утішителя, щоб пробував з вами по вік, духа правди, котрого світ не може прийняти; бо не видить Його, ані знає Його; ви ж знаєте Його, бо звами пробуває і в вас буде.” (Йоана 14:15-17) В сих словах Він ясно показав ріжницю між собою, своїм Отцем, і св'ятим духом. Він виразно сказав, що Він буде молитися до свого Отця, щоб Він вислав їм утішителя і що той утішитель є св'ятий

дух, котрий буде перебувати з учениками, тому що Бог вибрав їх. Дальше Він показав їм, що не всі річі вони могли вповні зрозуміти тоді, і що вони мали бути охрещені святим духом і аж тоді зрозуміють все. Він сказав: „Як же прийде той дух правди, то приведе вас до всякої правди.” (Йоана 16:13) Святий дух був даний ученикам в пятидесятницю, як про се ясно писання говорить, і в той час ученики зачали промовляти після святого духа. (Діян. ап. 2:4) В тім часі ученики отримали помазання від Господа Бога через свого Голову, Ісуса Христа, і були одягнені в силу і власть голосити правду з відвагою і без страху. — Діян. 4:13.

Нарешті прийшов час для Ісуса закінчити свою роботу, котру Отець дав Йому до виконання. Ісус знав, що в короткім часі Він мав бути розпятий. Він знав, що Він мав стати перед людьми неначеб він був ворогом свого Отця; себто, що люди будуть вважати Його за грішника і що Він умре яко грішник. Се була велика Його проба серед терпінь. Він молився до свого Отця, що в небі: „Отче! прийшла година; прослав Сина Твого, щоб і Син Твій прославив Тебе. Я прославив тебе на землі: діло кінчив я, що дав еси мені робити.” Він об'явив імя свого Отця людям. Він не шукав вивисшення, але Його великим бажанням було бути приверненим до солодкого товариства й злуки, яку Він мав колись зі своїм Отцем. Для того Він молився: „А тепер прослави мене Ти, Отче, у Тебе самого славою, що мав я в Тебе, перш ніж світу бути.” — Йоана 17:1,4,5.

Єсли Ісус був Богом, як твердить духовенство, то чому Він мав молитися до себе такими словами? Він або молився до себе або ошукував других. Котроїб то пропозиції духовенство не вчипилось, то жадна із них не має попертя в Слові Божім. Єсли би Ісус був рівний Отцю в силі і в вічності, то Він не мав потреби молитися до нього або в іншим случаю.

Якийсь час перед тим Ісус сказав до своїх учеників: „Я і Отець одно. . . . Хиба не ймеш віри, що я в Отці і Отець у мені? Слова, що я промовляю до вас, від себе не промовляю: Отець же, що в мені пробуває, Той робить діла. Віруйте мені, що я в Отці і Отець у мені; коли ж ні, задля діл самих віруйте мені.” (Йоана 10: 30; 14:10,11) Учителі тройці вхопилися сих текстів і доказують, що Бог і Ісус є одно. Але самий Ісус вияснює значіння єдності Його з Отцем. У своїй молитві останньої ночі між іншими річами Він сказав до свого Отця: „Не про сих же тільки молю, а також і про тих, що задля слова їх увірують у мене, щоб усі одно були; яко ж Ти, Отче, в мені і я в Тобі, щоб і вони в нас одно були, щоб світ увірував, що Ти мене післав еси. І славу, що дав еси мені, дав я їм, щоб були одно, якож ми одно.” (Йоана 17:20-22) Тут Ісус молився за тих, що увірували в него і котрі були помазані яко члени Його тіла, що є церква. Бог дав Йому бути головою церкви, щоб Він і церква були одно. Се що Він научав учеників, і се що ученики опісля научали інших.

Павло писав так: „Як бо тіло одно, а членів

має багато, всіж члени одного тіла, хоч багато їх, а одно тіло, так і Христос." (1 Коринтян 12:12) Павло, пояснюючи се, ужив за ілюстрацію чоловіка і жінку: „Хочу ж, щоб ви знали, що всякому чоловікові голова Христос, голова жінці чоловік, голова ж Христу — Бог." (1 Кор. 11:3) „Тим що чоловік голова жінки, як і Христос голова церкви, і Він спаситель тіла." (Ефесян 5:23) Маючи се пояснення апостола, ми можемо ясно бачити як Ісус розумів єдність. Як чоловік є голова жінки, так Христос є голова церкви. Як чоловік і жінка уважаються за одно, так Христос і церква уважаються за одно. Як Христос є над церквою, так Бог є над Христом; отже вони є всі в одній організації. Жінка признає свого чоловіка за голову, так церква признає Ісуса за голову, а Ісус признає Бога за голову. Сю думку апостол дальше вияснює: „Вище всякого начальства, і власти, і сили, і панування, і всякого імени, названого не тільки в сьому віку та й у будучому, і все покорив під ноги Його й дав Йому яко голову над усім у церкві, котра єсть тіло Його, повня Того, хто сповняє все у всьому." (Ефесян 1:21-23) В сих текстах є показана цілковита єдність Бога, Христа і церкви. Одною невидимою силою вони є злучені і для того є одні в дусі. Се значить, що цілковита гармонія існує між Богом Отцем і Христом, Ісусом Сином Божим, і церквою, членами тіла Його. Се все цілковито заперечує існування трійці і науки втілення.

Коли Ісус був у Гетсиман городі, Він знав, що Його мала стрінути ганебна смерть. Отже Він

засилав свої молитви і благання до Бога, свого Отця. Він не молився до себе. Если наука о трійці є правдива, тоді Він молився до себе. Если духовенство милиться, а писання говорить правду, тоді Ісус молився до свого Бога щиро і правдиво. Та в всякім разі лучше вірити Господу Богу чим вірити людям. Бог говорить правду і Його слово є правда. (Псальма 118:8,9) Павло також свідкує, що Ісус молився до свого Отця і був вислуханий: „Котрий за днів тіла свого приносив молитви і благання до Того, хто міг спасти Його від смерті, з великим голосіннем і слізми, і почуто Його за страх (Його перед Богом). Хоч і Син Він був, тільки ж навчивсь послуху через те, що терпів.” — Жидів 5:7,8.

Коли товпа народу прийшла арештувати Ісуса, один з Його учеників, в обороні свого Господа, відтяв ухо слуги первосвященника. „Тоді рече до него Ісус: „Верни меч твій в місце його: всі бо, що візьмуть ся за меч, од меча погинуть. Або думаєш, що не міг би нині вблагати Отця мого, й приставив би мені більш дванайцять легионів ангелів?” — Маттея 26:52,53.

Еслиб Ісус був втілений Бог, і еслиб Він був рівний Богу в силі і в славі, то чому Він сказав повисші слова? Чому Він сказав там, що Він міг молитися до свого Отця о поміч? Чому Він не сказав, що Він міг уживати самий своєї сили? Ісус все говорив правду, і еслиб Він був Богом, то Він не бувби казав, що Він міг молитися до свого Отця і отримати поміч.

Чому духовенство відкинуло сі всі докази Ісуса і апостолів? Чому воно тримається науки якої воно само не може пояснити, ані ніхто инший не може зрозуміти? Чому воно вперто ширить науку, що приносить ганьбу Богу і нищить ціну великої жертви викупу? Тут може бути лише одна відповідь: Духовенство є добровільним або несвідомим знарядом в руках бога сього світа, Сатани, Диявола, котрий уживає його для засліплення умів людських, щоби люди не могли зрозуміти Божого великого пляну для спасення і примирення — 2 Коринтян 4:4.

Довгий тяг свідоцтв св. Письма осувають всякий сумнів, що Льогос був почином Божого творива; що воля Божа була, що чоловік мав бути викуплений від смерти і гробу; що Бог з любови постарався о плян для примирення чоловіка з собою; що примирення мусіло бути в совершенній гармонії з справедливістю, що сю справедливість можна було стрінуги лише через пожертвовання совершенного людського життя; що, щоби увільнити Адама і його покоління від засуду, то другий совершенний чоловік мусів умерти за Адама; що на землі не було такого совершенного чоловіка і тому Бог переніс життя Льогоса з духового стану і Льогос стався тим досконалим чоловіком; що Ісус народився з жени, був зачатий силою святого духа, а не силою чоловіка; і що Він був совершенний, святий, невинний і відділений від грішників; і що Бог зробив Його таким, щоб Він міг статися Відкупителем людства, і люди могли мати життя. — Маттея 20:28; Йоана 10:10.

Чоловік

Один із титулів Господа Ісуса є „Син Чоловічий”. Сей титул говорить про Ісусове споріднення з Богом і про Його плян викупу. Адам був совершенний чоловік, сотворений великим Богом і поставлений на землі. Яко совершенному чоловіку, йому було дане царство над усіма річами на землі. Та всі річі Адам стратив задля непослушенства. Знову Ісус, будучи совершенним чоловіком і висланий в цілі щоби відкупити рід людський, був рівний совершенному Адамові в Едені, і для того стався правдивим наслідником всіх річей, котрі належали до совершенного чоловіка Адама. Отже Бог дав свому лютому Синові титул: „Син чоловічий”, котрий то титул значить, що до нього належить усе, що совершенний чоловік посідав. Се є дальший доказ, що коли Ісус був на землі, то Він був лише совершенним чоловіком, і для того був відповідний статися Відкупителем Адама і його покоління.

Від того часу, коли Він був помазаний в Йордані, Він носив титул Христос. „Христос” значить помазанник Божий. В часі помазання, Ісусу було обіцяно безсмертність і божественну природу. Ісусова вірність у виконуванні роботи, яку дав Йому Отець, була запевненням великої нагороди для Нього. Совершенний чоловік Ісус умер, і то совершенне життя, положене на жертву, було якраз рівне життю Адама, яке Адам посідав занім согрішив. Отже чоловік Ісус Христос, Помазанник, пожертвував своє життя за Адама грішника. Ісус не був грішником, о-

днак Він мусів взяти місце грішника й умерти неначеб Він був грішником, щоби стрінуги всі вимоги закону.

Ісус був мертвий в гробі через три дні. Довго перед тим часом Божий пророк писав про нього: „Ти не оставиш душі моєї в підземній пропасті, і не даси твому побожному бачити зотління. Ти вкажеш мені дорогу життя; перед лицем твоїм повнота радощів, по правиці твоїй блаженство по всяк час.” (Псальма 16:10,11; Діян. 2:30-33) Три дні по своїй смерті Його Отець, Бог, воскресив Його зі смерти. Еслиби Ісус був Богом, то Він бувби воскрес самий. І если Він був Богом, тоді через три дні ціла вселенна була без Бога. Отже виходить, що учителі трійці не вчать правди; бо инакше, то через три дні Бога не було на світі. Се доказує, що учителі трійці помиляються. Святе Письмо про воскресення Ісуса говорить так: „Про Ісуса з Назарета, як помазав Його Бог Духом святим і силою, а котрий ходив, роблячи добро та сцідяючи всіх підневолених дияволом, бо Бог був з Ним. І ми свідки всього, що Він робив і в землі Жидівській, і в Єрусалимі; котрого убили й повісили на дереві. Сього воскресив Бог третього дня, і дав Йому статись явним.” — Діяння 10:38-40.

Пригадайте собі, що Ісус сказав, що Його Отець обіцяв дати йому безсмертність або життя в Ньому. (Йоана 5:26) Чоловік Ісус мусить остатися мертвим на віки, если його життя мало бути положене за Адама. Під сим розуміємо, що Він не міг бути збуджений зі смерти

яко *чоловік* і рівночасно дати ціну викупу за упавшого чоловіка. В гармонії з своєю обітницею Бог підняв Ісуса Христа зі смерти до безсмертного життя, яко божественну істоту. Завважте аргументи апостола відносно сього. Занім Ісус стався чоловіком, Він був духовою істотою у формі Божій. Не був Він такий як Люцифер, котрий шукав посісти несправедливо те, що належало до Бога, але Він полишив свою духову натуру і стався чоловіком; і будучи чоловіком, Він упокорився добровільно аж до смерти, і за те Бог воскресив Його до безсмертності. „Котрий, будши в образі Божому, не вважав хижацтвом бути рівним Богу; тільки ж умалив себе, прийнявши вид слуги, будши в подобії чоловікому, і здавшись видом, яко чоловік, принизив себе, будши слухняним аж до смерти, смерти хрестної. Тимже і Бог Його високо возніс, і дав Йому імя, більше всякого імени, щоб в імя Ісусове приклонилось усяке коліно, що на небі, і на землі, і під землею, і щоб усякий язик визнавав, що Господь Ісус Христос у славу Бога Отця.” — Филипян 2:6-11.

Він умер яко чоловік, но ожив яко духова істота і був піднесений до високої слави і безсмертності з своїм Отцем. (Одкр. 3:21; 1 Петра 3:18) По своїм воскресенню Ісус сказав: „І був я мертвий, і ось живу по вічні віки; амінь. І маю ключі пекла і смерти.” (Одкр. 1:18) Отже Бог дав своємулюбому Синові безсмертність так як Він обіцяв.

По сім, як Бог воскресив Ісуса із мертвих, і занім Він вознісся на небо, Ісус сказав до Марії:

„Рече їй Ісус: Не проторкайся до мене; ще бо не зійшов до Отця мого, а йди до братів моїх, та скажи їм: Я сходжу до Отця мого й Отця вашого й Бога мого й Бога вашого.” — Йоана 20:17.

Духовенство, навчаючи, що Ісус був втілений Бог, с.т. Бог у чоловіку, забуває на се, що Ісус висказав ці слова по своїм воскресенню, отже вже тоді, як Він був духовою істотою а не чоловіком. Если Він тоді не був чоловіком, то чи Він був Богом? Духовенство відповідає, Так; але Ісус відповідає: „Ні, Отець Єгова — мій Бог. Я ще не зійшов до нього, але йду.” Ісус сказав правду. Учителі трійці і їх отець не говорять правди. Ісус сказав, що Сатана є отець брехні, і що хто йде його слідами, той є дитиною його. Нехай же люди звернуть свою увагу на слова Ісуса і на слова апостолів і пророків, і нехай відкинуть геть науку духовенства.

Жертва за Гріх

Треба пам'ятати, що то за гріх Адам був засуджений на смерть. Гріх бо є переступом Божого закону. Отже справедливість вимагала вироку смерті проти Адама, і виконання його. Сей вирок був даний самим Єговою в небі. Пожертвоване життя совершенного чоловіка Ісуса як раз було рівне совершенному життю Адама, котре він стратив через гріх. Але смерть совершенного чоловіка Ісуса не могла принести користи Адамові ані його потомкам, хиба що вартість того совершенного життя чоловіка Ісуса була представлена перед божественну справе-

дливість яко офіра за гріх і яко ціна за Адама і його рід.

Бог міг був назначити когось иншого представити в небі ціну того совершенного життя яко офіру за гріх. Ісус яко чоловік не міг сього зробити; бо життя було положене на землі, а ціна його мусіла бути представлена в небі через когось, що мав вступ до неба. Також уподобалось Богу дати свому Сину сю честь представити ціну сього совершенного людського життя яко офіру за гріх. Виконуючи дальше свій замір, Бог підвів Ісуса із мертвих до Божої природи, і той божественний Ісус тепер мав вступ до небесних дворів. Коли Ісус вознісся на небо, Він появивсь перед лицем Бога Єгови і представив ціну свого совершенного життя яко офіру за гріх. Ціна ся була яко субституція за життя Адама, однак ужита на користь лише для тих, що прийшли до Бога вірою в віку жертви, а пізнійше в будучім віку вона буде вжита на користь для всіх людей.

Жертва за гріх була представлена через церемонії, які Бог приказав Жидам виконувати щорічно в день поєднання після вимог закону. Звірята були заколювані на дворі намету, а кров їх була взята первосвященником до Святая Святих і кроплена нею віко благальні. Двір намета представляв землю, де Ісус зложив жертву. Святая Святих представляла саме небо, де ціна совершенного людського життя була представлена яко офіра за гріх. Про се є написано так: „А мало не все кровю очищається позакону, і без пролиття крові не буває оставлення (грі-

хів). Оце ж треба було, щоб образи небесного сим очистились, саме ж небесне луччими жертвами, ніж сі. Не в рукотворену бо святиню ввійшов Христос, зроблену взором правдивої, а в саме небо, щоб нині являться лицю Божому за нас, ані щоб много раз приносити себе, яко ж архиререй входить у святиню по всі роки з чужою кровю; (а то б треба було Йому много раз страдати від настання світу) а нині раз у конці віків явив ся на знівеченне гріха жертвою своєю." — Жидів 9:22-26.

Приложення заслуг жертви совершенного життя було зроблено в той час для користи лише тих, що сталися послідувачами Ісуса Христа. Сі заслуги будуть ужиті також при установленню нової угоди для примирення всіх людей з Богом.

Бог предсказав через свого пророка, що буде зроблено з жертвою Його возлюбленого Сина. Ми читаємо: „Та Господу вгодно було його вбити, тож віддав його на муки; но як він принесе житте своє в жертву примирення. . . . Вдоволено споглядати ме він на працю життя свого . . . гріхи ж їх понесе на собі . . . зате, що оддав свою душу (житте) на смерть . . . приймив на себе гріхи многих." — Ісаї 53:10-12.

Ісус умер за гріхи чоловіка, як се Бог предсказав, і воскрес із мертвих для оправдання чоловіка.— 1 Коринтян 15:21; Рим. 4:25.

Викуп Потрібний

Сатана через духовенство затемнив людей відносно вартости пролитої крові Ісуса Христа.

Деякі із них кажуть: „Все що чоловікові треба, то визнати свої гріхи і просити о прощення, і стати членом церкви, і називати себе Християнином. Інші знову кажуть, що кров Ісуса Христа не становить жадної вартости. Ісус був добрий чоловік і ми повинні поступати після Його приказу. Чоловік мусить виробляти собі характер аж покіль він дійде до звершенности. Але такі погляди є мильні. Найлучше приймати те, що є написано через Божих свідків: „Без пролиття крові не буває оставлення гріхів.” (Жидів 9:22) Лише через пролиття крові совершенного людського іства Бог міг справедливо оправдати чоловіка.

Життя є в крові. (3 Мойсея 17:11,14) За повнений гріх, Божий закон вимагав від Адама життя-крові. Яко в заміну за втрачене життя Адама, справедливість прийняла життя-кровь совершенного чоловіка Ісуса, щоби у своїм часі ця ціна жертви могла бути ужита для користи всіх людей. Бог обіцяв, що всі люди, включаючи й Адама, мали бути відкуплені від смерті або гробу. (1 Коринтян 15:22) Протягом віку жертви, або так сказати, в протязі часу коли Бог вибирав членів тіла Христового, ціна того совершенного життя була приложена яко ціна викупу для користи лише тих, що посвятилися чинити волю Богу. Пізнійше, при установленю нової угоди, та ціна совершенного життя буде приложена яко викуп для цілого людства. В доказ що кров Ісуса є великою ціною, даною щоб чоловік міг жити, писання так говорить: „Ви бо куплені ціною.” (1 Коринтян 6:20; 7:23)

Що ж становить ту ціну? Відповідь є: „Знаючи, що не тлінним сріблом або золотом викупились од марного життя вашого, від отців переданого, но дорогоцінною кровю Христа, як непорочного і чистого агнця.” — 1 Петра 1:18,19.

Щоби прийти до гармонії з Богом, то чоловік мусить знати щось про Боже розпорядження. Він мусить жалувати за свої злі поступки; мусить вірити в кров Ісуса, що вона була пролята яко ціна викупу за гріх; і він мусить отримати Божу ласку. Услівя примирення є життя-кров совершенного чоловіка Ісуса Христа. У своїм часі всі люди мусять пізнати правду і дістати нагоду бути примиреними з Богом.

Тут знову ворог представив Єгову мильно, що неначе Бог є так жорстокий, що Він зажадав чиеїсь крови аби заспокоїти свій гнів; і заспокоївшись кровю Ісуса, Він прощає грішникові. Се є цілковита неправда. Бог є справедливий; отже треба памятати, що Він виконує свої закони в гармонії з справедливістю. Любов Божя постаралась о спосіб стрінуги всякі вимоги справедливости, і се було доконано через добровільне послушеньство Ісуса аж до смерти. Се, що Він проляв кров-життя в заміну за Адамове життя, становить основи примирення чоловіка з Богом, і если чоловік кається і вірує в Бога й в пролиту кров Ісуса Христа і є послушний Йому, такий є оправданий. Отже Бог справедливо оправдує тих, що вірують. — Рим. 3:26.

Ціль Примирення

Бог мав добре вимірену ціль у всіх ділах своїх. Тож питання виринає: Яка була Його ціль, що Ісус стався чоловіком, умер як чоловік, воскрес із мертвих як духовна істота, і вознісся на небо щоб представити ціну совершенного людського життя яко офіру за гріх? Ціль була та, щоби отворити дорогу для примирення чоловіка з Богом. Бог так уложив свій плян, що весь рід людський є заключений в грісі Адама, щоби, коли основи для примирення були положені через кров Ісуса, всі віруючі і послухні могли скористати з того. (Галат 3:22) Єгова не стався чоловіком і не вмер, так як духовенство навчає вас, але Його Син стався чоловіком і вмер і воскрес, щоби Адам і Його покоління могли примиритись з Богом. Адам і його діти є з тіла й крові, і є учасниками людської природи. Ісус мусів статися тим самим, щоб Він міг відкупити чоловіка. Відносно сього читаємо: „Коли ж діти сталися спільниками тіла і крові, і Він так само спільником їх, щоб смертю знищити того, що має державу смерти, се єсть диявола. Звідсіля мусів у всьому подобитись браттям, щоб бути милосерним і вірним архиєреєм у Божому, щоб очистити гріхи людські.” — Жидів 2:14,17.

Всі діти людські родяться грішниками і для того є ворогами Божими, але пролита кров Ісуса отворила дорогу для всіх грішників, щоб примирити їх з Богом і щоб вони стались приятелями Його. Коли вони примиряться з Богом вповні, тоді діти людські будуть жити. „Коли

бо ворогами будши примирились ми з Богом смертю Сина Його, то много більше, примирившись спасемось у житті Його." — Римлян 5:10.

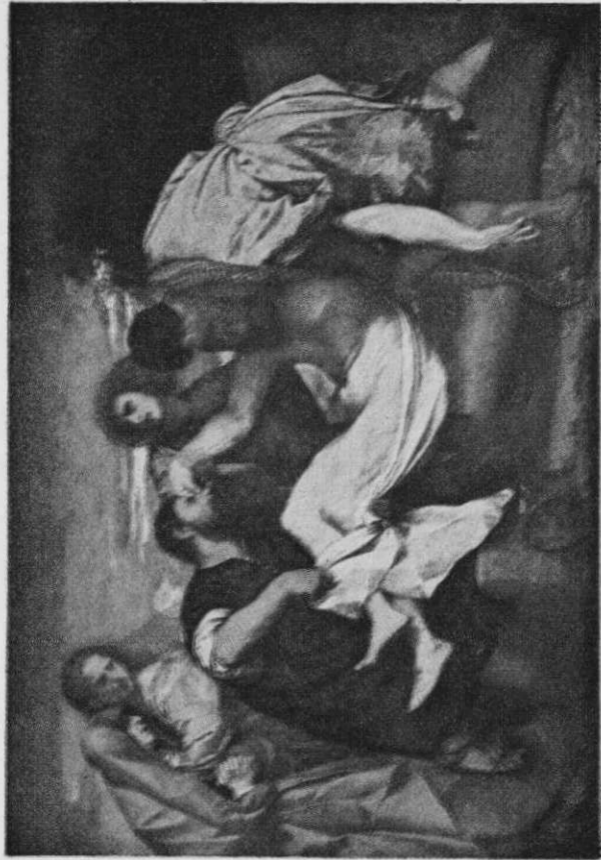
В день зіллятя св. духа Бог через Христа отворив дорогу для віруючих в пролиту крові Ісуса. Всі від того часу, що посвятилися чинити волю Божу, вповаючи на заслуги Ісуса, сих Бог примириє з собою. Павло і інші віруючі в його часі, увійшли в той блаженний привилей. Для того Павло писав: „Усе ж від Бога, що примириє нас із собою через Ісуса Христа, і дав нам служення примирення, яко ж бо Бог був у Христі, примиряючи світ із собою, не полічуючи їм провин їх, і положив у нас слово примирення. Бо Він Того, хто не знав гріха, за нас гріхом зробив, щоб ми були праведністю Божою в Йому." (2 Коринтян 5:18-21) Се ласкаве Боже розпорядження не було для самолюбної ціли, а для користі чоловіка.

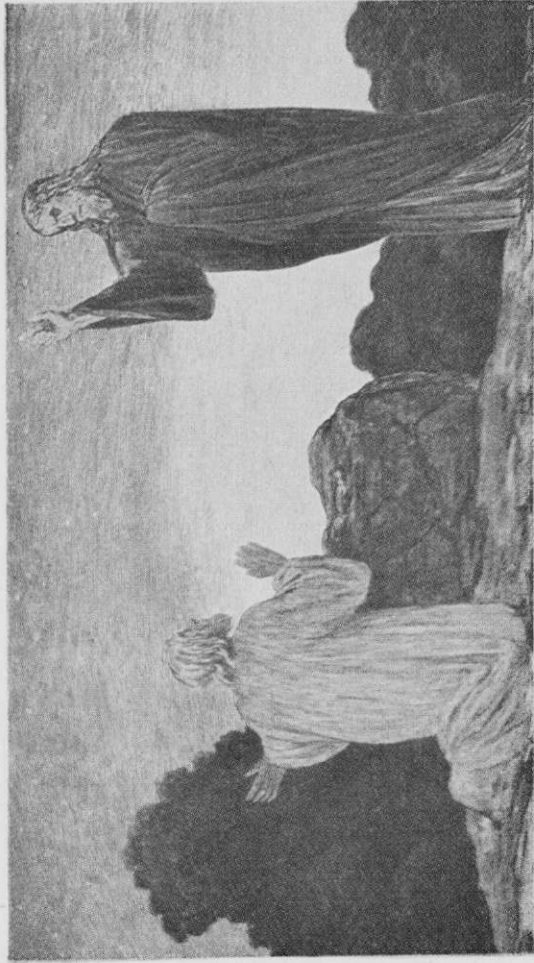
Єгова Спаситель

Сатана уживав декотрих своїх агентів, духовенство, і підніс імя Ісуса висше над імя Єгови. Знов через інших членів тої самої кляси, він зробив Ісуса рівним Єгові, а ще через інших, він заперечив кров Ісуса цілковито. Його замір все був і є, щоби відвернути серця людські від Бога, затемнити правду, і нанести ганьбу імені Єгови. Се не є Його новий спосіб обманства. Диявол поступав так само нім Ісус прийшов на землю, т.е. він навчав о трійці довгий час перед тим. В умах людських він вивисшав злого Нимрода і лукаву жінку Семіраміс, його матір, і

Найголовніша і найбільша доктрина в Божім плані є смерть і воскресення Христа, через що ціна викупу була дана. . . . . Через се, що Сатана так зробив, що Ісус був неначе самим Богом, то думаючи люди приходять до заключення, що коли Ісус кланяв на хресті, то він лише давав і його смерть не принесла дійсної ціни викупу і для того чесний чоловік не повинен навіть застановлятися над с.п.м.

Сторони 75, 107.

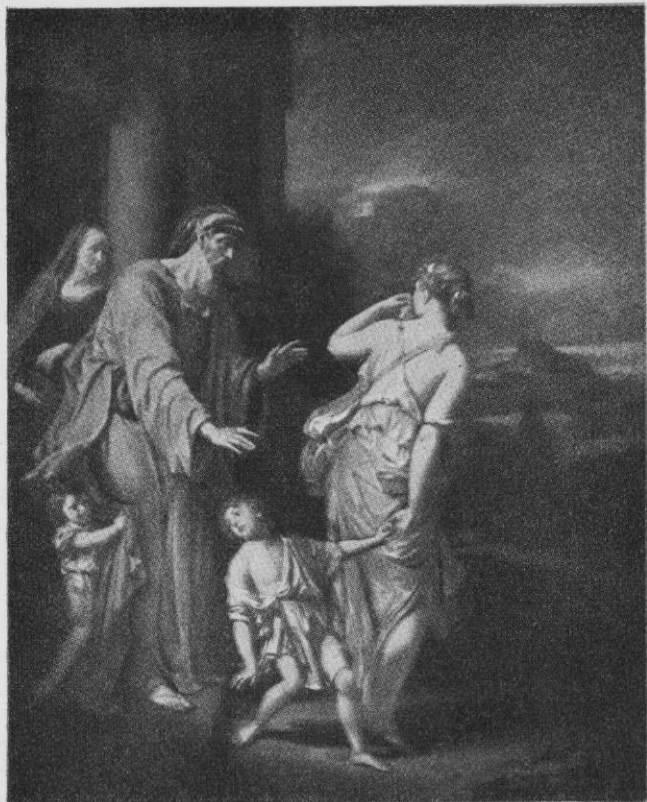

Обітниця Авраама

Wilhelm Steinhausen

Бог велів Авраамові лишити свій край і йти в чужу землю. Бог обіцяв . . . „І благословляться в тобі всі племена землі.“ Тут Ггова зробив безуслівну обітницю свогого заміру благословити, отже примирити всі роди і племена землі. Сторона 150.

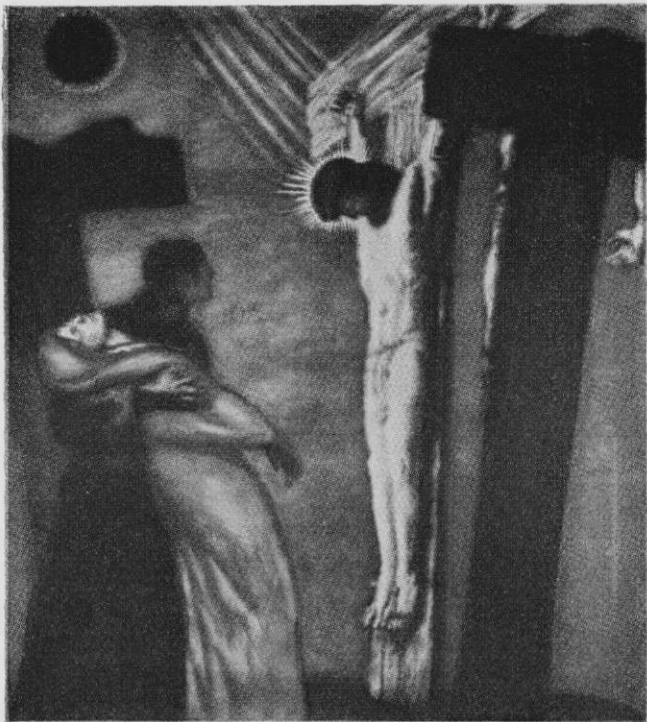

Агара і Ізмаель

A. v. d. Werff

Тоді Бог зробив угоду з народом Ізраїльським. . . . Та угода є названа в писанню закон угода. . . . Бог ужив Агару, невольницю, яко образ тої угоди, а її сина, Ізмаеля, представити на-сіння її. . . . Але чи ся угода не обіщувала життя Жидам еслиб вони були дотримали її? Так, вона обіщувала се. . . . „Котрі сповняючи, чоловік жити буде.” (3 Мойсея 18: 5) Еслиб Жиди були тримали закон совершенно, то чи вони булиб отримали вічне життя? Певно, що так, тому що Бог так обіцяв, і Він все дотримує своєї обітниці. Сторони 173, 174, 183.

Розп'яття

Franz Stuck

Єгова зробив ще иншу угоду, щоби примирити чоловіка з собою. Ся угода обнимає найбільшу зі всіх жертв. Вона обнимає жертву зі сторони самого Єгови і жертву зі сторони Його Сина, Ісуса, і навіть инші були взяті в ту угоду. Отже вона властиво є названа в писанню „угода через жертву”. . . . Смерть Ісуса Христа на хресті положила кінець закон угоді. Він нічим не уважив закон угоди, але словнив її. „Не думайте, що я прийшов знищити закон або пророків; я не прийшов знищити, але словнити.” Сторони 200, 192.

поставив їх на рівні з Богом, і сим чином представив трійцю. Коли Християнство зачало зростати і люди горнулись до Христа, тоді Сатана своїм хитрим способом накинув сю безбожну науку о трійці серед Християнських церков, уживши до сього Неційський собор. Щоби се зробити, треба було заперечити і відкинути ясні слова святого Письма, а іменно: „Бо хоч і є так звані боги, чи то на небі, чи то на землі (як многі боги і многі пани); та наш один Бог Отець від котрого все і ми для Нього.” (1 Кор. 8:5,6) Помимо сих ясних слів Господа, і многи інших писань, що попирають ту саму правду, духовенство дальше ширить сю сатанську науку о трійці, й про втілення.

Бог Єгова є Спаситель чоловіка, тому що Він є автором свого пляну спасення, і всі річи походять від Нього. Ісус Христос є Спаситель чоловіка, тому що Він є активним слугою Божим, ужитий Отцем для спасення людей, і всі річи є зроблені через Нього в імя і властю Отця. Ісус і Бог не є одна і та сама особа; Єгова є Отець, Ісус Христос є Син. Всі річи походять від Отця; і всі річи є зроблені через Сина. — Ефесян 4:6,7; 2 Коринтян 1:3; Колосян 1:3.

Написано є: „Від Господа спасення; твоє благословенне над народом твоїм.” (Пс. 3:8) Писання часто говорить про Ісуса Христа як Спасителя, тому що Він є правицею або знарядом вжитий для спасення людей. (Ісаїї 12:2; 59:16; 63:5) Апостол Павло ясно показує споріднення Бога Отця з Ісусом Христом, Його Сином, і доказує, що спасення є від Бога, і що

примирення чоловіка з Богом є через кров Його Сина. Для тої ціли він писав: „Дякуючи Отцеві, котрий зробив нас достойними спільниками в насліддю святих у світлі, котрий збавив нас од власти тьми переніс у царство Сина любови своєї, в котрому маємо викуп кровю Його і прощення гріхів. Котрий єсть образ невидимого Бога, перворідень усякого творива. Бо Ним сотворене все, що на небесах і що на землі, видиме й невидиме, чи престоли, чи паньства, чи князівства, чи власті, — все Ним і для Него сотворене. Він єсть перш усього, і все в Ньому стоїть. І Він голова тілу і церкві, Він початок, перворідень з мертвих, щоб у всьому Йому передувати. Бо зволив (Отець), щоб у Ньому вселилась уся повня, і щоб через Него поеднати все з собою, примиривши кровю Христа Його, через Него, чи то земне, чи то небесне. І все, що були колись відчуженими і ворогами думкою у лукавих ділах, тепер же примирив.” — Колосян 1:12-21.

Божественна Любов

Дарунок є то корисна річ дана комусь без надії на винагородження для того, що дає. Бог Єгова є Дателем всякої доброї і совершенної річи. „Усяке добре даянне і всякий звершений дар з висоти сходить, од Отця світла, в котрого нема переміни ані тіни зміни.” — Якова 1:17.

Дарунків потребують лише убогі. Убогі духом, ніжні серцем і покірного уму отримують і дорожать дарунками. Чим більше убожество,

тим більша потреба. Задля гріху рід людський упав у велику глибіню убожства, стративши надію тішитися багатствами життя. Злидні убогих є їх убожество. „Багатство — се утвердження міста багатереві, а злидні — се страх убогому.” (Прип. 10:15) Убожество роду людського провадить до певного знищення. Тому Бог з любови постарався, щоби запобічи сьому знищенню.

Ісус, любий Син Божий тішився багатствами життя в славі зі своїм Отцем в небі. Він дивився на убожество роду людського і знав добре, що се убожество впало на рід людський через бунт Люцифера. Він також знав, що Бог з любови замірив примирити чоловіка з собою. Тому Ісус був готовий статися убогим, щоб рід людський міг стати багатим в життю і щастю і привести його до примирення з Богом. „Знаєте бо благодать Господа нашого Ісуса Христа, що задля вас з убожів, будши багатим, щоб ви убожеством Його збагатились.” — 2 Кор. 8:9.

Адам був сотворений трохи менший чим ангели небесні. Його гріх допровадив його й його покоління до безнадійного убожества. Ісус полишив свою небесну славу, народився чоловіком згідно з волею Отця і стався Відкупителем убогого і грішного людства. Він народився совершенним чоловіком і був одягнений в славу і честь совершенного чоловіка. Він міг був тішитися землею і всіма багатствами її, але Він добровільно все відложив на бік для добра чоловіка. „Бачимо Ісуса малим чим умаленого від ангелів, за муку смерти увінчаного славою й

честью, щоб благодаттю Божою за всіх пожив смерти." — Жидів 2:9.

Ісус умер на хресті для добра всіх людей; і Бог у своїм часі приведе усіх людей до пізнання своєї акуратної правди, і дасть їм нагоду скористати з Його смерти. Се була воля Божа щоб Його любий Син стався чоловіком і Відкупителем людства. Ісус добровільно згодився взяти сей крок. Отець не силував Його ані не вимагав від нього се зробити. Апостол виразними словами описує різницю між Богом Отцем а Ісусом Сином і їх споріднення в даванню жертви викупу. Він каже: „Се бо добре і приємно перед Спасителем нашим Богом, котрий хоче, щоб усі люди спаслися і до розуміння правди прийшли. Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос, що дав себе на викуп за всіх; свідкування временами своїми." — 1 Тимотея 2:3-6.

Любов Божа до свого любого Сина була надто велика. Самий Ісус свідкує про се любе відношення між Сином а Отцем. Коли Ісус прийшов на землю і представив себе в Йордані, Єгова в присутности свідків сказав: „Се мій Син любий, що я вполював." Отець і Син любили себе взаїмно. (Йоана 3:35; 5:20) Син був найдоросшим скарбом у серці Отця. Але если б ся любов не сталась чинною для людства, тоді чоловік ніколи не міг би бути примирений з Богом і жити. Для того великий Бог вселенної, Сотворитель неба й землі, добровільно дав свого Сина, щоб чоловік міг жити. Апостол, скоштувавши божественної любови і небесного да-

ру, і немаючи способу винагородити ані відповідних слів висказати вдячність, воскликнув: „Дяка ж Богові за невимовлений дар Його.” (2 Коринтян 9:15) Сим апостол показує, що нема відповідних слів, щоб висказати величність Божого дару для чоловіка.

Дальше апостол писав, що, як задля провини Адама всі люди родились у грісі і знайшлися під засудом, так через праведність Ісуса Христа дар є даний для всіх людей, даючи їм нагоду оправдатись на життя. (Римлян 5:18) Сей великий дар прийшов від Бога Отця, Дателя всякого доброго і совершенного дару. „Дарування Божого життя вічне в Христі Ісусі, Господі нашім.” (Римлян 6:23) Се була любов, що постаралась о се. Написано бо: „Так бо полюбив Бог світ, що Сина свого єдинородного дав, щоб кожен віруючий в Него, не погиб, а мав життя вічне.” (Йоана 3:16) В сих словах міститься цілковите вираження несамолюбства. Се є божественна любов. „У сьому любов, не що ми любили Бога, а що Він любив нас, і ціслав Сина свого на вблаганне за гріхи наші.” (1 Йоана 4:10) Ось таке було божественне розпорядження для прощення гріхів і для примирення чоловіка з Богом. „Ми знали також, та й увірували в любов, котру мав Бог до нас. Бог є любов, і хто пробуває в любові, в Бозі пробуває, а Бог в ньому.” — 1 Йоана 4:16.

ГОЛОВА 5

УГОДА ДЛЯ ПРИМИРЕННЯ

СЛОВО ЄГОВИ є Його висказана воля. Він велів написати його для науки тих, що підуть слідами Його любого Сина. (Рим. 15: 4) Щоби довідатися о волі Божій, треба студіювати Його Слово; і хто чинить так, той йде правдивою дорогою. „Слово Твоє світильник перед ногами моїми, і світло на стежці моїй.” (Псальма 119:105) Слово Боже є завсігди безпечним провідником. „Слова Господні — слова чисті, срібло очищене від землі, в горнилі сім раз перетоплене.” (Псальма 12:6) Всяка людська мудрість непоперта Словом Божим, є сіль і западня. Мудрість людська є дурнотою в очах Божих. (1 Кор. 1:18,25) Чоловік, маючи щире бажання пізнати і чинити волю Божу, молиться так: „Утверди шаги мої в слові твоїм, і не дай неправді запанувати надо мною!” — Псальма 119:133.

Єгова не всякого часу пригадував людям про своє імя, а лише впевних перервах часу, щоб вони не забули свого Добродія. Своє ж Слово Він возвеличав всякого часу. Давид, представляючи Христа, писав: „Буду поклонятись перед святим храмом твоїм, і хвалити імя твоє за для милості і правди твоєї; ти бо над усе возвеличив слово твоє й імя твоє.” (Псальма 138: 2) Дуже часто і через многих свідків Єгова Бог зазначив свою ціль привести чоловіка до

гармонії з собою, щоб чоловік міг дістати нагоду отримати вічне життя. Він возвеличив Слово своє, щоб людство впевнилось о Його любові. Імя Єгови стоїть за всім, що є правда; і знати то імя, значить знати дорогу до примирення і життя. — Йоана 17:3.

Угоди Єгови є виразно зазначені в Біблії. В них є обявлена ціль і заміри Єгови відносно спасення чоловіка. Очевидно, Його угоди були вимірені в тій ціли, щоб примирити упавшого чоловіка з собою. Та задля певних причин духовенство не могло навчити ся сих дорогоцінних правд, назначених в угодах. Задля впиваючихя напоїв, сі люди були відвернені від правди. Слово напій є вжите тут символічно і представляє науку. Духовенство каже, що воно достарчує духової поживи для Християнів; але противно, їх столи є повні гидких наук, котрі відвертають від Бога чесних людей, що шукають правди.

Бог предвидів се, і велів своїм пророкам записати про сі часи словами: „Бо й вони від вина (фальшивих наук) спотикаються й збиваються напоями з дороги; священник і пророк спотикаються від опяняючих напиків (диявольских наук); поконані вином; ходять, мов безглузні від напою; в пізнанню помиляються (вони не розуміють Божої правди), помиляються в суді. Столи в них повні гиду й блювотини, нема чистого місця.” (Ісаїї 28:7,8) Люди, що шукають правди, вже не знаходять Слова Божого в номинальних церквах, а лише проповіді про світові справи, як політику, прогибіцію,

Лігу Народів, і много інших дурниць, котрі не знаходяться в Слові Божім. Але Господь постарався о чудовий спосіб, щоб научити тих, що тепер відвертаються від так званого Християнства, і котрі щиро стараються пізнати правду о Божім пляні.

Той самий пророк дальше пише: „Кого хоче Він учити знання? кого проповідю на розум наводити? хиба тих, що перестали їх молоком з грудей годувати, що їх неня саме від грудей відлучила? Заповідь та заповідь, за заповіддю знов заповідь, правило та правило, а за правилом і знов правило; тут не багато тай там не багато.” (Ісаїї 28:9,10 *Анл. переклад*) В гармонії з сим Ісус сказав: „Прослідіть писання; бо ви думаєте в них житте вічне мати; й ті свідкують про мене.” (Йоана 5:39) Слова Господні сповнилися, бо правда є захована від духовенства і видіння закрите. (Ісаїї 29:9-12) Причина сього, каже пророк є та, що духовенство й ті, що тримаються фальшивих наук, приближуються лише устами своїми до Бога, але вдійсности вони не люблять Його. Господь дав їм нагоду научати правду, але вони не научали. Тепер Господь зачинає виконувати свою чудову роботу через людей що не є духовенством, і сі звертають увагу людям на Божу чудову правду. — Ісаїї 29:13,14.

Духовенство так розгорділо, що воно навіть думає скритися перед Господом. Воно ходить в темряві і думає, що ніхто не має стільки світла побачити їх. Духовенство хвалиться, що воно все знає, і задля свого становиська думає,

що всі вірують йому. Воно так говорить до людей: „Бог не сотворив вас. Ви є творивом еволюції і не потребуєте жадного примирення з Богом. Ви можете самі спасти себе.” Завважте, як Господь предсказав се через свого пророка: „Горе тим, що гадають глибоко сховатись, щоб задуму свою втаїти перед Господом; що чинять справи свої в темряві, й говорять: Хто нас побачить, хто визнає? Що за безглузде! Чи ганчарь же й його глина однакі речі? Хиба ж виріб скаже про того, що його виробив: не він зробив мене? або чи ж скаже штучний утвір про того, що її виконав; він нічо не знає?” — Ісаї 29:15,16.

Нехай всякий шукаючий правди щиро слідить Слово Боже а певно знайде її. Бог обіцяв, що Він обявить свій плян для всіх тих, що шукають Його. — Псальма 25:14.

Між головнішими угодами, Писання говорить про угоду з Авраамом, закон-угоду, угоду-через-жертву, і нову угоду. Коли студент зрозуміє, що сі угоди Бог зробив в тій цілі, щоби примирити упавшого чоловіка з собою, то побожний ученик здивується, як вельми ласкавий й несамолюбний є Всемогучий Бог. Він мимоволі мусить воскликнути: справді Бог—любов!

Хто Робить

Егова в своїм Слові много раз говорить про „мій заповіт”. (1 Мойсея 9:9; 17:2; 2 Мойсея 6:4; 3 Мойсея 26:42) Він тому так каже, бо Він все був головним чинником у кожній угоді зробленій з Ним. Се булоб зухвальством зі

сторони сотворіння предкладати услівя угоди Всемогучому Сотворителю. Так і написано: „Тим же воно не від того, хто хоче, ні від того, хто біжить, а від милуючого Бога.” (Римлян 9: 16) Маючи совершенну мудрість знати, що є найлучше, посідаючи справедливність рішити, що є правдиве, і всемогучу силу виконати свою волю, тому Він є один відповідний, що може предложити відповідні услівя угоди з собою. Сотворіння не може розказувати Сотворителю, що повинно бути зроблено а що ні. Хто посвячується Господу і каже, що він се робить, щоб унекнути кари, або щоби дістати певну позицію в небі, такий повинен памятати повисше згадані принципи.

3 Ким

Бог з ніким не робить угоди, хто не є в гармонії з Ним. Щоби приподобатись Богу, треба вірити, що він існує, і що Він нагороджає всіх, хто шукає Його. (Жидів 11:6) Отже хто робить угоду з Богом, мусить бути оправданий. Бог ласкаво постарався, що під певними услівями чоловік вірою може бути оправданий. Отже в такім оправданім стані чоловік стає перед Єгови до угоди. Коли ж Єгова робить угоду з кимось, що не посідає сеї кваліфікації, тоді така угода мусить робитися через посередника, котрий є у відповіднім відношенню з Єговою.

Додержує Угоди

Єгова все додержує своєї угоди. Про се часто згадується у св. Письмі, і про се свідкував

Мойсей. „Знай же, що Господь, Бог твій, єсть Бог, вірний Бог, що додержує по тисячі роки завіт і ласку для тих, що люблять Його й додержують заповіді його.” (5 Мойсея 7:9) Мойсей знав, що Бог дотримав своєї угоди з Авраамом. Він знав, що Авраамові народилось дитя по обітниці і що його насіння помножилось до четвертого покоління. (1 Мойсея 15:16) Він знав, що Бог вивів потомків Авраамових з Єгипту після обітниці. Соломон також свідкував, що Бог вірно дотримує угоди. І промовив: „Господи Боже Ізраїлів! Нема бога, що був би тобі рівня, ні на небі в горі, ні на землі внизу: Ти хорониш заповіт і милость слугам твоїм, що ходять перед тобою з усього серця.” (1 Царів 8:23) Пророк Неємія також говорить про те самеж. — Неємії 1:3.

Коли друга сторона тої угоди стає невірною і ломить свою обітницю, тоді Єгова не є зобов'язаний дотримувати своїх усьлівев. Але й тоді Він є милосерний до тих, що зломали свою угоду з причини слабостей або захоплення ворогом. Єсли ж серце того чоловіка остається вірне Богу, то Бог показує своє милосерде. Хто любить праведність, той повинен поступати після того самого правила. Бог вимагає також милосердя від тих, що Він оправдав.

Порушаюча Мотива

Мотива або причина, котра порушувала Єгову до роблення угоди зі своїм сотворіннем, ніколи не була самолюбна, або в тій ціли, щоби зробити який будь інтерес для котрої будь сто-

рони. Хотяй Бог тішиться вірністю тих, що зробили з Ним угоду, то однак, Він ніколи не користає з того, що друга сторона виконує вірно часть своєї угоди. Бажання сотворіння увійти в угоду з Богом повинно бути завсіди лише в тій цілі, щоби прославити Його імя. Лише така мотива не є самолюбна. Чоловік не може робити угоди з Богом, щоби дістатися до неба або набути собі місце на землі. Така угода булаб самолюбна. Правдивий Християнин мусить робити угоду без взгляду на нагороду. Своєю угодою він лише зобов'язується чинити волю Божу. Єсли ж він буде вірний, тоді наслідки вірности вийдуть йому на добро, і Бог, знаючи се, заохоче його до вірного виконання тієї угоди. — Малахія 2:1,2,4.

Бог Єгова несамолюбно зобов'язується виконувати часть своєї угоди. Він каже: „Я бо сказав, і доведу се до кінця; назначив — і здійсю.” (Ісаї 46:11) Він нічого не чинить для свого власного добра або користи, але для добра і користи своїх сотворінь. „І заповів нам Господь сповняти всі сі встанови, щоби ми боялись Господа, Бога нашого, нам на добро на всякий час, щоби нас держав при життю, як воно й тепер єсть.” (5 Мойсея 6:24) Правила поступовання зазначені Єговою не змінюються. Самий Він ніколи не змінюється. — Малахія 3:6.

Пояснення

Слово угода значить умова спільного ділання. Або иншими словами сказати, угода се урочишта зв'язь між двома сторонами. Еврейське сло-

во „угода”, є переложене на українське „заповіт” і походить від слова, що значить „розтяти”, себто розтяти жертву або звірятко на частини і тоді умовленні сторони мали пройти між розтятими половинами. Про се правило пророк говорить так: „Розтяти назимки на двоє й пройшовши проміж половинами його.” (Еремії 34:18) (Таксамо Гл. 1 Мойсея 15:17) Ся урочиста церемонія означувала, що умовлені сторони зобовязались угодою.

Щоби зробити угоду, то треба: (1) Щоби обидві сторони посідали відповідні кваліфікації до умови; (2) щоби обидві сторони були ознакомлені з услів'ями угоди, на котрі вони згаджуються; (3) добре й достаточне взгляднення услівев одної сторони до другої. Бог є завсіди відповідний до угоди. Його сотворіння, котрі є в гармонії з Ним, є також відповідні робити угоду. Обом сторонам угоди дається відповідну нагоду зрозуміти услів'я умови, й взаїмна згода обох сторін становить то достаточне взгляднення угоди.

Адам, яко совершенний чоловік в Едені, знав Божу волю відносно себе і згодився чинити волю свого Творця, через прийняття і уживання всіх річей, які Бог сотворив для нього. Підстава сьої угоди між Богом а чоловіком була, що чоловік мав отримати вічне життя на землі, если він буде послушний. Адам, будучи совершенний, був відповідний робити угоду. Божа висказана воля взглядом Адама і Адамів напрям ділання можна сказати становили угоду. Але сю угоду Адам поламав через непослушень-

ство. Писано: „А вони, як Адам, поломали вмову зомною і зрадили мене.” (Осії 6:7) Від тоді зносини між Богом а Адамом були зірвані, і Адам мусів потерпіти кару—смерть. Від того часу все його покоління родиться в гріхах і мусить переходити ту саму кару, хиба що Бог постарався о примирення між собою а чоловіком. Отже перед народженням Ісуса, Бог зачав указувати на свій замір примирити чоловіка з собою, і через угоди приготувати дорогу.

Аврамова Угода

Бог велів Аврамові (опісля названий Авраамом) лишити свій дім і йти в чужу землю. Бог обіцяв зробити з нього великий нарід і благословити його і зробити його імя велике. І опісля додав: „І благословляться в тобі всі племена землі.” (1 Мойсея 12:13) Вічне триваюче благословенство не могло прийти для чоловіка лише через його примирення з Богом. Тут Єгова зробив безуслівну обітницю свого заміру благословити, отже примирити всі роди і племена землі, і то безріжниці як можуть поступити декотрі з Його сотворинь. Се була односторонна угода, тому що лише самий Бог зобов'язався виповнити сю обітницю. Однак пізніше угода була зроблена між Богом а Авраамом, тому що Аврам указав свою віру через своє поступовання і сим угодив Богу.

Аврам ще був у своїм ріднім краю, коли Бог зробив йому сю обітницю. Та в хвилі, коли Аврам ступив ногою на Канаан землю, від тоді він стався тимчасовим поселеньцем її. Опісля,

як раз 430 років, в Єгипті була встановлена пасха, і в той самий день Ізраїльтяни вийшли з єгипетської землі. „Пробування ж синів Ізраїльських, що мешкали в Єгипті, було чотиреста і тридцять год. І сталося по чотирох стах і тридцять роках, останнього дня, що вийшла вся потуга Господня з Єгипетської землі.” (2 Мойсея 12:40,41) То пробування синів Ізраїлевих зачалось з початком коли Аврам вступив на землю Канаан. Установлення пасхи зазначило початок закон-угоди. Ся пасха була встановлена як раз 430 років по даній Богом обітниці Аврамові. (Галат 3:17) Се показує, що Бог повідомив Аврама про свою ціль, коли Аврам ще був в Халдеї, і скоро Аврам ступив ногою на землю Канаанську, тоді угода з ним була зроблена і зобовязувала його. Се була дво-сторонна угода, тому що вона зобовязувала дві сторони.

Полишаючи свою вітчину й йдучи до чужої землі, сим Аврам доказав свою віру в Бога й в Його обітницю. Віра Аврамова була зачислена йому за праведність. (Римлян 4:16-22) Будучи оправданий вірою, Аврам тепер був відповідний увійти в угоду з Єговою. Отже тут здається мусимо заключити, що угода з Аврамом датується від дня, коли він вступив на землю Канаан.

Звичайно бувало, що при кожній угоді з Богом була звязана якась жертва. Отже чи була яка жертва зроблена при угоді з Аврамом? Так, тоді був зроблений образ жертви в сім: Коли Аврам полишив свій рідний край й пішов

до чужої землі (Канаан), то сим він умер для своєї вітчизни. Від того часу він став жити для краю, до котрого він подорожував. Нема ніде записано, щоби Аврам вернувся колибудь до свого краю, Халдеї, навіть на відвідини. Пізніше, він післав слугу Елізара до свого рідного краю, щоб він вибрав жену Ісааку, але самий Аврам ніколи не ходив там. Аврам пожертвував все, що мало звязь з його рідним краєм, і сим показав свою віру в Бога. Так здається і Павло розумів сю справу, коли писав: „По вірі померли всі ті, не прийняли обітниць, а оддалеки видівши їх, і вірували, й витали, й визнавали, що вони чужиньці, і захожі на землі. Бо котрі таке говорять, виявляють, що отчини шукають. І справді, коли б ту памятали з якої вийшли, малиб вони нагоду вернутись. Нині ж луччої бажають, це єсть небесної; і не соромиться їх Бог називати ся Богом їх: наготовив бо їм город.” — Жидів 11:13-16.

Сі слова є доказом, що Єгова робить угоду лише з тими, що є мертві до всіх річей, що позаді, що минули, а мають віру й надію на будучі обітниці благословеньства, котрі Бог приготував для них. Єгова показав Аврамові день Месії, котрого правительство буде справедливе і в котрім він буде мати часть. Ісус сказав: „Авраам, отець ваш, рад був видіти день мій; та він увидів, і зрадів.” — Йоана 8:56.

Зараз коли Аврам прибув до Канаан землі Бог повідомив його, що всю сю землю Він віддасть його насінню. Почувше се Аврам, збу-

дував жертівник, очевидно в тій цілі, щоби принести жертву. — 1 Мойсея 12:6-9.

Перша згадка про угоду між Богом а Аврамом є записана в 1 Мой. 15:18, де читаємо так: „У той день завітував Господь з Аврамом завіт, глаголючи: Потомству твому дам землю сю від ріки Єгипетської до ріки великої, ріки Ефрат.” Се сталося около десять років по сім, як Аврам вступив на землю Канаан. Чи маємо розуміти, що від того часу датується Аврамова угода? Чи як се треба розуміти?

Слово в сім тексті „завітував” означає „розтяти”. Писання показує, що Бог в той час буквально „розтяв” угоду з Аврамом. Аврам і перед тим жертвував звірята на жертівнику; але при сій нагоді він поспитав Бога: „Владико, Господи, почому знати му, що наслідити му землю?” У відповідь Бог приказав порозтинати декотрі звірята на частини, і сказав: „Возьми мені телицю трилітну, та козу трилітню, та барана трохлітка, та горлицю, та голубеня. Узяв же він усе те, та й порозтинав пополам, і положив їх противолично одну частину до другої, а птиць не розтинав. . . . У той день завітував Господь з Аврамом завіт, глаголючи: Потомству твому дам землю сю від ріки Єгипетської до ріки великої, ріки Ефрат.” — 1 Мойсея 15:9,10, 18.

Напідставі сього, що там взяло місце, можна прийти до двох заключень, і обидві заключення будуть згідні з собою. Перше, можна заключити, що се було стверження початкової угоди, котра увійшла в силу з приходом Авраама на

обіцяну землю. Та початкова угода з Авраамом відносилась до Божого заміру благословити усі племена землі. Для того се було зовсім на місці ствердити ту угоду жертвою. Або, також можна заключити, що то була додаткова угода, через котру Бог ствердив свою обітницю, що Він дасть землю Авраамовому насінню по віки. В сім случаю Аврам не переходив між розтятими половинами, але поломя огняне перейшло між розтятими частинами. Се представляло Господа і безсумніву означувало, що самий Бог зобов'язався дати Аврамові й його насінню землю.

Пізнійше, коли Аврам був 99 років старий „явивсь Господь Аврамові, і рече йому: Я Бог всемогучий. Ходи передо мною і бувай щирий і праведен. І вчиню заповіт мій проміж мною й тобою, і намножу тобі потомків безліч. І поставлю мій заповіт між мною а тобою, і потомками твоїми по тобі в їх родах про віковичний заповіт, щоб мені бути Богом тобі й потомкам твоїм по тобі.” — 1 Мойсея 17:1,2,7.

Як же треба розуміти слова: „І вчиню заповіт мій між мною а тобою?” Слово „вчиню” не походить з єврейського слова „розтяти”, але се вже йнше слово, котре можна уживати в ріжний спосіб. Се слово перекладається часто на „дати” або „сповнити”, себто, що Бог мав сповнити свою угоду если Аврам буде вірний. Розуміється, тут не могло бути сумніву щодо сповнення обітниці або угоди для благословення всіх племен землі. Се Бог був замірив зробити без ріжниці на Аврамове поступовання.

Але питання було, чи Аврам буде мати частку у Божім розпорядженні для благословення людей? Угода була зроблена, що Аврамові насіння мало бути обрізане: „Ось заповіт, що ви повнити мете між мною й вами й потомством твоїм по тобі. Усяке хлопя між вами мусить бути обрізане.” (1 Мойсея 17:10) Сей заповіт був додатком до першої угоди, зробленої з Аврамом, коли він увійшов у землю Канаан.

Обрізання не було потрібне для Аврамового оправдання. Його віра була порохована йому за праведність довго перед установленням обрізання. Павлів аргумент відносно Аврамового обрізання пояснює сю точку. Він каже: „Чи блаженство ж се на обрізанню, чи й на необрізанні? глаголемо бо, що полічено Аврамові віру за праведність. Як же полічено йому? чи він в обрізанню був, чи в необрізанню? Не в обрізанню. І знак обрізання прийняв, яко печать праведности віри, що в необрізанню, щоб бути йому отцем усіх віруючих через необрізання, щоб полічено й тим за праведність, і отцем обрізання, а не тільки тим, що з обрізання, а й тим, хто ходить по слідах віри, яку мав в необрізанню отець наш Авраам. Не по закону бо було обітування Аврамові або насінню його, що буде він наслідником світу, а по праведности віри.” — Римлян 4:9-13.

Авраам був оправданий від того часу, коли він вступив на землю Канаан, і тому від того часу він був відповідний робити угоду. Знак обрізання був даний йому яко печать оправдання. Від того часу обрізання назначувало йо-

го насіння і було знаком або печатю праведности, і що він був співробітником з Богом у виконанню його першої обітниці. А що Авраам був послухний в обрізанню, і в інших заповідях, через се він дістав похвалу від Господа, яко ж бо написано: „За те, що послухав отець твій Авраам гласу мого, і держав заповіді мої, і повіління мої, і встанови мої й закони мої.” — I Мойсея 26:5.

Невдовзі по сім, по установленню обрізання, народився Ісаак, котрий преображував насіння обітниці, а обрізання представляло чистоту в сплодженню насіння і чистоту самого насіння. Се значить, що обіцяне насіння мусіло мати печать праведности. Задля сього, імя Аврам було змінене на імя Авраам, що означає: „Отець многих поколінь”, а імя його жени Сара означувало „княжна”.

Коли приглянутись, то справді в чудовий спосіб великий Бог вселенної ділав з несовершеними сотворіннями. В сім то діланню є обявлена його любов. Добрі родичі часто мусять остро випробувати своїх дітей, щоб їх навчити потрібних лекцій. Не роблять вони сього задля свого власного задоволення, а задля добра дитини. Так і великий Бог поставив Авраама на пробу, щоб випробувати його віру і вірність і в той самий час навчити Авраама і його потомки, що підстава примирення чоловіка з Богом буде жертва життя.

Ісаак був Авраамів єдиний син, котрого Аврам вельми любив. Він був його єдиний син від його законної жени Сари. Бог приказав Авра-

амові взяти Ісаака, полишити свій дім в Мамрії, йти до гори Морії і там збудувати жертівник і принести Ісаака в огняній жертві. Здається, що більша проба не могла прийти на Авраама, як ся, що він мав заколоти свого власного сина і спалити його на жертівнику. Однак він знав, що прикази Божі були добрі, і тому він був послухний Його приказам. Він пішов до гори Морії, збудував жертівник і зачав приносити в жертву свого сина. Через свого ангела Бог стримав руку Авраама занім він вдарив ножем свого любого сина, але вже аж тоді, коли він випробував віру його і зробив великий образ, який Бог замірив виконати. В тім случаю Авраам представляв Бога Єгову, а Ісаак представляв Ісуса, єдинородного і вельми любого Ісуса, Сина Божого. Сей образ представляв, що колись Бог пожертвує свого сина, щоб положити основи примирення.

Його Присяга

Підчас Авраамового жертвоування Ісаака, Господь сказав: „Мною самим клявсь я — се Господне слово — за те, що вчинив еси таку річ, і не пощадив еси сина свого возлюбленого мене ради, великого благословлю тебе, і намножу твій рід як зорі небесні, і як пісок узкрай моря, і внаслідую потомство твое царини ворогів своїх. І благословляться в потомстві твому всі народи землі, тим, що послухав еси голосу мого.” — 1 Мойсея 22:16-18.

Чому Єгова, окрім свого обіцяного слова, ще клявся своїм імям? Апостол Павло відповідає,

що Бог клявся для користи послідувателів Христа, щоб вони вірували в незмінність Божого Слова і сим зміцнили свою надію. (Жидів 6: 18) Своєю клятьбою Бог також показав, що Авраам угодив йому своєю вірою і послушенством. Він сказав: „За те, що вчинив еси таку річ, ... велико благословлю тебе, і множу твій рід.” Отже, клятьбою Бог показав, що Авраам угодив йому вірою і також зміцнив свою угоду.

Звізди і Пісок

В той самий час Бог сказав до Авраама: „Намножу твій нарід як зорі небесні, як пісок у край моря.” Що треба розуміти під сими словами? Спевністю, що тут не говориться про двояке насіння: одно небесне а друге земне! Павло виразно говорить: „Не сказано: І насінням, яко про многі а яко про одно: І насінню твоєму, що єсть Христос.” (Галат 3:16) Під сим він не розумів Жидів ані старозавітних праведників. Ані сі слова не могли відноситися до насіння різних природ. Отже мусимо заключити, що пісок і звізди були згадані задля їх множества. Се заключення є в гармонії з писанням.

Бог сказав до Авраама: „Позирни на небо та злічи зорі, коли зможеш злічити їх.” (1 Мойсея 15:5) В иншій місці знову так написано: „Господь Бог наш, намножив вас, і нині ви лічбою як зорі небесні стали.” (5 Мойсея 10:22) Павло рівнож говорить про се так: „Тимже і від одного, та ще мертвілого, народилося множество, яко зорі небесні і як піску край моря:

безліч." (Жидів 11:12) Сі писання безперечно доказують, що обіцяне насіння не складається з двох натур, земської і небесної, бо насіння є сам Христос. Христос се — Ісус Голова і члени Його тіла, що є Його церква. — Галат 3:16,27-29; Колосян 1:18.

Бачучи, що Авраамове насіння буде так численне, як звізди на небі і як пісок край моря, то як можемо заключити, що то насіння є одно? Відповідь є, тому що всі є „покликані в одній надії." (Ефесян 4:4) Із тих покликаних і зачатих вийде „велика громада котрої ніхто не міг полічити" лише Бог. (Одкриття 7:9; Псальма 147:4) Бог сказав: „В Ісааці наречеться тобі потомство." (1 Мойсея 21:12) Сі слова доказують, що Ісаак був типом і представляв „насіння". Він представляв всіх зачатих св. духом, бо всі були покликані статися членами тіла Христового. Церква значить викликана кляса. Велику громаду можна властиво назвати частию церкви, тому що вона була покликана статися членами тіла Христового.

Образці Угоди

Єгова зробив кілька образців, через котрі Він показав як виповняться Його угоди. Авраам, котрий тепер був названий отцем многих народів, представляв самого Бога Єгову. (Римлян 4:16,17) Сара, його жена, представляла угоду з котрої народиться насіння. (Галат 4:24-26) Ісаак, одинокий син Авраама і Сари, представляв насіння, котрим є Христос. Ісус Христос є Голова своєї церкви, що є Його тіло. (Колосян

1:18) Велика громада, будучи сплджена і покликана в одній надії з членами тіла, становить часть церкви, але не є частью Христа в славі, а лише насінням без назначеного числа. Се значить, що Бог не назначив числа для великої громади, як се він назначив 144,000 членів для тіла Христового.

„Насіння”

Бути членом обіцяного насіння не конечно треба походити з натуральної лінії Авраама. Йоан Хреститель ось що сказав до фарисеїв: „Бо я вам кажу, що Бог зможе з сього каміння підняти дітей Авраамові.” (Маттея 3:9) Знов промовляючи до Закхея митаря і грішника, Ісус сказав: „Сьогодні спасення домові сьому стало, бо й він син Авраамів.” (Луки 19:9) Сі слова св. Письма показують, що, щоби бути членом обіцяного насіння, то щось більше треба чим походити з натурального Авраамового покоління. „Знаєте, що хто од віри, ті сини Авраамові.” (Галат 3:7) Се правда, що Ісус отримав людське тіло через правнуку Авраамову, але не задля сього Він стався обіцяним насінням. Заледви чи можна назвати Його обіцяним насінням перед Його посвяченням в Йордані. Підчас хрещення Ісус був сплджений своїм Отцем до божественної натури і через се стався насінням Авраама. Після обітници то Ісус мусів походити з натурального покоління від Авраама, тому що так Бог призначив. Однак се не задля його походження яко чоловіка Він стався тим насінням, що мало вийти з

угоди, а задля Його послушеньства до Божої волі. Пророк Ісаїя промовляє за Ісуса ось як: „Ось я й діти, що дав мені Господь.” Всі його діти сталися причасниками тіла і крові, як і Ісус був. (Жидів 2:13,14) Хотяй не багато потомків покоління Авраамового будуть обіцяним насінням, однак всі, що будуть становити то насіння, будуть учасниками тіла і крові, включаючи й Ісуса.

Коли прийшов час вибирати дітей Божих, членів тіла Христового, то Ісус не прийняв ангелів, а вибрав насіння Авраамове. (Жидів 2:16) Під сим розуміємо, що він вибирає таких, котрі мають віру подібну до Авраамової. Всі, що сталися дітьми Божими через Христа, є наслідниками і насінням по обітниці. Людське споріднення не має нічого спільного з вибиранням „насіння” по обітниці і всі в Христі є частю того насіння, і є духові.

Дехто каже, що Ісус через додержування закону стався відповідним бути „насінням” обітниці. Але так не є. Ісус не був представлений через насіння Агари, котра, Павло каже, представляла угоду через закон. (Галат 3:17) Хотяй се правда, що Ісус сповняв закон, то чинячи се, Він не приніс сим пільги собі, хиба що звеличив закон і доказав, що він був добрий і справедливий.

Благословеньства Для Всіх

Авраамова угода була зроблена для тої ціли, щоби благословити всі народи землі. А що всі благословеньства мусять походити від Бога

Єгови, то для того сказано: „В тобі благословляться всі племена землі.” А що Авраам представляв Бога, а син Авраама і Сари представляв Христа, то се означувало, що Бог через Христа, буде зсилати обіцяні благословеньства для всіх людей. Єсли так, то з цього будуть складатися сі благословеньства? Сі благословеньства будуть становити примирення чоловіка з Богом. Всі примирені з Богом будуть мати право до життя. Найперше ті одиниці отримують благословеньства обіцяні в Авраамові угоді, що були оправдані вірою через пролиту кров Ісуса Христа. Се значить, що той нривилей дістануть найперше ті, що походять з натуральної лінії Авраама, котрі прийняли Ісуса Христа і були оправдані і зачаті зі св. духа в день пятидесятниці.

Апостол Павло говорить: „І писання знаючи наперед, що Бог вірою оправдує поган, благовістило Авраамові: що в тобі благословляться всі народи.” (Галат 3:8) Слово „погани” відноситься до чужосторонних, с.т. до не-Жидів. Се показує, що оправдання вірою є важним і першим благословеньством з Авраамової угоди. Люди підчас пановання Христового не будуть оправдані вірою. їх правдання прийде при кінці Його царювання jako нагорода за послушеньство. Хто ж були ті погани згадані апостолом у повисшім тексті? В тім тексті Павло говорить про не-Жидів, Язичників. Св. Письмо ясно показує, що Жиди отримали перші благословеньства Авраамової угоди. „Ви ж сини пророків і завіту, що положив Бог з отцями на-

шими, глаголючи Авраамові: І в насінню твоїм благословенні будуть усі народи землі. Вам найперше, піднявши Бог Сина свого Ісуса, післав Його благословити вас, щоб кожен одвернувся од лукавства." — Діян. 3:25,26.

Дальше Павло, пояснюючи хто є погани, говорить: „Щоб на поган благословення Авраамове прийшло в Христі Ісусі, щоб обітування Духа прийняли ми через віру." (Галат 3:14) Виразнійше сказати, то насіння, Ісус Христос, буде головним чинником через котре сплинуть благословеньства для всіх людей.

Ті, що є оправдані вірою в кров Ісуса Христа, є примиренні з Богом, і вони отримали перші обіцяні благословеньства через угоду з Авраамом. Коли вони є початі зі св. духа і прийняті в Христа через всиновлення, від тоді вони стають частиною „насіння", бо „коли ви Христові, то ви насіння Авраамове, і по обітованню наслідники." (Галат 3:29) Вони яко члени Христового тіла, також будуть благословити світ. Се є пояснено в образі через Ісаака, єдиного сина Авраамового, котрий взяв собі Ребеку за жону і вона сталась його співнаслідницю. Ісаак був головою Ребеки, і вона тішилась тим, що була його женою. Христос також є головою свого тіла, церкви, котра радується бути зарученою невістою Христа. Отже, як бачимо, то апостол Павло в листі до Галат 3:8 відноситься до язичників (поган) котрі були оправдані вірою в Христа. Сі слова не відносяться до тих, що отримують благословеньства в тисяч-ліття.

Христос „насіння обітниць“ буде благословити всіх людей на землі. Він примирить їх з Богом і поверне їх до людської совершенности. Але се вже не буде доконане через віру. Тоді люди отримають оправдання через повне послушення. Отже коли апостол Павло сказав, що писання показує на оправдання поган вірою, то він не відносився до всіх людей взагалі, а лише до не-Жидів (поган), котрі стались членами Христа. Нема іншого імя через котре люди моглиб спастися, окрім Ісуса Христа; а що всі мусять отримати благословенства лише через „насіння“, тому оправдання в часі християнської доби люди отримували через віру в пролиту кров Ісуса Христа, котре то оправдання є частию обіцяного благословенства Авраамової угоди. Примирення Християнина є повне в часі його оправдання вірою.

Сталося, що Авраамів свояк Лот був запланий в полон ворогами. Авраам пішов йому на поміч і визволив Лота. Коли Авраам повертав, стрінув його Мелхизедек, цар Салемський, і поблагословив його хлібом і вином: „А Мелхизедек, цар Салемський виніс хліб і вино; був же він священником Бога вишнього. І благословив його і рече: Благословен ти Аврааме, від всевишнього Бога, Владики неба і землі! І благословен Бог всевишний, що подав тобі у руки ворогів твоїх запеклих! Авраам дав йому десятою часть із всього.“ — 1 Мойсея 14:18-20.

Тут знову був зроблений один великий образ. Тут Мелхизедек представляв великого урядника Бога Єгови, котрий був назначений

виконувати Божі заміри, включаючи і благословення людей, яке Бог обіцяв для людей через насіння Авраама. Мелхизедек представляв Льогоса, Ісуса Христа, того могутого урядника, котрий носив сі всі титули. Про се писання виразно говорить: „Клявся Господь, і не пожалує того: Ти священник по віки по постанові Мелхизедека.” — Псалма 110:4.

Розуміється, в стрітенню Авраама з Мелхизедком була певна причина. Про се Павло пише: „Сей бо Мелхизедек, цар Салимський, священник Бога вишнього, що зустрів Авраама, як вертався він з побоїща царів, і благословив його; котрому й десятину з усього відділив Авраам (перше оце перекладом зветься цар правди, а потім цар Салимський, чи то цар впокою), без батька, без матери, ні почину днів, ні кінця життя немаючи, уподоблений же сину Божому, пробуває священником вічно. Дивіться ж, який великий той, кому і десятину дав Авраам патріарх із вибраного. Тай ті із синів Левіїних, що приймають священство, мають заповідь брати десятину з народу по закону, се єсть із браття свого, хоч із чересел Авраамових вийшло воно. Той же, хто не виводить роду свого від них, узяв десятину Авраама, і маючого обітницю благословив.” — Жидів 7:1-6.

Бог, чинячи угоду з Авраамом, сказав: „Благословлячи я благословлю тебе”, і знов: „В тобі благословляться всі племена землі.” Із сих слів бачимо, що самий Авраам мусить отримати благословенства; і також, що священник, котрого преображував Мелхизедек, буде бла-

гоєловити всіх людей, включаючи і самого Авраама. Се доказує, що самий Авраам підлягав угоді і також Божому царському священнику по чину Мелхизедека. Се також пояснює, що в угоді Авраам лише представляв Бога, котрий є одиноким правдивим жерелом всіх благословеньств.

Посередник

Завважмо, що при угоді з Авраамом не було посередника. Не при усіх бо угодах мусить бути посередник. Єсли при робленню угоди лише одна сторона зобов'язується виконувати її усліва, тоді посередника не треба; і єсли є дві сторони відповідні до угоди, тоді також не треба посередника. Отже причини задля котрих не було посередника при Авраамовій угоді, є слідуєчі: (1) Тому що Бог самий зобов'язувався благословити всі племена землі, і се Він був би зробив без взгляду на чиєсь поступовання. Тому сю угоду називаємо одно-сторонною, і при такій угоді посередника не треба. (2) Тому що Авраам, в часі ствердження сьої угоди, вже був доказав свою віру і був оправданий Богом. Його віра була порахована йому за праведність, і будучи в такім оправданім стані, він міг увійти в угоду з Єговою без посередника.

Посередник значить заступник або миротворець. Ввесь рід людський мусить бути примирений з Богом через Ісуса Христа. Нема бо иншого імя через котре люди моглиб спастися. (Діян. 4:12) Самий Ісус сказав: „Я дорога, правда і життя, і ніхто не приходить до Отця

як тільки мною." (Йоана 14:6) Апостол писав: „Один бо Бог і один посередник між Богом і людьми, чоловік Ісус Христос, що дав себе на викуп за всіх, свідкуване часами своїми." (1 Тимотея 2:5,6) Сі тексти не говорять про угоду, лише указують на Ісуса як посередника між Богом а чоловіком. Члени церкви не є приведені до Христа через посередника угоди, але через віру в пролиту кров Ісуса Христа. Народи землі, що будуть повернені отримують свої реституційні благословенства через розпорядження обітниць нової угоди, а „насіння" Авраамової угоди буде знято для роздавання цих благословенств.

Авраам Поверне

З бігом часу Авраам помер і не отримав обіцяних благословенств. Довгий час по сім Стефан, будучи порушений силою святого духа, свідкував про Авраама, кажучи: „І не дав йому насліддя в ній ні на ступинь ноги, а обіцяв дати йому її в державу і насінню його після него, як не було в него дитини." (Діян. 7:5) Павло, згадавши про віру Авраамову і інших, під керівництвом Господним писав: „І всі ці, одержавши свідчення вірою, не прийняли обітвання, тим що Бог лучче щось про нас провидів, щоб не без нас осягли звершення." (Жидів 11:39,40) Сі слова ясно доказують, що в назначенім Богом часі Авраам встане з гробу і отримає всі благословенства обіцяні йому.

Божий пророк пише: „Він памятає вічно заповіт свій ... постановивши на віки заповіт

свій.” (Псалма 111:5,9) Се є запевненням, що Авраам поверне з гробу коли прийде властивий час і отримає благословеньства після обітниць в угоді. Бог обіцяв благословити його і Він все пам’ятає свою угоду. Дальше Авраамове повернення є також заключене в слідуючих словах: „І рече йому: Я Бог отця твого, Бог Авраама, Бог Ісааків і Бог Яковів.” (2 Мойсея 3:6) Ісус, пояснюючи ці слова Єгови, сказав: „А що встають мертві, то й Мойсей показав коло купини, як зве Господа Богом Авраама, й Богом Ісаака, Богом Якова.” (Луки 20:37) Тому що угода запевнювала будуче життя умерлому Авраамові, то певно для тої причини Єгова називав себе Богом Авраама. Також се, що Авраам був типом вічної угоди Божої, піддає думку, що він буде жити знову і вже ніколи не буде вмирати. „Ти явиш вірність ... й милосерде Авраамові.” (Михея 7:20) Яко дальше запевнення, Ісус сказав: „Многі прийдуть од сходу й заходу, та й сядуть з Авраамом, з Ісааком і з Яковом у царстві небесному.” (Маттея 8:11) То царство буде під владою Месії, котрий є священником по почину Мелхизедека. Авраам буде займати позицію в царстві і буде його представителем на землі. Се є показано через Божу обітницю в угоді з Авраамом.

Цілковите Сповнення

Христос є тим знарядом або царським священником, котрого Бог буде уживати протягом тисяч років для повернення людства назад до послушеньства і гармонії з собою. Аж тоді

сповняться всі услівя угоди, бо всі послушні народи будуть примирені і будуть вповні привернені до совершенства. Ся робота зазначить цілковите сповнення Авраамової угоди і всіх інших угод, як угоди через жертву, закон-угоди і нової угоди.

В сій чудовій роботі, т.е. в виповненню Авраамової обітниці через благословення всіх племен землі, будуть мати привилей члени тіла Христового. Найперше всклад того насіння були вибрані Жиди, а опісля двері були отворені і для поган. Сих Бог вибрав спеціально яко нарід для свого імя. — Діяння Апостолів 15:14.

Одна із Ісусових приповістей говорить про ту саму річ. Приповідь є то символічна мова котра представляє якусь дійсну річ. Ісус сказав приповідь відносно одного багатого чоловіка, так званого Девис і одного бідака, Лазаря. (Луки 16:19-31) Девес значить багатий чоловік, і представляє жидівський нарід, котрий отримав много ласк від Бога Єгови. Знов Лазар представляв не-Жидів, поган, котрі не отримали жадних ласк, отже були в положенню жебрака. „Стало ся ж, що вмер убогий, і перенесли його ангели на лоно Авраамове; умер же й багатир і поховано його. І в пеклі зняв він очі свої, будши в муках, й побачив оддалеки Авраама, й Лазара на ложі його.” — Луки 16:22,23.

Вмирання Девеса і Лазаря представляє цілковиту зміну в їхніх обставинах. Авраам, будучи представителем Господа, преображував Бога; а Авраамове лоно символічно представляє місце Божих ласк. Бог через Христа відки-

нув Жидів, і сим цілковито відобрав свою ласку від них. Тоді погани або не-Жиди були приведені до Божої ласки, і протягом християнської ери вони мали нагоду статися членами „насіння” обітниці, зробленої Авраамові. Ті, що були приведені до Божої ласки і доказали свою вірність до їх угоди в служенню Господу, у своїм часі будуть співділати в роботі примирення, що Бог доконає через Христа для добра людства.

В сім часі розвою Божого пляну ті, що були покликані і вибрані Господом, мають великий привилей бути Божими свідками на землі і сим доказати свою любов і посвячення Богу. (1 Йоана 4:17,18) їх вірність аж до кінця буде за певненням, що вони є частю „насіння” Авраамового, після обітниці.

ГОЛОВА 6

БЛАГОСЛОВЕННИЙ НАРІД

СТЕЖКИ ЄГОВИ є завсіди праві. Великий супокій в серцю має шукаючий правди, коли він знає, що Бог Єгова ніколи не миться. „Дороги Божі праві; слова Господні чисті; Він щит для всіх уповаючих на него.” (Пс. 18:30) Покірні стараються пізнати і ходити дорогами Божими, тому що вони є праві. Для таких Бог дає свою ласку. „Він веде покірних до правди, вказує смирному дорогу свою.” (Псальма 25:9) Хто хоче ходити правими дорогами, той молиться так як Давид молився: „Ти бо великий еси і чудеса твориш, ти еси Бог, сам один. Покажи мені, Господи, дорогу твою; буду ходити в правді твоїй; прихили серце мое до страху імені твого.” (Псальма 86:10,11) Такі отримують ласку від Єгови, а Його ласка є найбільший скарб. (При. 16:15) Такі вірою вповають на Господа. „Бо ти благословляеш праведника, Господи, і благоволенням, як щитом, покриваєш його.” (Псальма 5:12) „Ласка Його поки життя.” (Псальма 30:5) Сі великі і незмінні правди є подані в писанню яко правдивий дороговказ для тих, що бажають життя і миру.

Потомки з лінії Авраама під провідничою рукою Єгови замешкали в землі Єгипетській. Бог запровадив їх там, щоби зробити образ свого

пляну для примирення чоловіка. Єгипет був образом теперішнього лукавого світа, над котрим Сатана є богом. Авраамові потомки, Ізраїльтяни в тім краю, були дуже гноблені і переслідувані єгипецькими управителями і його агентами. Ізраїльтяни вельми бажали бути увільнені з під сього гнету. В таких обставинах вони представляли народи землі, котрі є під гноблючою рукою Сатани й його агентів і представителів. Тепер всі народи землі мають велике бажання бути визволені і знаходитися в стані мира і щастя.

Очевидно, Бог не перешкаджав Єгиптянам гнобити Ізраїльтян на певний протяг часу, але позволив на се, щоб звернути їх серця до себе. Нарешті вони кликали до Бога о поміч, і Бог вислав Мойсея до Єгипту, щоб визволив Ізраїльтян. Мойсей представляв олюбленого Сина Божого, Ісуса Христа, котрого Єгова вислав у світ викупити людей; і що Він знову прийде другий раз визволити всі народи землі з під гноблення Сатани і від гріха і смерти. — 5 Мойсея 18:15,18; Діян. 3:19-24.

Коли Бог вислав Мойсея до Єгипту, тоді Він перший раз об'явив значіння свого імя Єгова. Від того часу сим імям Він був знаний між Ізраїльтянами, і вони були Його благословенним народом. Завважте, які слова Він приказав Мойсейові говорити до Ізраїльтян, відносно свого заміру: „І являвся я Авраамові й Ізаакові і Якові як Бог їх всемогущий, з імям же моім Єгова я не об'являвсь їм. Тим же то йди, промов до синів Ізраїлевих: Я Господь-Єгова і виведу

вас із неволі Єгипецької, і вирятую вас із під паньщини рукою простягнутою і присудами великими. І прийму вас за нарід собі, і буду вам Богом, і зрозумієте, що я Господь, ваш Бог, що вас вивів із неволі Єгипецької. І введу вас у землю, що про неї клявсь оддати її Авраамові й Ісаакові й Якові, і дам вам її в наслідде. Я Господь.” — 2 Мойсея 6:3, 6-8.

Тоді Єгова зробив угоду з народом Ізраїльським, через котру то угоду Він вельми пошанував Ізраїля. Між іншими речами Він сказав до них: „Оце ж, коли будете гласу мого слухати й хранити завіт мій із вами й умову, так будете пай мій в народах, моя ж бо земля вся вселенна, І будете в мене ви царством сьвященним, народом вибраним. Се словеса, що мусиш возглаголати синам Ізраїлевим.” (2 Мойсея 19:5,6) Та угода в писанню називається закон-угода, (Галат 3:17) і мала вона до чинення з приготуванням дороги до примирення чоловіка з Богом.

Тут треба ясно розрізнити між законом Божим а законом-угодою, котру він зробив з Ізраїлем. Закон Божий, даний чоловіку, є Його виражина воля. Сим законом Він приказує бути послухним тому, що є правдиве, і також після закону вимірує кару за переступи. Авраам виконував закон Божий, себто його виражену волю, так далеко як він знав її. Але Авраам це був під закон-угодою. „Послухав ... Авраам гласу мого, і держав заповіді мої, і повеління мої, і встанови мої й закони мої.” (1 Мойсея 26:5) „Що бо писання глаголе? Увірував же Авраам Богові, і полічено се йому за пра-

ведність. Не по закону бо (було) обітування Авраамові або насінню його, що буде він наслідником сьвіту, а по праведності віри." — Рим. 4:3,13.

В угоді яку Бог зробив з Авраамом відносно „насіння”, Він ужив Авраама, його жену Сару, і його єдиного сина Ісаака, яко образ щоб пояснити і представити дійсну угоду і її насіння. Авраам був образом Бога Єгови; Сара була образом угоди, а Ісаак представляв „насіння” або потомство угоди. Бог зробив ще інші угоди, на котрі жінка була образом. Закон-угода, над котрою тепер застановляємося, була представлена через Агару, невільницю, а її син, Ізмаїль, представляв її потомство. Сей образ був даний головно для Християнів, котрих Бог у своїм часі зачав збирати і приготовляти.

Авраам, Ісаак і Яків були названі отцями Ізраїля. Але закон-угода не була зроблена з тими отцями. Про се так говорить писання: „Не з батьками нашими Господь зробив завіт, а з нами, що тепер тут ще живі остались.” (5 Мойсея 5:3) Сі згадані отці повмирали перед тим, нім закон-угода була зроблена. Найперше була дана обітниця Авраамові, а потім стверджена Ісаакові і Якові, що вийде насіння котре буде благословити всі племена землі. Ся Богом дана обітниця не була уперта на жадній роботі закона. Ся обітниця була незмінна, і закон нічого не міг додати до неї. Отже Ісаак не був під законом угоди, і тому представляв „насіння”, котре також не буде під законом угоди.

Коли Зроблена

Агара була Єгиптянка. (1 Мойсея 16:1) Вона представляла закон угоду. (Галат 4:24) Се здається учить, що угода, котру Агара представляла, мусіла бути зроблена в Єгипті. Божий пророк Єремія так писав про сю угоду: „Не такий завіт, який я з їх отцями вчинив коли взяв був їх заруку, щоб вивести з Єгипту: той завіт вони поламали, хоч я все зостався їм вірним, говорить Господь.” (Єремія 31:32) „Завіт мій, що його зложив із вами, як виходили з Єгипту, й дух мій пробуває між вами; тож не бійтись!” — Аггея 2:5.

Сі писання доказують, що закон угода була зроблена в Єгипті, в день, коли Ізраїльтяни вийшли з Єгипту, і як раз 430 років від часу, коли Авраам вступив на землю Канаан. Було се чотирнайцятого нісена, 1615 р. перед Христом, коли Ізраїльтяни вийшли з Єгипту. В той самий день була установлена пасха і в той самий день Ізраїльтяни їли сю пасху. „І сталось по чотирох і трийцяти роках, останного дня, що вийшла вся потуга Господня з Єгипецької землі.” (2 Мой. 12:41) Павло також писав з гідно з сим: „Оцеж глаголю, що завіту перше ствердженого від Бога про Христа, закон, що повстав чотиреста й трийцять літ по тім, не нехтує, так щоб обернути в ніщо обітованне.” — Галат 3:17.

Дальше апостол Павло писав: „Дебо єсть завіт, там мусить прийти й смерть завітуючого; бо завіт над мертвими має силу якож бо нічого не стоїть, доки жие завітуючий.” (Жидів 9:16, 17) Пасхальний агнець був заколений яко жер-

тва. Пасхальний Агнець представляв Мойсея; і коли агнець був заколений, від тої хвилі Мойсей рахувався за умерлого. Се доказує, що закон угода була зроблена в Єгипті.

Пятнадцятого дня другого місяця, по сім, як вони вийшли з Єгипту і подорожували в пустині, Ізраїльтяни зачали нарікати на Мойсея за ддя голоду. (2 Мойс. 16:1) „І рече Господь Мойсейові: Се сипати му дощем хліб вам з неба, і виходити муть люди, і збирати муть щодня тільки денний пай, щоб мені випробувати їх, чи ходити муть у законі моему, чи ні. Шість день збирайте; смого ж дня субота, не буде його.” (2 Мойсея 16:4,26) В той час закон-угода вже була правосильна, бо ся подія сталась перед тим, нім Ізраїльтяни прибули до гори Синай.

Коло Синай

Синайські гори в Арабії загально називаються Гореба. Вдійсности сі два імена в писанню означують одну і ту саму річ. Але питання може виринути: Чи слідуочі тексти не доказують, що закон-угода була зроблена при горі Синай, а не в Єгипті? „Господь Бог наш зробив завіт з нами на горі Гореб.” (5 Мойсея 5:2) „Держіте ж у памяти закон слуги мого Мойсея, що я завітував йому на Горебі, заповіді й права про всього Ізраїля.” (Малахія 4:4) „Сеж ино-сказанне; се бо два завіти: один з гори Синай, що родить у неволю, котра єсть Агара.” —(Галат 4:24) Але сі тексти не доказують сего за ддя причин поданих тут.

Пятьдесят днів по виході з Єгипту Ізраїльтяни прийшли до Гори Синай, де вони ствердили свою угоду з Богом, котру вони зробили в день пасхи в Єгипті. Коло гори Синай услівя закон-угоди були виразно подані Ізраїльтянам. Перше, їм були дані основні закони, що склалися з десять заповідей Божих. (2 Мойсея 20: 1-17) По сім були дані інші установи закону. Єгова диктував той закон Мойсейові, а опісля той закон був читаний всім Ізраїльтянам. В тім самім часі були жертвовані звірята, чиею кровю кроплено людей і жертівник. (2 Мойсея 24: 7,8) Се було потвердження угоди, яка була зроблена в Єгипті. В пасхальнім дні в Єгипті Ізраїльтяни помазали кровю агнця поріг і одвірки свого дому; а вся родина мала перебувати в середині в хаті. Се означувало, що вся родина була покроплена кровю; бо кров агнця була пробою послушеньства для всіх членів родини.

При горі Синай було стверджено з народом взагалі те, що було зроблено в Єгипті з кожною родиною. Задля угоди зробленої через установлення пасхи, Єгова зараз дав скористати Ізраїльтянам з тої угоди, визволивши їх з Єгипту. Ся пасха становила викуплення Ізраїльтян з Єгипту, яко ж бо і написано: „Я оддав у викуп за тебе Єгипет.” (Ісаїї 43:3) „Чи ж не ти висушив море, води беззодні; замінив глибини морські в дорогу, щоб перейшли вибавлені.” (Ісаїї 51:10) Єгипет представляв світ у котрім перебували Ізраїльтяни. Гороб є Божа гора і представляла небо. Роблячи тут образ, було

се на місці, щоб книга закону була кроплена кров'ю коло гори Гороб, а не в Єгипті. Отже писання показують, що закон-угода була зроблена в Єгипті, а стверджена коло гори Синай.

Чому Зроблена

Чому Єгова взагалі робив угоду з Ізраїльтянами? Спевністю, що вони не були гідні свого, ані Бог не був нічим зобов'язаний се робити. Вони опоганили себе ідолами в Єгипті. Коли Бог мав випроваджувати їх, Він сказав: „Повідкидайте кожен гідоти від очей ваших і не поганьтесь ідолами Єгипецькими. Я Господь, Бог ваш!” (Езек. 20:7) Се доказує, що вони не заслужили собі на Божу ласку. Отже чому Бог мав робити з ними угоду взагалі? Єгова був зробив угоду з Авраамом, котра мусіла колись сповнитися. Він пригадував її Ісаакові і Якові. Сі мужі були отцями Ізраїля, і Бог любив Ізраїльтян задля їх отців. Апостол каже: „По вибранню ж полюблені задля отців.” (Римлян 11:28) Через свого пророка Бог каже: „І почув я теж стогнання синів Ізраїлевих, що їх Єгиптяне держали в неволі, і спогадав завіт мій.” (2 Мойсея 6:5) Котрий же заповіт Бог мав у пам'яті? Спевністю, що той, який був зробив з Авраамом, бо до сього часу закон-угода ще не була зроблена. „Тим же то йди, промов до синів Ізраїлевих: Я Господь — Єгова і виведу вас із неволі Єгипецької, і вирятую вас із під паньщини рукою простягнутою і присудами великими.” — 2 Мойсея 6:6.

Єгова обіцяв, що Він буде благословити всі

племена землі, і що всі благословенства і примирення мусять прийти через „насіння обітниць”. Бог не хотів і не міг ужити людей, через котрих він мавби виконати свій плян благословення роду людського, если вони були в союзі з Дияволом або під впливом ворога Сатани. Ізраїльтяни опоганили себе диявольськими ідолами в Єгипті. Бог хотів навчити се натуральне насіння Авраама, що ніхто з них не може бути обіцяним насінням, хиба що вони відступлять від неправди. Але їх треба було навчити що становить гріх; тому Бог дав їм закон свій, через котрий вони могли пізнати, що є гріх, а що ні.

Натхнені Павлові слова показують причину чому закон-угода була зроблена. Апостол каже: „Через закон бо познання гріха.” (Римлян 3:20) „Я й не знав гріха, як тільки через закон.” (Римлян 7:7) „Бо й до закону гріх був у світі, та гріх не полічується коли нема закону.” (Римлян 5:13) „Гріх є беззаконня.” (1 Йоана 3:4) „Де бо нема закону, нема й переступу.” — Римлян 4:15.

Еслиб рід людський був без гріха, тоді не треба булоб закону. Покоління Авраамове походило від Адама котрий через гріх приніс прокляття на всіх. (Римлян 5:12) Закон бо не установляється задля праведних, а задля грішників. „Знаючи се, що не про праведника закон положений, а про беззаконних та непокірних та скверних, про убійців батька й матери, та душегубців.” (1 Тимотея 1:9) Поясняючи закон-угоду, Павло дальше подає причину чо-

му вона була зроблена. Він каже: „Щож тоді закон? задля переступів додано його, доки прийде насіння, котрому обітувано; і був він уряджений через ангелів рукою посередника. Тим же закон був нам учителем, щоб привести нас до Христа, щоб вірою нам оправдатись.” — Галат 3:19,24.

Бог Єгова є жерелом всякого життя, і ніхто не може жити вічно хто противиться Йому. Диявол хотів відвернути всіх людей від Бога; наслідок сього мав бути цілковите знищення людства без найменшої надії. Для того Бог оголосив своє право Ізраїльтянам для їх власного добра і для добра всіх людей. Першим основним законом усіх прав є, що Єгова є єдиний правдивий Бог. „Я Господь, Бог твій, що вивів тебе з Єгипту, із дому невольницького. Нехай не буде в тебе богів інших перед моїм лицем. Не робити меш собі всякого кумира чи подобини того, що на небесах у горі, і того що на землі в низу, і того що в водах і попід землею.” — 2 Мойсея 20:2-4.

Наука священників, що є три боги в одному, і котру вони називають свята трійця, є пряме перекручення повисше наведеного головного закону Божого. Духовенство навчає людей, що є Бог Отець, Бог Син і Бог Дух Святий, і всі три рівні в силі в суті і вічності. Се є пряме заперечення першого головного закону або заповіді.

Окрім сього, духовенство навчає людей, що Марія є Матерю Божою і що вона має силу вблагати о прощення гріхів, і що люди можуть

молитися до неї в тій цілі. Далше вони поломали закон Божий через се, що виробляли різні подобини і образи і накликували людей, щоб вони падали перед ними і поклонялися їм. Се є дальший доказ, що Сатана є автором науки о трійці і автором поклонення жінці і почитання різних вироблених подобин.

Коли Бог дав Ізраїльтянам десять заповідей, котрі властиво можна називати головним законом, то сим Він показав людям, що одинока дорога до життя є послушенство Йому. Се Він зробив для добра людей. Але замір Диявола був відвернути людей від Бога, і для тої ціли він ужив духовенство. Чи то він ошукав духовенство, чи воно само добровільно се робило, не робить різниці щодо наслідків. Фактом є, що духовенство не представляє Господа Бога. Від часу до часу Бог возвеличав своє Слово в умах тих, що шукали правди, щоб їм помочи пізнати дорогу до вічного життя.

Всі права Єгови є в гармонії з собою і уперуються на великій правді, що Він є єдиний правдивий Бог. Сатана викликав визов: „Хто є Бог?“ і той визов мусить рішитися по стороні Єгови, і всякий, що хоче отримати вічне життя, мусить стати по Його стороні. Єгова є єдиний правдивий Бог. Сю правду Він оголосив Ізраїльтянам при горі Синай. Від того часу той закон стався учителем, котрий провадив Ізраїля дорогою праведности аж поки прийде обіцяне „насіння“ через котре Жиди мали отримати благословенства. Єслиб не закон, кожний Ізраїльтянин був би відвернений від Єгови

і коли прийшов Христос, любий Син Божий, ніхто із них не був би мав нагоди статися частю „насіння”. Отже закон-угода була дана Ізраїльтянам задля їх грішного стану.

„Насіння” обітниці мусить бути цілковито віддане на службу Богу Єгови. Если ж хто пізнав Бога і опісля звернув своє серце до Сатани, такий є нечистий. Через закон угоду Бог показав, що Він вимагав від них, щоб вони були святими. Від часу установа угоди з Ізраїлем аж до часу зломання сеї угоди, Ізраїльтяни були чисті перед Господом. (Еремії 2:3) Вони були Божим вибраним народом підчас коли всі інші народи були під впливом Сатани. Если Ізраїль був послушний законі аж до приходу „насіння”, то він був би мав нагоду статися частю того „насіння”. Тому Бог сказав до них: „А будете в мене ви царством священним, народом вибраним.” — 2 Мойсея 19:6.

Бог наказав Ізраїльтянам робити яку будь умову з їх ворогами і приказав їм тримати себе чистими від впливу диявольських богів. (2 Мойсея 23:32) Він сказав їм, що хто би з них служив богам або почитав річи, як н. п. сонце, місяць або інші сили небесні, то такі мали бути вкаменовані на смерть. (5 Мойсея 17:2-5) Закон вимагав, що їх первінці мусіли бути посвячені Господеві. Бог дав Ізраїлеві різні статuti котрі указували їм на дорогу праведности. Сі всі права були наче учителем, котрий мав провадити їх правдивою дорогою аж до приходу Христа, обіцяного „насіння”. Сі річи давно були описані на користь Християнам. — Римлян 15:4.

Рівнож Слово Боже, що є Його закон і виражена воля, провадить і навчає Християнина, що Єгова є єдиний правдивий Бог і що Його плян спасення буде виконаний через Ісуса Христа, „на-сіння” обітниці, і що нема іншого імени під небом, щоб люди могли би спастися. (Діян. 4:12) Але духовенство заперечує Слово Боже; воно заперечує ціну жертви Ісуса Христа і навчає, що люди посідають безсмертну душу, котра не може вмерти, і що чоловік своїми силами може статися совершенним. Се є інший доказ, що духовенство не представляє Бога і Христа, але представляє Сатану, Диявола. Бог тепер висвічує правду, щоб люди могли бачити потребу полишити так зване Християнство. Хто пильно і щиро шукає правди, тому Бог покаже праву дорогу. — Псальма 25:9.

Обіцяне Життя

Але чи закон угода не обіщувала Жидам життя, jeśli вони її сповняли? Так, вона обіщувала: „І будете сповняти установи мої й суди мої, котрі сповняючи чоловік жити буде. Я Господь.” (3 Мойсея 18:5) „Мойсей пише про праведність, що від закону: що котрий чоловік робити ме се, жити ме ним.” — Рим. 10:5.

Если Жида були сповняли закон Божий совершенно, то чи вони могли отримати життя вічне? Так, Бог обіщав і Він завсіди сповняє свої обітниці. (Ісаї 46:11) Слова Ісусові усувають всякий сумнів щодо сьої обітниці: „І ось законник один устав, спокушуючи Його й кажучи: Учителю, що робивши життя вічне на-

сліджу? Він же рече до нього: В законі що написано? як читаєш? Він же озвавшись, каже: Люби Господа Бога твого всім серцем твоїм, і всією душею твоєю, та ближнього твого, як себе самого. Рече ж йому: Право відказав еси. Се чини, то й жити меш." — Луки 10:25-28.

Коли Ісус був на землі, то чи Він сповняв закон совершенно? Так, Він сповняв і доказав, що закон може сповнити лише совершенний чоловік, а ніхто инший. Павло рівнож каже, що хто сповняє закон, той є правдивий, а всякий праведний має право до життя. Отже, еслиб Жиди були дотримали закон, то сим вони булиб доказали свою праведність і яко такі булиб мали право до життя. Причина задля котрої Жиди не могли дотримати закону була ся, що вони були несовершенні, грішні. Гріх увійшов у світ задля непослушеньства Адама; і тому всі люди, включаючи і Жидів, родились в гріхах. (Римлян 5:12) Жадний грішник не має права до життя. (Римлян 6:23) Закон доказав Жидам, як і усім людям, що если рід людський коли отримає благословеньства і життя, як се було обіцяно в Авраамовій угоді, то щось треба було зробити инше, щоб усунути гріх або зробити примирення за гріх. Отже основи такого примирення мусіли бути положені через совершенну жертву.

Бог предвидів, що Диявол замірив насіяти між людей насіння еволюціоністів котрі будуть перечити потребу Відкупителя для чоловіка, тому показав їх фальш і безумство через уста-

новлення закон-угоди. Ніхто ніколи не чув, щоб розумний чоловік коли поважно сказав: Єслиб я мав нагоду, то я міг би статися совершенним і жити. Істновання закон-угоди є доказом, що теорія еволюції походить від Диявола, і сі, що попирають її, є знярядом злого без ріжниці чи вони є свідомі сього чи ні. Так звані священники не будуть могли сховатися поза своє сумління котре вони заглушили проти правди Слова Божого.

Тінь Будучих Благ

Павло заявив, що закон був прообразом будучих благ. (Жидів 10:1) Хотяй закон-угода була зроблена задля беззаконня, то Бог рівнож через ню показав образ свого пляну для примирення між собою з чоловіком. Павло говорить про се так: „Мала ж і перва скиня установи служби, і святиню людську.” (Жидів 9:1) Які ж були церемонії і розпорядження сьої божественної служби? Писання каже, що в часі роблення угоди в Єгипті був заколений агнець без скази, і кровю того агнця були кроплені одвірки і пороги, що служило яко зняряд спасення для Жидів в пасхальну ніч. Той агнець був спожитий разом з опрісноками. (2 Мойсея 12:8) Опісля ся церемонія мусіла бути виконана раз в рік на чотирнайцятого нісана.

Агнець представляв жертву Ісуса, любого Сина Божого, котрий мав відкупити всіх людей від гріха. Він був тим, „Агнцем заколеним від основання світа.” (Одкриття 13:8) „Як непорочного і чистого агнця, призначеного перш

настання світа.” (1 Петра 1:19) Через сю церемонію була представлена жертва викупу. Бог обіцяв, що Він викупить чоловіка від смерти і гробу. (Осія 13:14) Отже ся церемонія мала научити Жидів, і всіх інших, що агнець Божий осунить гріхи світа, як про се заявив Йоан з початком місії Ісуса. — Йоана 1:29.

Коли закон угода була стверджена коло гори Синай, тоді Мойсей під проводом Божим збудував намет. У святім місці того намету Бог показав свою присутність через хмару і світло. (2 Мойсея 40:34) При сім наметі відбувалися раз у рік Богом назначені церемонії. В назначенім дні заколювали тельців і козлів, а їх кров священник заносив до свята святих, де він кропив сею кровю віко шкіні, щоб зробити примирення. (3 Мойсея 16; Жидів 9:6-8) Ся служба в наметі представляла лучші благословеньства, і також, що ся жертва була образом правдивої жертви через котру прийде примирення за гріх і через що чоловік зможе повернути назад до Бога, як се Він був обіцяв. Сі жертви з звірят були приношені через священника, після установи закону. Сі церемонії мали учити Жидів і інших лекцій. Напримір, жертва пасхального агнца указувала на жертву Ісуса Христа і представляла викуп; а жертва тельців і козлів кроплення їх кровю було образом принесення крові Ісуса Христа яко жертву за гріх чоловіка. Сі церемонії научали, що Христос, найвисший священник назначений Єговою, буде приносити жертви за людей; і зробить примирення за гріх. — Жидів 9:10-14,24.

Отже закон-угода показує, що конечно треба було великої жертви Ісуса Христа щоб дати викуп і жертву за гріх, перше за членів „насілля“, а опісля за людство в загалі. Також ся угода представляла нову і лучшу угоду, яка мала бути зроблена опісля; а церемонії злучені з угодою показують, що довгий період часу впливе між зробленням нової угоди, а установленням її.

Найлучші Змагання

Напримір, еслиб Жиди були приложили найлучші старання сповнити закон, то чи вони булиб винесли яку користь із сього? Так, вони булиб доказали свою віру в Бога і в Його обітницю, як і своє послушеньство до нього радше чим підлягати під диявола. Проводарі Ізраїльські не старалися сповнити духа закону. Вони дорожили його лише словами, поверховно, а серце їх було далеко від Єгови. (Ісаїї 29:13) Вони були ошустами і гіпокритами, і все робили поверховно і для самолюбної користи. (Маттея 23:13-35) Вони кликали себе дітьми Авраама; однак Ісус ясно сказав їм, що вони були дітьми Диявола, тому що вони виконували волю Сатани а не волю Божу. (Йоана 8:39-44) Сей факт, що вони були синами Диявола показує, що вони не мали віри в закон-угоду і не старалися сповнити її. їх точний образ знаходимо нині в духовенстві нинішнього християнства котре має „образ благочестя, сили ж його відцурались. І ти від таких одвертайся.“ — 2 Тим. 3:5.

Але декотрі Жиди старалися сповняти закон

угоду. Вони мали віру в Бога і старались бути послухними Йому. Коли прийшов Ісус, Він знайшов, що декотрі з них виглядали Месії, і прийняли Його. Знов проводарі, що бачили лише букву закону, також сподівались Месії, але сі чекали на Месію лише задля самолюбної ціли. Вони практикували лож і неправду. Коли „Ісус побачив Натанаїла йдучого до Него, сказав до нього: Ось справді Ізраїльтянин, що в йогому підступу нема.” (Йоана 1:47) Натанаїл зараз признав його за сина Божого і царя Ізраїльського. „Озвавсь Натанаїл і рече Йому: Рави, Ти еси Син Божий, Ти еси цар Ізраїля.” (Йоана 1:49) В його серцю не було підступу ані обманства, як було в серцях фарисеїв. Натанаїл і інші чесні Жиди сповняли духа закону, бо вони мали віру в Бога і в обіцяне „насіння”. Вони угодили Богу, і Він прийняв їх не тому, що вони сповняли закон совершенно, але задля їх віри в Христа. Про се Павло говорить: „Та знаючи, що не оправдується чоловік ділами закону, а тільки вірою в Христа Ісуса, і ми увірували в Ісуса Христа, а не ділами закону; бо не оправдиться ділами закону ніяке тіло.” (Галат 2:16) Всі, що мали віру в Бога і в Його обітницю і старалися сповнити закон, для таких закон був учителем, що провадив їх і охоронював аж до приходу Христа. (Галат 3:24) Отже вони були люди котрі мали велику ласку в Бога.

Посередник

При закон-угоді був посередник. Чому? Тому що Ізраїльський нарід не був відповідний у-

війти в угоду з Богом. Вони були грішниками, тому що наслідили гріх від Адама. Мойсей був назначений посередником між Богом а Ізраїлем. (Галат 3:19) Чи Мойсей не був грішником? і если він був, то як він міг бути посередником між Богом а Ізраїлем? Так, Мойсей був грішником; але задля його віри в Бога і послушеньства до його приказів, він доказав свою віру і був оправданий і для того прийнятий Єговою яко відповідний за посередника для Ізраїля. (Жидів 11:23-28; 2 Мойсея 3:5) Відносно Мойсея Єгова сказав: „Мойсей . . . вірний в цілім домі моїм.” (4 Мойсея 12:7,8) „Держіте в памяти закон слуги мого Мойсея, що я завітував йому на Горі Синаї, заповіді й права про всього Ізраїля.” (Малахія 4:4) „Се той (Мойсей) котрий промовляв до него на горі Синаї, та з отцями нашими, що прийняв живі слова, щоб дати нам.” — Діян. 7:38.

Мойсей яко посередник закон-угоди представляв Христа, Посередника нової і ліпшої угоди. „Бо закон через Мойсея даний був; благодать і правда через Ісуса Христа стала ся.” — Йоана 1:17.

При заколюванні пасхального агнця, Мойсей представляв самого Ісуса, без членів його тіла, церкви. В новій угоді самий Ісус буде достаточний заняти уряд Посередника, на котрого Він був назначений при заколюванні позатипічного Агнця. Він не потребував чекати аж на установлення царства, щоби зробити нову угоду. При горі Синаї коли закон-угода була установлена, Мойсей представляв

Христа, т. є Ісуса і членів Його тіла. Тоді кровю тельців і козлів була скроплена книга закону і люди. Кров тельця була образом на Ісуса Христа, а кров козлів представляла церкву яко співучасницю з Ісусом в служенню нової угоди.

Прийшов Під Закон

Чому треба було Ісусу вродитися Жидовином? Бог через свого пророка предсказав, що Відкупитель вийде з насіння Авраамового. Отже ся одна причина вистарчила. Та апостол Павло показує ще інші причини, коли він каже: „Як же прийшла повня часу, послав Бог Сина свого, що родивсь від жени і був під законом, щоб викупити тих, що під законом, щоб ми прийняли всиновленя.” (Галат 4:4,5) Сим, що Жиди не могли дотримати закон-угоди, вони доказали, що вони є грішниками, отже слугами гріху. Будучи грішниками, вони не могли стати синами Божими. Самі вони своїми силами не могли піднести себе з сьої немочи, і тому через ціле своє життя були в неволі. — Жидів 2:15.

В назначенім часі прийшов Ісус. Він не був сином Агари, отже не можна сказати, що Він був „насінням закон-угоди”. А се, що Він народився під законом значить, що від часу свого уродження аж до посвячення Він знаходився під карністю закону. Про се Павло говорить так: „Глаголюж: доки наслідник малоліток, доти не відріжняється від слуги, хоч він і пан усього, а єсть під опікунами аж до нароку отця.” (Галат 4:1,2) Хотяй Він був Сином Божим то

від уродження аж до трийцяти років Він не рижнівся нічим від слуги, тому що Він був під карністю закону, котрий був його учителем. Сей аргумент апостола є досить ясний. Ісус яко Син Божий був вільний від закону; але вподобалось Єгови піддати його під карність і розпорядження закон-угоди. Писання каже, що Марія і Йосиф привели хлопця Ісуса до Єрусалиму і представили Його Господу, після закону. (Луки 2: 22-24) По сім він все повинувавсь родичам, після вимоги закону. Будучи представлений перед Єговою яко первінець Жидівських родичів, від того часу Ісус легально належав до Єгови.

Про сю справу апостол каже: „Христос викупив нас од клятьби закону, ставшись за нас клятьбою.” — Галат 3:13.

Чи Жиди, задля їх угоди, були аж під двома засудами смерти, перше, тому що були дітьми Адама, а друге, тому що не сповнили закону? Таке заключення виглядає неможливе. Яко діти Адама вони були грішниками з природи і мусіли умерти. (Римлян 3:9; 6:23) Авраам, Ісаак і Яків і всі пророки повмирали, тому що наслідили гріх і були несовершенні. Однак їх смерть не була ганебна. Але если Жид добровільно спротивився законі, тоді він мусів умерти проклятою смертю. „Проклятий всяк, що висить на дереві. (5 Мойсея 21:22,23) Очевидно апостол мав се на думці коли сказав: „Христос викупив нас од клятьби закону, ставшись за нас клятьбою.” (Галат 3:13) То прокляття не значить лише умерти, а значить умерти в ганебний спосіб, через новішення.

Совершений чоловік Ісус через пожертво-
вання свого життя мав дати ціну викупу, і се не
робило різниці в який спосіб Він мав умерти.
Чоловік Адам согрішив, і сей гріх перейшов
на всі його потомки. Знов совершенний чоло-
вік Ісус скоштував смерти за кожного чоловіка.
(Жидів 2:9) Смерть совершенного чоловіка
становить ціну викупу. Але умерти ганебною
смертю на хресті або повисіти на дереві очеви-
дно було для тої причини, щоби знести проклят-
тя з Ізраїля. Будучи Жидовином, отже під за-
коном, Ісус через свою ганебну смерть на дереві
осунув прокляття з Ізраїля. Сим Ісус сповнив
всякі вимоги закону, навіть умер яко проклятий
грішник. Він викупив Ізраїля яко нарід від про-
кляття і уможливив їм статися синами дому, над
котрим Він є Головою. — Жидів 3:6.

Задля угоди зробленої з Ізраїльским наро-
дом, на йому тяжіла ганебна смерть через пові-
шення на дереві, що була вимірена кара за зло-
мання закону. Ісус умер на хресті яко грішник,
однак без гріха; або так сказати, Він умер нена-
че грішник проклятий Богом, хотяй вдійсности
Він був святий, невинний і непорочний. Сим
чином Він зніс прокляття, і увільнив Жидів від
їх немочи сповняти закон, і уможливив їм через
Христа статися синами Божими. — Йоана 1:12.

Конець Угоди

Смерть Ісуса Христа на хресті принесла кінець
закон-угоді. Він жадним чином не уневажнив
закон-угоду, але сповнив її. „Не думайте, що
я прийшов знівечити закон або пророків; не

прийшов я знівечити, а сповнити." (Маттея 5: 17) Сповнивши угоду, вона вже не була більше потрібна, тому що „насіння” прийшло. Він возвеличив та прославив закон. — Ісаї 42:21.

Ціль закон-угоди була, як про се говорить Павло, провадити (Ізраїля) до приходу обіцяного „насіння”. Колиж прийшло насіння, Христос, тоді всі Жиди, що прийняли Його, були увільнені від закону. „Кінець бо закону — Христос, на праведність кожному віруючому.” (Римлян 10:4) Він положив кінець законі, прибивши на хресті; себто так сказати, Він умер неначе грішник за грішника. „Знищивши рукописання наукою, що проти нас, і взяв Його з середини, прибивши на хресті.” (Колосян 2:14) Закон був проти Ізраїля тому що він не міг сповнити його. Христос через свою смерть знівечив вину проти тих, що повірили і прийняли Його яко Месію. „Вражду тілом своїм, закон заповідей наукою обернув у ніщо, щоб з двох зробити собою одного чоловіка, роблячи мир.” (Ефесян 2:15) Знову, Апостол Павло каже в листі до Жидів 8:6, що Христос є також „посередником лучшої угоди, котра була основана на лучших обітницях”, що є доказом, що стара угода через закон була знесена в часі смерті Ісуса.

Чи Була Вона Невдачою?

Чи закон-угода була невдачою? Закон угода не була невдачою відносно ціли задля котрої Бог її установив. Вона не зробила людей совершенними, тому що вони були слабі й упавші.

Бог обіцяв дати життя всім тим, що дотримають закон. Але Павло каже: „І знайшов я, що заповідь, котра на життя, ся на смерть. . . . Тим же оце закон свят, і заповідь свята, і праведна і добра. Хиба ж добро принесло мені смерть? Нехай не буде так. Ні, гріх, щоб явитися гріхом, добрим завдав мені смерть, щоб гріх був без міри грішен через заповідь.” —Рим. 7:10-13.

Дальше додає апостол: „Позаяк закон, ослаблений тілом, був безсилен, то Бог, піславши Сина свого в подобії грішного тіла і ради гріха, осудив гріх у тілі.” (Рим. 8:3) Се не може означувати, що самий закон був слабкий, але що закон угода була слаба задля Ізраїля, котрий був по одній стороні угоди. Ізраїльтяни були слабкі; і Мойсей, їх посередник, був слабкий; і то що закон не міг виконати задля сих слабостей, то се Бог виконав через свого совершенного і любого Сина.

Отже ясним є, що ціль закон-угоди можна зсумувати як слідує: (1) Ся угода була зроблена задля слабостей або гріху Ізраїльтян, і вона показала що є гріх і що треба було робити, щоби статися „насінням”. Вона була учителем і провадила Жидів правдивою дорогою аж до приходу Месії. Се було зроблено в тій цілі, щоби тримати людей вільними від впливу Диявола і щоб вони не забули Бога. Бог назначив час, у котрім мав прийти на землю той, що мав бути обіцяним „насінням” і аж до того часу закон-угода служила яко охорона і поміч для Жидів. Він вибрав Ізраїля за свій нарід. Він стався Його особливим і олюбленим наро-

дом. Вони часто відпадали від своєї угоди, але Він указував їм милість. Той нарід був під проводом їх провідників, котрий цілковито відпав від Бога, і коли Ісус прийшов, той нарід не прийняв Його. Лише кілька одиниць з Ізраїля прийняли Його за свого Месію.

(2) Окрім сього, закон угода доказувала, що людство не може отримати життя без викупу і офіри за гріх. Вона представляла велику жертву і показувала, що перше мусить бути дана та велика жертва занім услівя Авраамової угоди могли виповнитись. Угода ся була образом лучших річей, що мали прийти в будучині; і між сими лучшими річами є нова угода, котру Бог зробить для тої ціли, щоби сповнити обітницю зроблену Авраамові.

Самий посередник закон-угоди був несовершенний, і всяка його робота кінчилась з його смертю. Мойсей умер в землі Моаб, після слова Господнього. (5 Мойсея 34:5) Ісус Христос є Посередником по почині Мелхизедека. Він є Посередником нової угоди і в Його силі нема границь. „Сей же, через те, що пробуває по вік, непереходяче має священство тимже і спасти може до кінця приходящих через Нього до Бога, будучи вічно жив, щоб посередкувати за них.” — Жидів 7:24,25.

Бог вибрав з між Ізраїльського народу частину тих, що будуть співтоваришати з Ісусом Христом і будуть членами обіцяного „насіння”. Він предвидів, що між Жидами не знайдеться достаточного числа котреб прийняло Христа і становило повне і потрібне число „насіння”. От-

же Бог наперед постарався щоб певна часть насіння була взята з між поган або не-Жидів. Коли прийшла повня часу Жиди були відкинуті, „І по благовістю вони (сталися) ворогами за-для вас (поган).“ (Римлян 11:28) Інакшими словами сказати, Бог уможливив для поган прийти до Нього через Христа і вони були оправдані і сплоджені і сталися частю „насіння“ після Авраамової обітниці. Із між поган Він взяв собі нарід для свого імени. (Діян. 15:14) „Нарід для Його імени“ відноситься до теперішних правдивих Християн на землі. Їх привилей як і повинність є прославляти імя Єгови і розказувати Його правду людям. Незадовго нова угода увійде в силу в тій цілі, щоб виконати Божу обітницю для примирення і благословення всіх племен землі.

Нарід Ізраїльський був вельми пошанований і олюблений Господом. Відносно Жидів Павло писав: „Чим же переважає Жидовин? ... Найперше (тим), що їм були звірені словеса Божі.“ (Римлян 3:1,2) Їм дано привилей бути представителями Бога на землі. Жидівський нарід представляв зорганізоване Християнство, а головно тих, що називають себе послідувачами Христа, але котрі відпали і опоганили себе справами сього лукавого світа. Жиди понехали Бога і були відкинені так, як Бог предсказав: „Двоє бо ледарство вчинив нарід мій; мене, криницю води живої, покинули, а повирубували собі діраві колодязі, що не держать води. Я насадив тебе, як добірну виноградину, — як найчистійше насінне; як же се ти перемінилась

у мене в дикий відросток чужої виноградини? Тим то хоч би ти вимилась милом, і вживала багато соли, то безбожність твоя все явна мені, говорить Господь. Як се ти можеш казати: Не поганила я себе, не бігала за Баалом? Подивись на твої сліди в долині; споглянь, що коїла еси, легконога ти верблюдице, крутячись манівцями твоїми, — Ослицю дику, що звикла пустопаш степувати, коли в гарячому бажанні вітер в себе втягає, — хто здоліє впинити? Всі, що її шукають, не втомляться: в її погульньому місяці вони знайдуть її. Здержуй ноги твої, щоб не витоптували обуви, не давай горлу твому томитись спрагою. Ти ж кажеш: Не надійсь, ні! бо я вподобала собі чужих (богів), так і бігати му слідом за ними." — Еремії 2:13,21-25.

Великий і чудовий плян Єгови велично приходить до закінчення, і у своїм часі весь рід людський буде приведений до правди і дасться йому повна нагода примиритись з Богом і жити. Уже прийшов для людей час зачати розуміти правду, і для тої причини вість правди дається людям.

ГОЛОВА 7

УГОДА ЧЕРЕЗ ЖЕРТВУ

ЄГОВА ніколи не перешкаджає вільній волі свого сотворіння. Се значить, що Він ніколи не примушує до жертви ані навіть до послушеньства. Він замірив виконати свій плян через урочисті угоди, у котрих є зазначені услівя які мають бути виконані. Він зазначає услівя своєї угоди і право після котрого муситься поступати, і також справедливу кару за непослушеньство або нагороду за послушеньство до неї.

Бог завсїди є вірний і правдивий; а друга сторона в угоді з Ним, если з любови і вірно виконує свою часть угоди, то все отримає нагороду з рук Господа. Отже Християнин йде вперед з повним запевненням, що його вірність у виконанню такої угоди принесе йому користь. Але тут треба зазначити, що порушаюча мотива до виконання тої угоди не може бути бажання нагороди, але мусить бути несамолюбне посвяченняся Богу Єгові. Ось де приходить найбільша проба для Християнина. Сатана все старається відтягнути Християнина від вірної служби Богу. Для тої ціли він уживає ріжного підступу, ошущства і жорстокости. Бог позволяє йому спокушувати Християнина, щоби випробувати його вірність і льяольність. Для тої причини є написано, що Ісус був спокушуваний у всіх річах так як його послїдувателі; але у

всіх спокусах він був вірний і без гріха. Тому Ісус може співчувати своїм послідувачам в їх пробах і спокусах і помагати тим, що є спокушені. — Жидів 2:18; 4:15.

Протягом християнського віку кождий християнин був виставлений на пробу. Перед ним все стояло питання: Хто є Бог, кому він має служити? Сатана збудив гордість і амбіцію в умах духовенства і воно впало в сій пробі. Воно не доглянуло, що Бог сказав, що Він провадить покірних і смирних до правди. (Псальма 25:9) Ставши зарозумілим і почувуючи себе важним, воно легко було відвернене від правди і Господа. Устами своїми воно визнавало Господа, але ділом заперечувало Його і служило Дияволу. Духовенство не мало покірного духа, а було горде і вперте. Задля того Бог противиться йому і відкинув його від себе, і воно добровільно пішло на службу Диявола і його організації. Єслиб воно було покірне і послушне Богу і служило йому і Його правді з любови до нього й Його слова, Він бувби дав йому свою ласку.

Господній закон поступовання є виразно зазначений через Його натхнених свідків: „Бог гордим противиться, смирним дає благодать. Смирність ж під сильну руку Божу, щоб підніс вас у гору свого часу.” (1 Петра 5:5,6) Священники не хотіли чекати на Божий назначений час, і тому старались вивисшити себе самі. Для тої причини вони втратили розуміння писання і тепер не мають видіння ані виrozumіння Божого великого пляну для примирення чоло-

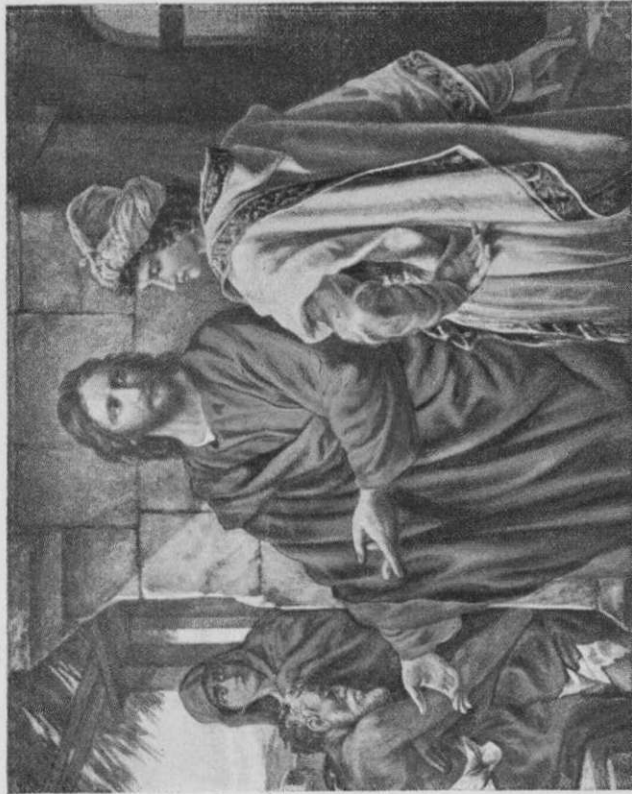
віка з Богом. Вони не є більше властивими проводарями людей. Воля Божа є ясно зазначена, що кождий чоловік мусить особисто ступити до Його слова, щоб йому дістати знання правди. Вирозуміння Божих угод помагає ученикові бачити поступенний розвій Божого плану відносно примирення і благословення людей.

Єгова був зробив ще іншу угоду щоб примирити чоловіка з собою. Ся угода обнімає найбільшу зі всіх жертв. Вона обнімає жертву зі сторони самого Єгови і жертву Його любого Сина Ісуса, і навіть інші сотворіння є учасниками тої угоди. Для того вона властиво називається „угода через жертву”. Всі сотворіння прийняті в ту угоду і котрі беруть співучасть в ній, і котрі є вірні до кінця, такі отримують велику ласку з руки Бога Єгови. При кінці сповнення тої угоди, Бог приказує: „Зберіть мені праведних моїх, що над жертвою прийняли завіт мій.” — Псальма 50:5.

Німі звірята були пожертвовані при установленню Авраамової угоди і закон-угоди, але сі жертви були лише тінею великої жертви, яка була заключена в угоді через жертву, над котрою тепер застановляємось.

Напідставі повисше наведеного тексту (Пса. 50:5) слово „жертва” виразно відноситься до кровавої жертви; або инакшими словами сказати, то слово відноситься до угоди у котрій пролиття крови є конечною річю. Слово „жертва” є переложене з єврейського слова „заколоті”. Слідуючі писання говорять про се: „Так можна тобі заколювати з буйної і дрібної

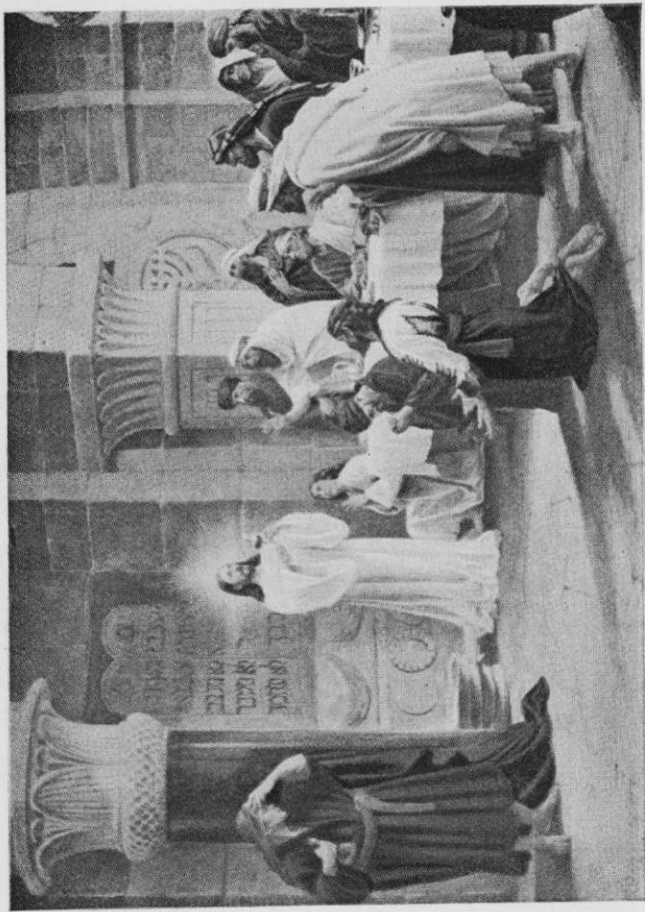
Влюдобалось Богу,
щоб з між людей вибра-
ти й нинішніх охотників і
приняти їх в угоду че-
ре з жертву. . . . Ісус
відповів молодцеві: „Ко-
ли хочеш бути заверше-
ний, йди продай, що
маєш, і дай убогим, а
маєш менш скарб на не-
бі; і прихось, та йди
слідом за мною.” (Мат.
19:21) Сі Господні сло-
ва означають, що Хри-
стянин мусить стати ся
звершеним через посту-
повання правую доро-
гою, котра є визначена
в Слові Божім. Сторони
215, 252.

Христос і Богатий Молодець

Ж. М. П. Хофманн

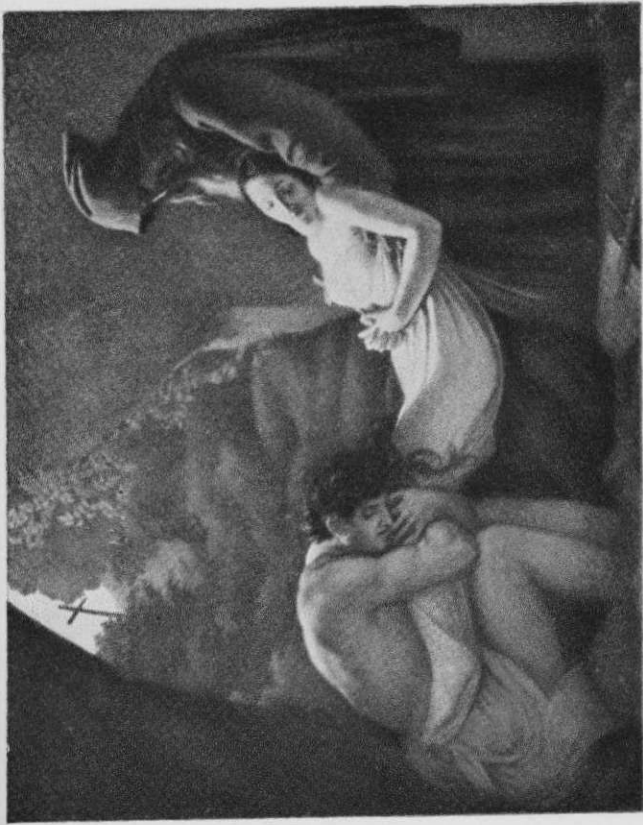
Через сво-
го пророка
Він сказав:
„Ось, надхо-
дить час, —
говорить Го-
сподь, щ о в-
чиню нову
вмову з до-
мом Ізраїле-
вим і з до-
мом Юди-
ним.” Усно-
ви тої нової
угоди є Його
власна кров
пролита за
чоловіка. І-
єусе назвав
свою проли-
ту кров яко
кров нової у-
годи. Сторо-
ни 262, 278.

Вечеря Спомину

Joseph Aubert

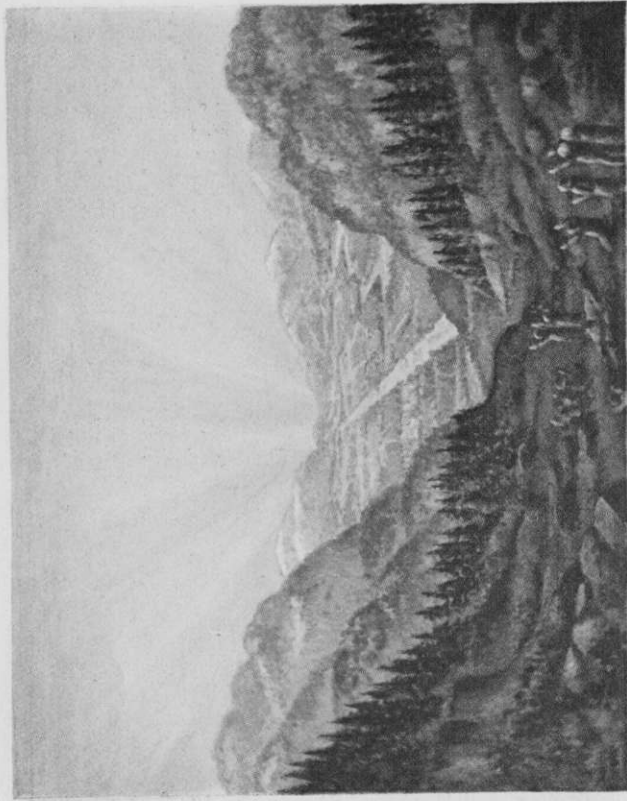
Міліони поган пішли до некла нечувши нічого о правді відносно Божого плану спасення. Міліони людей в краях так званих Християнських, пішли до некла з їх умами наповненими страхом і без жадного поняття о Божім ласкавім замірі взглядом чоловіка. ... Сі всі мусять устати і бути привідені до пізнання правди, щоб вони могли стати на пробу і дістати нагоду прийняти правду, що Ісус Христос є Відкупителем чоловіка і що через нього Бог дасть спасення для всіх. Сторона 301.

Смерть і Похорон

A. L. Girodet de Roussy-Trioson

Нова угода була зроблена для користі грішників і буде устновлена щоб привести чоловіка до примирення з Богом. Та угода буде містити у собі статут законів, приказуючи людям робити то, що добре, а забороняти не робити то, що зле. . . . Ті люди, що шукати муть увійти на той шлях, се буде грішна кляса. Але тепер вони дістануться під правдивого Провідника, і вже не буде причин помилування щодо правдивої дороги. В такім стані чекання вони будуть шукати дороги до Сноуна. Сторона 316.

Царський Шлях

Charles Ficher

скотини, що дав тобі Господь.” (5 Мойсея 12:21)
„І повбивав (пожертвував) всіх висотнів жерців,
що там були при жертівниках.” (2 Царів 23:20)
„А було у жінки годоване телятко вдома; от
вона хутенько заколола його.” (1 Самуїла 28:
24) У кождім повисшій тексті слово „вбив”,
„заколов” і „пожертвував” походить з корення
єврейського слова, що значить „заколоти.”

Християни, що жили на землі за днів апосто-
лів, мали видіння або ясне виrozumіння угоди
через жертву. Тому що се був важний начерк
в божественній програмі, для того Сатана енер-
гічно старався засліпити їх до сьої правди. От-
же він тайно і хитро запровадив амбітне духо-
веньство у свою полапку, так що воно загубило
всьяке видіння угоди через жертву і сталося од-
важними слугами сатанської справи. Самолюб-
ні і амбітні одиниці духовенства заявили і ще
заявляють, що вони є представителями Бога.
Однак вони відмовились йти за покірним при-
міром апостолів. Божий вірний і натхнений ду-
хом свідок писав: „Та наш один Бог Отець,
від котрого все і ми для Него; і один Господь
Ісус Христос, через котрого усе (сталось), і ми
через Него.” — 1 Коринтян 8:6.

Амбітне духовенство не хотіло прийняти сі
виразні слова правди. Противно, воно радше
голосило таємничу догму, так звану трійця,
с. т., що є три боги в однім. Саме духовенство
не може розуміти трійці, тому що се є фальш.
Воно всякого часу знало, що люди не можуть
розуміти їх науки. Диявол гладив амбіцію свя-
щенників і намовив вірувати, що если вони бу-

дуть голосити сю таємничу догму, то люди будуть вважати їх за великих людей, ба навіть за надприродних. Будучи самолюбними і понехавши добровільно правду, вони не переставали ходити в темряві. Вони відмовлялись йти за приміром апостолів і проповідувати Ісуса Христа і Його розп'ятого. (1 Кор. 2:2) Протинно, вони старались показати свою мудрість, щоби люди гляділи на них як на щось великого. Неможучи згармонізувати ані пояснити розумно своїх мильних наук про безсмертність душі, вічні муки і трійцю, духовенство тепер зачало ширити сумнів щодо правдивости св. Письма і заявило, що люди котрі писали Біблію були менше вчені чим сучасне духовенство. Тепер більшість із них одважно заперечує силу жертви Христової.

Чому духовенство знайшлося в такому стані? Апостол відповідає: „Бо любови правди не прийняли, щоб спастися їм. І за се пішло їм Бог орудування підступу, щоб вони вірували брехні, щоб прийняли суд усі, хто не вірував правді, а кохавсь у неправді.” (2 Солунян 2:10-12) Священики кохались у неправді, закривали чоловіка гріха і його упадок, і заперечували викуп і примирення через кров Ісуса яко основу примирення. Вони дійсно любовались в неправедності і в службі диявольської організації, а головно в Лідзі Народів, через котрий то знаряд вони кажуть, що має прийти бажання людей. Вони одважно заявили, що їх головна робота є виробляти характер, і що через се можна піднести себе до звершенности. Для того вони за-

мішалися в політику, прилучилися до неправедних і злих визискачів і пачкарів трунків, щоби сим наложити на людей, під маскою права, фальшиву систему так звану прогибцію. Вони дальше любуються в неправедності, через се, що вони приймають між своє стадо людей, котрі знаходяться у високих політичних округах і сильних богатерів, що гноблять людей, і сих вони роблять головними членами свого стада. Дальше вони любуються в неправедності і заперечують царство Боже яко єдиний спосіб і знаряд для установаження справедливості на землі. Правду апостол каже, що Бог післав їм орудування підступу, і вони впали в лестощі Сатани і повірили його брехні радше чим правді.

Духовенство тепер дійшло до того положення, яке предсказав Божий пророк, а іменно, що св. Письмо для нього є запечатаною книгою. (Ісаїї 29:10,11) Воно є цілковито засліплене до факту, що Сатана є богом сього світа. (2 Кор. 4:4) Воно не признає ясної науки св. Письма, що треба себе тримати чистим від світа. (Якова 1:27) Противно, воно само сталося частю сього світа, і одважно голосить вість, що релігійні справи і світові інтереса є нероздільні. Воно цілковито стратило видіння факту, що після писання і в очах Господа товаришовання зі світом і жива участь в політиці диявольської організації робить його перелюбниками, про що є написано: „Перелюбники і перелюбниці! хиба не знаєте, що любов світа сього — вражда проти Бога? Оце, ж, хто хоче бути приятелем світа, той стається ворогом Бога.” (Якова 4:4)

Своїм поступованням духовенство сталося ворогом Божим і Христовим і людей, і тепер воно працює проти найчучших інтересів людських. Всі священники глядять на збір людей як на своє стадо, і вважають, що вони мають першєнство скувати з них вовну для своєї особистої користи. Вони не добачують сього, що Бог предсказав сі обставини і сказав до тих, що називають себе пастирями стада: „Горе пастирям, що пасуть самих себе, що їли молоко й зодягались у вовну та заколювали вівці годовані стада же не пасли.” (Езекиїла 34:2,3) Проти науки писання вони надавали собі титули такі як „Доктор Богословя” і підписували свої імена, „Всечесний о. Тимотей Йоанів” і.т.д. Вони називають себе сторожами стада, і дозирають його, але лише задля своїх особистих інтересів. Вони цілковито є засліплені до факту, що Бог через свого пророка предсказав сі обставини і велів йому написати от сі слова: „Сторожі їх — сліпі всі й невіжі; всі вони пси німі, не можуть гавкати, мріють бурмотять, дрімаючи, люблять тільки спати. Се — пси, все голодуючі, наситу не знають; се — пастирі безглуздя: всі позирають лиш на свою дорогу; кождий до останнього дбає про свою лиш користь.” — Ісаїї 56:10,11.

Задля сих то причин духовенство твердить, що кров Ісуса Христа не має жадної викупної ціни і не має нічого спільного з примиренням чоловіка з Богом. З побожним лицем і з прибраним гнівом справедливости вони ніби підносять свої руки неначе в страсі Божому і кажуть, що жертви звірят Ізрайльського народу були

жорстокі і лихі. Далше вони кажуть, що Ісусава смерть не була природна і не має тільки до чинення з благословенствами чоловіка, що смерть якого будь звичайного чоловіка. Нехайже люди отворять свої очи і приглянуться добре сим побожним ошустам. Геть відступайте від них і кождий з окрема шукайте правди з рук Господних! А тепер йдімо далше з нашою студею про угоду через жертву.

Хотяй угода-через-жертву не є звичайною річю, то однак вона є в цілковитій гармонії справедливости і є абсолютним вираженням несамолюбства. Боже сотворіння, совершенний чоловік Адам, согрішив і через се стратив право до життя. Він мусів умерти і позістати мертвим на віки, хиба що якийсь другий совершенний чоловік схотівби взяти місце Адама в смерті. Справедливість вимагала Адамового життя. Та любов постаралась о рівного чоловіка на жертву. Отже Єгова зробив угоду щоби виконати сю ціль.

Жадне сотворіння ані в небі ані на землі не могло дати почину до такої угоди-через-жертву окрім одного Єгови. „По задумі Того (Єгови), хто чинить усе по раді волі своєї.” (Ефесян 1: 11) „Хто бо зрозумів ум Господень? або хто порадиником йому був? (Римлян 11:34) „Хто збагнув дух Господень, був порадиником йому і вчив його? З ким Він радився, хто наводить його на розум, вказує правду, навчає його знання, або показує дорогу до мудрости? (Ісаї 40:13,14) Ніхто не вчив Єгову, ані Він з ніким до ради не ставав.

Угода-через-жертву і її ціль задля котрої вона була зроблена, була тайною для всіх аж прийшов Богом назначений час об'явити її; „На що бажали ангели дивитись.” (1 Петра 1:12) Безсумніву, що між тими ангелами був заключений Льогос, головний між ангелами. „Довірність Господа для тих, що його бояться; а заповіт його на те, щоб звістити їм.” (Псальма 25:14) Сей і інші тексти сильно потверджують заключення, що угода-через-жертву не була знана в цілій вселенній аж поки не прийшов час робити її. Угода є свята річ в очах Єгови. Він каже: „Не зломлю завіту мого і не зміню, що вийшло з уст моїх.” — Псальма 89:34.

Та угода і виповнення її потребувала служби первосвященника, щоби виконати задачі приналежні до жертви. „І ніхто сам собі не приймає чести, а хто покликаний од Бога, яко ж і Аарон.” (Жидів 5:4) Єсли ніхто з людей не міг взяти на себе уряду, щоби сповнити задачу священничу, то тим більше ніхто з сотворинь не міг предложити Єгові угоди-через-жертву і об'явити її у назначенім часі.

Привід

Який же був привід до сьої надзвичайної угоди? Спевністю, що не бажання крови зі сторони Бога. В Йому бо є жерело життя. (Пс. 36:9) Він не бажає крови, щоби задоволити себе. Він каже: „Колиб я зголоднів, нічого б казати тобі; бо моя вееленна і достатки її. Хибаж їм я мясо биків і пю кров козлячу?” (Пс. 50:12,13) „Навіщо мені множество жертв ваших? гово-

рить Господь. Я вже пересичений всецаленнями з баранів і товщею з годованого скоту, та й крові з назимців і ягнят та козлят я не хочу.” — Ісаї 1:11.

Отже привід до сьої угоди була любов і ласка Єгови. Слава Його імени була нарушена і тому любов і ласка ділали з мудростю, щоби запобічи потребі. Життя чоловіка є то святий закон або привилей. (1 Мойсея 9:5) Адам нарушив той святий закон, Богом дане життя; і тому Єгова отворив дорогу жертви для когось, щоб грішник міг знову мати той святий дарунок життя. Єгова не силував нікого положити себе на жертву; і тому то цілий плян жертви виринув з любови. Ся жертва була так велика зі сторони Єгови як і здругої сторони угоди, тому що самий Бог розпорядив і старався о сю жертву. Цілий той плян мусів виринути з власної волі Бога і через добровільне згодження другої сторони угоди. Для тої причини така угода була одиноким відповідним пляном, щоб положити основи для примирення чоловіка. Отже свобода і вільна воля жертвуючогося не були нарушені.

Коли і Де Зроблена

Щоб нам рішити де угода через жертву була зроблена, то се можемо зробити лише тоді, коли пояснимо її ціль. Совершенний чоловік согрішив і стратив своє право до життя. Бог схотів, щоб то право до життя купив другий совершенний чоловік. Його закон вимагав життя за життя. (5 Мойсея 19:21) Се значить, що чо-

ловік мусів пожертвувати людське життя. Духове іство не могло увійти в угоду-через-жертву і відкупити чоловіка, тому що се не булаб відповідна ціна. Се правда, що природа Льогоса була перенесена з духової на людську, однак святе Письмо ніде не каже, щоб Льогос знав про сю угоду через жертву до часу його перенесення. Будучи вповні згідний з волею Єгови, Він прийшов на землю в гармонії з Його волею, ставши досконалим чоловіком. Він був сплоджений не силою чоловіка, а силою Єгови. Коли Він доріс до повних літ яко чоловік, безсумніву Він знав, що Він мав до виконання відносно повернення людського життя. Він був всякого часу готовий виконувати волю свого Отця якаб та воля не була. Се можна показати Його власними словами: „Тоді сказав я: Ось я приходжу; в змісті книги написано про мене. Чинити волю твою, мій Боже, моя радість; і закон твій глибині серця мого.” (Пс. 40: 7,8) Павло назначує час тої угоди в Йордані, коли то повисші слова стали правосильними. (Жидів 10:5-7) Саме тоді Ісус виступив яко дорослий чоловік, і мусів рішити, чи Він буде йти зі світом чи ні. Перед тим часом, хотяй був наслідником, то нічим не ріжнився від слуги, бо був під закон-угодою. — Галат 4:1,2.

Коли прийшов назначений час Отцем, тоді певна черта Божої волі мусіла бути виконана, котра була тайною до того часу для всіх. Місце і час для посвячення чоловіка Ісуса, Отець назначив в ріці Йордані. Отже се здається ясно зазначило час для роблення угоди, бо тоді чо-

ловік Ісус положив себе на жертву. Там Ісус зробив безвіймову угоду чинити волю Отця, і если ся воля була, що Він мусів умерти, то й на се Він був готовий. Отже почин жертви зробив самий Єгова, тому що Він дав свого олюбленого Сина, котрий належав виключно до Нього. Се було показано в образі, коли Авраам, представляючи Єгову, жертвував свого єдиного сина Ісаака, котрий в тім часі представляв Ісуса.

Любов Божа постаралась о жертву, котрої образ був зроблений на горі Морія. Се можна доказати словами: „Так бо полюбив Бог світ, що Сина свого єдинородного дав, щоб кожен, віруючий в Нього, не погіб, а мав життя вічне.” (Йоана 3:16) Отже тут маємо безперечний доказ, що угода через жертву була зроблена на землі, а не в небі, і що вона була зроблена в Йордані коли Ісус посвятився і був охрещений. Заледви чи можемо припускати, що Ісус розумів перед часом, що Він буде пожертвований. Зараз по Його посвяченню в Йордані, Він пішов в пустиню студіювати Божий плян. Там безсумніву Ісус зрозумів повне значіння і важність своєї угоди з Отцем. Сталося се в пустині, як Сатана спокушував Ісуса, щоб Він полишив свою угоду. У сій пробі Ісус заявив, що вічне життя залежить від повного послушеньства Богу і від вірности до угоди з Бóгом. (Маттея 4:4,10) Безсумніву совершенний чоловік Ісус студіював плян свого Отця і вповні зрозумів, що після вимог угоди Він мусів умерти. Він сказав, що Він прийшов дати своє життя за людей. (Маттея 20:28) Знову в іншій місці він

сказав: „Я хліб життя. Я хліб живий, що з неба зійшов. Коли хто їсть сей хліб, жити ме по вік; а хліб, що я дам, се тіло мое, що я дам за життя світу. Я пастир добрий: пастир добрий душу свою кладе за вівці. Якож знає мене Отець, так і я знаю Отця, і душу мою кладу за вівці. За те Отець мене любить, що я кладу душу мою, щоб знов прийняти її.” — Йоана 6: 48,51; 10:11,15,17.

Що Ісус згодився добровільно сповняти у-слівя своєї угоди зі своїм Отцем, то можна до-казати його словами: „Ніхто не бере її від ме-не (життя), а я кладу її від себе. Маю власть положити її і маю власть знов прицяти її. Сю заповідь прийняв я від Отця мого.” (Йоана 10: 18) Коли Петро пізнав в Ісусі помазанника Бо-жого і сказав Йому се, тоді Ісус відповів: „Му-сить Син чоловічий багато терпіти, й відцура-ються Його старші, та архиереї, та письменники, і вбють, і третій день воскресне Він.” (Луки 9:22) Сим Він показав, що Він розумів свою угоду, що Він мав бути заколений і потім воскреснути з мертвих. Безсумніву Ісус розумів, що Його хре-щення в воді Йордані символічно представляло Його смерть і що Його хрещення означувало Йо-го дійсну смерть яко жертви. „Хрещеннем же маю хреститись, і як мені важно, доки се скін-читься!” — Луки 12:50.

Інші Взяті в Угоду

Основи примирення чоловіка з Богом є про-лита кров Ісуса після усьлівев угоди через жер-тву. Іншої жертви не було треба. Його про-

лита кров-життя цілковито стрінула вимоги і сталась ціною викупу. Однак вподобалось Богу, щоб з між людей Він вибрав й інших охотників і прийняв їх в угоду через жертву. Сі е перші примирені з Богом через кров Христову і називаються святі. (1 Коринтян 1,2; 2 Кор. 13:13; Ефесян 1:18) Жадний неоправданий чоловік не може бути взятий в угоду через жертву. З сього виходить, що хто е прийнятий в ту угоду, той мусить бути перше примирений з Богом і бути совершенним перед Богом. Для користи сьої кляси Ісус найперше представив офіру за гріх коли Він появивсь перед лицем Бога по своїм воскресенню. (Жидів 9:24) В пятидесятницю Бог дав зовнішний доказ, що жертва Ісуса була принята яко офіра за гріх, і се було показано через зіллятя св. духа на учеників, котрі вже тоді віддали себе Богу на Його службу. (Діян. 2:1-18) Задля їх віри в Бога й в пролиту кров Ісуса Христа, Бог оправдав і примирив сих вірних людей з собою. Відносно сього апостол писав: „Оправдавшись ж вірою, маємо мир з Богом через Господа нашого Ісуса Христа, через котрого й приступ одержали вірою в благодать сю в котрій стоїмо і хвалимось упованням слави Божої. Являє ж свою любов до нас Бог (у тому), що як ще були ми грішниками, Христос за нас умер. Много ж більше тепер, будши оправдані кровю Його, спасемось Ним од гніва. Коли бо, ворогами будши, примирились ми з Богом смертю Сина Його, то много більше, примирившись, спасемось у житті Його.” — Римлян 5:1,2,8-10.

Щоби бути прийнятим в угоду через жертву, то писання указують, що конечно треба мати слідуючі рiчи: віру в Бога яко в великого Сотворителя і що Він нагороджає всіх стараючихея пильно служити йому (Жидів 11:6); віру в Ісуса Христа, що Він дав себе яко велику жертву, щоб викупити рід людський (Йоана 3:16; 14:6); зробити угоду чинити волю Божу, що значить посвятитися (Маттея 16:24; Луки 9:23) ; оправдання, що значить, що Бог оправдує таких задля пролітої крові Христа, і віра і послушеньство посвяченого до сих річей (Римлян 8:33); і коли він є оправданий, то й є помирений з Богом, як про се говорить апостол в листі до Римлян 5:1,2.

Єгова оправдує чоловіка лише в тій цілі, щоби зробити його частю жертви Ісуса. Той оправданий мусить хреститися тим самим хрещенням яким Ісус був хрещений. (Марка 10:38, 39) Він є покликаний йти тою самою дорогою, котрою йшов совершенний чоловік Ісус. (1 Петра 2:21) Оправданий є порахований тепер за праведника і в очах Божих він є совершенним чоловіком задля його віри в кров Христову. Він тепер є зачислений яко часть жертви тіла Христового і є принесений яко Його жертва. В той самий час він є сплджений і помазаний і прийнятий в тіло Христа, і від того часу він є новим сотворінням в Христі. (Римлян 8:1-15) Такому є дана обітниця, що він буде співнаслідником з Ісусом Христом в славі, если він.

буде вірний до свого посвячення і буде терпіти і вмирати з Ним. — Римлян 8:16,17.

Ученики не були запрошені в ту угоду в часі коли вони були вибрані. Недовго перед своїм розп'яттям, наш Господь обходив пасху після вимог закона. Коли Він скінчив їсти пасху з своїми учениками, Він взяв хліб, і переломав його, що означувало символічно ломання свого чоловічества або положення свого життя на жертву, і тоді сказав до своїх учеників: „Прийміть, їжте; се є тіло мое.” Під сим він розумів, що той хліб символічно представляв Його тіло. Тоді Він взяв чашу, і подавши ученикам своїм, сказав: „Пийти з неї всі; се бо єсть кров моя нового завіту, що за многих проливається на оставлення гріхів.” — Маттея 26:26-28.

Закон даний Жидам забороняв пити кров під карою смерті. (З Мойсея 17:10) Розуміється, ученики знали, що коли Ісус дав їм пити свою кров то сим Він запрошував їх бути учасниками в Його угоді через жертву, що означувало смерть. Іншого часу Він сказав: „Як не їсте тіла Сина чоловічого й не пете Його крові, не маєте життя в собі. Хто їсть тіло мое і пе мою кров, має життя вічне, і я воскресу його останнього дня. Тіло мое справді єсть їжа, а кров моя справді є напитек. Хто їсть тіло мое і пе кров мою, в мені пробуває, а я в йому.” (Йоана 6:51-56) їсти його тіло символічно означає, що люди повинні вірувати, що положення Його життя було основою для примирення чоловіка з Богом; і що пити його кров значить бути

учасником з Ним в його угоді через жертву, і що на підставі тих услівев можна статися співнаслідником в Його царстві.

Тут знову духовенство було зведене ворогом Сатаною і сталося Його знярядом для дуже мильного представлення Господа. Многі й розмаїті віроісповідання навчають спорючі собі науки. Еслиб ви поспитали священника, Що треба робити, щоб статися Християнином і бути в небі? то він вам відповість, що ви мусите вірити в Христа яко в великого взірця і мусите статися членом якоїсь церкви і бути ним аж до смерти. Коли ж їм хто закине, що ріжні церковні системи навчають розмаїті незгідні з собою науки то духовенство відповідає: „Се не є важне! Не робить ріжниці в що ти віруеш, лише будь добрим членом церкви.” Вдійности, духовенство не дбає в що їх парафіяни вірують. Їм головно розходиться, щоби тримати людей в своїм стаді і очищувати їх кишені для підтримання духовенства.

Господь положив правило, що жадний чоловік не може статися членом церкви і тішитися вічним життям і безсмертною, хиба що той чоловік перше є оправданий вірою в кров Ісуса і охрещений в Його смерть і є вірний аж до смерти. Пити Його кров значить бути учасником Його жертви, увійти в угоду і бути вірним аж до кінця; і се значить бути вірним до Бога і до Христа і відмовитись співтоваришити з котрою будь частю диявольської організації. Всі члени правдивої церкви мусять бути охрещені в смерть Христа. (Римлян 6:3-6) Вони є

примирені з Богом через Христову кров занім вони є взяті в угоду.

Ісус Христос є Посередником між Богом а чоловіком в тій цілі, щоб примирити чоловіка з Богом. Однак примирення тих, що сталися Християнами, не приходить через услівя угоди, але через віру і послушенство. Нове сотворіння в Христі не є під жадною угодою, котрої посередником є Ісус Христос, ані не є потомком такої угоди. Християнин, с.т. оправданий чоловік, народжений і помазаний святим духом, стається частию жертви тіла Ісус-Христового і є офіруваний через Нього; і будучи вірним аж до смерти, він стається частию обіцяного „насіння” і буде учасником Його слави і безсмертності.” — Галат 3:27-29; Одкриття 2:10.

Не Було Посередника

Чи при угоді через жертву був посередник? Відповідаємо, ні! тому що та угода була зроблена між Богом Єговою а совершенним чоловіком Ісусом, і обидві сі сторони мали відповідні кваліфікації. Ані посередника не треба для тих, що стаються членами тіла Христового. Ніхто не може увійти в сю угоду покіль він не є оправданий, отже поки він не є праведний перед Богом. Такі входять в угоду через жертву тим, що вони є оправдані і прийняті через Єгову, яко часть жертви Ісуса Христа.

Священник

Святе Письмо осуває всякий сумнів і ясно показує, що Льогос був головним виконавчим у-

рядником Єгови в творенню всіх річей, отже був Священником Всевишнього Бога. (Йоана 1: 3) Священник значить головний урядник, що служить за когось іншого в урядових справах. Св. Письмо показує, що лише священник, вибраний з між людей, міг виконувати службу жертви. Від самого почину творення Льогос був „Священником Всевишнього Бога”, тому що Він був головним представителем Єгови. Коли прийшов час жертвувати совершенного чоловіка яко офіру за гріх, тоді треба було служби священника. Павло називає Левітів священниками, що приносили жертви з звірят, і тоді додає: „І більше ясно, що по подобию Мелхизедека встає інший священник, котрий не позакону заповіді тілесної поставив, а по силі життя незотлінного.” — Жидів 7:15,16.

Сі слова не заперечують, що Льогос або Ісус не був священником Всевишнього в творенню всіх річей, а радше, що в часі коли угода через жертву була зроблена, Бог клятьбою ствердив, що Він буде священником по чину Мелхизедека. — Жидів 7:17-21.

Перед тим часом Льогос або Ісус не посідав безсмертності; але тепер Йому була дана нагода стати на найбільшу пробу, і если Він побідить у сій пробі, то Бог дасть Йому безсмертність і вивисить Його до найвисшої позиції у своїй вселенній і буде зараз другим по Отцю. В той самий час Він зробить Його Автором вічного спасення для всіх послушних Йому. (Жид. 5:8-10) Ось такі услівя були підставою тої угоди; і тому що Він був вірний аж до ганебної смерті на хре-

сті, Бог вивисшив Його і дав йому імя по над усякі імена. (Фил. 2:8-11) ,І ось живе Він по вічні віки' і ніколи не може вмерти. — Одкриття 1:18.

Отже ясним є, що в Йордані була зроблена угода-через-жертву і там Бог клятьбою клявсь, що Ісус Христос буде по віки священником по чину Мелхизедека, і що ся постанова ніколи не буде змінена. Ісус був совершенним чоловіком в Йордані, де він отримав ще одну службу, а іменно приношення жертви, і там і тоді Він по-жертвував себе. Закон-угода була зроблена в Єгипті. Павло каже, що від того часу, с.т. від хрещення в Йордані, Ісус був зроблений священником по віки. „Закон бо людей постановляє архиереями, маючих немочі, слово ж клятьби, що послі закону, Сина на віки звершеного.” (Жидів 7:28) В Йордані чоловік Ісус посвятився на віки; і через Слово і клятьбу Бога він виконує службу священника, що включає й службу жертви. Від того часу всі жертви приношені Єговові мусять бути офіровані через Ісуса, великого Первосвященника. По події в Йордані вже не треба було священників Левітів, отже тоді їх служба скінчилась. Служення Левітів яко священників було лише образом роботи приношення жертв через священника по чину Мелхизедека, котру мав виконувати лише Ісус Христос.

Одна Жертва

Ніхто з покоління Адамового не був відповідний на жертву, щоб положити основи для примирення чоловіка. Лише совершенний чоловік

Ісус був відповідний на таку жертву. Перед посвяченням нашого Господа не могло бути угоди через жертву, тому що окрім Адама не було совершенного чоловіка на землі. Навіть ангели небесні не могли увійти в таку угоду, щоб відкупити рід людський, тому що треба було совершенного чоловіка, щоб дати ціну викупу. Отже виходить, що Єгова не потребував відкривати Льогосові занім він прийшов на землю, що він мав бути пожертвований. Ісус не міг увійти в угоду аж поки Він не стався совершенним чоловіком. Апостол ясно говорить, що самий Ісус Христос увійшов в угоду через жертву, і що є лише одна жертва. „Ані, щоб много раз приносити себе, яко ж архиерей входить у святиню по всі роки з чужою кровю . . . а нині раз у конці віків явився на знівечення гріха жертвою своєю . . . так і Христос один раз принесений, щоб понести гріхи многих.” — Жидів 9:25-28.

Як же тоді хтось інший може бути пожертвований, щоб йому бути з Христом? Виходить, що Бог нікого не може прийняти яко жертву, хиба що він є прийнятий яко часть жертви самого Ісуса Христа. Если хто прилучиться до жертви Ісусової, той мусить се зробити на такій основі на якій робив Ісус. Отже жертва Ісуса Христа мусіла бути представлена в небі і основі положені для оправдання всіх тих, що є взяті в угоду.

Отже всі ті, що становлять тіло Христове, не роблять окремої угоди через жертву, але всі є

одно в Христі Ісусі. Кождий член є прийнятий і принесений яко часть жертви Христової.

Всі члени правдивої церкви є одно в Христі. „Як бо тіло одно, а членів має багато, всіж члени одного тіла, хоч багато їх, а одно тіло, так і Христос. Бо одним духом усі ми в одно тіло хрестились, чи то Жиди, чи Греки, чи невільники, чи вільні, і всі одним Духом напоєні.” (1 Коринтян 12:12,13) Всі є охрещені в Його смерть. (Римлян 6:3-6) Найперше були введені в ту угоду Ісус і Його ученики, а опісля і інші Жиди. По сім ласка була отворена і для поган. Для того є написано: „Тепер же в Христі Ісусі ви, що були колись далеко, стали близькі кровю Христовою. Він бо мир ваш, що зробив з обох одно, і розвалив середню перегородню стіну; вражду тілом своїм, закон заповідей наукою обернув у ніщо, щоб з двох зробити собою одного нового чоловіка, роблячи мир, і примирити з Богом обох ув одному тілі хрестом, убивши ворогування на ньому; і прийшовши благовістив мир вам, далеким і близьким, тим що через Його маємо приступ обоє в одному Дусі до Отця. Тим-же оце вже ви більш не чужі і захожі, а товариші сьвятим і домашні Божі.” — Ефесян 2:13-19.

Не є Торгом

Ніхто не може зробити угоди з Єговою в часі свого посвячення, задля тої причини, що він є несовершенний і не є відповідний до угоди і не має жертви щоб зробити таку угоду. Все, що чоловік може зробити, то се посвятити себе

чинити волю Божу. Як же тоді можливо для чоловіка увійти в угоду через жертву? Се він може зробити лише з ласки Божої і через Ісуса Христа.

Чоловік пізнає, що він є грішником, що Ісус Христос є його Відкупителем котрого Єгова дав для спасення чоловіка. Він вірує в се і вповні поручає й віддає себе Богу, згаджуючись виконувати Його волю якаб вона не була. Віра того чоловіка в пролиту кров Ісуса Христа є основою напідставі котрої Ісус представляє його Єгові. „Бог же той, що оправдує.” (Римлян 8:33) Отже чоловік будучи оправданий через віру, Єгова приписує йому право до людського життя, котре Господь Ісус, з ласки Божої, тепер приносить Єгові яко часть своєї власної жертви. Образ сього був показаний в жертві козлів, які були офіровані в наметі й святині. (3 Мой. 16: 9-16) Єгова, прийнявши посвяченого і оправданого чоловіка яко часть жертви Ісуса Христа, тепер дає йому найбільший привилей зі всіх часів. Той великий привилей або нагода є, що він може статися частью тіла Христового на жертву. Для тої причини часть страдань Христових були полишені для тіла Його, що є Його церква. (Кол. 1:24) Однак жадний чоловік не може робити торгу в часі свого посвячення, с.т. він не може посвячуватися, щоб статися частью жертви і за то бути взятим до неба. Се булоб зухвальством зі сторони посвячуючогося. Ані не може він сказати, що він робить повне посвячення з тим застереженням, що він поли-

шиться на землі на віки. Лише Бог може рішати таку річ.

Воля Божа є, щоби з між людей вибрати членів котрі будуть становити тіло Христове в славі, і котрих людська натура мусить бути офірована через Первосвященника яко часть його власної жертви. Сі всі є одно в Христі. Із тих, що посвятили себе цілковито Богу, буде взяте потрібне число, що буде становити тіло Христове. Сі будуть вірні услівям угоди. — Одкриття 2:10.

Хотяй ніхто особисто не може зробити угоди через жертву з Єговою, то однак, з ласки Божої, все спрієє по стороні тої одиниці. Ісус Христос зробив угоду через жертву; і кождий член з окрема є взятий в ту угоду яко часть його жертви, і тому рахується, що кождий член зробив угоду через жертву. їх нагорода буде життя в славі з Христом. Єгова не має жадної особистої користи з угоди через жертву, але сю угоду Він установив для добра людства. Отже Христос, або инакше сказати то понижене чоловіческе тіло і життя, є занурене в смерть яко наслідок угоди через жертву, і се є зроблено для користи мертвих. Се запевняє, що мертві будуть збуджені і дістануть нагоду користати з великої жертви і бути цілковито примирені з Богом. — 1 Коринтян 15:21,29.

Хотяй в часі посвячення чоловік може бажати бути прийнятий й увійти в угоду, то однак він не може бути певним сього. Се значить, що він може бажати вмерти з Христом і царювати з Ним, але сю справу рішає Єгова. Се є

Єгова, що оправдує посвячуючогося після своєї власної волі, щоб він міг бути взятий в угоду через жертву. Ісус жертвує оправданого як частку своєї жертви по сім, як Бог правдає його для тої цілі. Посвячений не робить жадного рішення. Він мусить чекати на Господній крок. (Римлян 9:16) Найбільша ласка яку Бог може дати чоловіку, то се дозволити йому бути взятим в угоду через жертву з Христом. Тому то Павло каже: „Бо вам дано щодо Христа, не тільки в него вірувати, та задля Нього й страдати.” — Филипян 1:29.

Споріднення з Обітницею

Авраамові була дана обітниця: „В насінню твоїм благословляться всі народи землі.” Яку зв'язь має ся обітниця з угодою через жертву? Павло відповідає: „Діти обітування полічені в насіння.” (Рим. 9:8) „Ми ж, браття, по Ісааку діти обітування.” (Галат 4:28) Бог приказав Авраамові пожертвувати Ісаака його єдиного сина на горі Морія. Там Авраам пожертвував Ісаака, свого єдиного сина, і опісля прийняв його неначе воскресшого з мертвих. (Жид. 11:17-19) Ся жертва Ісаака, і його образ воскресення, представляли, що той, що буде „насінням”, через котре придуть благословеньства, перше мусить умерти як жертва, а тоді бути піднесений зі смерті. Се Єгова зробив зі своїм любим Сином, котрого представляв Ісаак. Всі взяті в ту угоду з ним мусять умерти, і бути збудженими зі смерті як члени божественного тіла Христового, если вони мають мати частку в роботі примирення упав-

шого чоловіка. Обставини, які мусить переходити взятий в угоду, є сі: „Вірне слово: коли бо ми з Ним умерли, то з Ним і жити мєм. Коли терпимо, з ним і царювати мєм; коли відцураємось, і Він відцурається нас.” (2 Тимотея 2:11,12) Сі мусять терпіти ганьбу з Христом Ісусом Головою і мусять вмерти з Ним яко часть Його жертви, щоб їм жити з Ним і царювати.

Священники

Чи не є священниками всі ті, що є в угоді через жертву? Вони є названі „святе священство”, однак вони не є священниками для приношення жертв. Вони є лише помічниками Священника Ісуса Христа, котрий є прийятою жертвою і котрий приносить офіру за гріхи. (1 Петра 2:5,9; 3 Мойсея 16:6) Ніхто зокрема не може принести жертви за гріх, для того що Ісус, „принісши одну жертву за гріхи, сів на завсіди по правиці Бога”. (Жидів 10:12) Отже, які жертви офіровують тоді помічники Первосвященника? Павло відповідає: „Тим оце через Нього приносимо жертву хвалення без перестанку Богу, се єсть „овощ уст”, що визнають імя Його. Благотворення ж і подільчивости не забувайте; такими бо жертвами вельми догоджують Богу.” — Жидів 13:15,16; гляди також Псалму 4:5; 27:6; 51:17; 107:22; 116:17.

Кождий вірний мусить бути слугою Божим і виконувати свою розумну службу. Для тої причини Павло робить натиск на важність вірної служби: „То ж благаю вас, братте, щедротами Божими, представляйте тіла ваші (яко)

жертву живу, святу, угодну Богові; (се) розумне служення ваше." — Римлян 12:1.

Назначений період часу для вибирання членів тіла Христового, або святих, обнімає від пятидесятниці до установаження Божого царства. Сей період часу називається християнська доба або період жертви, тому що в тім часі вибирались правдиві Християни, що були взяті в угоду через жертву. З наближиннемся кінця того періоду прийшов час для виконання і відділення їх від номінальних церков і збирання їх до Бога. Коли той час прийшов, Єгова дав розказ: „Зберіть мені праведних моїх, що над жертвою прийняли завіт мій." — Псалма 50:5

Хто ж є ті святі, про котрі згадується в сім тексті? Очевидно се ті одиниці, що цілковито віддалися Господу і для того є праведні. Про сю саму клясу говорить пророк, коли каже: „Дорога перед очима Господа смерть угодників Його." (Псалма 116:15) Сей текст найперше відноситься до Ісуса Христа, і до всіх членів Його тіла. Слово „святі" не відноситься до святих оканонізованих священниками і до котрих многі несвідомі люди моляться, але до тих, що є в Христі Ісусі початі духом, і помазані і прийняті. Ані тут не могли бути зкалючені ті праведники, що були приведені в угоду з Богом через жертву з звірят і птиць, але лише ті, що є в угоді через жертву Ісуса Христа.

Писання указують, що Господь позбирає свій нарід через голошення вістки о правді. „Все-могущий Бог, Господь, прорік і кликнув на землю від сходу сонця до його заходу. Із Сиону

звершеної краси засияв Бог. Бог наш прийде, і не буде мовчати; ... кличе Він небо і землю на суд народу свого." (Псальма 50:1-4) Отже яким є, що зібрання праведних значить, зібрати їх разом через вість правди і через службу тих, що є в Сионі, що є Божа організація.

Пророк указує на час, коли збирання святих зачнуться. В повисшій тексті говориться так: „Всемогущий Бог ... прорік ... від сходу сонця." Господь Ісус уподобив спосіб свого приходу до сонця, що світить від сходу аж до заходу. Се було з початком 1875 р., коли то сонце зачало показуватися, себто, коли другий прихід Господа спостережено. У своїй приповіді Ісус сказав, що правдиві Християни і фальшиві представителі Господа будуть разом рости на однім полі (в світі) аж до часу жнив, котрий то час зазначить Його другу присутність. (Маттея 13:39) Всі правдиві Християни знаходились в номінальних церквах, в так званім Вавилоні, аж до часу жнив і виглядали другого приходу Господа.

Десь з початком 1875 р., Бог показав свою правду для всіх, що пильнували і зачав викликати їх і збирати разом. Се було зроблено через світло другої Господньої присутности, котре світило на Його Слово і освічувало умисли праведних. Вони говорили про се між собою, і пророк предсказав їх почуття серця, коли писав: „Як вертав Господь невольників Сиона, були ми наче в сні нам здавалось. Тоді були уста наші повні втіхи, а з губ наших пісні лунали. Тоді між народами казали: Велике

діло сотворив Господь над нами; ми раділи серцем." — Псальма 126:1-3.

Пророк Божий каже: „І кличе небо і землю на суд народу свого." „Котрий сидить на небесах, небесах одвічних: ось він гремить голо- сом своїм, голосом сильним." (Псальма 68:33) Великим езекутивним урядником замірів Єгови є Ісус Христос. Єгова приказав Йому зачати роботу збирання своїх святих. Ся робота зачалась з початком другої присутности Господа. Він кличе землю; або іншими словами сказати, кличе земних слуг, котрі є заняті в праці, щоб вони доконали роботу збирання. Кождий отримавший світло від сходячого сонця (від присутности Христа) і оцінюючи його, радісно розказував про веселу новину своїм браттям. По сім Господь зачав голосити вість, посилаючи своїх післанців зібрати вибраних від чотирох вітрів від кінця неба до кінця його. (Маттея 24: 31) „Чотири вітри" і „небо" є ужиті тут символічно, і представляють, що святі будуть зібрані по всіх частях землі, де лише знаходяться посвячені Богу.

Ціль Збирання

Ціль збирання, є сказано була та, щоб поставити на суд нарід Його. (Пс. 50:4) „Бо пора початися судові від дому Божого." (1 Петра 4:17) Ісус сказав приповідь відносно свого приходу і обрахунку з тими, котрим Він поручив справи свого царства. (Маттея 25:14-30) Отже ціль згромадження вибраних була, щоб їм дати виrozumіння Божого пляну, і поставити їх на суд і

пробу. Завважте, як фізичні факти пасують сим пророчим словам. Від 1875 р. до 1918 р., є назначений час, так званий день Божого приготування. Протягом того періоду Христос, великий Післанець неба, Священник Всевишнього Бога, приготував дорогу перед Єговою; і коли Він скінчив збирати святих негайно й точно по сім прийшов до свого храму. (Мал. 3:1) Храм складається з помазанних Богом. (2 Коринтян 6: 16) Він прийшов чинити суд, щоб вірні приносили жертву Господеві (службу хвалевня) в праведності. Він дав ясну правду для зібраних, щоб вони могли приносити жертву хвалення Господеві в гармонії з Його волею. Господь засів до перетоплювання, вичищення і випробування тих, на котрих Левіти були образом. — Малахія 3:1-3.

Протягом часу від Пятидесятниці аж до другого приходу Господа многі одиниці чули євангелію правди й увірували і посвятились чинити волю Божу. Сі були примирені і вповні оправдані і взяті в угоду через жертву. Однак не всі вони осталися вірними Господу. Вдійсності більшість з них не були вірні Богу. Найбільша відвічальність за таку невірність лежить на плечах духовенства. Люди гляділи на духовенство як на свої духовні порадики. Священники казали, що вони представляють Бога і мають власть научати; отже люди через довгий час уважали їх за правдивих. Та духовенство провадило людей мильною дорогою. Духовенство не лише брало участь в політиці сього світа, але воно було прибіжищем всякої

огидної політики. Духовенство обігалося за позиціями і користями і уживало своєї високої й впливової позиції, щоб доконати своїх самолюбних замірів. Політика сього світа є під наглядом і контролею його бога Сатани. (2 Коринтян 4:4) Духовенство злучилося з богом сього світа і намовило велике число Християн зробити так само.

Ісус виразними словами сказав, що його царство не є од світа сього, але що його царство мало прийти в будуччині від того часу, як Він був на землі, і що він установить його в своїм другім приході, коли Він возьме силу. (Йоана 18:36) Духовенство не задоволялось бути послідувачами Ісуса. Воно попередило Господа і приписувало собі владу і повинність установити Господне царство на землі перед Богом назначеним часом. Для тої цілі воно отворило свої двері і розпростерло свої рамена і витало до своїх кошар визискачів, політикерів і гнобителів людей. Духовенство приняло сих людей до своїх церковних систем для тої цілі, щоб зробити свої церкви сильнішими і впливовими. Сі визискачі і гнобителі сталися головними членами в їх отарах, володіючи силою і впливом тої організації. Один блуд духовенства провадив до другого, і не маючи відваги спротивитися сильним і впливовим членам в їх зборі, вони відкинули Біблію і сказали людям вірувати в що вони хочать, лише щоби осталися в їх церквах.

Духовенство попірало війну і заохочувало людей брати участь в гуртовім убійстві свого

ближнього. Воно уживало своїх церков для вербовання рекрутів. Воно так пішло далеко з своїм богохульством, що намовляло молодих людей записуватися до війни і казало їм, що если вони умруть на полі битви, то їх смерть буде запевненням, що вони зараз будуть забрані до неба і будуть почислені яко часть великої жертви нашого Господа.

Такий вплив духовенства відвернув велике число так званих Християн від повного посвячення Господу і се спричинило, що воно замішалось з світом. Священники мильно представляли правду людям і противилися Божим свідкам, котрі старались дати людям правду. Вони стали так жорстокі, що вони добровільно представляли фальшиво Божий плян і впливали на парафіян, щоб вони замкнули свої очі і уші до вістки правди. Коли прийшов Божий приказ збирати Його святих, що зробили з ним угоду через жертву, тоді духовенство вжило всеї своєї сили, щоби лише стримати то збирання. їм вдалось відвернути мільони людей від Господа і Його служби.

Певна річ, що духовенство не є тими одиницями, що були зібрані до Господа. Ані Християни, що дозволили відвернути себе від Бога й Його правди через вплив духовенства, не є тою клясою зібраною до Господа. Сі Християни, що люблять Господа Бога але були стримані впливом духовенства від Бога й правди, то після писання, вони є в'язнями, що тепер кличуть до Господа о поміч. Після їх угоди вони є назначені вмирати яко жертва; але бу-

дучи стримані від вірності через сторожів вязниць, т. е. духовенство, прийшов час і вони кличуть до Господа. Відносно сього пророк каже: „Нехай дійде до тебе стогнання невольника! По великості рамени твого сохрани дітей смерті.” (Псальма 79:11) Бог почув їх крик і ось наближається час їх визволення. — Псальма 102:19,20.

Всім, що були взяті в угоду через жертву, був даний великий привилей бути свідками величності і доброти Божої і сповнення Йоґо великого пляну для примирення чоловіка. Про себе Ісус сказав: „Я на се родивсь і на се прийшов у світ, щоб свідкувати правді. Кожен, хто від правди, слухає мого голосу.” (Йоана 18:37) Се, що тут сказано про Ісуса відноситься також до всіх, що є взяті в угоду через жертву. Кожному із сих є даний привилей не лише чути правду, але й бути свідками правди. Одинокий спосіб в який вони можуть бути лояльними, вірними і правдивими Богу, то се бути свідками правди о скільки вони мають нагоди, про котру то нагоду старається Господь. Частью Йоґо великого пляну є провадити людей взагалі до примирення з собою. Свідок є той, що дає свідоцтво. То свідоцтво про Бога й Йоґо плян примирення мусить ся дати, і се в Йоґо воля, щоб те свідоцтво дали його помазанники, в часі коли вони є зібрані разом під час другої присутности Господа.

СЛУЖБА ПРИМИРЕННЯ

ЄГОВА ясно об'явив свій замір, що прийде час і всі люди будуть приведені до виразного пізнання правди. (1 Тим. 2:3-6) Ся робота мусіла бути виконана по сім, як викуп був даний через велику жертву Ісуса. Підчас коли інші члени входили в угоду через жертву, в той самий час давалося свідоцтво про правду. Коли угода через жертву скіньчиться, тоді ще більше свідоцтво буде дане, щоб всі люди дістали нагоду пізнати правду. Підчас протягу часу, від розп'яття і воскресення Ісусового аж до Його другого приходу і царства, яка була воля Божа, себто, яка робота мала бути виконана через Християнів на землі? Се питання є досить важне і повну відповідь знаходимо в св. Письмі. Єсли відповідь не є поперта писанням, тоді така відповідь приносить шкоду і замішання.

Замішання

Правдива місія Християнина на землі є показана ясними словами апостолів. Сі вірні послідувателі Ісуса Христа тримались тісно науки Христової і також тої, яку Бог дав через своїх святих пророків. Єслиб усі, що називали себе послідувателями Ісуса, були йшли подібною дорогою, то нині не булоб замішання. Бачучи, що ворог Сатана спонукав людей мильно пред-

ставляти головні правди Слова Божого, можна сподіватись, що Сатана також спричинив замішання щодо правдивої задачі і напряду Християнина на землі. І се як раз що сталося.

Римсько католицька церква каже, що вона є єдиною правдивою церквою. В коротці вона учить, що всі люди упали в гріх і є засуджені на вічні муки; що місія церкви є спасати душі від страшної судьби, і щоб се зробити, для того церква була зорганізована; що через відправлення службів Божих духовенством, і через покути й молитви, душі є випущені з чистилища і збавлені від мук і остаточно є взяті до неба, і що всі інші незбавлені душі мусять перебувати в муках цілу вічність.

Знову певні части протистанської церкви, через своє духовенство вірують і навчають, що декотрі люди є вибрані на спасення і щастя, а всіх інших судьба є вічні муки; що навіть ті, що є вибрані на спасення мусять бодай трохи посідати віри і що така віра приходить до них через слухання науки духовенства; і що місія церкви є, щоби перестерігати навіть вибраних перед вічними муками і сказати іншим, що не є такі щасливі, про їх судьбу.

Знову инша галузь протистанської системи учить, що між Богом а Дияволом провадиться велика боротьба щодо сього котрий із них дістане більше число душ роду людського; що Бог страдає і через довгі віки благав грішників, щоб вони прийняли вість голошену їм духовенством і спаслися і були взяті до неба; що всі інші, котрі не хочять слухати і бути послушни-

ми, мусять перебувати свою вічність з Дияволом в муках.

Ще інші Християни вірують, що Християнство з знатною релігією між іншими релігіями; що хочай люди можуть спастися і в інших релігіях, то однак Християнська релігія є найлучша; що місія церкви є посилати проповідників голосити людям науку їх церкви, щоби сим чином привести людей до церкви і спасти їх. Вони навчають, що міліони поган котрі померли не чувши нічого про Християнську релігію, будуть спасені в якийсь спосіб, але вони не знають в який. Дальше вони учать, що если сі погани чують і відмовляються бути послужними науці сих Християнських церков, тоді вони погибнуть. Коли ж їх поспитати для чого тоді нести вість поганам, если вони можуть спастися без проповідування, а певно будуть загублені если вони не послухають їх благовістя, то вони не можуть дати жадного пояснення.

Досить добрий взірець того, що церкви і їх проповідники вважають за місію Християнина на землі, можна виснувати з слідуєчих слів які були написані через визначного священника в II Томі, *Стандард Американ Енциклопедія*, під заголовком „Християнство”, він каже:

Християнство стоїть на першій місці яко релігія викупу і Відеупителя. Воно познакомило світ з поправним впливом побідоносної любови, побуджуючи в самім Ісусі збільшуючу боротьбу; бо той поправний вплив мусить постійно воювати проти сил зла, котрого неможна побідити чарами. Але ся робота відбудована не в лише спасати душі одиниць; щоби бути гідним в Бога, то треба

старатися привернути все, що перший упадок замурав або знищив — зробити, щоби упавше сотворіння було свідоме своєї взнеслої цілі — або інакше сказати, знов установити в чоловіку всю величність заховану для нього, і віддати його цілковито Богу, щоб дух відродження просякнув всі його діяльності і всі його здібности. Отже місія Християнства є очищувати і підтримувати все, що є людське серед різних верств товариства, від заведень, що руководять відношенням чоловіка один до другого, аж до інституцій найвисшого умового розвою. Се привернення чоловіка після божественного взірця є продовження і приложення викупу Христового, котрого першою цілею було сформувати церкву з віруючих душ, помилуваних і спасених, і покликаних спасати всіх, що є затрачені, а відтак освічувати всі галузі людської діяльності. В сім то ширшій змислі ми мусимо розуміти царство Боже, котре Спаситель прийшов заснувати в нашій грішній світі, і поступ котрого здобувається ціною постійної боротьби, котра буде продовжатися аж до кінця часу. Але сей загальний поступ царства Божого поширеного серед людства все йде впарі з внутрішнім розвоєм церкви, котра доглядає і пестить осередок божественного життя з відки виходить світло і теплота.

Коли чоловік застановиться над сими всіма спорючими собі науками, то він так змішається, що він не знає що він має вірувати. Вавилон є то одно із імен наданих диявольській організації. То імя властиво можна пристосувати до кожної часті його організації як і до цілости. Отже той вираз часом відноситься до так званого зорганізованого Християнства, котре мильно представляє Господа і робить замішання між людьми. Ісус згадує про сю безбожну

систему, назначуючи її „Вавилон”, і каже, що він стався домівкою дияволам і всяким нечистим духам, і тому кличе правдивих Християн, щоб вони вийшли з нього. — Одкриття 18:2-5.

Многі з духовенства, тому що не можуть вгармонізувати сі спорючі собі погляди, коли стрінуть запитуючого, відповідають: „Віруй в що тобі подобається. Се не робить ріжницї, лише будь членом якоїсь церкви. Наша місія є виробити собі характер, щоб ми були готові до неба, і се ти можеш зробити в одній як і в другій церкві.”

Із сих слів замішання духовенства можна ясно бачити, що вони не мають ніякого виробуміння, про місію Християнина на землі. Замість набувати правдивого знання, то вони вживають Християнства для самолюбних цілей. Тепер сі всі ріжні віроісповідання воюють між собою і рівночасно всі лучаться, щоб воювати проти правди. Факти в світлі Писання показують, що сі поплутані пояснення не є виразом божественної мудрости, але що вони походять від Диявола. „Не сходить ся премудрість звише, а земна (вона), душевна, бісовська. Де бо зависть та сварка, там безладде і всяке лихе діло. А та премудрість, що звише, найперше чиста, потім мирна, лагідна, покірлива, повна милости і добрих овочів, безсторонна і нелицемірна. Овоц же правдивости сієть ся в упокою тим, хто творить упокій.” — Якова 3:15-18.

Сей факт, що пояснення духовенства відносно місії Християнина є численні і спорючі і незрозумілі, доказує, що їх відповідь не похо-

дить від Бога але від ворога Сатани. „Не єсть Бог без ладу.” (1 Кор. 14:33) Кождий щирий Християнин повинен щиро бажати пізнати яка є воля Божа відносно Християнина на землі, як і по сім. Він знайде, що мудрість яка виходить від Господа є чиста, мирна, смирна, і повна добрих овочів.

Правдива Місія

Християнин є той, що є помазаний Єговою через Ісуса Христа і котрий є послідувателем Христа. Ісус Христос є Головою всіх правдивих Християн, котрі становлять членів Його тіла. (Колосян 1:18) „Церква” значить покликані. Ісус є Головою церкви. Бог установляє членів церкви в тілі після Його вподоби, і Бог дав церкві власть, як Голові так й членам її. (1 Кор. 12:12-14,18) Отже виходить, що єдиний спосіб в який можна зрозуміти властиву роботу Християнина на землі, то се пізнати яку роботу Ісус робив на землі і що Він приказав, щоб члени тіла Його робили.

Многі кажуть, що вони прийняли Християнство тому, що вони вірують, що се лучша релігія від інших. В сім вони помиляються. Християнство не є релігія. Релігія се поверховна форма або церимонія через що чоловік показує своє признання найвисшої сили. Всі люди мають якусь релігію. Правдиві Християни не роблять формів ані церемоній, але стараються через Слово Боже пізнати волю Божу, і пізнавши, вони виконують Його волю без взгляду на час, місце або обставини. Коли Ісус був на землі,

Він ніколи не вдавався в формалізм ані не робив жадних церемоній. Він їв пасху, не яко релігійну форму, але для того, щоби показати образ, котрий представляв дійсність великої жертви, котру то жертву Він зробив з себе. Його послідувачелі обходять що року спомин Його смерти та се вони роблять не яко форму, але щоби пригадати собі ціль Його смерти. Ісус докорив фарисеям за їх поверховний формалізм. — Маттея 23:13-29.

Навіть в сих часах, коли посвячені пізнали, що вічні муки і тим подібні науки є фальшиві, як самий Сатана, то однак вони глядять на небесне покликання Християнина з дуже вузької точки погляду. Вони кажуть: „Які щасливі ми будемо, коли зможемо втіти від проб і горя сього лукавого світа і будемо забрані до нашого дому в небі, і там тішитися мем сонцем Божої любови!“ Про вірне виконування даної їм Богом задачі вони заледви коли й думали. Вони кажуть: „Ми мусимо виробити собі характер і приготувитись до неба.“ Нема ніде записано в св. Письмі, що Ісус колибудь оплакував свої обставини на землі і бажав втіти до неба, щоб оминути проби і печаль сього лукавого світа. Ніколи Він не говорив про вироблення характеру, за що Бог мав би забрати Його до неба. Се правда, що Він молився до свого Отця, щоб Він прославив його славою яку Він посідав нім. Він прийшов на землю, але се вже було тоді, коли Він скінчив свою роботу на землі. Він навіть не просив о ту велику нагороду безсмертности. Се правда, що Христи-

янин має надію безсмертності і що він радується тією надією; але если ся єдина річ спонукала його бути Християнином, то він є далеко від правдивої ціли задля якої Бог покликав його.

Ісус сказав, що Він прийшов на землю, тому що Отець вислав Його. „Бо зійшов я з неба, не щоб чинити волю мою, а волю Пославшого мене.” (Йоана 6:38) „Я прийшов в ім'я Отця мого.” (Йоана 5:43) Він не прийшов величати своє власне ім'я перед людьми. (Йоана 5:20) Він прийшов на землю робити діла, і Він все пильно виконував їх. Він сказав: „Мені треба робити діла Пославшого мене.” (Йоана 9:4) Далше Він сказав: „Син чоловічий не прийшов, щоб служено Йому, а служити й дати душу свою яко викуп за многих.” (Маттея 20:28) Духовенство також називає себе слугами, але вдійсности бажає, щоб хтось інший служив йому. Бог предсказав сей стан через своїх пророків. — Ісаїї 56:10,11.

Ісус сказав, що Він прийшов служити. Слуга є той, що є одягнений в силу й власть представляти висшу власть або силу, і той хто пильнує своєї задачі і виконує службу. Він є представителем правительства або сили. Він є назначений бути послом і має виконувати службу в своїм обемі. Його власть є обмежена через припоруку яку Він отримав від того, що настановив його. Служити значить ділати в гармонії з наданою йому властю або силою. Се є чин у виконуванню задачею або зобовязань наданих йому яко слугі. Отже служба Християнина значить, що він має служити в гармонії з силою

або властю наданою йому великим Богом Єговою.

Припорука

Тим, що Він помазав їх своїм духом, Він приказав виконувати Його роботу. Се уповажнення яке Він дав Християнам є зазначене в Його Слові: „Дух Господа Бога (спочив) на мені, бо Господь помазав мене на те, щоб принести благу вість убогим; післав мене сціляти сокрушених серцем; вієтити невольникам визвол на волю, а увязненим — відчинення темниці; проповідувати рік примирення Господнього й день пімсти Бога нашого, потішати всіх засумованих; сповістити сумним у Сионі, що даний їм буде вінець замість попелу, замість плачу — елей радощів; замість сумовитого серця — одежа слави; й назвуть їх сильними в справедливості, насадом Господним на Його прославу.” — Ісаїї 61:1-3.

Ісус читав сю припоруку в присутности інших слухачів і пристосував її до себе. (Луки 4:18-21) Всі члени тіла Христового отримали те саме помазання через їх Голову і є покликані робити ту саму роботу яку виконував Ісус. (2 Кор. 1:21; 1 Петра 2:21) Коли Ісус скінчив свою роботу на землі і коли Він мав відходити від своїх учеників, Він сказав до них: „Яко ж післав мене Отець і я посилаю вас.” (Йоана 20:21) „Ідіть же навчайте всі народи, хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого духа.” (Маттея 28:19) Се доказує, що Бог має роботу для Християнів коли вони є на землі, і тому вони не можуть бути

безчинні і рівночасно вгодити Господу. В склад тої роботи входить голошення правди про Бога і про Його плян для примирення чоловіка з Богом.

По сім, як Ісус вознісся на небо, апостоли зрозуміли, що вони мусіли виконувати роботу поручену їм. Вони зараз зачали шукати когось замість Юди, котрому була дана часть в службі, але котрий стратив се право. (Діян. Ап. 1:17,25) Пізнійше Павло був вибраний яко один з апостолів, котрий мав нести ім'я Господне до поган. (Діян. Ап. 9:15) Він виконав роботу поручену йому, помимо того, що мав опозицію. Він сказав: „Та ні про що я не дбаю, й не дорога мені душа моя, аби з радістю скінчити путь мій і ту службу, що прийняв я од Господа Ісуса, щоб свідкувати євангелию бдагодати Божої.” — Діян. Ап. 20:24.

Павло був помазаний на члена тіла Христового. Всі правдиві Християни є також помазані духом Єгови на членів тіла Христового. Всі такі є покликані небесним покликом. Промовляючи до них, Павло сказав: „Тим же, братте святе, поклику небесного спільники, вважайте на Посланика і Святителя визнання нашого, на Христа Ісуса. Вірен Він Тому, хто настановив Його, як і Мойсей у всьому домі Його.” — Жидів 3:1,2.

Тут апостол радить, що Християн на землі повинен звернути увагу на річи які Ісус виконував і робити так само. Сей факт, що апостол звиває Християнів уважати на Ісуса Христа, є вельми важним. Коли Ісус був на землі, Йому

була поручена служба Слова Божого. Він був Божим Апостолом і Послом. Він голосив, що Слово Боже є правда і що він мусить голосити його тим, що хотять слухати його. Він сказав: „Я на се родивсь і на се прийшов у світ, щоб свідкувати правді.” (Йоана 18:37) Апостол Павло робить натиск на служення Ісуса Христа, що він був вірний Богу, котрий назначив його бути слугою. (Жидів 3:2) Коли він скінчив свою роботу на землі, він отримав титул, „Вірний і Правдивий Свідок”. (Одкриття 3:14; 19:11) Ті, що отримують нагороду спів-наслідства в небі, мусять рівнож бути вірними Богу у виконанню роботи даної їм. — Одкр. 2:10.

Слуги Божі

Помазанники — се слуги Божі. Кождий з них є слугою або доморядником і всі вірні разом становлять Слугу Божого, котрого Ісус Христос є Головою. (Ісаї 42:1) Многі одиниці відвернулися від Бога й від вірного служення Йому, тому що вони думали про себе більше чим вони повинні були думати. Причиною сього був самий Сатана. Се ворог, що сіє насіння гордості в умі чоловіка і він зачинає вважати себе за дуже важного. Він зачинає бажати отримувати похвалу від людей. Він забуває за Бога і глядить на себе і вважає себе за дуже важного. Тоді він стається надутий, строгий і гордий. „Попереду погібелі йде гординя, а поперед упадку — надуте серце.” (Прип. 16:18) Тоді він скоро паде в лестощі ворога і перестає бути слугою Божим.

Знов інші люди, коли приходять до правди, є спонукані вважати одиниць, що жили перед ними, за великих людей. Вони виглядають часу, коли вони самі стануть великими людьми і будуть отримувати похвалу від людей. Вони виславляють людей, що були їх провідниками, а забувають за Бога і обов'язок до їх угоди яку вони зробили щоб виконувати волю Божу. Шукуючи чести для себе або прославляючи людей, вони падають в сіти диявольські. Вони починають думати, що їх поверховний вигляд є важний, і тому вони одягаються у відмінну одягу, щоб звернути на себе увагу інших, і сідають на підвищенім місці, складаючи свої руки і прибирають вид побожності лица свого і голосу, щоб їх бачили і чули люди. Хто робить такі річи, той забуває на своє дійсне припоручення і паде в сіти ворога. Співати в честь людей, що є провідниками або учителями, значить відвернути свій ум від Бога й Його служби. Старання угоджувати чоловіку провадить в теняти ворога.

Правдивий слуга Божий старається всякого часу вірно представляти Бога і приподоблюватись Йому. Павло не співав в честь великих людей, ані не старався вивисшити себе в очах людських. Він сказав: „Тим же ніхто нехай не хвалиться в людях.” „Прославляйте Бога в тілі вашому.” (1 Коринтян 3:21; 6:20) Про себе і відносно служби порученої йому і товаришів слуг своїх він сказав: „Чи нам же починати знов самих себе поручувати? або треба нам, як іншим, поручальних листів до вас, чи од вас

поручальних (листів)? Ви наше посланне, написане в серцях наших, котре знають і читають усі люде. (А й надто) ви явлені, що ви посланне Христове через служенне наше, написане не чернилом, а Духом Бога живого, не на тілесних скрижалах серця. Надію ж таку маємо через Христа до Бога, бо ми не в силі від себе щодумати, яко із себе; а сила наша від Бога, котрий і дав нам силу бути слугами нового завіту, не букви, а духа; Тим же то, маючи служення, яко же помилувані, не слабнемо, а відреклись тайного в безчестю, не ходячи в лукавстві, ані хирючи словом Божим, а явленнем правди поручаючй себе всякій совісті чоловічій перед Богом." — 2 Коринтян 3:1,5,6; 4:1,2.

Всякий правдивий Християнин є новим сотворінням. „Тимже коли хто в Христі, той нове сотворінне." (2 Кор. 5:17) Сотворінне складається з уму, волі, серця й організму. Організм нового сотворіння в Христі є тіло з людського мяса. Воно є слабе і несовершенне. Сьому то новому сотворінню є поручена служба примирення; для того апостол, говорячи про сю службу поручену йому і його браттям, відноситься до неї як до скарбу. Се є справдійшний скарб, тому що се дуже важна місія. „Маємо ж сей скарб у глиняних посудах, щоб премножество силй було від Бога, а не від нас." (2 Кор. 4:7) Дехто мильно вживає се писання яко доказ, що нове сотворіння є щось віддільного і відрубного від чоловіка котрий є Християнином, і що те сотворіння існує в нутрі його і мусить розвиватися. Однак не се, що апостол розумів.

Він розумів, що новому сотворінню в Христі є поручена служба, і будучи посудиною з землі і несовершенним, Бог так постарався, щоб сила і слава не походила від чоловіка, але щоб виходила від Бога. Се є та дорогоцінна річ або той великий скарб, а іменно, служення, до котрого Ісус відносився в приповіді о талантах, або справах царства, що були поручені Його послідувачам на землі. Отже, яку службу поручив Бог своїм помазанникам на землі? Відповідь є: службу примирення. Ті, що були приведені до Христа сталися новим сотворінням. Та закіль вони можуть статися новим сотворінням, то вони перше мусять бути примирені з Богом через оправдання. Яко новим сотворінням їм дано те саме поручення, яке було дане Ісусу, тому що вони є членами Його тіла. Отже їх робота на землі є розказувати людям про Божий чудовий плян примирення чоловіка з Богом. Про сю точку апостол аргументує так: „Тимже, коли хто в Христі, той нове сотворінне; старе минуло; ось стало все нове. Усе ж від Бога, що примирив нас із собою через Ісуса Христа, і дав нам служенне примирення, яко ж бо Бог був у Христі, примиривши світ із собою, не полічуючи їм провин їх, і положив у нас слово примирення.” (2 Кор. 5:17-19) Головна точка його аргументу є, що всі річі походять від Бога Єгови; що Він примирив з собою церкву через Ісуса Христа; що членам тіла Христового Він поручив службу примирення; що Бог через Христа примирить світ з собою; і що члени його тіла

е послами для Христа і яко такі мусять виконувати службу послів.

Амбасадори

Амбасадор є назначений висшою властю представляти ту висшу власть в чужій державі. Ісус був великим Амбасадором Бога, свого Отця, коли Він прийшов на землю виконувати роботу в імя свого Отця. Тоді Бог через Христа оголосив свою вість о примиренню, пояснюючи людям, як чоловік може бути примиреним. Ісус положив своє життя на жертву, що становить основи примирення. Його смерть принесла ціну викупу, котра то ціна викупу представлена яко офіра за гріх становить поєднання або загладження гріха чоловіка. Однак ціна викупу і офіра за гріх не становлять примирення чоловіка.

Вираз „викуп”, „офіра за гріх”, і „примирення” не можна уживати в однаковім значінню. Се правда, що примирення не могло бути еслиб ціна викупу не була дана і представлена яко офіра за гріх. Але яку користь та велика жертва викупу булаб принесена чоловіку, еслиб він не знав нічого про ню? Він мусить перше мати знання. Се є воля Божа, щоб всі люди спаслися, отже були приведені до точного пізнання правди. (1 Тим. 2:3,4) Викуп і офіра за гріх отвирають дорогу до примирення, однак ся велика правда мусить бути представлена чоловіку і чоловік мусить мати нагоду прийняти або відкинути сю доброту. Для попертя сього апостол сказав: „Тим же оце, як через провину одного

на всіх людей осуд, так і через праведність одного на всіх людей оправдання життя.” — Римлян 5:18.

Нікому неможна дати дарунку, щоб та сторона, котрій дається той дарунок, не знала о тім дарунку. Наприклад, чоловік потребує дуже грошей. Хтось дає йому золотий гріш, але если той чоловік є сліпий й глухий, то він не може бути свідомий о тім дарунку. Отже, такий дарунок задля своєї причини є безцінний. Рід людський дуже потребує життя. Бог є жерелом всякого життя. Життя є дарунок від Бога через Ісуса Христа. (Рим. 6:23) Бути примиреним з Богом значить отримати життя для чоловіка. Бог є великим Дателем, і Він дав свого Сина, щоб чоловік міг жити. Отже чоловік мусить бути привидений до пізнання своєї правди.

Ісус яко великий Амбасадор свого Отця сказав своїм ученикам і іншим, що мали уха до слухання, про Божий замір примирення чоловіка з Собою. Коли Ісус лишав своїх учеників, Він назначив їх своїми амбасадорами, щоб вони розносили сю блаженну вість правди людям. (Йоана 20:21) Апостол Петро сказав: „І повелів нам проповідувати народові і свідкувати, що Він призначений від Бога суддею живим і мертвим. Про Сього всі пророки свідкують, що всякий, хто вірує в Него, відпущенне гріхів прийме через ім'я Його.” (Діян. Ап. 10:42,43) Але як може чоловік вірувати без знання на котрім він мусить оперти своє вірування? Він не може вірувати правді, аж поки він не почує про правду. Для попертя сього заключення

Павло писав: „Як же призвати муть Того, в кого не увірували? як же вірувати муть, про кого не чули, як же чути муть без проповідуючого? Я же проповідувати муть, коли не будуть послані? яко ж писано: Що за красні ноги благовіствуючих впокій, благовіствуючи про добре?” — Римлян 10:14,15.

Се значить, що амбасадор Господень має проповідувати правду після Слова Божого, а не мудрість чоловіка. Отже се правдиві Християни, що є помазані Богом, є назначені бути амбасадорами Христовими і Божими і мають розказувати людям правду о Божім пляні. Будучи самі примирені з Богом і приведені до Христа, вони сталися частю Божої організації. Вони не є вже частю сього світа, котрий є диявольскою організацією. Та організація ворога є чуженецьким царством в опозиції проти організації Єгови. Підчас коли Християнин жие в чужім і ворожім царстві, він мусить вірно представляти Божу організацію і тримати себе віддільним і відрубним від сатанської організації. Если ж він станеться приятелем світа, тоді він стається ворогом Бога. Се доказує, що духовенство, котре злучилось з політичними і фінансовими силами сього світа, сталися ворогами Божими. Якова 1:27; 4:4; 2 Кор. 6:15-17) Отже задача амбасадора Божого і Христового є розказувати Божу правду. Він не має виславляти себе ані не має вдавати перед людьми, що він голосить свою вість мудрости. Він має розказувати правду після писання, щоб люди довідалися, що Єгова є

Бог і що Христос є великий Відкунитель і Визволитель чоловіка.

Звершення Святих

Ісус сказав: „Оцеж бувайте звершені, як Отець ваш, що на небі, звершений.” (Маттея 5:48) Чи сі слова не доказують, що головна робота Християнина на землі є зробити себе звершеним? Отже, чи не головна робота Християнина є виробити собі характер? Се правда, що Християнин мусить бути звершеним если він має бути спів-наслідником з Ісусом Христом в славі. Але як він може статися звершеним? На се питання ось як Ісус відповів молодцеві: „Коли хочеш бути звершений, іди продай, що маєш, і дай убогим, а мати меш зкарб на небі; і приходь, та іди слідом за мною.” (Маттея 19:21) Сі Господні слова означують, що Християнин мусить все-ціло бути відданим для виконання волі Божої. Бог Єгова є совершенний, тому що всі Його дороги є праві. — Псальма 18:30.

Християнин мусить статися звершеним через поступовання правою дорогою, котра є визначена в Слові Божім. Ніхто навіть не зачинав поступати сією правою дорогою, хто цілковито не посвятився чинити волі Божої. Він мусить цілковито покинути сатанську організацію і статися частю Божої організації. Се що Ісус розумів, коли Він сказав молодцеві продати все своє майно і прийти і йти за ним. Льогос був совершенним. Він стався чоловіком, і яко чоловік він був совершенним. Відносно Ісуса Хри-

ета є написано: „Хоч і Син Він був, тільки ж навчивсь послуху через те, що терпів, і звершившись, ставсь усім, що слухають Його, причиною спасення вічного.” (Жидів 5:8,9) Він стався совершенним через річи які Він терпів. (Жидів 2:10) Се сталося аж по Його цілковитим посвяченню і Його помазанню, що Ісус стався совершенним, котра то совершенність була доконана через його терпіння. Ті згадані терпіння не могли відноситись до Його смерти. Если се так, то що означувало, що Він стався звершеним через річи які Він терпів?

Бог обіцяв Йому найвисше місце в цілій вселенній зараз друге по собі. Та нім Він дав сю велику нагороду свому любому Синові, то Син перше мусів бути поставлений на найострійшу пробу, мусів доказати льяольність, посвячення і вірність до Бога. Будучи підданий сим пробам, се спричинило Йому велике терпіння, тому що Диявол і всі його знаряди противились Йому. У сих пробах Він научився цілковито бути послушним волі Божій. Він терпів задля послушеньства до волі Божої, і задля своєї вірности і льяольности яко Божий амбасадор в розказуванню правди. Він все говорив правду і відкинув всякий компроміс з Сатаною або з якоюбудь частию його організації. Його поступовання і цілковите посвячення Богу стягнуло на нього наруги, котрі поперед були звернені на Бога через Сатану. „Бо ревність для дому твого ізсушила мене, і зневага тих, що тебе зневажають, впала на мене.” (Псальма 69:9) Коли Ісус прийшов на землю сі зневаги впади на ньо-

го, тому що Він був Сином і вірним Амбасадором Божим. Задля свого непохитного посвячення до дороги праведності і серед найбільше лихих обставин Він доказав свою вірність, лояльність і посвячення до Отця, і для того Бог збудив Його зі смерті і дав Йому нагороду безсмертності і зробив Його автором вічного спасення всіх тих, що йдуть Його слідами — Филипян 2:5-11; Жидів 5:8,9.

Отже після розсудку і писання, то виходить, що всі члени Його тіла мусять бути звершені в той самий спосіб. Кождий мусять доказати свою вірність і лояльність яко представитель Бога. Такої посвяти і вірности вимагається від кожного, хто є слугою Господним. „Так нехай вважає чоловік, яко слуг Христових, і доморядників тайн Божих. Ще ж до того від доморядників вимагають, щоб кожного знайдено вірним.” (1 Коринтян 4:1,2) Така вірність і посвячення приносить ганьбу Християнинові. — Римлян 15:3.

Духовенство не хотіло проповідувати Христа і Його розп'ятого і вірно представляти Бога. Воно радше погодилось з диявольською організацією і приняло признання і похвали від людей сього світа. Задля тої причини вони не є признані (Богом). Много людей зачали бути правдивими послідувателями Христа і впали в ту саму полапку ворога. Правдивий Християнин радується розказувати правду, і тому що він розказує її вірно і радісно, длятого він стається предметом стріл ворога і всякого рода наруг і переслідувань із рук Сатани, і духовень-

ства, котре представляє Диявола. Ось задля тої то причини покірні і вірні Християни є переслідувані і терплять так як Христос терпів. „Любі, не чудуйтеся розпаленням, що буває вам на спокусу, наче б вам що дивного довелось; а радуйтеся, яко ж маєте участь в страдавнях Христових, щоб і в одкриттю слави Його радувались і веселись. Коли докоряють вас за імя Христове, — ви блаженні; Дух бо слави й Бога спочиває на вас; ними він хулиться, вами ж прославляється.” (1 Петра 4:12-14) Що такий спосіб Бог вибрав для звершення святих, то про се Апостол Петро так говорить: „Бог же всякої благодати, покликавши вас до вічної своєї слави в Христі Ісусі, коли трохи пострадаєте, Він нехай звершить вас, утвердить, укріпить і оснує (непорушно).” — 1 Петра 5:10.

Ісус вдійсности зазначив ту саму річ в приповіді про виноградину і її віття. Суть Його слів є, що Єгова Бог є виноградарем, Ісус Христос виноградиною, а члени Його тіла є віттям. (Йоана 15:1-10) Дальше Він сказав, що Господь любить тих, що приносять много овочів. Овочі за якими Він глядить не є спасення душ до неба, ані не вироблення характеру. Тим овочом є робота виконана радісно Його народом на землі в часі коли Він бажав її виконати. „Се бо любов Божа, щоб ми хоронили заповіді Його; а заповіді Його не тяжкі.” — 1 Йоана 5:3.

Єгова не назначив нікого иншого на виноградаря; але самий Він доглядає виноградни, і Його правдиві і вірні слуги виконують Його службу радісно на честь і славу імені Його. Гр-

ловна задача виноградини є родити овочі, щоби своїми продуктами звеселити Бога і чоловіка. (Судів 9:13) Єгова насадив Христа, Голову і тіло, щоб Його імя було прославлене. (Ісаїї 61:3) Бути вірним амбасадором Бога і доказати свою лояльність і вірність в дотримуванню Його заповідей, приносить приємність Богу. Голосити вість о Божім пляні примирення і розказувати людям о Його ласкавій доброті приносить потіху для чоловіка. Се є той дійсний овоч. „Хто ж хоронить слово Його, істино у тому любов Божа звершена. Потому знаємо, що ми в ньому.” — 1 Йоана 2:5.

Нове сотворінне є звершене через постійне і вірне і радісне виконання волі Божої, проголошуючи вість, яку Бог поручив йому, аж до кінця. — 1 Йоана 4:17,18.

Спасення Душ

Бог ніколи не старається спасати душ до неба, ані Він нікому ніколи не поручив спасати душі для сього, щоб забрати їх до неба. Протягом періоду жертви або Християнської доби, Бог вибрав собі людей для свого імя. (Діян. Ап. 15:14) Сі що були вибрані ним стались Божим народом для ціли, і та ціль є оправдати Його імя і щоб показати славу Божу через розказування людям правду про Нього. — 1 Петра 2:9,10.

На важність другого приходу Христа робив натиск Ісус і Його апостоли. Перший період Його другої присутности є час приготования в

котрим то часі будуть зібрані разом ті, що були взяті в угоду через жертву. (Пс. 50:5) Коли Ісус вознісся на небо, Він мусів чекати аж на назначений Богом час коли Він мав взяти власть і зацарювати. (Пс. 110:1) Фізичні факти показують, що той Богом назначений час прийшов в 1914 році і що тоді Він посадив свого любого Сина на Його престолі. (Пс. 2:6) Той час був назначений гнівом народів Християнства і великою Світовою Війною. Тоді прийшов легальний кінець світа Сатани, і тоді зачався час викинення Сатани. — Одкриття 11:17, 18; Маттея 24:3-8; Псальма 110:2-6.

В той час Господь, як се було предказано, прийшов до свого храму в ціли суду: перше, щоб судити своїх послідувателів, а потім всі народи. (Псальма 11:4-6; Одкриття 11:17-19; Малахія 3:1-3; Маттея 25:14-30) Фізичні факти показують, що сповнення сього пророцтва взяло місце коли Господь прийшов до свого храму в 1918 року. Зараз по сім часі послідувателі й амбасадори Божі й Христові мусіли дати ясне і одважне свідоцтво про правду, щоби люди могли довідатися о Божім пляні примирення чоловіка з Богом. Від того часу головне велике питання перед народом землі стоїть: Хто є Бог? Сатана, Диявол відвернув уми людей сього світа від правдивого Бога. Тепер Єгова каже до своїх вірних амбасадорів, котрі були зібрані в стан храму: „Ви є свідки мої, що я — Бог.” (Ісаїї 43:10,12) Сі вірні амбасадори мусять нести свідоцтво про славу Божого імени. Бог велить дати се свідоцтво нім Він поторощить на порох

сатанську злу організацію; і Його вірні амбасадори, в послушенстві до Господніх заповідей, мусять давати свідоцтво. — Маттея 24:14,21,22.

Від 1918 року вірні Християни на землі, знані як Міжнародні Дослідники Біблії, були заняті даванням енергічного свідоцтва про Божий план примирення, тому що прийшов час, і се свідоцтво мусіло бути дане. Теперішня робота Християнів на землі є: бути вірними свідками для Єгови відносно Його доброти й Його заміру. Се є одинока причина задля котрої Християнин жиє тепер на землі.

З приходом Господа до храму і взявши перелік з своїми слугами, котрі були приведені в угоду через жертву, Ісус Христос знайшов декотрих вірними а декотрих невірними. (Луки 19:12-28) Тих що Господь знайшов вірними, Він признав їх і назвав „останком”, тому що вони були послушні Божим заповідям. (Одрк. 12:17) Велике число тих, що були менше вірними, будуть становити ту без-числа-громаду Християн, котрі спасуться до життя яко духові іства і будуть слугами перед престолом в небі. (Одрк. 7:9-17) Многі із них є тепер в'язнями в номінальних церквах. Сторожами сих в'язниць є духовенство в різних номінальних системах. Кожний священник, як вони самі себе називають, є сторожами своїх власних громад. (Ісаї 56:10,11) Грозбою і силою і неправдою сі духові отці, сторожі-в'язниць, тримають боязливих Християн у своїх в'язницях. Сі боязливі Християни є тримані страхом духовенства і так знаходяться в тенях ворога. — Прип. 29:25.

Безсумніву, що у всіх поминальних церквах знаходяться щирі Християни. Вони бачуть, що духовенство і їх провідники відійшли від Слова Божого і навчають противно Його Слову. Вони бачуть, що народи котрі називають себе Християнами не є Християнами, і тому вони питають: Де є Бог? Бог предвидів стан вязнів і велів своєму пророкові предсказати сі обставини і виразити почуття серць сих вязнів сими словами: „Господь судить народи. Суди мене, Господи, по правді моїй і по невинності моїй. Зроби кінець злобі безбожників, а праведника підкріпи; Бог бо справедливий, випробовує серце і внутро. Щит мій у Бозі, котрий спасає правих серцем. Бог суддя справедливий і Бог, що по всяк день гнівом палає.” — Псальма 79: 8-11.

Про сі одиниці писання говорить як про вязнів, бо вони були назначені вмерти, тому що вони були взяті в угоду через жертву, і посвятивши себе чинити волю Божу, вони були покликані в надії статися частю Христа. (Ефесян 4:4; Псальма 50:5) Вони мусять умерти яко людські істоти, щоби воскреснути як духові істоти.

Тепер мусять давати свідоцтво задля користи тих вязнів, щоб вони дістали нагоду відлучитися від номинальних вязниць і стати по стороні Господа. Вірна кляса останка, котра є амбасадорами Божими і Христовими і на котрих спочиває дух Господа Бога мусять дати се свідоцтво. До сього слуги кляси Бог каже: „Ось слуга мій, що я за руку держу його; вибраний мій, що його вподобала собі душа моя. Я по-

ложив духа мого на него; він звістить народам суд справедливий. Я, Господь, покликав тебе на правду, й буду держати тебе за руку, й берегти тебе, й поставлю тебе у завіт народам, за світло невірним; Щоб очі сліпим одчинити; щоб виводити в'язнів із в'язниці, а сидячих у темряві — з темниці." (Ісаїї 42:1,6,7) Ся робота мусить скінчитися перед тим, цім зачнеться примирення світа в загалі.

Вірні, з котрих складається кляса останка, були взяті в угоду через жертву і тепер є зібрані так як Бог приказав. (Пс. 50:5) Яко амбасадори Бога і Христа, вони між іншими речами мусять тепер голосити про день гніву нашого Бога. Прийшов час для оправдання Його імя. (Ісаїї 61:1,2) Сі доказують свою любов і посвячення і є звершені в ній через постійну вірність і через відважне свідкування о правді в сім дні суду. (1 Йоана 4:17,18) Єсли вони будуть вірні аж до смерти, то вони отримають вінець життя. (Одкр. 2:10) Отже задача Християнина на землі не є наvertати світ, ані спасати душі для Бога. Бог має лучший спосіб зробити се і се Він зробить під новою угодою.

Зв'язь Між Угодами

Між угодами Єгови існує близька зв'язь; всі вони мають до чинення з примиренням чоловіка з Ним. В Авраамовій угоді Авраам представляв Бога, Сара його жена представляла саму угоду, а Ісаак єдиний їх син представляв „насіння". Авраамова угода видала насіння „обітниць". Закон угода, що була зроблена в Єгипті,

служила яко учитель і загороджувала і охоронювала натуральних потомків Авраама, аж коли прийшов час робити угоду через жертву. Угода через жертву була вжита для приготування „насіння” через котре мають прийти благословенства для всіх племен землі. Те „насіння”, підчас приготування, є амбасадорами Єгови на землі для голошення Його вістки. Коли угода через жертву буде вповні викінчена, тоді Бог зачне роботу примирення взагалі цілого світа через другу угоду. Всі ці угоди свідкують про доброту і славу Бога Єгови.

ГОЛОВА 9

НОВА УГОДА

ЄГОВА зробивши обітницю благословити всі племена землі можемо бути певні, що Він зробить усякі потрібні старання для благословення їх і всі Його розпорядження будуть згідні з справедливістю. Маючи на увазі примирення чоловіка з собою, Бог обіцяв зробити нову угоду з Ізраїлем і Юдею, і через котру то угоду всі люди будуть мати цагоду црийти до цілковитого примирення. Через свого пророка Він сказав: „Ось надходить час, — говорить Господь, що вчиню нову вмову з домом Ізраїлевим і з домом Юдиним. Ось який завіт учиню я в той час з домом Ізраїлевим, говорить Господь: вложу закон мій у внутро їм, і напишу його на серці їх, і буду Богом їх, а вони будуть людьми моїми.” — Еремії 31:31,33.

Вираз „нова угода” не значить, що ся угода буде новочасна, ані що її услівя будуть цілковито нові. Закон угода, яка була зроблена в Египті, служила яко типічний образ нової угоди. Ся угода називається „нова” тому, що виповнення тої угоди буде під новим розпорядженням, і вона доконає того, чого закон угода в Египті не могла доконати. Закон угода була цілковито знесена; отже нова угода не буде відновленням першої або закон угоди. Закон угода, що була зроблена в Египті, істнувала 635 років по тім, як Еремія пророкував про нову

угоду, зазначену в повисшім тексті. Се показує, що закон угода не була стара задля множиства років, ані нова угода не є новою, тому що вона не була знана перед тим, нім вона була зроблена. Напримір, Авраамова угода була зроблена 430 років перед зробленням закон угоди в Єгипті, а однак Авраамова угода не називається старою.

Павло каже, що Сара представляла Авраамову угоду, а Агара представляла закон угоду. (Галат 4:24) По смерті Сари Авраам не відновлював своїх зносин з Агарою, але взяв собі нову жінку, на імя Кетура. З Кетурою Авраам мав шість синів. Отже се учить, що Кетура представляла нову угоду в такім самім змислі як Агара представляла закон угоду в Єгипті. Сей образ також показує, що нова угода не буде відновлена, але що вона буде під цілковито новим розпорядженням.

Чому з Жидами

Чи Бог в якій будь мірі був зобовязаний робити нову угоду з Жидами? Ту угоду яку Бог зробив з Жидами в Єгипті, вони дуже часто ломали. Задля тої причини Він не був зобовязаний робити з ними нової угоди. Вони побуджували Бога до гніву сим, що часто звертались до дйавольских організацій. За се Бог сказав до Мойсея, що Він постановив був знищити Жидів. „Хутко звернули з дороги, що я заповідав їм; зробили собі лятого бичка та й поприпадали ниць перед ним, і принесли йому жертву, й

мовляють: Ось бог твій Ізраїлю, що вивів тебе з Єгипецької землі. І рече Господь Мойсейові: Бачив я людей сих; се люде затверділого серця. Іди ж від мене, щоб запалав я гнівом на їх, і щоб мені вигубити їх; тебе ж я зроблю народом великим." — 2 Мойсея 32:8-10.

Мойсей походив з лінії від Авраама. Бог міг був сотворити новий нарід з Мойсейом на чолі, і міг був увійти в угоду з тим народом і доконтати своїх замірів в такий спосіб. Та Бог не погубив Ізраїльтян. І чому Він не погубив їх? Тому що імя Єгови було замішане в сім. Він не лише дав обітницю Авраамові й його синам, але Шілог був обіцяний з покоління Юдиного. Мойсей зачав благи Бога і сказав до нього: „Чи то ж гаразд, як мовляти муть Єгипті: На лихо він вивів їх, аби повбивати в горах та повикорінювати з лица земного? Одвернись від твого гніву, та зжалься, що розлютувався на людей твоїх. Спогадай Авраама, Ісаака й Ізраїля, слуг твоїх, що їм клявся еси собою самим, словами: Намножу насіння вашого, як зір небесних, і всю цю землю, що про неї я глаголав, дам я насінню вашому і наслідувати мете її віковично." — 2 Мойсея 32:12-14.

Інші писання показують, що імя Єгови було вмішане, і тому є написано: „Не відпихай же нас задля імена твого; не зневажай престола величі твоєї; спогадай, не розривай заміру твого!" (Еремії 14:21) Бог дав своє слово і тому Його імя й слово були замішані в тій справі. Се була добра і достаточна причина чому Ізраїль не був знищений. „Ради імя мого здержував я гнів

мій, і задля слави моєї не хотів тебе вигубити.” (Ісаїї 48:9) „Та вчинив я опісля інакше, а то через ім'я моє, щоб не подати його в неславу перед народами, між котрими вони пробували, та що перед їх очима я себе явив їм, хочачи вивести їх із землі Єгипецької. Та дом Ізраїля став опір проти мене в пустині: вони не хотіли ходити в заповідях моїх і відкинули постанови мої, котрі виконуючи, чоловік жив би через них, та й суботи мої вони зневажали; і знов я був намірився вилити на них досаду мою в пустині і їх вигубити. Та й знов учинив я задля імені мого, щоб не подати його в зневагу в народів, що перед їх очима я їх вивів.” — Езекиїла 20:9,13,14.

Єгова бажав, щоб Ізраїль і всі Його сотворіння знали, що Він є єдиний правдивий Бог і що життя ніхто не може отримати лише яко ласкавий дарунок від Нього. Се можна докзати словами Його пророка: „І повиводжу вас із проміж народів, із земель, де вас порозсівано, й позбіраю вас рукою потужною й правицею простягнутою, й виливаючи на вас досаду. І зрозумієте, що я — Господь, як чинити му з вами ради імені мого, а не після ледачих доріг ваших і мерзенних учинків ваших, ти доме Ізраїля, говорить Господь Бог.” — Езекиїла 20:34,44.

Сторони До Угоди

Єгова був одною стороною при новій угоді; а хто був другою стороною? Після слів пророка Еремії, то другою стороною мали бути Юда

й Ізраїль. „Вчиню нову вмову з домом Ізраїлевим і з домом Юдиним.” Далше через свого пророка Він сказав до них: „Як судивсь я у Єгипецькій пустині з вашими батьками, так судити мусь і з вами, говорить Господь Бог. І приведу вас ув окови права мого.” — Езекиїла 20:36,37; 16:62.

Але як міг Ізраїль робити угоду з Богом, коли Ізраїль був в ворожнечі з Богом? Відповідь па се питання знаходиться в словах пророка Божого: „У ті дні, і в ті часи, говорить Господь, поприходять сини Ізраїля вкупі з синами Юдиними, а йдучи, плакати муть (з радощів) і шукати Господа Бога свого. Про дорогу до Сиону питати муть, а, обернувши туди лиця, будуть казати: Ійдіть і прилягніти до Господа завітом (умовою) вічним, що вже не забуваються.” — Еремії 50:4,5.

Завважмо, що вони мусять прийти до Сиону, щоб їм прилучитись до угоди з Єговою. Самі вони не можуть зробити угоди з Єговою. Сион є Божа організація. Ісус Христос, будучи Головою в Сионі, те імя Сион відноситься до нього більше особисто. Обидва доми, Ізраїль і Юда, будучи в ворожнечі з Богом, не були відповідні увійти в угоду з Єговою. Та сама правда відноситься до всіх людей. Тому Ізраїль мусів мати когось відповідного ділати за них, і взяти на себе відвічальність угоди і ділати прямо з Богом Єговою. Відносно сього відповідного (Посередника) Павло писав: „І так увесь Ізраїль спасеться, якож писано: Прийде з Сиону Збавитель, і одверне безбожже від Якова; і се їм

од мене завіт, коли знищить їх." — Римлян 11: 26,27.

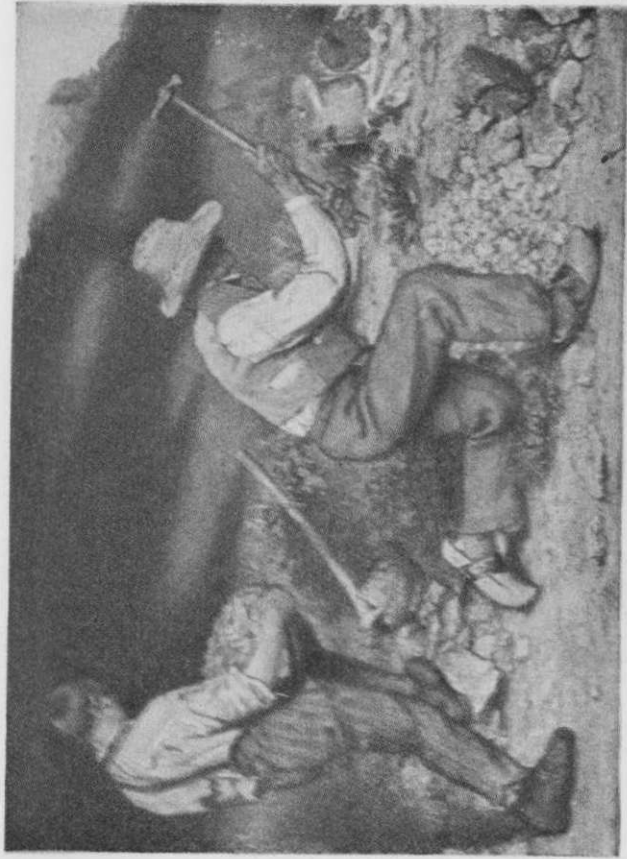
Отже Єгова є по одній стороні тої угоди, а по другій стороні ТОЇ, кого Єгова призначив ділати вкористь Ізраїля і бути представителем Його. Той представитель мусить бути відповідний здоймити всі немочі й гріхи Ізраїля. Жиди є заключені в тій жертві викупу, тому що Ісус дав сю жертву викупу за всіх. (І Тим. 2:5, 6) Ісус також відкупив Жидів від прокляття закону, прибивши закон угоди на хресті, і сим чином зніс його. Ввесь вік їх життя Жиди були в неволі, тому що вони не могли дотримати закону задля їх немочей, що доказало їм, що вони були грішниками, отже були в неволі гріха і смерті. Угода через жертву була зроблена в Йордані. Бог уважав її за укінчену від того часу.

Викупивши Жидів з неволі закону який тяжив на них, від того часу Ісус стався правильним властителем Жидів, і від тоді Він дістав право ділати для добра Ізраїля. Будучи відповідним, Єгова вибрав Його бути посередником нової угоди. Жиди навіть й нині не є відповідні увійти в угоду з Богом Єговою. Тож если ми знайдемо, що нова угода вже була зроблена, то спевнієтю, що вона не була зроблена впрост з Жидами. Писання показують, що Христос, Голова Божої організації Сиона, є Тим, що заступається за Ізраїля і через котрого Ізраїль є ввидений в ту угоду. Абстрактно сказати, нова угода є зроблена з Єговою по одній стороні а з Ісусом Хриетом по другій стороні, яко право-

сильним представителем Ізраїля, котрий складається з домів Юди й Ізраїля.

Імя Якова було переіменене на імя Ізраїль. Ізраїль був правнуком Авраама. В гармонії з своєю обітницею даної Авраамові, Бог сказав до Ізраїля: „І благословляться в тобі всі покоління землі, і у насінні твому” (1 Мойсея 28:14) Юда був сином Ізраїля, і Бог обіцяв, що з покоління Юдиного вийде Той, через котрого придуть благословеньства. „І будуть зібрані до Нього всі народи землі.” (1 Мойсея 49:10 *англ. переклад*) Ісус походив з дому Юдиного. Він є названий, „Лев з роду Юдиного”. (Одр. 5:5) Се було з поколінням Ізраїля, що Бог зробив закон-угоду. Ізраїль, Юда і всі їх потомки були несовершенними, і тому ніхто з них не міг зробити нічого досконалого. Ізраїльтяни не могли дотримати закону совершенно. Ісус дотримав закон совершенно і сповнив кожду йоту і титлу того закону. (Маттея 5:17,18; Кол. 2:14) Він вродився Жидовином під законом; і будучи потомком з роду Юдиного після тіла, і дотримавши закон совершенно, він стався правильним наслідником всіх благословеньств обіцяних Ізраїлю й Юді. Отже коли Бог сказав, що Він зробить нову угоду з Ізраїлем і Юдою, то се значить, що Він зробить її з Тим, що посідає всі права, котрі Ізраїль і Юда і їх потомки мали посідати, есліб вони були совершенно. Нова угода не могла бути зроблена з ніким лише з совершенним чоловіком Ісусом задля добра всіх людей, щоби впровадити в чин примирення людства з Богом.

„Лева там не буде, ні звір хижий на його не ступить.” (Іса. 35:9)
„Хижі звірі” представляють символічно правительствозкотрих складається Диявольська організація. Вона складається з класу людей, що були через довгий час жорстокі, лихі і гноблючі. Нічого подібного не буде на Царськiм Шляху. Той шлях буде так гладкий, що ніхто не буде потребував сноткаптя. Сторона 311.

Каменьоломи

Gustave Courbet

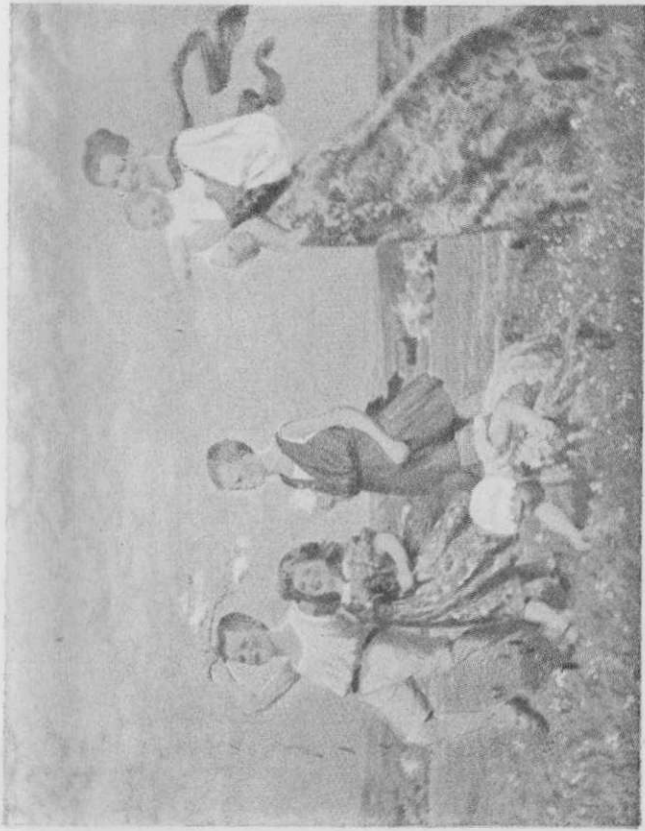

Збудження Лазара

P. P. Rubens

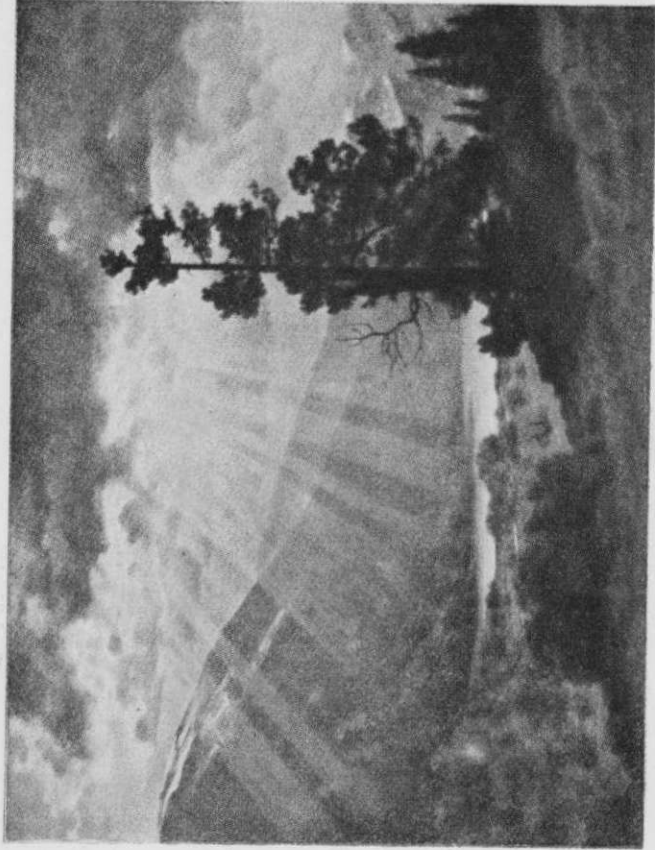
Коли сі послухні будуть подорожувати Царським Шляхом . . . вони часто будуть думати про їх внокійних кривих. . . Вони будуть молити Бога, щоб Він дозволив їм повернути назад. . . Повернення назад із пекла значить повернути із мертвих. Ісус збудив Лазара із гробу, щоб сим чинном установити віру в умах присутних, що Бог у своїм часі приверне назад мертвих. Стр. 314, 294.

Тисячу років б
назначено для ша
сланого подорожан
ня Царським Шляхом
назад до примирен
ня з Богом. В тім
часі Бог через Хри
ста, знищить всі злі
діла, котрі Сатана
накоїв в минулих ві
ках. . . . При кінці
подорожи Хри
стос, великий По
середник, викінчить
роботу нової угоди.
Послушні люди бу
дуть вповні привер
нені до совершенного
ума і тіла. . . . В тім
часі люди будуть вже
свідомі смертельних
наслідків зла. Вони
пізнають, що Бог є
добрий і ласкавий і
правдивий Приятель
чоловіка. Стр. 319.

Велика ширина
поверховності зем-
лі в тепер неплід-
ною пустинною і не-
видав жадних про-
дуктів. У своїм ча-
сі Бог зробить, що
сі неплідні пустині
покажуть Його ве-
личність і славу. . . .
Декотрі люди на-
віть тепер на стіль-
ки зрозуміли, що
чим вони більше
студіюють склади
землі й інші твор-
чі діла Бгови, то
тим більше їх по-
шана до Сотвори-
теля росте. Сторо-
ни 328, 329, 17.

Крайовид

Herman Ruodisuehi

Коли і Де Зроблена

Докази св. Письма є надто великі, що нова угода була зроблена між Єговою і Ісусом в часі заколення Ісуса яко дійсного пасхального агнця. Чотирнайцятого дня нісана, 33 р., Ісус стрінувся з учениками і їв пасхального агнця, котрого закон приписував їсти Жидам. Ісус, будучи цю-заобразовим пасхальним агнцем, що був проколений в Єгипті, мав сповнити той образ, і сповнення котрого вимагало Його життя. Ісус мусів їсти сю пасху перед тим, нім Він умер. Коли вони скінчили їсти пасхального агнця чотирнайцятого дня нісана 33 р., Ісус установив спомин своєї смерті. В той самий час Він заявив, що Його пролита кров була кровю нового завіту. „І, взявши чашу, й оддавши хвалу, подав їм, глаголючи: Пийти з неї всі; се бо єсть кров моя нового завіту, що за многих проливається на оставлення гріхів.” (Маттея 26:27,28) Слово „завіт” в тім тексті є переложене з такого самого корення слова, що означає „угода.” Тут перший раз те слово, що було переложене з грецького слова „угода”, є ужите в Новім Завіті. Сі слова сказав Ісус, і Він був єдиний відповідний чоловік на землі в тім часі зрозуміти і пояснити значіння пасхи. Ісус тут відносився до своєї власної крові, котра була пролита в той самий день. Проляття Його крові було показано в прообразі через кров пасхального агнця заколеного в Єгипті, коли то закон угода була зроблена. Слова пророка показують, що закон угода була зроблена в Єгипті: „Не такий завіт, який я з їх отцями вчинив, коли взяв був

їх за руку, щоб вивести з Єгипту; той завіт вони поламали, хоч я все зоставався їм вірним, говорить Господь." (Еремії 31:32) Той день, в котрий Ізраїль був випроваджений з Єгипту, представляв день смерті дійсного Агнця і зазначив час коли нова угода мала бути зроблена.

Павло, пишучи про установлення спомину смерті Ісусової тої самої ночі, коли Ісус мав умерти, сказав: „Так само взяв чашу по вечері глаголючи: Ся чаша єсть новий завіт у крові моїй; се робіть, скільки раз пете, на мій спомин." (1 Корн. 11:25) Павло мав власть говорити такі слова, і з його слів можна винести одиноке властиве заключення, що нова угода була тоді і там зроблена, і Ісусова кров, пролита в той день, була кровю тої угоди, що затвердила і запевнила її. Далше про се Павло сказав: „Чаша благословення, котру благословляємо, хиба не єсть общенне крові Христової? (1 Корн. 10:16) Він відносився до тої самої чаші про котру Ісус сказав, що була кровю нової угоди.

Для попертя сього заключення наводимо слова Павлові, котрі він написав пізнійше: „Завіт бо після мертвих має силу: яко ж бо нічого не стоїть, доки жив завітуючий." (До Жидів 9:17) В Ротердамовім перекладі сей текст звучить так: „Бо угода над умерлими усобами є сильна, а не є сильною, коли завітуючий жие." Знов в *Діялотах* є сказано: „Угода є сильна над умерлими жертвами."

В закон угоді, зробленій в Єгипті, Мойсей завітував за Ізраїля, і кров тої угоди була кров

пасхального агнця. Се представляло, що Мойсей мав умерти, але замість нього умер агнець. Се, що Мойсей фігурально умер на чотирнацятого нісана, було образом на дійсну смерть Ісуса на чотирнацятого нісана 33 р. Завітуючим є той, хто умре по сім, як він зробить волю або угоду. Ісус був завітуючим, і зробивши угоду, Він умер того самого дня. Єгова був другою стороною угоди, але самий Він не міг умерти. Се був чоловік в тій угоді що згодився умерти. Ось так осувається всякий сумнів що до нової угоди. Та вдійсности се Бог Єгова що дав жертву на смерть свого любого Сина, і тому Він брав участь у тій жертві. Дальше, Павло каже, що угода є затверджена над умерлою жертвою. Відповідний час на роблення нової угоди був той день, коли стара закон-угода скінчилась. Закон-угода скінчилась чотирнацятого нісана, 33 р., і в той самий день Ісус умер і в той самий день нова угода була зроблена.

Бачучи, що Ісус був дійсно завітуючою стороною за Ізраїля і цілого людства, то щоби зробити нову угоду не треба було чекати аж Ізраїль буде привернений, ані чекати до часу привернення; ані не було причини чому би кров Ісуса мала бути затримана аж до часу прославлення церкви і аж тоді ужита для роблення нової угоди. Ані не треба було чекати аж поки ціна викупу була дана і аж тоді робити угоду.

Посередник

Ясним є, що при робленню нової угоди Єгови з Ізраїлем, треба було посередника. Єгова не

міг робити, ані не робить, угоди безпосередно з жадною особою ані з народом, хто не є в повній гармонії з ним. Ісус виповів суд Єгови (проти Жидів) заявивши, що їх дім лишається пустим. Жиди відкинули Ісуса яко свого Царя. Вони не дотримали закон-угоди і знаходились в неволі гріха. Хто ж міг бути посередником для них в тій угоді? В дійсности лише Ісус, тому що Він був єдиний совершенний чоловік на землі і був вповній гармонії з Богом Єговою.

Посередник є той, що стає між відповідною а не відповідною стороною до угоди і ділає яко представитель невідповідної сторони. Се право є признане в світських організаціях. Наприклад, що дорослий чоловік бажає зробити угоду з малолітною дитиною або з малоумною особою відносно їх власности. Отже той дорослий чоловік є відповідний в очах закону робити угоду, але малоліток або недоумний чоловік не є відповідний. Тоді судовий уряд назначає третю особу, що має відповідні кваліфікації робити таку угоду і бути опікуном або посередником для невідповідної сторони. Тоді така угода мусить бути зроблена через повнодорослого мушину на одній стороні, т.є сторона, що робить угоду за себе, і той кваліфікований чоловік на другій стороні, котрий є опікуном або легальним представителем того, закого він заступається. Колиж малоліток доросте повних літ, або той недоумний прийде назад до розуму, тоді вже не треба більше посередника або опікуна, і його обовязок кінчиться.

Жиди були невідповідні до угоди, тому що

вони народились в гріху і виростили в беззаконно. (Псальма 51:5) Їх угода з Мойсейом яко посередником упала, бо вони як і Мойсей були несовершенні. Ісус зробив кінець тій закон-угоді, коли Він дав себе розпяти на хресті. Він сповнив закон-угоду і вона сталась непотрібною. Се Він доконав через свою смерть. „І для того (задля крові Христової, що очищує гріхи) Він (Ісус) посередник нового завіту, щоб, як станеться смерть, на одкуплення переступів, що були в першому завіті, прийшли докладні обітниці вічного насліддя.” (Жидів 9:14,15) Жиди були винуваті за поломання закон угоди, але кров Ісуса Христа відкупила їх від сеї вини; сим чином Ісус був приготований і уповажнений ділати як Посередник нової угоди зробленої для добра їх, як і для добра всіх людей, щоби примирити всіх послушних людей з Богом.

Яко дальший доказ, що нова угода була зроблена і що Ісус був Посередником її, наводимо слова Апостола Павла котрі він написав до церкви. Він сказав: „А приступили ви . . . до Посередника завіта нового.” (Жидів 12:22-24) В часі коли Павло писав отсі слова, Ісус вже був Посередником і угода вже була зроблена, тому що та угода мусіла бути зроблена з відповідними кваліфікаціями посередником.

Апостол Павло каже про сю угоду, що вона мала „установи служби, і святиню людську.” (Жидів 9:1) Він також сказав, що отсі річі через певний протяг часу представляли намет у пустині, і сю службу виконували священники

вибрані з Левітів. Та „в нерукотворній” святая святих, що є саме небо, то самий Ісус Христос служить. Те, що було зроблено в наметі в пустині представляло, що Ісус Христос буде робити в небесній святині. Служба Ісуса Христа є далеко краща чим та, що була зроблена в наметі. Будучи вірним аж до смерті, Він своє життя дав як ціну викупу і чинячи се, стався великою жертвою за гріх. По тім Він жертвував також і членів свого тіла, котрі з ласки Божої були взяті в угоду через жертву. Сю службу Він виконав як слуга або священник.

Щож більше Він отримав окрім своєї чудової служби? Він був назначений бути Посередником нової угоди. „Тепер же (Христос) краще знарядив служення, на скільки Він посередник кращого завіту, котрий на кращих обітницях узаконився.” (Жидів 8:6) Уснови нової угоди є Його власна пролита кров за чоловіка, і се дає обітницю кращих річей для людства чим стара угода могла дати. Слуги закон угоди повмирали і не могли спасти Ізраїля в тій угоді. Але Ісус Христос, Посередник нової угоди, може спасти їх до найвисшого степеня. Се є правда, тому що Він живе на віки і має уряд священства на віки. „Сей же через те, що пробуває іпо вік, непереходяче має священство. Тим же спасти може до кінця приходящих через Нього до Бога, будучи вічно жив, щоб посередникувати за них.” — Жидів 7:24,25.

Отже нова угода не лише була установлена на кращих обітницях, але на дорогоцінній крові

Ісуса Христа, котра обіщує, що хто буде вірувати і буде послухний, той буде жити по віки.

Порука

Се було в Йордані коли Ісус був прийнятий Отцем яко велика жертва викупу. Там Він був назначений до священничого уряду приносити жертви. Він був Священником Всевишнього Бога, отже священником по чину Мелхизедека. І там Бог дав свою поруку, що Ісус Христос буде Первосвященником повіки і що вже ніколи не буде зміни. Се було три і пів роки перед тим, нім нова угода була зроблена. В той час Ісус стався порукою або ручителем нової угоди. Завважте аргументи Павла про сю точку: „На стільки лучшого завіту стався порукою Ісус.” — Жидів 7:22.

Ісус давши жертву викупу стався порукою нової угоди, тому що Його кров є кров нової угоди. Зараз по сім, як Ісус посвятився, Єгова клявся клятьбою, що Він буде повіки священником по чину Мелхизедека. Отже через пожертвовання самого себе Він стався порукою угоди, і ще дотого клятьба Єгови зробила справу подвійно певною. Се можна показати словами Павла: „І на скільки воно не без клятьби, (ті бо священники без клятьби сталися, а Сей з клятьбою через Того, хто глаголав до Нього. Клявся Господь, і не розкався: Ти еси священник по вік, по чину Мелхизедековому).” (Жидів 7:20, 21) Ісус вже перед тим був священником по чину Мелхизедека, але тепер в часі Його посвячення Він стався Священником повіки по чину

Мелхизедека, чого не можна змінити. Через свою кров і через клятву Він стався порукою лучшої угоди. Через свого пророка Бог сказав: „Я Господь . . . поставлю тебе у завіт народам.” (Ісаїї 42:6) В першій мірі ці пророчі слова мусять відноситися до самого Ісуса. Члени тіла є також взяті в угоду через жертву і стаються частию того Слуги, але се є другорядна річ.

Отже властиве заключення здається буде, що в часі Його посвячення, Ісус стався порукою або ручителем нової угоди і що нова угода була зроблена в часі Його смерти. Позаяк вона мусила бути зроблена з Ним яко Посередником для Ізраїля і всего людства, то виходить, що Він стався Посередником нової угоди в часі Його смерти на Голгофті. Отже перед тим, нім Він пішов на Голгофту, і в той самий день, коли Він представив своїм ученикам чашу з вином, Він сказав: „Се бо єсть (представляє) кров моя нового завіту (угоди), що за многих проливається на оставлення гріхів.” (Маттея 26:28) Отже кров Ісусова була дана яко ціна викупу і в той самий час є кровю для потвердження нової угоди.

Члени Тіла Взяті

Слово „інавгурація”, котре було ужите повисше, треба розуміти, що воно значить потвердити щось і дати почин до чинности чомусь, установити, розпочати діяльність в гармонії з попереднім чином. Напідставі писання можемо напевно заключити, що коли нова угода буде установлена і зачне свою діяльність, тоді церква,

що є тіло Христове, буде мати часть в тій посередничій роботі. Але чому робити таке заключення? Тому що члени Його тіла були взяті в угоду через жертву, і були пожертвовані через Ісуса Христа яко часть жертви Його, і тому вони є в Христі. Вони співділають з Ним в служенню нової угоди.

Бог через свого пророка каже: „Часу влобленого я вислухаю тебе й в день спасення допоможу тобі; й збережу тебе, й дам тебе в завіт народам, щоб обновити землю, і спустошене наслідникам вернути.” (Ісаїї 49:8) Павло наводить ці пророчі слова і пристусовує їх до церкви. (2 Корн. 6:2) Се є доказом, що члени тіла Христового є частю того Слуги і вони, разом з Ісусом Христом, їх Головою, є дані в завіт народам, щоб обновити землю. „Обновити землю” значить, установити непохитне і справедливе правительство на землі для чоловіка. Се також доказує, що члени тіла Його будуть мати часть з їх Головою, Ісусом Христом, в зарядженню тої угоди. Павло також показує, що то пророцтво відноситься до членів тіла підчас вибирання і розвинення церкви. Протягом того часу вони є членами того Слуги і амбасадорами для Христа і мають проповідувати вість примирення. Отже вони повинні бачити, щоб сю велику ласку від Бога вони не прийняли надармо, каже апостол.

Чи писання навчають, що церква, т. є тіло Христове, не має нічого до чинення зі зробленням або запечатанням нової угоди? Члени тіла Його не мають нічого до чинення зі зробленням но-

вої угоди, задля своєї причини, що та угода була зроблена між Богом і Ісусом Христом як представителем чоловіка перед тим, нім хтось з людей був зачатий як член церкви Христової. Писання не говорять нічого про запечатання нової угоди, ані також нічого, що церква мала що небудь до чинення з сим. Відносячися знов до Павлового аргументу в листі до Жидів 9:17, апостол каже, що угода є стверджена над мертвою жертвою. Чоловік Ісус стався жертвою смерти, і своєю кровю Він ствердив угоду. Та угода стала правосильною від хвили його смерти. Вона є певна, потверджена і непорушима на віки. Отже її не треба було печатати, як се слово розуміють при виробленню документів між світськими сторонами.

Почавши в пятидесятницю, кілька день по зробленню нової угоди, люди зачали входити в угоду через жертву. Від того часу ученики були прийняті як часть жертви Христової. Те саме діялось зі всіма Християнами від того часу. Будучи занурені в Христа, їм є припоручена служба примирення і се є їх привилей як і повинність служити духу нової угоди, а іменно, голосити людям Божу вість о примиренню. Отже вони є слугами духа нової угоди, тому що дух тої угоди є примирення. — 2 Коринтян 3:5,6.

Закон угода була зроблена в Елипти. Египет є типом світа або дияволської організації. Закон угода була прообразом нової угоди. Для сеї причини нова угода була зроблена у світі, і факти показують, що вона була зроблена коли Ісус був у світі але не зі світа. Коли Ісус Хри-

стос був на землі, Він жертвував себе яко позатипічного пасхального Агнця. В той час, коли Він був заколений яко позатипічний Агнець, Ісус взяв на себе відвічальність за доброчинність тої угоди. Та угода стала правосильною в той час. Почавши від пятидесятниці, первенці були поминуті і визволені та не задля нової угоди, але задля заслуг жертви Божого Агнця, що відбирає гріхи світа.

Співучасники в Інавгурації

Члени тіла Христового будуть учасниками в установленню нової угоди як на се указують писання. Церемонія установлення закон угоди є описана такими словами апостола: „Як вирік бо Мойсей всяку заповідь по закону всім людям, то взявши крови телячої та козиної з водою та червоної вовни та гисопу покropив і саму книгу і весь народ.” (Жид. 9:19) Як тельці так і кози були жертвовані підчас тої okazji, і кровю з обидвох кроплено книгу закону і всіх людей. Се означувало, що Мойсей представляв Того, кого представляли пожертвовані звірята, а іменно, телець представляв Ісуса, а козел був образом на членів тіла його церкви. Один раз кожного року закон угода була відновлена кровю тельця і козла, котрі були пожертвовані в день примирення. Згідно із сим, телець і козел представляли ті самі особи в обидвох случаях, т. є при установленню і при відновленню угоди. Се здається представляло, що члени тіла, котрі були представлені через

козла, будуть співучасниками в установленню нової угоди.

При установленню закон угоди, Мойсей переказав людям слова Господа Бога і люди згаджувались з ними. В той самий час, і при сій нагоді, жертви були приношені через молодих людей. „І принесли молодики з між синів Ізрайлевих, і вознесли вони всепалення, і принесли телята як жертви подячні Господеві.” (2 Мойсея 24:5) Сі „молодики” зручно представляють молодих братів Ісуса, котрих Ісус взяв в угоду через жертву і котрі, будучи частю Христа, є співучасниками з Ним в установленню нової угоди. Сі молодики мабуть представляли тих молодців, про котрих згадує апостол Йоан. Вони є ті, що є цілковито посвячені Господу Богу. „Писав я вам, батьки, що ви пізнали Того, що від почину. Писав я вам, молодята, що ви сильні, і слово Боже у вас пробуває, і що подужали лукавого.” — 1 Йоана 2:14.

Священство

Слова апостола сильно попирають заключення, що священство співтоваришить з новою угодою і зі служенням її. „Мала і перша скиня установи служби, і святиню людську.” (Жидів 9:1) Людська святиня, згадана тут, мала службу звязану з собою і була типом представляючи правдиву святиню. (Жидів 9:9) Ся служба при правдивій святині і в дійснім дню поєднання починається тут на землі, тому що Ісус на землі був пожертвований. Се є знов инший до-

каз, що нова угода була зроблена при смерті Ісуса. То раніше служення при наметі в пустині указувало, що колись мала прийти божественна служба при установленню нової угоди, і що між зробленням а установленням тої угоди мине довгий протяг часу.

Знаючи, що божественна служба при наметі в пустині була образом на божественну службу при правдивім наметі, то на підставі сього образу ми можемо довідатись правдивого значіння дійсности. Раз в рік в день примирення Ізраїль заколював тельця, з кровю котрого первосвященник входив в Свята Святих і там кропив нею скиню, щоби зробити примирення за себе і свій дім. (З Мойсея 16:6) „За себе” значить за тих, з котрих складаються члени Його тіла, т. є підсвятенники. Знов вираз „за свій дім” значить за дім віруючих, в котрих є заключені всі оправдані і сплоджені духом, окрім тих, що становлять членів Його тіла, отже підсвятенників. Зробивши сю церемонію, тоді первосвященник вертав на двір, забивав козла яко жертву примирення за гріх людський і ніс його кров до Свята Святих і робив примирення за гріхи людські через кроплення кровю в такий самий спосіб в який він робив з кровю бичка. — З Мойсея 16:15.

При сім жертвованню телець представляв вилляте життя-кров самого Ісуса Христа. Знов кров козла представляла членів тіла Христового, що були взяті в угоду через жертву і сталися частию жертви Ісус-Христової. Отже в обидвох случаях була представлена головно кров

Христа, але лише козел представляв церкву Христову.

Християнська ера або доба була назначена яко час жертви, в котрім то часі вибиралися члени тіла Христового. Отже протягом того часу, яка робота була виконана відносно нової угоди? Члени тіла Христового є слугами духа нової угоди проголошуючи вість о Божім пляні відносно благословення всіх племен землі. Коли період жертви скінчиться, як се було представлено через Господнього козла, тоді, кров Христа і членів Його тіла, буде представлена і вжита, щоби зробити примирення за гріхи всіх людей. Що ж тоді має бути зроблено відносно нової угоди? Чи може знов кров буде вжита яко уснова для роблення нової угоди? Ні, нова угода була зроблена коли Ісус був на землі. То чи може кров буде ужита щоби запечатати нову угоду? Спевністю, що ні! Тому що та угода була запевнена і стверджена в часі коли вона була зроблена, і Ісус був порукою її. Ніде писання не кажуть, що та угода має бути запечатана. Що ж тоді має бути зроблено при кінці періоду жертви?

Інавгурація

Коли примирення за гріх людський буде зроблене, тоді прийде час для інавгурації (установлення) нової угоди. Закон угода була зроблена в Єгипті а установлена при горі Синай, котра представляла гору Сион. Той образ показує, що нова угода була зроблена на землі і мусить бути установлена на торі Сион, в самім небі.

Кроплення кровю для устанавлення нової угоди взяло місце в небі. (Жид. 12:24) При устанавленню закон угоди коло гори Синай Мойсей кропив кровю книгу закону і людей. „Як вирік бо Мойсей всяку заповідь по закону всім людям, то взявши крови телячої та козячої з водою та червоної вовни та гисопу, покропив і саму книгу і весь народ.” (Жидів 9:19) (Гл. 2 Мойсея 24:6-8) Книга закону представляла Божу виражену волю, тому що він диктував її. Як Мойсей читав книгу угоди Ізраїлеві, так Христос оповістить услівя нової угоди для Ізраїля і всього людства і сим чином отворить дорогу до життя.

Коли закон угода була устанавлена, в той час нарід Ізраїльський був коло гори Синай, будучи перше визволений з Египту. Коли устанавлення нової угоди буде брати місце, тоді люди будуть визволені зі світа, сатанської організації, котру представляв Египет, і будуть знаходитися в ногах гори Сион, що є гора Божа, або царство Боже, котре буде підлягати інструкції Бога.

Зібрання На Урочистости

Хто буде присутний при інавгурації нової угоди? Промовляючи до церкви, Павло каже: „А приступили ви до Сионської гори і до города Бога живого, Єрусалима небесного, і до тьми ангелів, до громади і церкви первородних, на небесах написаних, до суддів всіх, Бога, і до духів праведників звершених, і до Посередника завіта нового, Ісуса, і крови кроплення, що промовляє лучче, ніж Авелева.” (Жидів 12:22-24)

„Город Бога живого” є Його зорганізоване царство справедливости. Писання указують, що там буде присутна безчисленна громада ангелів. Протягом розвою божественного пляну, сі чисті, святі, сильні і вірні ангели, цілковито віддані Богу, виконували їх службу. Вподобалось Богу мати сих вірних істот бути присутними при інавгурації угоди, котра примирить людство з собою. Дальше Павло каже: тоді буде зібрання церкви первородних, що показує, що тоді церква вже вся буде зібрана. Там обявить свою присутність великий Бог Єгова, Суддя усіх. Там буде присутний Ісус, Посередник нової угоди, вивисшений до найвисшої позиції зараз другий по Єгові. Се показує, що Єгова і Ісус, дві відповідні сторони до угоди, будуть при сій інавгурації. В той час члени тіла Христового будуть злучені з Ним і будуть становити разом Посередника. Вони будуть Ісусовими під-священниками і ділати муть під Його розпорядженням.

А де тоді будуть Авраам, Ісаак і Яков і інші вірні герої, котрих ми називаємо старозавітні угодники? Чи будуть вони присутні при сій урочистості? Чи може треба буде перше установити нову угоду нім сі вірні устануть з мертвих? Ні, тому що велика жертва викупу, що була ужита яко офіра за гріх, є запорукою їх воскресення. Нова угода немає нічого до діла з пробудженням їх зі смерті. Сі угодники були вірні аж до кінця і отримали признання від Бога за ддя їх віри. Вірою своєю вони бачили день Христів і радувались. Павло каже: „Щоб не

без нас (церкви) осягли звершення.” (Жидів 11:40) Отже виходить, що коли церква буде зібрана, коли кождий, що був взятий в угоду через жертву скінчить свою подорож, тоді прийде час збудити старозавітних угодників. При урочистім отворенню закон угоди були присутні не лише Арон і другі священники, що були співучасниками з Мойсейом, але також і сімдесять старших мужів з Ізраїля. „І знявсь Мойсей та Арон, Надаб та Абагуй і сімдесять старших в Ізраїлі. І побачили вони Бога Ізрайлевого; а під ногами в його наче поміст із сафир плит, і мов небо само, такого сяєва. Та на вибраних синів Ізраїлевих не простір він руки своєї, і бачили вони Бога, та їли й пили.” — 2 Мойсея 24:9-11.

Сі сімдесять мужів були поважні і були названі „вибраними”, що значить, що вони були старшиною. Кого ж иншого вони могли представляти як не тих вірних угодників згаданих в Старім Завіті і апостолом Павлом в листі до Жидів? Не всі вірні угодники були з Ізраїля; декотрі з них жили перед тим, нім Ізраїль був вибраний. Отже при установленню нової угоди вони будуть представляти Ізраїльський нарід як і весь рід людський. Завважмо, що в повисшій тексті є сказано, що „вони їли й пили та бачили Бога”. Се не значить, що вони бачили своїми натуральними очима славне тіло Бога, але се значить, що вони бачили обявлення Його сили і вповні розуміли значіння його.

Описуючи сей собор, Павло каже: „До духів праведників звершених.” (Жидів 12:23) Сі

старозавітні вірні мужі були оправдані задля їх віри і льюальности до Бога. Коли жертва викупу буде представлена яко офіра за гріх людський, то щоби осунути всі правосильні немочі, в той час дух або сила життя сих праведників стане совершенна. Се є дальший доказ, що старозавітні мужі будуть присутні при установленню нової угоди. Вони не будуть в небі, а на землі, і будуть виконувати певну роботу при установленню сьої угоди.

Чудова Церемонія

При установленню закон-угоди коло Божої гори Гореб, всі тамошні церемонії були прообразом церемоніїв, які будуть відбуватися при установленню нової угоди коло гори Сион, Божої гори, або Божої організації. Про се здається не може бути сумніву. Павло прямо лучить сі дві події разом. Щодо сього, чи там буде велика і чудова церемонія, то ми лише поглянемо, що сталося коло гори Синай. В той час Єгова об'явив свою присутність у великій хмарі на горі; там був вогонь, громи, блискавиці і голос труби вельми великий. (2 Мой. 19:16) Відносячися до тої самої справи Павло каже: „До трубного гуку, і голосу мови, котрий хто чув, то благав, щоб до них не мовилося слово: (бо не видержали наказу) хоч і звір доторкнеться гори, буде каміннем побитий, або стрілою пробитим. І таке страшне було видінне, що Мойсей сказав: „Я в страсі і трепеті.” — Жидів 12:19-21.

Кого ж тоді можемо сподіватися при отворенню нової угоди? Там будуть зібрані ангели не-

бесні; там буде церква первородних. Ісус, славний Посередник з своїми підсвятими буде там; а понад усіх там буде Бог Єгова. Ніхто із них не буде видимим для людського ока, але Бог часто об'являв свою присутність через об'явлення своєї сили. Старозавітні праведники будуть там представляти обидва дома Ізраїля і все людство. Тоді всі побачуть Господа Бога заманіфестованого у хмарі, бурі і вогні, котре то об'явлення сили буде далеко в більше чудовій спосіб чим людські слова можуть описати. Тоді всі пізнають, що Єгова є великий Бог і що Ісус Христос є Царем над усею землею. Вірні угодики всі повмирали перед розп'яттям Ісуса. Де вони були протягом сих всіх століть? Духовенство навчає, що вони були в небі; але в сім, як і в много інших точках, духовенство милиться.

ГОЛОВА 10

ПОВЕРНЕННЯ З ПЕКЛА

СЛОВО ЄГОВИ, що є правда, ніде не указує, що пекло є місце свідомих мук. Сатана є отцем сих зневажаючих наук; і його ангели, духовенство, научали сих наук через століття, і сим чином зневажали добре ім'я Бога. Безсумніву, що многі з духовенства щиро вірували, що пекло є місце мук в свідомості, тому що вони були так навчені, і сього вони сумлінно научали людей. Але се, що вони були щирі в своїх переконаннях і сумлінні в навчанню людей, не значить, що вони не були агентами Сатани ворога. Сей факт, що хтось ширить брехню з щирости, не робить брехні правдою. Чоловік є слугою того, кому він служить. (Рим. 6:16) Тому що наука о вічних муках є брехня і походить від Диявола, і тому що духовенство навчає сеї науки людей, то виходить, що духовенство є слугами Диявола без ріжниці чи вони се роблять свідомо чи ні. *

Пекло не є місце але стан. Се є стан смерти, що значить стан без життя. То слово часто означає те саме, що гріб, що значить не лише місце але й стан мертвих. Зараз по сім, коли Ісус умер на хресті, Його тіло було взяте і поховане в гробі. Через три дни Ісус був мертвий.

*Тексти в котрих знаходяться слово *пекло* в уважно пояснені в книжечці підназвою „Пекло”, котру видало Міжнародне Товариство Дослідників Біблії.

Його іство або душа була в пеклі; або так сказати, Він був у стані смерті, т. е. без життя. Божий пророк сказав: „Ти не оставиш душі моєї в пеклі, і не даси твому побожному бачити зотління.” — Псальма 16:10.

В Пятидесятницю, коли Петро був помазаний святим духом, він пояснив значіння тих слів пророка і сказав: „Мужі брати, дайте говорити явно до вас про праотця Давида, що вмер і поховано його, і гріб його у нас до сього дня. Бувши пророком і знавши, що клятьбою клявсь йому Бог, що з плоду поясниці його по тілу підійме Христа сидіти на престолі його, предвидівши, глаголав про воскресення Христове, що душа Його не zostавлена в пеклі, а тіло не виділо зотління.” — Діян. Ап. 2:29-32.

Смерть не могла тримати Ісуса в гробі, тому що воля Божа була, щоб Він жив знов: „Котрого Бог воскресив, розв'язавши болесті смерті; яко ж бо не було можливо вдержати Його бути від неї.” (Діян. Апостолів 2:24) Опісля Ісус потвердив сі слова Петрові, кажучи: „Був я мертвий, і ось живу по вічні віки і маю ключі пекла і смерті.” (Одкриття 1:18) Сі слова Ісусові доказують безперечно, що у пеклі нема життя, тому що коли Він був у пеклі, то Він був мертвий, і коли Бог вивів Його з пекла, тоді Він зачав жити. Сей факт, що Він сказав, що Він посідає ключі пекла і смерті означає, що Він є одягнений в силу і власть привести тих, що є в пеклі, назад до життя і осунути наслідки смерті і привести їх до повної гармонії з Богом.

Слово „душа” означає те саме, що слово „чо-

ловік", „сотворіння" або „іство". Кожде сотворіння є душа. Душа Ісус був у пеклі, або инакше сказати, Він був без життя, в стані смерти. Бог не дозволив на зіпсуття тіла Ісусового, але спрятав його в інший спосіб. Сей факт, що Ісус пішов до пекла, є доказом, що всі душі по смерті йдуть до пекла і тому міліони людей, що помирали, є в пеклі, що значить в стані смерти. Если би пекло, як се проповідники навчають, було місцем вічних мук, тоді ані Ісус ані ніхто інший не міг би вийти з відтам. Але сей факт, що з відтам виходять, доказує, що пекло не є місце де душі є тримані вічно. Коли ми зрозуміємо, що пекло се є стан смерти, де життя не є присутне, і що Бог підвів Ісуса із мертвих, то ми можемо бачити як Бог через Ісуса зможе вивести назад всіх, що є в пеклі. Тому що Він обіцяв і одягнув Ісуса в силу і власть воскресати із мертвих, то певно Ісус се зробить. — 1 Сол. 4:14-17; Маттея 28:18.

Повернення назад із пекла значить повернути назад із мертвих. Ісус збудив Лазара із гробу, щоб сим чином установаити віру в умах тих, що були з Ним, що Бог у своїм часі приверне назад мертвих. В той то час Він сказав: „Я є воскресенне і життя", розуміючи під сим, що Бог припоручив Йому силу воскресення, щоб Він привів до життя назад тих, що померли. Іншого часу Він сказав до своїх учеників: „В гробах почують Його голос і повиходять: котрі добро робили, в воскресення життя, а котрі зло робили, в воскресення суду." — Йоана 5:28,29.

Із сих слів Ісусових можна бачити, що були

люди котрі робили добро, і були такі, що робили зло; і що добрі і злі повмирили і пішли до пекла, і що Бог у своїм часі через Ісуса Христа поверне назад добрих і лихих із пекла. Яка ж тоді різниця між добрими а лихими? і як вони всі повернуть з пекла в той самий час?

Добрі

Ніхто не належить до кляси добрих хіба що він є признаний Богом. І ніхто не може бути признаний Богом, хто не є примирений з Богом. (Рим. 5:12) Кого Бог оправдає задля його віри в пролиту кров Ісуса Христа, такий має мир з Богом і є примирений з ним. (Рим. 5:1,9; 8:33) Протягом християнської доби Бог оправдав таких, щоби вони могли бути приведені в угоду через жертву. Сі є приведені до Христа і сталися новими сотворіннями в Христі. (2 Кор. 5:17) „Тим же то тепер нема ніякого осуду тим, що в Христі Ісусі, не по тілу ходять, а по духу.” (Рим. 8:1) Отже сі слова апостола означають, що хто стався правдивим християнином і є вірний і льяяльний своєму посвяченню Богу, такий має Боже признання і є порахований до „добрих”. Про таких є написано: „Яко ж вибрав нас у Йому перед оснуванням світа, щоб бути нам і непорочними перед Ним у любови.” (Ефесян 1:4) Бути святим і непорочним в любові значить, бути цілковито відданим Божим справам, і що мотива такої діяльності мусить бути несамолюбство. Ось для таких, що є вірні аж до кінця ся обітниця є зроблена, щоб вони

колись мали славу, честь і безсмертність. — Римлян 2:7; Одкр. 2:10.

Апостол Павло був один із тих „добрих”, тому що він був примирений з Богом через кров Ісуса Христа, був прийнятий до родини Божої, помазаний духом Божим, і був Божим вірним слугою аж до смерти. Він тішився надією, що він буде мати частку у воскресенню і отримає вінець життя. Коли він скінчив свою роботу, він писав: „Мене бо вже на жертву наготовлено, і час мого відходу настав. Боротьбою доброю я боровся, дорогу скінчив, віри додержав. На останок готується мені вінець правди, котрий оддасть мені Господь того дня, правдивий суддя, і не тільки мені, та і всім хто полюбив явлення Його.” — 2 Тимотея 4:6-8.

Павло поступав в гармонії з цілковитим посвяченням Господу. Він дотримав віри і був вірний. Він отримав запевнення Божого признання, і тому він був добрий. Він отримав запевнення, що у Божім назначенім часі він буде учасником воскресення Христового. Павло знав, що він мусить умерти і йти до пекла, де Ісус колись був, і що в тім стані він мусить чекати аж до назначеного часу Господом, коли він буде знов покликаний з пекла. Хотяй слова не назначують дати воскресення, то однак вони назначують час, а іменно, при появленню Ісуса Христа. Здається, що се писання ясно учить, що появлення тут згадане відноситься до часу, коли Ісус Христос прийде до свого храму і буде брати перелік з тими, що були приведені в уго-

ду через жертву. Отже се малоб зазначити час воскресення добрих і вірних.

Правдиві і вірні послідувателі Христа є зібрані разом до Христа і становлять храм Божий. (2 Корн. 6:16) Перед тим часом, нім Господь Ісус появився в своїм храмі, всі Християни, котрі були вірні такі як Павло повмирали у вірі, і мусіли чекати в пеклі. Воскresення сих вірних, або покликання їх з пекла, і зібрання вірних на землі в стан храму, взяло місце приблизно в тім часі, коли Господь прийшов до свого храму. В іншій місці доказ є даний, що Господь прийшов до свого храму в 1918 році. Від того часу воскресення добрих і вірних Християнів бере місце в миг ока; або так сказати, в хвилі смерті переміна з людського стану на духовий бере місце. Відносно сього апостол Павло писав: „Ось тайну вам глаголю: Всі не впокоїмось, всі ж перемінимось. У хвилину, у миг ока, за останньою трубою — бо затрубить, і мертві повстають нетлінними, і ми попереміняємось. Треба бо тлінному сьому одягнутись у нетлінне, і смертному сьому одягнутись у безсмерте.” (1 Коринтян 15:51-53) Від того часу зачали сповнятися слова Ісусові: „І чув я голос з неба, що глаголав мені: напиши: Блаженні мертві, що в Христі вмирають від нині. Так глаголе Дух, щоб впокоїлись від трудів своїх; діла ж їх ідуть слідом за ними.” — Одкриття 14:13.

Всі члени тіла Христового були взяті з між людей. Вони, будучи оправдані, зачаті і помазані Єговою, є новими сотворіннями в Христі, але їх організм є даліше людський, отже підля-

гає зіпсуттю. Вони були примирені з Богом через кров Ісуса і від того часу їх несовершенність є покрита ціною Його жертви, і від того часу вони рахуються за добрих, тому що вони є у Христі. Ціле число вірних становить тіло Христове. Вони всі є одно тіло. (1 Корн. 12:12-27) Отже про цілого Христа апостол говорить як про одно тіло. „Христос” значить помазанник. Помазання взяло місце коли Ісус був на землі. Помазання членів Його тіла бере місце також коли вони є в тілі. Ісусове тіло було людське і булоб зіпсувалось, еслиб Бог не був схоронив його чудом. Всі члени його тіла підлягали зіпсуттю. Павло дає ілюстрацію, коли він каже: „Ти сієш насіння і воно псується і вмирає, а опісля з нього повстає нова рослина.” „Так і воскресенне мертвих. Сієть ся у зотлінне, устає у нетлінню. Сієть ся в безчестю, устає в славі; сієть ся в немочі, устає в силі. Сієть ся тіло душевне, устає тіло духовне; єсть тіло душевне і єсть тіло духовне. Треба бо тліному сьому одягнутись у нетлінне, і смертному сьому одягнутись у безсмерте. Як же тлінне се одягнеться в нетлінне а смертне се одягнеться в безсмерте, тоді станеть ся написане слово: Пожерта смерть побідою.” — 1 Коринтян 15:42-44, 53,54.

Члени тіла Христового є сплоджені до небесного насіння, т.є до нетлінности і безсмертности. (Якова 1:18; 1 Петра 1:1-4; 2 Петра 1:3,4) Єсли вони будуть вірні аж до смерти, то вони отримують безсмертність, що значить вінець життя. Коли вони будуть виведені з пекла, во-

ни стануть учасниками Божої природи і будуть мати часть у першій воскресенню котре є найважнійше, і вони єдині будуть посідати незотління або безсмертність, т. є над ними друга смерть ніколи не буде мати сили. „Блаженний і святий, хто має часть у першому воскресенню; над сими друга смерть не має власти, а будуть священниками Божими і Христовими, і царювати муть з Ним тисяч років.” — Одкриття 20:6.

В одинацятій голіві до Жидів є подана історія про людей котрі вірували Богу і були вірні Йому. Кождий з них мав правдиве серце; і життя їх було цілковито посвячене Богу. Сі люди мали повну віру в прихід великого Месії і в Його роботу примирення. (Жидів 11:13) Всі сі люди померли і пішли до пекла. Вони мусять повернути знов з пекла, тому що Бог обіцяв привернути їх назад в відтам. Сі люди є властиво названі героями віри або вірними угодниками, або старозавітними угодниками. Всі вони померли у вірі і вірними. Вони мали віру в воскресення і їм було обіцяно лучше воскресення. — Жидів 11:35.

Чи сі люди були „добрі” після повисше згаданих слів? Вони зробили все, що вони могли, щоби належати до кляси „добрих”. Вони мали повну віру, і серце кожного з них було посвячене Богу, і задля сього Бог почислив їх за праведних. (Римлян 4:20,22) Але в той час еще не було положеної уснови для цілковитого примирення сих людей, тому що совершенний чоловік ще не умер був за Адама. Бог є і мусить бути справедливий і також є тим, що оправдує.

Отже ціна викупу перше мусіла бути дана і представлена яко офіра за гріх; нім дорога до цілковитого примирення могла бути отворена.

Божа ціль є зробити сих людей совершенними. Для тої причини є написано: „І всі ці, одержавши свідчення вірою, не прийняли обітування, тим що Бог щось лучше про нас провидів, щоб не без нас осягли звершення.” (Жидів 11:39,40) Слово „нас” ужите тут відноситься до Христа, котрого Павло був частю. Аж поки примирення не було зроблено через Ісуса Христа сі люди не могли бути совершенними. Вони всі померли перед тим, нім жертва була дана і нім жертва за гріх була представлена. Нова угода була зроблена при смерті Ісуса. Коли жертва тіла Христового скінчиться, тоді нова угода буде установлена в небі. Отже тут здається нема причини чомуб ті старозавітні угодники не були збуджені до життя перед установленням нової угоди, щоб їм бути присутними на землі при установленню нової угоди яко видимі представителі Господа. Через се вони отримують лучше воскресення чим інші люди, так як їм було обіцяно. Чинячи всяке добро, що було в їх силі, здається, вони є заключені в клясі „добрих”, котрі будуть учасниками воскресення до життя прощо згадує Ісус.

Знов ті, що будуть становити велику громаду, будуть приведені до Христа через всеновлення. Вони не доказують своєї цілковитої вірности до їх угоди. Бог ласкаво дозволить, що вони будуть змушені перейти через велике горе Армагедону; і задля їх вірности до Бога в часі ве-

ликої недолі, вони отримують признання, котре то признання є представлене через їх одежи, що були вибілені кровю Агнца. — Одкриття 7:9-17.

Злі

Ще є одна кляса людей названа „злі”, члени котрої мусять бути приведені з пекла, тому що Ісус заявив, що вони будуть виведені з відтам. (Йоана 5:29) Хто є ся зла кляса? Всі діти Адамові родились лихими. (Римлян 5:12; Пс. 51:5) Від Адама до тепер тисячі мільйони померли і пішли до гробу, і там чекають на Божий означений час нім вони будуть пробуджені з стану смерти і вийдуть з гробу. Се мусить бути зроблено, тому що Ісус з ласки Божої закоштував смерти за кожного чоловіка, і в своїм часі кожний чоловік мусить прийти до пізнання сьої правди. — Жидів 2:9; 1 Тимотея 2:3-6.

Відносно сьої великої правди привернення людей із гробів, Сатана ворог, через своїх представителів духовенство, дальше знеславив добре ім'я Бога Єгови. Коли поспитати духовенство відносно пробудження мертвих, то вони відповідають: „В дійсности мертві не є мертві, але вони є живі. Душі злих людей мучаться в пеклі з Дияволом, і у воскресенню сі душі будуть виведені з пекла і будуть їм дані ті самі старі тіла, і в якийсь таємний спосіб вони будуть зроблені незнищемі; і тоді бідні сотворіння повернуть назад до пекла, і там будуть мучитися по віки вічні.’ В доказ сього вони наводять слова Іеусові в Йоана 5:29. Та вони повинні знати лучше. Така фальшива наука, яку вони

ширили, робить Бога потворою та бісом; і через се многі міліони віруючих були відвернені від Бога. Нехай же люди пізнають правду і радується.

Усі злі люди будуть виведені з пекла в ціли суду, так як Ісус зазначив. Судити когось значить вимірити справедливість для того, що є замішаний в тім суді. Ісус, скоштувавши смерти за всіх людей, купив усі права, які совершенний чоловік міг посідати; і Божа ціль є, що підчас суду чоловік буде поставлений в таких обставинах, що він буде міг отримати право до життя, котре було куплене для нього. Христос, яко великий Божий виконавчий урядник, є почесний і найвисший Суддя світа; і для того перед Його судещем мусять усі люди стати. (Йоана 5:22,27) Сі, що будуть співтоваришати з Ісусом в судженню людей, будуть ті вірні одиниці, що сталися членами тіла Христового. (Луки 22:30) Період суду буде тривати тисяч років. (Одкриття 20:6) Се буде справедлива проба і справедливий суд, і весь світ буде мати нагоду користати з сього.

Та ніхто не може бути поставлений на суд хто не має бодай що трохи знання о правді. Міліони поганів пішли до пекла нечувши нічого о правді Божого пляну спасення. Міліони людей в краях так званих Християнських, навіть міліони в так званих церквах Християнських, пішли до пекла з їх умами наповненими страхом і без жадного поняття о Божім ласкавім замірі взглядом чоловіка. Отже всі ті є названі „злыми” і всі сплять сном смерти, що значить

пекло. Сі всі мусять устати і бути привідені до пізнання правди, щоб вони могли стати на пробу і дістати нагоду прийняти правду, що Ісус Христос є Відкупителем чоловіка і що через нього Бог дасть спасення для всіх. Ціль проби буде, дати нагоду кожному бути примиреним з Богом, щоб він міг отримати життя. Нема іншого імя під небесами через котре можна би спастися, окрім імя Ісусового. (Діян. Ап. 4:12) Всі сі мусять бути приведені до знання правди, щоби вони були дозволені прийняти дар примирення до життя. (Римлян 5:18 ; 6: 23) Бог дав запевнення, що кождий чоловік отримає такий справедливий суд і назначив день суду для тої ціли. „Бо призначив день, в котрий судити ме вселенну правдою через Чоловіка, котрого наперед постановив, подаючи повноту всім, воскресивши Його з мертвих.” — Діян. Ап. 17:31.

Угода через жертву є майже наукінченню. Нова угода була зроблена при смерті Ісуса і незадовго буде установлена. Тоді Боже царство буде в силі ділати на землі. Тоді могутий виконавчий Урядник Бога Єгови, той хто має ключі, отворить двері пекла і смерти і введе безчесленні міліони, що знаходяться там, щоб їм дати правду і поставити їх на суд, і дасть їм повну нагоду бути примиреними з Богом і жити по віки. Тоді покажуть їм ясну і праву дорогу, якою вони мусять ходити, щоб отримати життя.

ГОЛОВА 11

ЦАРСЬКИЙ ШЛЯХ

ЄГОВА є віковичний Цар. (Еремії 10:10) Всі добрі річи походять від Нього. Він виконує свої діла через свого любого Сина, свого виконавчого Урядника або Первосвященника. Прийшов час і Єгова посадив свого Сина на престолі Його, і сказав: „Се ж я помазав царя мого над Сионом, святою горою моею.” (Псальма 2:6) Прийде час, що всі люди на землі стануть на суд. Той суд буде справедливий, тому що Єгова є великий і справедливий Суддя і сей суд Він судити ме через свого любого Сина. (Пс. 96:10-13) Усякі старання судити народи землі були зроблені Єговою; і для того нехай усі люди радуються з сього.

Сатана ворог відвернув Адама і Еву від Бога на розлогу дорогу смерти і знищення. Адамові діти приходили на світ на тій самій широкій дорозі. Товпи за товпами йшли тою дорогою знищення. На сій дорозі вони знаходили умові і тілесні терпіння. Та дорога була скроплена гіркими слезами і людською кровю несправедливо пролитою. З демонською радістю Сатана глядів на терпіння сих безчисленних мільонів, і через своїх земських агентів, духовенство і головних членів з їх отар, запустив в уми терплячого людства брехню, що се Бог є відвічальний за всі ті терпіння. Бог не перескаржав сьому, тому щоби люди у своїм часі могли навчитися

страшних наслідків гріха, і зрозуміти зло яке виходить з наслідування Сатани. У своїм часі великий і люблячий Бог вислав Ісуса, свого єдиного Сина, і через Його пожертвовання на смерть, отворив дорогу, що провадить до безсмертності. Се є вузька дорога, тому що се є дорога жертви. (Маттея 7:13,14) Діло жертви є вже майже наукінченню, і незадовго вузька дорога навіки буде зачинена. Замкнення вузької дороги значить отворення чудової дороги для повернення чоловіка до повного примирення з Богом.

Тою чудовою дорогою є Царський Шлях, котрий буде отворений для користи чоловіка. Много століть тому назад великий Бог Єгова постарався о той шлях, і тому він властиво називається Царським Шляхом. Дивлячись на час коли Він зачне судити множество людей на землі, Єгова велів своєму пророкові написати: „І повстане там дорога, а тая дорога назветься дорогою святою; не ходити ме шляхом тим ні один нечистивий — він їм одним буде служити; хто ходити ме тим шляхом, той не зблукаєсь, хоча б і як був недоумний.” — Ісаїї 35:8.

Вірою правдиві послідувателі Христа можуть тепер бачити той великий шлях. Є се величезна висипана гребля Богом Єговою, щоб вигнанці могли вернутись до Нього. Се є проста дорога котра провадить дітей людських, ба навіть самого Адама, до примирення з Богом. Погляньте на той шлях! Він провадить долиною через надзвичайну красоту. Наполудне є велика гора і на північ велика гора; а між тими горами де-

жить вельми велика долина. Вдійсности се є одна гора з розділними верхами на полудень і на північ. Полудневий верх тої гори є покритий всезеленими кедрами, що є символом вічного життя. На півночі верх тої гори сягає понад хмари, указуючи сотворінню на предвічного Бога. Її взнеслість, красоту і високість не можна уподобити до нічого иншого. Гора ся є тиха й ясна і все твориво стоїть вжасі перед могутністю Її. Вона говорить про вічність. Се є Єговава гора миру. Вона представляє царство Всевишнього. — Захарії 14:4.

Дивлячись на ту долину вона виглядає неначе велике горло в горі, тому що верхи тої гори не розходяться широко. Але долина ся є так широка і велика і її красота є так чудова, що жадні людські слова описати не можуть. Се є долина миру і доброї волі. Се є долина благословеньств. Через сю чудову долину від сходу до заходу є збудований Царський Шлях. Сей чудовий шлях поступенно взноситься до гори, але хто ходить обережно ним, той не має трудностей. Світло освічує ту долину всякого часу; вона ніколи не є темна. То світло також освічує той шлях і робить його ясным. Але що се за чудове світло, що освічує ту долину і шлях? Те світло не походить від сонця ані від місяця ані звїзд. То світло є приємне, лагідне і спокійне. Ясність його чим раз збільшується від самого початку того шляху, а при самім кінці то світло є вельми ясне і красне. Що ж є то світло? То світло се слава Бога Єгови і Його любого Сина. „І не буде світла в той день, сві-

тила наче позникають. І се буде єдиний день, звісний тільки Господу; ні то день, ні то ніч; тільки надвечір розвидніється." — Захарії 14: 6,7; Одкриття 21:23.

Велике зворушення елементів, яке станеться при інавгурації нової угоди, даючи доказ присутності і сили Всемогучого Бога, нарешті скінчиться. Трясення неба й землі перестане. (Жидів 12:25,26) Велика буря й хуртовина перейде й море нарешті втихомириться. Так і написано: „Він переминює хуртовину на тишину, і філі втихомирились." — Пс. 107:29.

Тоді люди всіх народностей спізнають, що Єгова є Бог і що Його любий Син є Царем над всією землею. Вони спізнають, що Господь утихомирив бурю і хуртовину і постарався о благословенства для людей. І ось премножество народу зберуться при вході тої долини благословенств. О, що за страшенно знищена товпа народу се буде! Всі вони нуждарі, що стоять там і пильно чекають на інструкції, щоб їм увійти. Вони перейшли через великий час горя і бачили землю покриту трупами. Вони чули стогін пастерів і головних з їх отар, через кого вони були гноблені. (Еремії 25:31-36) Тепер вони знають, що Бог виступив в обороні пригнобленого простого народу. На їх лицах є вираз жалю і великого терпіння. Їх одежа є замурана. Вони не перестали ховати своїх мертвих, але утікали від страшної сцени, і тепер вони чекають на поміч. Час на воскресення мертвих ще не прийшов, тому що ті, що пережили час горя і бажають життя, мусять мати

першу нагоду. (2 Тим. 4:1) Із цього страшного досвіду вони навчилися, що їх поміч мусить прийти від Господа.

Шукати Муть Сиона

Сион є Божа організація. Ті, що є вповні примирені з Богом і приведені до Христа є частю Божої організації, котрої Ісус є Головою. Божа ціль є, що у своїм часі Він збере разом всіх послужних до Христа. (Ефесян 1:10) Та велика товпа, що стоїть при вході Царського Шляху, складається цілковито з грішників. Та нім вони будуть прийняті на ту дорогу, вони мусять отримати певні поучення щодо закону після якого вони мусять поступати. Хто ж дасть їм сі поучення, сій громаді нуждарів, сим потомкам нуждаря Адама?

Авраам, Ісаак, Яків і інші вірні мужі згадані в одинацятій голові в посланню до Жидів будуть виведені з пекла. Вони є цілковито примиренні з Богом, і тому встануть совершенними. Сій вірній громаді мужів буде даний привилей научати людей. Се правда, що вони є також потомками нуждаря Адама, котрий колись був князем; але сі мужі задля їх вірности до Бога, і тому що вони є примирені через кров Ісуса, встануть совершенні. Вони будуть князями. Вже більше вони не називати муться отцями Ізраїля; вони отримали висшу позицію. „На місці батьків твоїх будуть (вони) сини твої зробиш їх князями по цілій землі.” (Псальма 45:16) Господь поставить сих князів яко учителів для людей, і вони будуть научати їх про

Царських Шлях і як ним ходити. Кожда громада сих замураних нуждарів, коли вступить на той шлях, дістане поучення правди.

Нова угода була зроблена для користи грішників і буде установлена, щоби привести чоловіка до примирення з Богом. Та угода буде містити у собі статут законів, приказуючи людям робити то, що добре, а забороняти не робити то, що зле. „Не про праведника закон положений, а про беззаконника та непокірних, нечистивих та грішних, неправедних та скверних, про убійців батька й матери, про душогубців.” (1 Тимотея 1:9) Ті люди, що чекати муть увійти на той шлях, се буде грішна кляса. Але тепер вони дістануться під правдивого Провідника, і вже не буде причини помилятися щодо правдивої дороги. В такім стані чекання вони будуть шукати дороги до Сиону. „У ті дні, і в ті часи, говорить Господь, поприходять сини Ізраїля вкупі з синами Юдиними, а йдучи, плакати муть (зрадошів) і шукати Господа, Бога свого. Про дорогу до Сиону питати муть, а обернувши туди лиця, будуть казати: Ідїть і прилягніте до Господа завітом (умовою) вічним, що вже не забудеться.” — Еремії 50:4,5.

Коли люди вступлять на Царський Шлях, тоді вірні князі будуть пояснювати їм Божий закон, котрий то закон буде нової угоди. „І підуть многі народи й скажуть: Ходїть, вийдемо на гору Господню, в дом Бога Якового, а він покаже нам свої дороги, й будемо ходити стежками його, бо з Сиону вийде закон, і слово Господне — з Єрусалиму.” (Ісаїї 2:3) Закон Бо-

жий буде оголошений через Христа, Царя і Голову Сиона, і через своїх агентів, князів на землі і представителів нової угоди, що є новий Єрусалим.

Людям, що будуть шукати Бога, скажуть, що Царський Шлях є для очищення нуждарів, щоб зробити їх чистими і сильними, і що ніхто нечистий не буде міг йти тим шляхом. Вони мусять очистити своє тіло і ум і навчитися робити то, що є добре. В такий лиш спосіб їм буде дозволено поступати вперед тим шляхом. Святість значить бути цілковито і всеціло посвяченим Богу; отже ті, що будуть поступати тим шляхом, мусять несамолюбно віддати себе Богу і навчитися бути послухними законам, які Христос дасть їм через своїх представителів. „Тая дорога назветься дорогою святою; не ходити ме шляхом тим ні один нечистивий.” (Ісаїї 35:8) Великий Бог вселенної постарався о дорогу для чоловіка, щоб він міг повернути до нього. Чинячи се, Бог дав взірець цілковитого несамолюбства, що є любов.

Бідним і нужденним родом людським товкли як не до стовпа то до паля. Люди були ошукані Дияволом і його учителями, котрі мильно представляли їм Бога. Але ся зводнича робота Сатани і його земських представителів мусить прийти до кінця. Бог обіцяв, що нім Царський Шлях буде отворений для людей, то Диявол буде злапаний, звязаний і увязнений, щоб він не зводив більше народів протягом великого суднього дня. (Одкриття 20:1-3) Духовеньству, котре пророк називає „німі пси” і котрі в ин-

шім місці є названі також „псами” (Одрк. 22:15), не буде дозволено ошукувати людей більше. Всі чарівники (учителі фальшивих наук), і розпусники (ті, що помішали науки з диявольською організацією і потім продавали сю невластиву річ людям (Еремії 2:23, 25); душегубці (ті що ненавидять своїх братів, що проповідують правду — 1 Йоана 3:15); і всі ідолослужителі (що поклоняються образам і приносять жертви Дияволу, і рівночасно називають себе представителями Господа — 1 Коринтян 10:21); ті що люблять і голосять Сатанські брехні, всі вони будуть знаходитися поза межами Божої ласки. Бог не дозволить їм ставити перепони людям на Царськiм Шляху. (Одркриття 22:15) Нікому із них не буде дозволено загородити дорогу для тих, що будуть бажати прийти до Бога через Христа і жити

Для дальшого попертя Божий пророк каже: „Лева там не буде, ні звір хижий на його не ступить; ні, він там не знайдеться; ходити ним будуть — самі лиш спасені.” (Ісаїї 35:9) Лев є символом Диявола. (1 Петра 5:8) „Хижі звірі” представляють символічно правительства з котрих складається диявольська організація. Вона складається з кляси людей, що були через довгий час жорстокі, лихі і гноблочи. Нічого подібного не буде на Царськiм Шляху. Той шлях буде так гладкий, що ніхто не буде потребував спотикатися.

Бог ласкаво постарався, що кождий чесний чоловік, що буде бажав пізнати Його і служити Йому, буде міг вступити на ту велику дорогу.

Навіть якщо чоловік був лукавий, але одвернеться від свого беззаконня і буде бажати чинити добро, то йому буде помагати великий Посередник, Христос. „Коли ж безбожник навернеться од безбожності своєї, що її коїв, та чинить суд і правду, то він навертає свою душу до життя. Він нарозумився і відвернувся од усіх своїх ледачих учинків; тим і зостанеться живим, не вмере.” — Езекіїла 18:27,28.

Очевидно декотрі з духовенства є більше винуваті чим другі. Декотрі з них заперечують Бога і Ісуса Христа цілковито, а декотрі кажуть, що вони вірують у головні правди св. Письма. Писання указують, що хто буде стидатися того, що він навчав проти Господа і буде шукати прощення, такому буде дозволено ступати тою святою дорогою і бути очищеним. Слово „Пророк”, після писання, значить учитель, отже відноситься до духовенства. „І соромити муться пророки (проповідники) видава свого, пророкуючи (коли то він мильно представляв Господа), й не будуть уже вдягати волосяної гуні, щоб обманювати людей (вони не будуть обертати своїх комірв або одягатись в інші одежи, щоб показати своє заняття), а казати ме кождий: Я не пророк (проповідник), я такий собі, що пораю землю, бо з самого малку придбав мене собі рабом. І як питає в його хто: Що ж се в тебе за рани на руках? (в тебе руки не такі як в рільника), то він відкаже: Се мене бито в домі люблячих мене.” — Захарія 13:4-6.

Чи той, що ступить на той шлях буде йти ним аж до кінця, то се буде залежати чи він щиро

буде бажати чинити добро. Вступивши на той шлях, він пізнає, що він мусить очистити себе фізично, морально і умово. Від нього буде вимагатися точного послушецтва до закону. Він буде міг бути послухним, если він буде старатися. Там ніхто не буде впливати на нього, щоб він не був послухним. Заслуги жертви викупу Христа будуть отворені для всіх. Если чоловік прийме сі заслуги напідставі услівев поставлених йому, тоді його гріхи, які він наслідив, будуть прощені йому. „І гріхів їх і беззаконня їх не споминати му вже.” (Жид. 10:17, 18) Однак если він добровільно поломить закон, то він буде караний. Здається, що писання ясно указують, що Господь дасть йому сто років часу доказати чи він буде або не буде старатися чинити добро. Если він уперто буде чинити зло, тоді він умре і останеться мертвим навіки. „Там не буде немовлятка ні старця, щоб не дожив повного віку свого; бо й століток вмірати ме молодиком; хиба грішник хоч би й століток, вмірати ме в проклоні.” (Ісаїї 65:20) Люди поступаючи Царським Шляхом, будуть вчитися, що вони мусять бути послухні Христу. „Мойсей бо до отців промовляв: Що пророка підійме вам Господь Бог ваш із братів ваших, як мене. Сього слухайте у всьому, що глаголати ме вам. Буде ж, що всяка душа котра не слухати ме пророка того, погубиться з народу.” — Діян. 3:22,23.

Усі люди будуть під цілковитою контролею Ісуса, великого Судді і Царя, котрого назначив Єгова. Ті, що не будуть послухні, ті не будуть

жити і ніколи не дістануться до кінця Царського Шляху. „Та душа, що грішить, та й умерти мусить. Син за вину батькову не буде одвічати, а батько не буде двигати вини синові. Праведність праведного зостанеться на йому, та й безбожність безбожного на йому буде.” — Езек. 18:20.

Ті, що будуть жити на землі, коли нова угода увійде в силу, будуть перші, що будуть мати нагоду прийняти благословеньства Царського Шляху. Тоді прийде час для тих, що сплять в поросі земному і вони пробудяться і вийдуть. (Даніїла 12:2) Підчас коли сі послухні будуть подорожувати Царським Шляхом і приймати муть благословеньства які Господь ласкаво постарався для них, то вони часто будуть думати про своїх впокійних кривих. Вони будуть бажати, щоб їх олюблені повернули і тишилися благословеньствами які вони мають. Вони будуть молити Господа, щоб Він дозволив їм повернути назад. Господь ласкаво відповість на їх молитви, яко ж бо написано: „І буде так, що перш ніж вони до мене покликнуть, я озвуся; вони ще промовляти муть, а я вже вислухаю.” — Ісаїї 65:24.

Писання не відкривають порядку в яким Господь буде збуджувати мертвих. Думка була піддана, що ті, що померли найпізнійше, ті будуть вставати найперше. Для попертя сього заключення, вони наводили слова Ісусові, іменно: „Многі ж перві будуть останні, а останні перві.” (Марка 10:31) Але сі слова заледво чи можна пристосувати в тім змислі. Однак се виглядає бути розумним, що Господь буде при-

вертати мертвих назад до життя в противнім порядку, в яким вони йшли до гробу. Писання показують, що Бог почує молитви живих і послушних людей. Задля тої причини можна сподіватись, що живучі тоді будуть молитися о повернення тих, що будуть найблизші їм, т. е кривих.

Але в котрім часі встане Адам, то тільки самий Господь знає. Можливо, що зараз зпочатку, а можливо аж при кінці періоду реституції. Коли великий шлях отвориться, тоді Авель буде вже присутний яко один із князів. Знаючи, що його отець Адам був колись князем і як він стався жебраком, Авель можливо буде бажати розказати свому отцю про Божу ласкаву доброту і як Він постарався о викуп і визволення і як тепер Адам може бути повернений до своєї слави. Авель також буде бажати розказати своїй матері Еві, що Диявол, котрий ошукав її, не може ошукати її тепер, тому що він є звязаний. Напевно се буде велика радість для князя Авеля научити і допомогти свому старому отцю і матері подорожувати Царським Шляхом, і бачити їх, як вони будуть підноситися до давного стану і своїми серцями зверненими цілковито до Бога, і бути поверненими назад до днів їх молодости. Бог може збудить їх задля щирої молитви сього вірного князя. Ми знаємо, що в Божім назначенім часі Христос збудить Адама і Еву з їх гробів, тому що Він заявив, що всі повиходять, і ті, що будуть послушні, будуть жити. (Йоана 5:25) Адам і його діти мусять дістати сей великий привилей, то-

му що кров Ісусова, пролита яко викуп за всіх, є запевненням сього.

Мертві повернуть з ворожої землі, т. є з пекла. (Еремії 31:15-17) І як вони будуть поступати вперед Царським Шляхом і пізнають Божу ласкаву провізію для них, тоді вони вибухнуть піснею хвалення, і заспівають: „Ми подорожували до Сиону, города Бога нашого. Він купив нас собі дорогоцінною кров'ю свого Сина.' Тоді вони забудуть про свої воздыхання і слези гіркоти. „Вернуться визволені Господом; із радісними піснями прийдуть на Сион; і радість вічна буде над головами в їх; радости й веселощі знайдуть вони, а смуток і воздыхання від них віддалиться.” — Ісаїї 35:10.

Нова угода принесе користь для кожного чоловіка хто буде послушний законі. Ціль ської угоди є примирити чоловіка з Богом. Наслідки тої угоди будуть примирення з Богом всіх, що будуть послушні. Протягом довгої темної ночі Сатанського царювання самолюбство контролювало людьми. На Царським Шляху обставини будуть як раз противні. Наслідки нової угоди будуть, що людські серця стануть ласкавими. Ті що будуть робити поступ на великім шляху, будуть старатися чинити добро один одному і славити Бога. „І дам їм одно серце й вложу в них нового духа; й вийму з їх тіла серце камяне, а дам їм тілесне, щоб ходили вони в заповідях моїх, та певнили постанови мої, і будуть вони моїм народом, а я буду їх Богом.” — Езекиїла 11:19,20.

Нова угода буде совершенна, тому що її По-

середник, Христос, є совершенний, і тому що Він має неограничену силу помочи всім, що бажати муть бути благословенними. Коли так люди будуть старатися бути послухними закону написаному в угоді, тоді Бог через Христа буде виписувати свій закон в їх умах і серцях. „Давши закони мої в думки їх, і на серцях їх напишу їх, і буду їм Бог, а вони будуть мені народ. І не вчити ме кожен ближнього свого, і кожен брата свого, говорячи: Познай Господа; бо всі знати муть мене від малого та й до великого між ними.” — Жидів 8:10,11.

Коли Божий справедливий закон для чоловіка буде написаний на умі і серцю чоловіка, тоді вже чоловік не буде потребувати законів написаних на папері або на каменях. Тоді чоловік не буде самолюбний і буде жити в мирі і після правди і справедливости. Тоді на правду можна буде сказати: „Стрінулась ласка і правда; справедливість і мир поцілувались. Зійде правда на землю, а справедливість буде дивитись з неба.” (Псальма 85:10,11) „І ділом правди буде мир, а правосуд зродить — спокій й безпеку повіки. Тоді народ мій жити ме в пробутку мира і в осадах безпечних та в спокійних займищах щасливих.” — Ісаї 32:17,18.

Задля вірних отців (Авраама і інших) Жиди отримають першу нагоду бути благословенними. (Римлян 11:28) І всі не-Жиди, т. є всі народи землі будуть шукати Господа, щоб Він їх благословив так як обіцяв. Вони будуть спішити до великого шляху, щоб їм навчитись ходити в святости і щоб їм статися частю Божої

святої організації. „І будуть приходити осадники одного міста до осадників другого та казати: Ось, ходімо туди, помолимося перед лицем Господнім й шукати ласки в Господа сил небесних; і скажуть ті: піду й я. І приходити муть многі племена й сильні народи шукати Господа Саваота в Єрусалимі й благати Господа.” — Захарії 8:21,22.

Ті, що не будуть шукати Господа, щоб пізнати його і бути послухним Йому, ті не отримають благословеньств. Обіцяні благословеньства є символічно представлені через дощ, котрий буде падати лише на тих, що будуть послухні. (Захарія 14:16-19) Се є правда, тому що нема іншого імени під небом через котре чоловік міг би спастися і був благословенним, лише через імя Христове. — Діян. 4:12.

Бог сотворив польові звіря і птиці в повітрі для утіхи чоловіка і хотів, щоб совершенний чоловік мав царство над ними і був приятелем їх. Та задля гріху вони настрашилися чоловіка і відступили від нього. Коли люди будуть подорожувати Царським Шляхом назад до щастя і Бога, тоді великий і люблячий Сотворитель поверне звіря назад до гармонії з чоловіком. „І вчиню тоді вмову задля них із звірями польовими, з птаством під небом і всім тим, що човгає по землі; й закину луки та мечі й війну з землі; й дам їм жити безпечно.” — Осії 2:18.

Віруючи в Слово Боже, тепер в уяві споглянь на ту щасливу товпу на тім великим шляху! Ось вовк і ягня, леопарда і козеня, теля і лев всі йдуть в мирі разом, а мала дитина провадить

їх. Корова і медвідь пасуться разом, а їх маленькі бавити муться побіч. Жайворонок і соловій разом з людьми будуть весело співати. Нічому і нікому не буде дозволено шкодити в долині благословеньств, що лежить при горі Божій. — Ісаїї 11:6-9.

Тисячу років є назначено для щасливого подорожування Царським Шляхом назад до примирення з Богом. В тім часі Бог через Христа знищить всі злі діла, котрі Сатана накоїв в минулих віках. Йдучи тою дорогою декотрі не схотять бути послужні і впадуть і помруть. Однак ніхто не буде жалувати за ними, тому що хто не схоче оцінити доброти Божої, той ніколи не може бути благословеньством для нікого, ані славою для Господа, і тому такий не буде варта слезей і смутку. При кінці подорожи Христос, великий Посередник, викінчить роботу нової угоди. Послужні люди будуть вповні привернені до совершенного ума і тіла. Але питання вирене, Чи ті люди навіки будуть послужні Богу? Писання відкривають, що Божий замір є дати вічне життя чоловіку лише по повній пробі льяальности. Очевидно, для тої цілі, щоби випробувати їх, Бог увільнить Сатану з вязниці його на короткий час. В тім часі люди будуть вже свідомі смертельних наслідків зла. Вони пізнають, що Бог є добрий і ласкавий і правдивий Приятель чоловіка.

Тоді буде поставлене виразне питання: Кому ти бажаєш служити, Єгові чи Сатані? Декотрі, що їх серця не будуть цілковито віддані Господу будуть думати, що Диявол мусить бути дуже

великий і сильний, і сей факт, що Бог випустить його, дасть їм до думання, що Він не може знищити його, і через се прилучаться до Диявола. Бог дозволить їм вибрати собі що схотять. Сим вони докажуть свою невірність. Тоді появиться сила Божа з неба і Бог вогнем знищить Сатану, Диявола і всіх, що підуть за ним. „І коли скінчиться тисяч років, буде випущений Сатана з темниці своєї, і вийде зводити народи на чотирох краях світа, Гога і Магога, і збирати їх на війну, котрих число як пісок морський. І вийшли на ширину землі, і обступили табор святих і город любий; і зійшов огонь від Бога з неба, і пожер їх.” (Одкриття 20:7-9) Ісус Христос, великий Первосвященник Єгови і Екзекутор, виконає сей суд і знищить Сатану. — Жидів 2:14.

Чи Адам буде між тими, що будуть вповні привернені до совершенства і буде жити по віки? Если він буде послушний до услівів нової угоди то він буде привернений. Если він буде вірний Богу в останній пробі, то він буде жити навіки. Та сама правда відноситься до Еви і до всіх їх дітей, що будуть вірні Богу. Чи Адам буде вірний Богу, жадний чоловік сього не може предвидіти. Він буде вповні примирений з Богом, і чи він буде жити вічно, буде залежати від його послушеньства. Ми знаємо, що наслідки суду обявлять, що Бог є справедливий і що Він постарався о найбільшу зі всіх жертв, щоб Він міг оправдати своє грішне сотворіння. По знищенню Сатани і тих, що полюбили його дороги, на землі лишиться совершенний рід люд-

ських істот, котрі будуть все-ціло і цілковито примирені з Богом і будуть вповній гармонії з Ним. Тоді чоловік скінчить свою подорож на великім шляху і „надвечір розвидніється.” — Захарії 14:7.

ГОЛОВА 12

ДЛЯ СЛАВИ ЙОГО

ЄГОВА сотворив землю для чоловіка а чоловіка для землі. (Ісаїї 45:12,18) „Достоен еси, Господи, прийняти славу і честь і силу; Ти бо сотворив еси усе, і волею Твоею (усе) єсть, і сотворено.” — Одкриття 4:11.

Чоловік може отримати правдиве щастя лише тоді, коли він є в мирі і в повній гармонії з своїм Сотворителем. Через примирення чоловіка з собою, Бог зробить своє сотворіння щасливим навіки. Богу Єгові належить ся усяка честь і слава.

Бог сотворив чоловіка у свій образ і подобиє. Чоловік загубив той образ, тому що він послухав Диявола радше чим Бога. Всемогущий міг був знищити Сатану зараз, і у своїм часі відкупити чоловіка і повернути його, або міг був сотворити інший рід. Та Божа мудрість покермувала в інший напрям. Його імя було замішане в тім чині, тому що чоловік був його сотворінням і звернув з дороги праведности. Бог замірив научити не лише чоловіка але усі свої розумні сотворіння, що Він, Єгова, є єдиний правдивий Бог і що життя і щастя може прийти лише для тих, що є в гармонії з Ним. Він дозволив Сатані йти до крайности його злоби, дозволив усім людям навчитися повної і цілковитої лекції з нещасних наслідків гріху, показати чоловіку свою велику любов і доброту і че-

рез се поручити свою любов чоловіку, і, коли чоловік навчиться потрібної лекції, тоді привести його назад до повної гармонії з собою.

Ось так Бог об'явив, що Його справедливість, мудрість, любов і сила все ділають в гармонії. Усі ці великі діла Він не виконує примусом, але свої заміри він виконує через угоди зі своїм сотворінням. Він запрошує їх увійти з Ним в угоду і тоді об'являє їм свою любов і доброту, свою величність, свою силу і мудрість. Його довготерпеливість і милосерде є все явні і вповній гармонії з справедливістю. Ріжними поясненнями та образами Він навчає тих, що пильно шукають пізнати дорогу до життя.

Зв'язь Між Угодами

Єгова приказав Мойсейові зробити святі одяжі в котрі одягались первосвященники до служби в наметі. Ці одяжі представляли зв'язь між Божими угодами, які Бог зробив для примирення чоловіка з собою. „І зроблять вони наплічника із золота й блавату, пурпуру й кармазину і з нитяного полотна майстерним робом тканого. У його мають бути на обох кінцях його два нарамнини до зв'язання, щоб так був зв'язаний. І пояс у наплічника, що буде на йому, буде такої ж роботи, одної зним ткани: із золота й блавату, пурпуру й кармазину, і з тонкого нитяного полотна. І візьмеш два ониксових каменів та й повіризуєш на їх імена синів Ізраїлевих: Шість імен їх на одному камені, і шість других імен на другому камені, по черзі народження їх.” — 2 Мойсея 28:6-10.

На означених okazіях первосвященик одягався в сі ризи слави, і на своїй голові мав бляшку з щирого золота з вирізаною печаткою на ній: „СВЯТІСТЬ ЄГОВИ”. Обидві часті наплічника були звязані разом двома нарамниками і спочивали на раменах первосвященика. Він також мав на собі нагрудника судового зробленого з того самого матеріялу як і наплічник, на котрім було дванайцять дорогих камінів вложених в золоті. „І зробиш нагрудника судового робом майстерським, таким робом, як наплічника зробиш його: із золота, блавату й пурпуру та кармазину, та тонкої нитяної тканини зробиш його. Четверо кутний буде він, двоїстий, пядь завдожки і пядь завширшки. І понасаджуеш на йому оправлене каміння, чотири ряди каміння; один ряд; Сардій, топаз і смарагд, ряд первий; А другий ряд: Гранат, сафір і диямент; А ряд третій: Опаль, ахат і аметист; А четвертий ряд: Хризоліт і онікс і яспіс; оправлені в золото будуть вони в своїх кубельцях. І будуть камені по іменям синів Ізраїлевих, дванайцять по іменам їх; вирізані як печатка, кожен з імям своїм буде, по дванайцяти поколінням.” — 2 Мойсея 28: 15-21.

Три великі угоди є зроблені відносно примирення чоловіка з Богом. Всі ці угоди є положені на плечі любого Сина Божого, котрий є „Священиком Всевишнього.” Сі прекрасні річи є образом на більше славні річи, які мають бути відкриті в будуччині. Закон угода служила яко учитель, і тому має посередну стичність з примиренням чоловіка. Здається, що той

образ пояснює як слідує: Передна часть наплічника символічно представляє Авраамову угоду; нагрудник на котрому міститься дванацять дорогоцінних каменів на котрих є написані дванацять поколінь, символічно представляє угоду через жертву, позаяк вони є звершені через жертву; задна часть наплічника, котра висіла на раменах первосвященника і була привязана до передної части, зручно є символом нової угоди. Ісус, Священник Всевишнього Бога, є тим осередком на котрім ті угоди спочивають.

Колись думали, що нагрудник представляв закон угоду, однак се заключення не є в гармонії з фактами. Закон угода не видала нічого гарного. Дванацять дорогоцінних каменів красше представляють ціле число членів тіла Христового, про котрих є сказано, що вони є вибрані з дванацяти поколінь. (Одкриття 7:4-8) Ісус Христос, великий Первосвященник і Голова членів свого тіла, є вельми прекрасний. Йому припоручено всякий суд на небі і на землі. Члени його тіла будуть співтоваришати йому в часі судження. (Йоана 5:22; Маттея 19:28) Вони разом становлять храм Божий, ту славу урядову організацію названу Сион, через котру Бог ділає з своїм народом.

Інші Образи

Коли Ісаак народився, Авраам вже був около сто років старий а Сара около девятьдесять років стара. Писання говорить про них, що вони тоді були „помертвілі”. Отже Ісаак був дитиною обітниці через віру. (Галат 4:23) Авраам

ще жив сімдесять п'ять літ по народженню Ісаака, а Сара жила трицять сім років потім. По смерті Сари, Авраам оженився з Хетурою. В той час Авраам був около 140 років старий. З Хетурою Авраам мав шість синів. (1 Мойсея 25:1-4) Отже если Авраам був „помертвілим” коли Ісаак був сплоджений, то те саме муситься сказати про нього і сорок років пізніше. На підставі сього мусимо заключити, що без Божої сили ті шість синів Авраама з Хетурою ніколи не булиб жили. Бачучи, що Хетура представляла нову угоду, тут можна сказати, що ті, що стануться потомками нової угоди, будуть „помертвілими”, але Бог своєю чудотворною силою через Христа зробить їх живими.

З Агарою Авраам мав одного сина; і сей син з шістьома Хетуринами, разом становили сім, що є символом цілоти. Авраам наділив подарунками тих сімох синів і відослав їх до східного краю Канаан, а Ісаака зробив наслідником всего свого майна. (Мой. 25:1-6) Ізмаїль, син Агари, представляв Ізраїлський нарід. (Гал. 4:24) Ті шість синів Хетури красно представляють поганські народи або не-Жиди. Отже сім синів, що прийняли благословеньства від Авраама, представляли всіх тих, що отримують благословеньства під услів'ями нової угоди.

Розпорядивши своїми сімома синами, Авраам умер. Се здається представляє, що коли благословеньства під новою угодою будуть викінчені, то се зазначить виповнення Авраамової угоди і тоді угода перейде в історію. Тоді цілковито сповниться Божа безуслівна обітниця:

„В тобі і в твоїм насінню благословляться всі племена землі.” Авраам, представляючи Бога, всі благословенства виходили від нього. Ісаак, насіння обітниці представляв Христа, і що всі благословенства прийдуть через Христа, і тоді велика робота примирення буде скінчена.

Коли робота примирення скінчиться, Сатана і всі вороги будуть знищені, коли всі на небесах і на землі будуть зібрані разом до Христа, тоді Христос великий Первосвященик впокориться Єгови, щоб Бог був над усіма, і тоді всі будуть славити Його. — 1 Коринтян 15:26-28; Ефесян 1:10.

Славне Підніжжє

Царський Шлях розуміється є символом дороги Божої, о яку Бог ласкаво постарався для чоловіка, щоб його повернути назад до себе. Члени тіла Христового є примирені з Богом в хвили коли вони є оправдані. Бог оправдує їх задля їх віри в кров Ісуса Христа, котру то віру вони показують через повне посвячення себе і тоді їх гріхи є покриті. Люди взагалі отримують оправдання або примирення при кінці тисяч-років судного дня, що є символічно представлене через кінець подорожовання по Царським Шляху. Протягом того періоду часу Бог буде приготувляти землю яко місце краси і радощів. Люди будуть навчені яку роботу вони мають виконувати відносно уліпшення релі, або інакше сказати, вони будуть приводити землю до совершенного стану. Бог зробить землю щасливим домом для чоловіка. „Так

говорить Господь Бог: небо — престіл мій а земля — підніжок ногам моїм." (Іса. 66:1) „І прославию я підніжок ніг моїх." (Іса. 60:13) Сі слова Єгови є цілковите запевнення, що земля буде місцем чудової краси, і що вона буде відбивати славу Божу, її Творця.

Бог Єгова сотворив землю, і сотворив її для чоловіка. Його імя має блиску звязь з сотворенням чоловіка. „Земля є Господня і вся повнота її." Він зробить, що Його імя буде вивисшене по всій землі. — Псалма 24:1; 46:10; 89:11.

Задля свого імени Бог зробить землю для чоловіка після свого першого заміру. Через многі століття чоловік був змушений тяжко боротись з бодаками і тернями, котрі заглушували його збіжа. Ворог спокушував чоловіка, щоб він проклинав Бога за се і винував Його за всі свої труднощі і перешкоди. Та прийде час і Бог обявить свою доброту чоловіку і осунить з перед нього всі сі перешкоди, щоб покірні і послушні могли наслідити прекрасне місце і кормитися богатими овочами землі. Його імя буде прославлене в серцю чоловіка. Написано бо: „Замість тернини рости ме кипарис; замість кропиви родити ме мирт; се буде на славу Господню, на памятник вічний, що не покрушиться." (Ісаїї 55:13) Чоловік буде насаджувати виниці і буде їсти плід із них. (Ісаїя 65:21) „Посів бо рости ме в супокою; виноградина давати ме плод свій і земля вроджай свій, та й небо давати ме росу свою." — Захарія 8:12.

Велика ширина поверховности землі є тепер неплодною пустинею і не видає жадних продук-

тів. У своїм часі Бог зробить, що сі неплодні пустині покажуть Його величність і славу. „Возвеселиться пустиня й суха земля, возрадується країна безлюдня й зацвіте нарцизом; Велично цвісти ме й радіте, буде веселитись-співати; красота Ливану буде їй дана, розкіш Кармеля й Сарону.” — Ісаїї 35:1,2.

Еден колись був місцем краси і слави. В нім знаходилися всі дерева, що були принальні на вигляд і добрі до їди, і різні овочі і прекрасні цвіти. Все се було зроблено для приемностей чоловіка, і все се указувало на славу Творця. Та Бог забрав непослушного чоловіка з між краси того города. У своїм власнім часі великий Єгова зробить цілу землю красним місцем подібним до города Еден, щоб примирений чоловік міг мешкати в домі радости, що буде відбивати славу Божу. „А спустошену землю будуть знов порати, тую землю, що лежала опустілою перед очима в кожного, хто мимо проходив, — Тоді будуть мовляти: Ось, та опустіла земля зробилась, наче сад Едемський, а ті порозвалювані, порозбивані, обезлюділі міста — тепер утверджені, й залюднені! І зрозуміють народи в округи вас, що я, Господь, повалене знов будую, а попустошене знов засаджую. я, Господь, сказав — і справдив.” — Езекиїла 36:34-36.

Коли послушні люди скінчуть подорожувати по Царським Шляху і поглянуть на землю при кінці їх подорожи, будучи цілковито примирені в Богом, тоді знання слави Бога наповнить цілу землю як море водою. (Аввакум 2:14) Тоді вся

земля буде наповнена Його славою, і всі люди побачуть величність і славу великого Бога Єгови. (Псальма 72:19; 97:6) Тоді земля буде місцем радості. „Зійде правда на землі, а справедливість буде дивитись з неба. І пішле Господь добро, і земля наша видасть плід свій.” — Пс. 85:11,12.

Коли люди цілковито примиряться з Богом, тоді вони будуть мати вічно триваючий мир; вони не будуть боятись ані слабостей ані смерти; вони будуть тішитись совершенним здоров'ям і будуть знати, що всі ці благословенства прийшли для них від Бога Єгови. Відчувши теплоту Його любови і радість в ній, вони придуть і поклоняться Йому у підніжю ніг Його. Вони скажуть: „Вознесіть Господа, Бога нашого, і поклонітесь у підніжя ніг Його! Святий Він!” „Ціла земля поклониться тобі, і співати ме псалми; вона співати ме імені твому.” — Псальма 99:5; 66:4.

Сучасний чоловік, зі всіма своїми науковими винаходами, може бачити кілька мільйонів зізд у Божім всесвіті; але він не може бачити їх усіх, ані не може почислити їх. Єгова ж „перелічує безліч зізд, кожду імям називає.” (Псальма 147:4) Чоловік може бачити лише частину їх. Бог же зробив їх усіх і знає їх число і кождій дав імя. Всі ці тіла небесні возвіщають про славу Божу. Колись примирений і привернений чоловік прийде до більшого оцінення величності Божої вселенної, Його неограниченої сили, і ясної мудрости, і Його незміримої любови.

(Псальма 107:43) Тоді він буде любити і славити Єгови повіки. — Пс. 36:5-9.

Много століть тому назад Ізраїльський головний співак оспівував славу Єгового імя. Однак слова його пісні більше виражують почуття серць людських на землі коли вони будуть примирені з Богом. Тоді совершенний чоловік із своїм здоровим розумом стане на землі і спогляне на сонце, на місяць і звізди небесні, і побачить як все голосить про славу Божу; він піднесе свої очі і погляне на високі гори і на велике широке море, із повного посвячення до Сотворителя неба й землі, він буде співати: „Господи, Боже наш! Як славне імя твоє по всій землі! Слава твоя вознеслась висше небес! Із уст дівтори і немовляток вчинив еси хвалу задля ворогів твоїх, щоб зробити безмовним ворога і мстителя. Коли спогляну на небеса твої, діло рук твоїх, на місяць і зорі, що сотворив еси, То що таке чоловік, щоб ти дбав про него? Бо хоч ти зробив його трохи меншим проти ангелів, то увінчав зате славою і честю. Поставив його господарем над ділами рук твоїх, усе положив еси під ноги його: Овець і волів усіх і також польового звіря, птаство піднебесне і риби морські, усе що верстає морськими шляхами. Господи, Боже наш! Як величне імя твоє по всій землі!” — Псальма 8:1-9.

Кождому Християнинові тепер на землі є даний великий привилей і на йому спочиває велика відвічальність. Період жертви майже скінчився. Зібрання святих є доконане. Прийшов час коли великий Бог Єгова дав послідувачам

Христа привилей свідкувати людям про своє Імя і свій чудовий плян спасення. Через свого пророка Він каже до них: „І скажіть тоді: Славіте Господа, призывайте ймя Його; розповідайте між народами про діла його; наминайте, що імя його велике! Співайте Господеві, бо він учинив велике, — нехай дознаються про се по всій землі!” — Ісаїї 12:4,5.

Люди потребують чути про правду. Прийшов Божий час дати їм правду. „Щасливі народи, що зовуть Єгову Богом своїм.” (Псальма 33:12) Блажений чоловік, що має часть в голошенню людям вістки о примиренню чоловіка з Богом. „В храмі його — все говорить: Величне!” — Псальма 29:8.

Кінець

Давид Назвав Біблію

Гарфа Божа

З ДЕСЯТОМА СТРУНАМИ

Три із сих струн або правд Віблії, ми певні, що ви знаєте, а може навіть годні пояснити --- сотворенне чоловіка, смерть Ісуса, і другий прихід Господа.

АЛЕ ЩО ОЗНАЧУЮТЬ ПРОЧІ СІМ?

Чотири мільони примірників сеї книжки, Гарфи Вожої, з під пера судді Рутерфорда, знаходитея в руках людських!

КОШТУЄ ЛИШЕ 35 Ц.

В полотняній оправі - - з золотою написю
378 сторін - - ілюстрована

Замовлення пліть до:
I.B.S.A., 117 Adams St., Brooklyn, N. Y.

В Канаді, до:
I.B.S.A., 40 Irwin Ave., Toronto, Ont.

ЩО ЗА МІШАНИНУ

вробили священники і богослови з простої і розумної

науки Біблії про ДИЯВОЛА!

Хто він є?

Чи Бог сотворив його?

Де він знаходиться?

Чому Бог не знищить його?

КОТРИЙ СВЯЩЕНИК

або проповідник може дати

логічну, розумну і нагідставі

писання відповідь на сі питання?

Жадний! Противно, їх смішні виводи

про Диявола, його організацію, пекло,

злі духи і. т. п. спричинили, що мільони

чесних людей, шукаючих правди, відкинули

Біблію набік яко негідну для розважування

розумними людьми. Аж тепер суддя Рутерфорд,

адвокат, з умом незакрашеии забобонами і теоло-

гічними гокус-покус, вишукав факти сього предмету і

дає відповідь своїм читачам так згідну і розумну, що для

них Біблія стає новою і чудовою книжкою.

ВИЗВОЛЕННЄ

є книжка, котру варта студіювати, і коштує лише 45 ц.

з пересилкою. Пишіть по сю вельми займаючу книжку до:

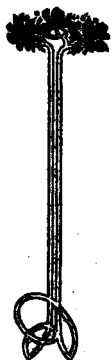
I.B.S.A., 117 Adams St., Brooklyn, N. Y.

В Канаді, до:

I.B.S.A., 40 Irwin Ave., Toronto, Ont.

„У ПОЧАТКУ СОТВОРИВ БОГ”

СІ ЧОТИРИ слова, котрими розпочинається перша книга Мойсея, були більше критиковані і здається більше вживані для пониження Біблії яко Слова Божого, чим котра инша часть у Біблії. Єсли є де університет або колегія, в котрих навчають або обороняють біблійну теорію сотворення, то дотепер ми про них ще не знаємо; і єсли є де проповідник, котрий вірує і навчає про сотворення згідно з розсудком і фактами, то дотепер ми не знаємо хто він; бо

вчені обманством зробили себе славними в очах людських, бавляться періодами з мільонів ба навіть з мільярдів років, і вплившись своєю зарозумілістю, вони не можуть тверезо застановитися над наукою Біблії.

Та Слово Боже виразно каже: „Премудрість чоловіка — дурочі в Бога”. Чи се правда? Чи Біблія в розумна книжка? Сі й подібні питання в ясно вияснені в книжці Судді Рутерфорда:

С О Т В О Р Е Н Н Є

Ся книжка розв'язує вам всі помотані питання відносно сотворення. В полотняній оправі, 384 стр., кольорові образці, лише 45ц.

Watch Tower 117 Adams Street, Brooklyn, N. Y.

The Headquarters of the
WATCH TOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY
 and the International Bible Students Association
 are located at

117 Adams Street, Brooklyn, N. T.

City and street address of the Society's
 branches in other countries:

Aheppo, Rue Saliba	London,
Argyrokastro, A. Idrisa	84 Craven Terrace
Atbens, Lombardou 51	Madrid, Apartado de
Atrcapotzalco, Mexico	Correos 321
Constitucion 28	Magdeburg,
Auckland, 3 William St.	Lepzigerstrasse 11-12
Mt. Albert	Maribor, Krekova ul. 18
Berne, Allmendstrasse 89	Ozlo, Incognitogaten 28, b.
Bombay 5,	Paris (IX)
40 Colaba Rd.	129 Faubourg Poissonniere
Brussels, 66 Rue	Plenerolo, Prov. Torino
de l'Intendant	Via Silvio Pellico 11
Buenos Aires,	Reval,
Calle Bompland 1888	Kreutsvaldi 17, No. 12
Cape Town, 6 Lells St.	Riga,
Copenhagen,	Sarlotes Iela 8 Dz. 9
Ols Bustragade 14	S. Paulo, Rua Oriente 83
Oemerara,	Sisra Leone, Preetown,
Box 107, Georgetown	29 Garrison St.
Marrism, Postbus 81	Stockholm,
Helsingfors,	Luntmakarekatan 94
Tempelkatu 14	Strathfield, N. S. W.,
Honolulu, T. H., Box 881	7 Beresford Rd.
Jamaica,	Tekyo-shigai, Jogimachi,
Kingston, Box 18	222 Shimo-Ogikubo
Julienfeld, Brunn,	Toronto, 40 Irwin Av.
Hybesgasse 80	Trinidad,
Raunsa,	Port of Spain, Box 194
Lalaves Aleja 82/8	Wien XII,
Lisbon, Rua B. Carlos	Hetzenerstr. 19
Mascarenhas No. 77	
Lodz, Ul. Piotrkowska 168	

Please write directly to the Watch Tower Bible
 and Tract Society at the above addresses for prices
 of our literature in those countries. Some of our
 publications are printed in forty-eight languages.